הארץ

0.75 ש"ח יום ד' ו' בטבת תשמ"ז, 7 בינואר 1987 7 VOL. 68/20578 JANUARY

חסכון+מהירות+יעילות = (X)+(Y)+(Z)
ל"אילת אוברסיז"
הנוסחה לפתרון הנכון
אילת אוברסיז
אילת אוברסיז בע"מ
רח' ביאליק 131, רמת גן טל' 7519161־2, 7510810
אילת אוברסיז - שיטות חסכון בהובלת מטענים בינלאומיים

חבר הדירקטוריון יוסף פקר התפטר בעקבות פרשת הפיצויים ליפת:

"על בעלי תפקידים לשאת באחריות למעשיהם" ● חברים נוספים בדירקטוריון שוקלים התפטרות ● עובדי הבנק מאיימים לשבות

צמרת בל"ל מתכנסת הערב לפתוח מחדש את "תיק יפת"

גם בנק ישראל יפעל היום בנושא ● דולצ'ין והורוביץ חוזרים מחו"ל כדי להשתתף בדיונים

מאת אריה לביא ויונתן שרמן
סופרי "הארץ" לענייני כלכלה

מועצת המנהלים של בנק לאומי מתכנסת הערב לישיבה מיוחדת, לדיון בהסכם הפרישה עם היו"ר לשעבר של הבנק, ארנסט יפת.

בישיבה תיבדק האפשרות לפתוח את הסכם הפיצויים והפנסיה שנקבעו ליפת, כדי להגיע להסכם סביר יותר. מקורות בבנקאים מעריכים, שבנק ישראל יפעל היום בנושא זה.

נגיד בנק לאומי, אריה דולצ'ין, החליט להקדים את שובו לישראל, בעקבות הסערה הציבורית. דולצ'ין שהה בארה"ב, והבנק מצפים לשובו לישיבה. בשלב זה לא ברור אם יו"ר (סוף בעמוד 2 טור 7)

התביעה דורשת עונש כבד לפולארד "שבגד בעד בצע כסף"

במיזכר בן 56 עמודים, שהוגש אתמול, נאמר: פולארד איפשר לישראלים שותפי־לקנוניה להסתלק מארה"ב ● "הנזק שגרם לארה"ב שקול כנגד אובדן רשת סוכנים שלמה" ● המיזכר מפרט את אורח החיים הבזבזני של הזוג פולארד בשנה שקדמה למעצרם ● אלפי דולרים הם הוציאו על תכשיטים, נסיעות וארוחות יקרות

מאת יואב קרני

(ניו־יורק, מיוחד ל"הארץ"). ממשלת ארה"ב יעצה אתמול לבית־משפט בוואשינגטון להטיל על קצין־המודיעין האמריקאי, ג'ונתן פולארד, עונש־מאסר ארוך וקנס כספי כבד, כראוי ל"אדם הבוגד בארצו בעד בצע כסף".

גזר־הדין המירבי, הקבוע בחוק, למעשיו של פולארד, הוא מאסר עולם וקנס כספי של רבע מיליון דולאר.

התביעה הפדראלית מאשימה את פולארד, שהוסיף והטעה את חוקריו, גם כשניתנה לו הזדמנות לתקן מקצת מן הנזק שהסב לביטחון הלאומי של ארצו. היא גם מאשימה אותו, שאיפשר לישראלים, "שותפיו לקנוניה" להסתלק מבעוד מועד מארה"ב.

פולארד הודה בחודש יוני שעבר בריגול למדינת ישראל. מעצרו, לפני 15 חודשים, עורר את אחד המשברים הקשים ביותר ביחסי ארה"ב־ישראל בשנים האחרונות.

ג'ונתן פולארד

המיזכר של 56 עמודים, בחתימת התובע הפדראלי של מחוז קולומביה, שבו נמצאת עיר־הבירה ואשינגטון, טוענת ממשלת ארה"ב, כי הנזק שהסב פולארד לביטחון הלאומי האמריקאי שקול כנגד "אובדן של רשת סוכנים שלמה".

המיזכר עשוי ארבעה חלקים. בראשון חוזר התובע ומפרט את העובדות, ואת הנסיבות, שקדמו למעצר פולארד, ב־21 בנובמבר 1985. בחלק השני מתוארת פעילות הריגול של פולארד, "כפי שהתגלתה בחקירת הממשלה, בעקבות מעצר הנאשם". בחלק השלישי ניתן המידע, שסיפק פולארד על "מסגרת הקנוניה ואופן ניהולה", בעקבות הסכם הודאה באשמה, שחתם עורך דינו עם התביעה הפדראלית. בחלק הרביעי מציג התובע פרטים חדשים, "המאפיינים הולם עונש מאסר ניכר" (סוף בעמוד 2 טור 3)

למרות התבוסות הרצופות של צד"ל נגד לוחמי חיזבאללה

צה"ל לא מתכוון בינתיים לשגר כוחות לדרום לבנון

הנטיה במערכת הביטחון היא להימנע, ככל האפשר, מלסבך את צה"ל במאבק הפנימי באזור הדרום

מאת ראובן פדהצור ומנחם הורוביץ
סופרי "הארץ"

בשלב זה אין כוונה לתגבר בצורה משמעותית את כוחות צה"ל בדרום־לבנון — כך מסרו אתמול מקורות בכירים במערכת הביטחון. החלטה זו היא למרות הכשלונות הרצופים שנחלו חיילי צד"ל בימים האחרונים מידי לוחמי החיזבאללה.

בצה"ל עוקבים בדאגה מסוימת אחרי ההתפתחויות בדרום־לבנון. גנראל לאחד, הציג אתמול, בפגישתו עם שר הביטחון, את עמדתו, על־פיה המצב המוראלי והצבאי של צד"ל אינו מדאיג, כפי שנוטים להעריך בישראל. אולם על צה"ל להיערך למתן גיבוי של ממש לצד"ל. בינתיים המצב עדיין סביר, והכוח הצבאי של צד"ל עומד על כ־1,800 חיילים. אולם אם לא יצליח צד"ל להנחית מהלומה צבאית כואבת על לוחמי חיזבאללה, יימשך תהליך הולך וגובר של תקיפות נגד כוחות צד"ל.

הנטיה עתה במערכת הביטחון היא להימנע, ככל האפשר, מלסבך את צה"ל במאבק הפנימי באזור הדרום.

רבין: לישראל מחוייבות מלאה

שר הביטחון אמר אתמול כי לישראל מחוייבות מלאה לרצועת הביטחון ולתושביה. פעילות צה"ל מותנית במידת הצורך. "יותר טרור ידרוש יותר פעילות של צה"ל. באזורים בהם הפעילות יורדת, נשתדל להוריד את נוכחות צה"ל" אמר.

השר רבין אמר עוד, כי הוא משוכנע שהסורים מביטים בעין יפה, כביכול, על פעילות חיזבאללה. "סוריה קראה באמצעות מנהיגיה לפעול נגד רצועת הביטחון. בוודאי שסוריה מאכסנת גורמי טרור בשטחה ובשטח הנתון לחסותה בלבנון. הם פעילים גם נגד ישראל וגם נגד אזור הביטחון.

מנסים להשיג הסכמת ההסתדרות עוד השבוע להגיע לעסקת חבילה

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

עוד השבוע, או לכל המאוחר ביום ראשון, יעשו מ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, ושר האוצר, משה נסים, נסיון נוסף להידברות עם מזכיר ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, במטרה להוציא את התוכנית הכלכלית מהמבוי הסתום, אליו נקלעה.

יש בכוונתם להגיע כבר בשבוע הבא להסכם עם ההסתדרות, כדי להביא לפגישה משולשת עם המעסיקים, במטרה לגבש עסקה מוסכמת ולהביאה לאישור הממשלה בהקדם, על־מנת שאפשר יהיה להגיש את הצעת התקציב בסוף חודש ינואר, כפי שמתחייב מחוק התקציב.

גורמים בכירים בירושלים ציינו כי בפגישה הצפויה יוצע למזכיר ההסתדרות, כבסיס לעיקר תוספת היוקר, אי ביטול פטורים, הורדת המס השולי ל־49 או 48 אחוז, וריווח מדרגות המס, כדי להקל על שכבת הביניים.

בכך, למעשה, קיבלו פרס ונסים את הצעת ההסתדרות ל"מיני־רפורמה". עוד צפוי להידון בפגישה עם מזכיר ההסתדרות, הרכב הוועדה לבחינת הרפורמה במיסים. ההסתדרות תובעת כי תוקם ועדה ציבורית, שבנציגיה יהיו חברים בה.

שני השרים הגיעו להסכמה ביניהם על ביצוע הרפורמה בשוק ההון, ועל ביצוע הרפורמה על חברות. בנושא זה יצטרכו להתמודד עם דרישות התעשיינים לשמור להם את העדיפות שניתנה להם בעבר: באשר לשמירת רווחיות היצוא — הוסכם להשאיר את הנושא להכרעה בין המעסיקים להסתדרות, במסגרת הסכמי השכר, שיחודשו בתחילת אפריל. בנושא קיצוץ התקציב הגיעו השניים להסכמה כי עומק הקיצוץ יגיע בין 250 ל־300 מיליון ש"ח.

מועצת הביטוח הלאומי, שהתכנסה אתמול, החליטה להמליץ בפני שר העבודה והרווחה שלא להכניס לתוכנית הכלכלית. לדברי מנכ"ל המוסד, מרדכי ציפורי, "לא נסכים לרפורמה במס, שתגדיל את הפער ההכנסות, ותשחוק את קיצבאות מעוטי היכולת והגימלאים, שמשלם המוסד".

ברונר: על המעסיקים לתרום את חלקם

"יש צורך בעיסקת חבילה חדשה במשק, שבמרכזה הסכמה בנושא השכר, כמרכיב מרכזי בטיפול בנושא רווחיות היצוא. הקפאת השכר היא חלק הכרחי של תהליך צמיחה לטווח ארוך בתחום השקעות ועבודה. הממשלה כבר הולה במילוי (סוף בעמוד 2 טור 3)

ייתכן שהעיתונים היומיים לא יופיעו מחר

בגלל החלטת עובדי הדפוס לשבות

מאת יהודית וינקלר,
סופרת "הארץ"

הופעת העיתונים היומיים מחר מוטלת בספק לאור החלטת עובדי הדפוס להשבית את העבודה למשך יום אחד החל מהיום בצהריים, על פי החלטתה של סקצית עובדי הדפוס במסגרת האיגוד הארצי של פועלי הדפוס. המזכיר הארצי של איגוד פועלי הדפוס, מאיר גולדשטיין, מסר אתמול כי על השביתה הוחלט לאור שנכשלו מאמצי ההדברות עם המו"לים לחתימת הסכם כולל שיסדיר את הנושאים הקשורים בהנהגת טכנולוגיות מתקדמות בדפוסי העיתונים, הגדרת תפקידי העובדים, קביעת תעריפים והפרשה לפנסיה כנהוג בתעשיה.

בעקבות הודעת עובדי הדפוס פורסמה ההודעה הבאה על ידי הנהלת איגוד העיתונים היומיים: השביתה שהוכרזה על ידי פועלי הדפוס והעיתונים היומיים היא בניגוד להסכמי העבודה שבתוקף. פועלי הדפוס מנסים להשיג שיפורים כלכליים למרות שהסכמים עליהם חתמו אוסרים עליהם לתבוע תביעות נוספות.

איגוד הנהלות העיתונים היומיים הודיע לעובדי הדפוס כי לא יסכים לחרוג מהסכמי העבודה, וכי הדרך היחידה היתה ותהיה לפניה לבירור תביעותיהם היא במסגרת המוסדות לבירור חילוקי דעות שנקבעו בהסכמים הקיבוציים.

רופא שבדק את ואנונו: הוא בסדר אך תשוש

שובת רעב מאז יום א'

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

הרופא של שירות בתי הסוהר בדק אתמול את מרדכי ואנונו באגף הכליאה, לאור שביתת הרעב, בה פתח ביום ראשון.

הרופא קבע כי מצבו משביע רצון, אך הוא תשוש. הבוקר ב־11.30 יבקר אותו פרקליטו, עו"ד אמנון זכרוני. על־מנת לבדוק את מצבו הנפשי — בעקבות טענות המשפחה על שהחוקרים מנסים לשבור את ואנונו נפשית. עוד נודע כי בעקבות החשש שהביע אחיו של ואנונו שמא יפגע האסיר בעצמו מרוב יאוש, הוגברה עליו השמירה.

אתמול קיבל ואנונו ספר קריאה נוסף, אך שלטונות בתי הסוהר מסרבים להחזיר לו את הווקמן.

אשקלון חוזרת בה: לא תהיה אנדרטה למלך מוחמד

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

ראש עיריית אשקלון אלי דיין החליט כי אבן השיש על שמו של מי שהיה מלך מרוקו מוחמד החמישי, שהונחה בכיכר השלום והוצאה משם לאור התפרעויות של תושבים, לא תוחזר לכיכר והיא לא תיקרא יותר כיכר השלום, כך נודע לסופר "הארץ".

כזכור לפני מספר חודשים ובמעמד אישים מהארץ ומהעולם חנכה עיריית אשקלון כיכר על שמו של אביו של מלך מרוקו ואף הציבה אבן שיש הנושאת את שמו.

ביום שבו נחנכה הכיכר נרצחו שני תושבי אשקלון בעזה ובהמולה שהיו בעיר תושבים השחיתו את האבן ללא הכר.

העיריה הסירה את האבן והודיעה כי לאחר מספר חודשים תוחזר האבן לכיכר.

אלי דיין אמר אתמול בתגובה "תורד מהעניין, אל תעלה בשר כוונות".

התיקון ל"מיהו יהודי" לא צפוי היום בכנסת

2 הצעות דחופות מצפות היום לרוני מילוא בנושא הרישום של שושנה מילר ● חכמי התורה יחליטו עוד שבועיים אם ש"ס תפרוש

מאת נדב שרגאי, דן מרגלית ואילן שחורי

מועצת חכמי התורה החליטה אתמול להתכנס שוב בעוד שבועיים כדי לדון בשלש הצעות אלטרנטיביות: פרישה של ש"ס מהקואליציה, או חזרה של השר פרץ לממשלה כשר הפנים או כשר בלי (סוף בעמוד 2 טור 5)

חיילת המשרתת באיזור החרמון מחליקה על השלג. (צילום: דובר צה"ל).

5000 ייפלטו מהתעשייה אם יוחלט לוותר על הלביא לטובת ה"אף 16

מאת עקיבא אלדר,
זוהר בלומנקרנץ
וראובן פדהצור
סופרי "הארץ"

ההתרשמות החיובית של ארה"ב מטיסת המבחן של הלביא אינה מהווה הוכחה לכך כי המימשל השתכנע שמטוס זה עדיף על החלופות האחרות — אמר אתמול עוזר תת־שר ההגנה האמריקאי, דב זקהיים, לשר החוץ, שמעון פרס.

זקהיים פירט באוזני פרס את החלופות השונות ואת יתרונותיהן מבחינת העלויות, קצב הייצור וזמני אספקה, וכן עמד על בעיותיה התקציביות של ארה"ב. פרס הודה לזקהיים על הצגת הדברים, והבטיח כי הממשלה תלמד את ההצעות לקראת דיון נוסף בנושא הלביא.

נודע כי מלשכת שר הביטחון נשלח מכתב לגורמים שונים, הקשורים לפרויקט הלביא, וביניהם גם גופים מחוץ למשרד הביטחון, ביניהם בכירים בתעשיה האווירית. במכתב מתבקשים אותם גורמים להימנע ממתן כל מידע לכלי התקשורת בנושאים הקשורים לפרויקט הלביא.

מחיר האף־16 — 14.6 מיליון דולר

עלות העבודה שתצטרך להתבצע בישראל, באם יוחלט על החלופה של ייצור מטוס האף־16, תהיה נמוכה בהרבה במקום המשך פיתוחו וייצורו של מטוס "הלביא".

אתמול נודע, כי בחישוב שנערך במערכת הביטחון, לגבי האפשרות הנראית כרצינית ביותר מבין חמשת ההצעות שהביא עימו זקהיים, עלה, כי ייצורו של מטוס האף־16 בארץ יצמצם את היקף העבודה ומספר העובדים בתעשיות השונות במדינת ישראל. מ־10,000 המועסקים, במקרה שיימשכו עבודות הפיתוח והייצור של "הלביא", ל־5,000 במקרה של ייצור האף־16 בארץ.

שריר לוואתיקן — בשבוע הבא

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

שר התיירות, אברהם שריר, ייפגש בשבוע הבא בוואתיקן עם מזכיר התיירות של הכס הקדוש, לדיון בנושאי צליינות למקומות הקדושים בישראל.

בירושלים מייחסים חשיבות להסכמת הוואתיקן לקיים את המפגש, על רקע המתיחות שהשתררה נוכח ההאשמות שנשמעו בישראל נגד התערבות הוואתיקן בתוכנית ביקור של הקרדינל או'קונור. שריר יוועד גם עם שרי החוץ והמשפטים של איטליה ומניחים כי יתבקש על־ידם להתייחס לתעלומת העברתו של מרדכי ואנונו מאיטליה לישראל.

שר התיירות הוזמן כבר לפני למעלה משנה על־ידי ממשלת איטליה לביקור רשמי ולדיונים בנושאי תיירות.

ברק פגע בצינור גז בבית משותף בפ"ת וגרם לדליקה

עירנות הדיירים בעקבות לקחי השריפה בגבעתיים מנעה אסון כבד ● ביקוש שיא לחשמל נרשם אתמול ● מזג האוויר הסוער צפוי להתבהר היום

מאת נורית אמיתי,
מיכאל גרטי ואלי אלעד
סופרי "הארץ"

מזג האוויר הסוער שפקד אתמול את כל חלקי הארץ, גרם לנזקים.

אסון כבד נמנע כאשר פרצה שריפה בחדר מדרגות בבניין מגורים בפתח־תקוה, כתוצאה מפגיעת ברק בגג הבית.

האש פרצה בסביבות השעה עשר וחצי לפני הצהריים בבית בן חמש קומות ברחוב לסקין 11 בפתח תקוה. ונתכי החשמל והטלפון התלקחו בארונות בתוך המדרגות ואש פרצה מהם לכל עבר. תושייתו של דייר הבית, שבמקרה הבחין בעשן ורץ להזעיק את מכבי האש, הצילה את הדיירים ששהו בדירותיהם בשעת מקרה זו.

למקום הגיעו ארבע כבאיות של מכבי האש ושוטרים. בבניין שהו אותה עת שישה אנשים, בהם שני ילדים. אחד הדיירים, דן ע. בן עשרים וארבע, עזר לילדים לצאת מהבניין.

זמן קצר לאחר שכובתה הדליקה, הגה הבניין מדייריו מוכי התלם. במיוחד לאחר השריפה שאירעה בשבת ברחוב הרצוג בגבעתיים.

מפקד מכבי האש בפ"ת מסר כי ככל הנראה השריפה נגרמה מברק שפגע בצינור הגז וגרם להתלקחות ארונות החשמל שבהם הוא עובר. ראש עיריית פ"ת דב תבורי הורה להוציא לתושבים הנחיות כיצד לפעול בדליקות בחדרי מדרגות.

יצויין, כי ברק פגע אתמול גם במרכזת הטלפונים של תחנת מכבי־האש בעיר.

לקראת סוף השבוע — סופת גשמים נוספת

החזית הקרה שגרמה אתמול למזג אוויר סוער בכל חלקי הארץ נעה מזרחה והיום צפויה התבהרות ולקראת ערב ייפסקו הגשמים.

התחזית העונתית בשירות המטאורולוגי אמרה אמש, כי מחר צפוי מזג אוויר מעונן חלקית אך לקראת סוף השבוע תיתכן סופת גשמים נוספת.

הגשמים שהחלו שלשום לקראת חצות בצפון הארץ, התפשטו במהירות דרומה והגיעו עד דרומית לבאר־שבע. בחרמון ובצפון הגולן ירד אתמול שלג ורוחה על שלג מעורב בגשם שירד בפסגות הגבוהות בגליל העליון ובהר חברון. שלג זה הפשיר עם הגיעו לקרקע, שכן מידות החום בפסגות אלה לא ירדו אל מתחת לאפס. משבי רוח עזים גרמו לשבירת עצים. כאשר בצפון הארץ נמדדו משבי רוח, שהגיעו ל־90 קמ"ש. לגשמים בצפון נלוו סופות ברד עזות.

בפרק הגשם, החל ביום ב' לפני (סוף בעמוד 2 טור 5)

חדשות הארץ

שיחת היום
עם: ד"ר אלימלך רימלט, לשעבר יו"ר "ארגון ההתיישבות היהודית"
על: פרשת ארנסט יפת
(עמ' 2)

★

ישראל מציעה למדינות במערב לסייע למחנות הפליטים בשטחים
(עמ' 3)

★

דוד עוזיאלי יקים את הקניון בירושלים
(עמ' 6)

★

בשטח מחנה המוות סוביבור מוקמת כנסיה קאתולית
(עמ' 6)

★

מוצרי חשמל נמכרים במחירים הישנים
(עמ' 8)

★

בית המשפט העליון: תביעת חטופי אנטבה נגד אייר פרנס התיישנה
(עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האוויר

● ירושלים: 4—10.
● תל־אביב: 9—16.
● חיפה: 8—16.
● באר־שבע: 7—16.
הגולן 4—8, נהריה 8—15, צפת 3—8, טבריה 7—15, עפולה 7—16, נתב"ג 8—16, יריחו 8—17, אילת 11—20.

זכו בלוטו

בהגרלה שנערכה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 4, 8, 14, 24, 27, 31. המספר הנוסף: 1.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4803	+0.0024
נוסעים	1.7595	+0.0029
שחור	1.5000	-0.0100

שער הסל

יציג	1.5064	+0.0019

בגליון זה 14 עמודים

שוק ההון

מימוש רווחים

מאת יהודה שרוני

בשוק המניות הורגשה אתמול מגמה של מימוש רווחים. ההיצעים למניות הכבדות נקלטו על ידי קרנות הנאמנות שגם אתמול המשיכו לצבור כספים. בניירות הערך דלי הסחירות היו תנודות שערים חריפות, לשני הכיוונים. בבורסה מצפים להתבהרות בתחום המקרו כלכלי, שתסייע במתן כיוון חיובי לשוק המניות. באפיקי ההשקעה הסולידיים היתה יציבות. שער הדולר השחור בשוק לילינבלום המשיך אתמול לרדת, והגיע ל־1.50 שקל לדולר.

ערכה את העמוד: אורית גליל

הכנס למשפחה הספורטיבית של אלפא רומאו 33

מהיום בישראל!
אלפא רומאו 33—S 1350 ‏25,954* ש"ח בלבד!
אלפא רומאו 33—ו ד 1500 ‏27,576* ש"ח בלבד!
מהיום אתה יכול להשיג את אלפא רומאו 33 בנפחי מנוע 1350 ו־1500 המעניקים לך את הביצועים המפורסמים של אלפא רומאו.
באלפא רומאו 33 החדשה הוכנסו שיפורים של ממש.
מיתלים חדשים ועיצוב פנים חדש לחלוטין:
הגה, כסאות, ריפוד, לוח שעונים מהודר וחלונות חשמליים.
כל זאת ללא תוספת מחיר!
* 6 שנות אחריות נגד חלודה
50% אשראי לשנתיים
מהיום אתה יכול לעשות את עיסקת חייך. קח את האלופה החדשה שלך אלפא רומאו 33.
* המחיר כולל מע"מ לא כולל הפקדה
Alfa Romeo
אלפא 33. האלופה שלך.
ורשבסקי פרידליך זונר
תל־אביב: קפריס, המסגר 61, טל. 335463, 03־338204. חיפה: כוכב שביט, אלנבי 3, טל. 04־669413. ירושלים: המכונית אזור התעשיה תלפיות, טל. 713844, 02־713866. נצרת: אבו נעים ראוף, אזור תעשיה 206, 79370, 065־71080. באר־שבע: אחים בורגיל קק"ל 3, טל. 057־74436. רמת־גן: בית הרכב, סוקולוב 93 03־490683. אשקלון: אלון ברם, שד' בן־גוריון טל. 057־22284. חדרה: הנשיא 60, טל. 063־22723.

هكذا من الأصل

صكنا من الاحل

ראיתי שמעתי

ריפעת אסאד, "פיראט" צרפתי

לפני ימים אחדים החל ל-הישמע מעל גלי האתר בפאריס קולה של תחנה פיראטית חד-שה "סאוות-אל-ערב מן באריס" – קול ערב משערי פאריס". התחנה הוקמה ומומנה על ידי ריפעת אל-אסאד, אחיו של הנשיא הסורי, הגולה בפאריס מזה כשנה וחצי. התחנה מציגה עצמה כ"צינור תרבותי שנועד לתקן את העוול שנעשה לסוריה בדעת הקהל האירופית". במ-קביל לפתיחת השידורים ה-פיראטיים (שהם לפי שעה, שי-דורי מוסיקה בלבד) הגישו פטרוני התחנה לרשויות צרפת בקשה רשמית להקצאת תדר. היוזמה הרדיופונית של האח אסאד עתידה, קרוב לוודאי, לגרום כאב ראש רציני למומחים לענייני המזרח התיכון של המ-משל הצרפתי: מצד אחד, קשה להעלות על הדעת הענקת היתר שידור רשמי לתחנה המזוממנת על ידי מימשל זה; מצד שני, "מהמרים" מזה זמן רב אחדים מראשי השלטון בצרפת על עתידו הפוליטי של ריפעת. להערכתם הוא עשוי להפוך בהקדם לאיש החזק של סוריה.

ריפעת אסאד

במקביל לנוכחות הרדיופונית בפאריס מקיימים לאחרונה מ-קורבים אחדים של ריפעת מגעים עם ממשלת לוקסמבורג להקמת תחנת טלוויזיה אירו-פית, בהשראה דומה.

פאריס
יואב טוקר

מגבית ויצ"ו נפתחה בכנסת

היו שתמהו כיצד מצא שר האוצר, משה נסים, זמן ל-השתתף אתמול בצהרים בפתיחה החגיגית של מגבית ויצ"ו. הפתיחה נערכה בכנסת, בנוכחות 300 תלמידים, נציגי מוסדות ויצ"ו וחברות פעילות. כמו במקרים דומים, יש לחפש את האשה: רות נסים, רעיית שר האוצר, שישבה בקהל, היא חברת ויצ"ו ותיקה בסניף ירו-שלים.

השר נסים הזכיר בדברי ברכתו כי המגביות היו מוכרות כבר במקורותינו וכי "גם המשכן נבנה מתרומות".

האירוע החגיגי הפך לכמעט אינטימי כאשר יו"ר המגבית השנה, דני גילרמן, מסר את התרומה האישית שלו ושל איגוד לשכות המסחר, כנשיא האיגוד, לידי רעייתו ג'ניס, המשמשת סגנית יו"ר מחלקת הכספים של ויצ"ו תל אביב, בחיבוק ובנשיקה.

מי שלהטה על שר האוצר להודיע על תמיכת האוצר בויצ"ו, הסובלת השנה מגרעון גדול במיוחד בתקציב, היתה אשת שר אוצר אחר, מיכל מו-דעי. מיכל מודעי אף ניצלה את המעמד החגיגי כדי להודיע על הסדר שסוכם עם המטפלות במעונות ויצ"ו, המאבקות על הטבת תנאיהן באמצעות שבי-תות, מזה שבועות אחדים.

יהודית קולר

פרץ וצוותה בבית העלמין

עוזר שר הפנים, הרב יצחק פרץ, מודיע על כוונתו ל-התפטר, נפגש הוא שלשום עם ראש עיריית תל אביב, שלמה להט, לשיחת פיוס על רקע חי-לוקי הדעות הקשים שהיו ביניהם. כזכור, בעת פגישה שקיימו השניים לפני שבועות אחדים, זעם הרב פרץ על שלהט איים עליו בפעולות מחאה אם אבן יוחל בעבודות להקמת בית העלמין ברמת אביב ג'. פרץ צעק או ולהט עזב את אולם הדיונים.

מזה זמן החל במגעי תיווך כדי להשלים בין השניים. של-שום עלה להט לירושלים ל-פגישת פיוס, שנתקיימה ברוח טובה. לא סוכם בה דבר ואולם הוחלט כי אם בסופו של דבר ישאר השר בתפקידו יקבעו השניים מועד לפגישה נוספת וי-דונו במציאת פתרונות לבעיית בית העלמין.

חיים הנדוורקר

עמירב מסיר את מועמדותו למשרת הנציב

משה עמירב, שהוזכר ל-אחרונה כמי שזוכה בתמיכת יצחק שמיר כמועמד למשרת נציב שירות המדינה, הודיע אתמול ללשכת ראש הממשלה כי הוא מסיר את מועמדותו לתפקיד. עמירב נימק את צעדו בסחבת הארוכה, כשלושה חו-דשים, בבחירת הנציב החדש. למרות דחיית התפקיד לא יהיה עמירב מובטל. החל מהשבוע הבא הוא יכהן כמנכ"ל מחלקת העלייה בסוכנות היהודית.

לליכוד, אגב, אין מועמד מוסכם אחר למשרת נציב שי-רות המדינה.

קונסול מצרים מתארח ב"סונסטה"

קונסול מצרים בישראל, אח-מד אל מסרי, לא הלך בעקבות קודמו בתפקיד, השאן עיסא, שהדיר את רגליו מן המלון, וביקר שלשום ב"אביה סונסטה" שבשטח המריבה בטאבה. הקונ-סול המצרי החדש, העושה בישראל מזה כחודשיים, הסב לארוחת ערב במסעדה ה-מרוקאית "מרוקה" שבמלון, עם מזכירו, ואיתם סעדו מנהל בית המלון, ג'ו טולמן ואשתו.

זהר בלומנקרנץ

אגם אלקטרוני

הצייר-הפסל יעקב אגם רכש לאחרונה מחשב מדגם "אמיגה". המכשיר החדש מאפיין בגרפיים ובצבע, ואנשי הצוות הטכני של "הוריזאן מחשבים", בניגוד "אר מיגה" בישראל, שהתקינו את המחשב בסטודיו של האמן, מספרים בהתפעלות כי בתוך שעות מספר, מן הרגע שבו התקין אצלו המחשב, כבר צייר אגם באמצעותו ציורים אחדים.

בכוונתו של אגם לאחסן במ-חשב החדש שלו את אוצר התמונות של יצירותיו, וכן להסתייע בו בעיצוב יצירות חדשות בעזרת אנימציה.

ת. אריה

בעריכת עירית רוזנבלום

שמיר על ארץ ישראל השלמה לקראת ביקור מרפי, בכינוס של ותיקי חרות

"לא נוותר על גרם זכויות אחד בא"י"

מאת אילן שחורי

"ישראל תהיה נאמנה לכל הת-חייבויותיה בהסכמי קאמפ דיוויד, אולם חשוב שיהיה ברור, כי זה יהיה הקו האחרון של ויתוריה הטריטורי-אליים. הוויתורים האחרים של מדינת ישראל" – אמר אמש ראש הממשלה, יצחק שמיר.

שמיר, שהופיע בכנס ותיקי תנועת החרות בתל-אביב, התייחס בדבריו לביקורו הצפוי של השליח האמריקאי, ריצ'ארד מרפי, בישראל, ואמר כי תנועת החרות דוגלת בכך שארץ-ישראל היא ארץ-ישראל כו-לה. שמיר הדגיש כי לא יעלה על הדעת שממשלת ישראל תסכים לכך, שוועידה בין-לאומית תקבע את עתידה של ארץ-ישראל.

"אנו מעוניינים במו"מ ישיר עם שכנינו, מתוך שהשלום הוא משאת נפשנו, אבל כדי להשיג אותו – לא נוותר על גרם אחד מזכויותינו לטובת גופים בין-לאומיים אחרים, שאין להם דבר עם האינטרסים החיוניים של ישראל" – הדגיש שמיר.

צוות שמינה חריש יכריע אם להעמיד לדין פלילי את ח"כ עמר

מאת גדעון אלון

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, עומד למנות צוות של שני משפטנים בכירים מפרקליטות המדינה, על מנת לגבש את חומר החקירה שהועבר אליו השבוע מידי ראש אגף החקירות במשטרה, ניצב יגאל מרקוס, ולהמליץ בפניו, אם יש מקום לפתוח בהליכים משפטיים נגד ח"כ שלמה עמר (יחד), החשוד בהשתמטות משירות מילואים בלבנון.

הנשיא רונלד רייגן, שנותח בתחילת השבוע, הציץ אמש מחלון חדרו בבית החולים ונופף בידו לצלמים הרבים שהתאספו במקום. דוברי הבית הלבן מסר אמש, כי הנשיא "מתאושש בצורה מצויינת" מניתוח הערמונית (פרוסטטה) שעבר, וכי הריקמה שהוצאה מגופו שלשום היתה שפירה. מצפים שרייגן – אשר בחודש הבא ימלאו לו 76 – ישוחרר עוד השבוע מבית החולים. (תצלום אי־פי)

בגד בעד בצע כסף

סוף מעמוד 1

סוף המיזכר וכותב, "לא שולמו באמצעות כרטיסי האשראי או חשבונות השיקים" של בני הזוג. "יתר על כן, אף אחת מהוצאות על מסעדות, בישראל ובאירופה, במהלך שלושת השבועות האלה, לא השת-קפה בכרטיסי האשראי או בחש-בונות השיקים של הנאשם ושל רעייתו". ארוחותיהם של בני הזוג פולארד, מעריכה התביעה, "היו ניכרות ממש כמו הוצאות המלון, וגם הן שולמו במזומנים".

החלק הרביעי של המיזכר מדבר על תשלומים במזומנים, שנעשו בארה"ב גופה. במארס 1985 רכשו בני הזוג, על-פי התביעה, ענק-זהב ועגילי-זהב בערך של 1,800 דולר אצל תכשיטן בג'ורג'טאון, פרוור אמיד של וושינגטון. כעבור שלושה חודשים רכשו הפולארדים אצל אותו תכשיטן צמיד זהב, תמורת וקנס כספי".

"פרטים עסיסיים מאוד"

התביעה מתכוונת להציג בנפרד מיזכר ותצהיר על "מידע, הנוגע למסמכים מסוגים מסוימים, שהבין הנאשם, והנזק שהסב בזה לביטחון הלאומי". החומר הזה יימסר "בדל-תיים סגורות" – אומר המיזכר שהוגש אתמול – "בשל המידע המסווג הכלול בו".

דובר שגרירות ישראל בוואשינג-טון, יוסי גל, אמר אמש, כי הדו"ח לא נמסר לשגרירות לפני פרסומו, אין לו כל תגובה. מקור ישראלי בוואשינגטון הגיב, בהס-תמך על פרסומים ראשונים של קטעים מן הדו"ח, כי "נראה שאין הוא מכיל גילויים חדשים רבים".

דובר משרד המשפטים בוואשינג-טון, ג'ון ראסל, אמר ל"הארץ", כי המיזכר מכיל "פרטים עסיסיים מאוד".

נראה שכוונת הדובר היתה לדב-רים האמורים בחלק הרביעי של המיזכר על אורחותיהם של בני הזוג פולארד, בשנה שקדמה למאסרו. התביעה הפדראלית טוענת, שהם הוציאו 25 עד 30 אלף דולר – במזומנים – להכנסתם השנתית המשותפת, ש-עמדה על 29 אלף דולר. "אי אפשר שלא לתאר את ההוצאות האלה", אומר המיזכר לבית המשפט בוואשינגטון, "אלא כהוצאות יו-צאות מגדר הרגיל".

"במהלך מסעם לישראל ולאיר-ופה, בחודשים יולי-אוגוסט 1985", כותב התובע הפדראלי, "שהו ה-נאשם ואשתו במשך שלושה שבו-עות בבתי-מלון בתל-אביב, בירוש-לים, בוונציה, בציריך, ב-פאריס ובלונדון, ובכלל במלונות של חמישה כוכבים. הוצאות המלון לבדן הסתכמו ב-4,500 דולר.

"הוצאות יוצאות מגדר הרגיל"

"אף אחת מן ההוצאות האלה", מו-

300 דולר ויותר. ב-2,100 הדולר האלה שילמו הפולארדים 1,500 דולר במזומן.

"סבורים", מוסיפה התביעה ה-אומרת, "כי מזומנים נוספים הוצאו", אבל אין היא יכולה לפרט אותם, מאחר שלא נמצאו עליהם קבלות. "למשל, הנאשם נהג לבוא ממשרדו במדינת מרילנד לארוחות-צהריים עם רעייתו", אן הנדרסון-פולארד, "במסעדות שונות במרכז וושינג-טון". אמנם חלק מן הארוחות האלה משתקפות בכרטיסי-האשראי וב-חשבונות השיקים של בני-הזוג, אבל התביעה מביאה מפי "חברים ומכ-רים" של בני הזוג, את הערות כי "התשלומים נעשו לעתים קרובות במזומנים".

"בקיצור", אומר התובע הפדראלי של מחוז קולומביה במיזכר לבית המשפט, "במהלך השנה שקדמה למאסרם הוציאו הנאשם ואשתו דרך חשבונות השיקים שלהם את כל הכנסתם השנתית המשותפת, בערך של 29 אלף דולר... בזמן הזה הם הוציאו 25 עד 30 אלף דולר במזו-מנים, בנה שאי-אפשר לתאר אלא במלים 'הוצאות יוצאות מגדר ה-רגיל'".

"בגידה בעד בצע כסף"

"פשעו החמור ביותר של הנא-שם", מסכמים בעלי המיזכר, "הוא כמובן הריגול. עבירה כזאת הופכת לבלתי-נסבלת בנסיבות, שבהן אדם בגד בארצו בעד בצע כסף – ואפילו בימים שלפני מעצרו, כשני-תנה לו ההזדמנות לתקן חלק מן הנזק שהסב – הוא הטעה את החוקרים, הודיע [על חקירתו] לשו-תפיו לקנוניה; וחזר העמיד את האינטרסים של עצמו לפני האינטר-סים הלאומיים, כשהוכין את תכניות הבריחה שלו.

"הוא המשיך את צורת ההתנהגות הזו אפילו ביום מאסרו, והתוצאה היתה, שכמה מן הישראלים, שותפיו לקנוניה, הצליחו להימלט מארה"ב".

ממשלת ארה"ב, מסיים המיזכר, "מאמינה, כי על הרקע הזה צריך להיבחן שיתוף הפעולה של הנאשם לאחר מעצרו. אמנם צריך להודות, כי שיתוף-הפעולה שלו היה מועיל, אבל שיתוף-הפעולה בא באיחור, ומבלי שהובעה חרטה על הפשעים שביצע הנאשם. לפיכך, ונוכח חומרת העבי-רה ונסיבותיה, אנחנו מביאים באת את דעתנו לפני בית המשפט, שעונש מאסר ממושך על הנאשם וכן קנס כספי – מוצדקים".

המיסמך בא תחת הכותרת "מיזכר ממשלתי לסיוע להטלת גזר הדין על ג'ונתן ג'יי. פולארד".

עורך דינו של פולארד, ריצ'ארד הייבי, אמר אמש ל"הארץ" כי נפגש עם פולארד ומצא אותו "אדם צעיר ומודאג מאוד, שכובד הפרשה וחומ-רתה ניכרים בו מאוד. הוא ירצה, ללא ספק, להגיד דברו לעולם, אך הנסיבות עדיין אינן מתאימות לכך".

להגיע לעסקת חבילה

סוף מעמוד 1

חלקה בעיסקת החבילה, על-ידי הפחתת עלויות העבודה, עתה על המעסיקים והעובדים להגיע להסכמה עם הממשלה, ולתרום את חלקם".

דברים אלה אמר אתמול נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, ביום עיון מטעם אגף התקציבים באוצר, שהוקדש לנושא "מייצוב לצמיחה כלכלית". לדבריו, בחודשים האחרונים נענו יצרנים לתביעות-שכר, מתוך הנחה שהממשלה תפצה אותם אחר-כך על ירידה ברווחיות: וזה לא קרה. מי שחתם על הסכמי שכר לא ציפה שהשכר יטפס בחזרה בצורה כזו.

הוועידה האיסלאמית נדחתה לזמן לא ידוע

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

הוועידה האיסלאמית המתוכננת לסוף החודש בכווית תידחה ככל הנראה למועד בלתי ידוע – כך עולה מידיעות שהגיעו לירושלים ממקורות מהימנים. החלטתה של איראן להחרים את הוועידה היא בין הגורמים לדחייה המסתמנת, כיוון שמלחמת איראן-עיראק היתה בין הנושאים הראשיים שהועידו כי יהיו מונחים על סדר יומה של הוועידה. נשיא איראן החרים גם את שתי הוועידות האחרונות של הארגון.

הוועידה אמורה לשמש מבחן לנשיא מצרים חוסני מובארק שהת-כוון להשתתף בה בעצמו, זאת לראשונה מאז בוטלה חברותה של מצרים בארגון עקב הסכם השלום עם ישראל. מובארק ייחס לכך חשיבות רבה, כמבחן לקידום מע-מדה של מצרים בעולם הערבי.

תיקון מיהו יהודי לא יוגש

סוף מעמוד 1

תיק.

לרבנים נמסר, כי שמעון פרס הב-טיח לבדוק בתוך שבועיים את האפשרות להביא למחיקת סעיף הלאום מתעודת הזהות, או לחילופין לבדוק מה יהיו משמעויות תיקון חוק בתי הדין הרבניים. בש"ס שוק-לים ברצינות להעלות בשבוע הבא להצבעה בכנסת את הצעת החוק לתיקון חוק בתי הדין הרבניים ולחילופין לנסות שוב להעביר בוועדת הכנסת חוק בדבר מחיקת סעיף הלאום מתעודת הזהות.

קלושים הסיכויים שהשדולה הד-תית המתגבשת הבוקר תוכל להגיש היום למליאת הכנסת את הצעת ח"כ אברהם ורדיגר (מורשה), לתקן את חוק השבות ("מיהו יהודי"), שעל-פיו יוכר רק גיור אורתודוכסי.

המפלגות הדתיות המשתתפות בקואליציה נענו אתמול ברובן לפניית ראש הממשלה, יצחק שמיר, ויושב ראש הנהלת הקואליציה, רפי אדרי, לדחות את הדיון בהצעת החוק, שורדת בתק אווירת פסימיות לגבי הסיכוי לתקן את החוק.

אתמול נענה ח"כ אבנר שאקי (מפד"ל) לבקשה לדחות את הדיון בתיקון החוק המוצע על ידו, אך סייג את הדחייה בשבוע בלבד. (לפי הנחיית יו"ר הכנסת שלמה הלל כל דחייה כזאת גוררת המתנה של שלושה שבועות בלבד.) בשלב זה אין שאקי מסכים לדחייה של יותר משבוע ולדבריו אמר מראש הממ-שלה, יצחק שמיר, וממלא מקומו, שמעון פרס, כי הבירורים הדרושים לשינוי החוק עשויים להסתיים בתוך שבוע.

בישיבת הנהלת הקואליציה את-מול צידד ראש הממשלה בהקמת ועדה ישראלית, בהשתתפות גורמים יהודיים בחו"ל, שתדון בסוגיית "מיהו יהודי". רק אם לא יימצא פתרון, יש מקום להביא את הנושא להכרעה פרלמנטרית.

גם ממלא מקומו, שמעון פרס, תומך ברעיון זה הקרוב להצעה המקורית של שר הדתות זבולון המר. תפקיד הוועדה לנסות ולהד-ריך בית דין המוסכם על כל הזרמים ביהדות. אולם תגובת ח"כ אברהם שפירא מאגודת ישראל היתה, כי אין הגושים הגדולים מתכוונים להציע פתרון הקרוב לתפישה הדתית. במפלגת העבודה מתפ-תחת התנגדות להצעה זו. גם ח"כ חיים דרוקמן מהמפד"ל אינו תומך בה.

אתמול דחו ממלא מקום ראש הממשלה פרס ומזכ"ל העבודה, עוזי ברעם, את ההצעה להעניק חופש הצבעה לח"כי מפלגתם. רק הרב מנחם הכהן מהעבודה יוכל להצביע בעד הצעה הדתית.

רוני מילוא – יטפל בענייני משרד הפנים

עקיבא אלדר, סופר "הארץ" מוסר, כי סגן השר במשרד ראש הממשלה, רוני מילוא, ממונה מאת-מול על הטיפול בענייני משרד הפנים מטעם ראש הממשלה ומ"מ שר הפנים, יצחק שמיר.

מלשכת שמיר נמסר, כי הוא מתכוון להחזיק במשרד עד למציאת פיתרון שיאפשר את שובו של הרב פרץ.

מילוא הבהיר אתמול, כי ירשום את שושנה מילר בהקדם כיהודיה, בהחלטת בג"ץ. היום הוא ישיב על שתי הצעות דחופות לסדר היום של הכנסת שהוגשו לשר הפנים.

בלשכת ראש הממשלה העריכו אתמול, כי שמיר יחזיק בתיק הפנים למשך תקופה ארוכה יחסית. עיקר מאמציו של שמיר ליישוב המשבר עם ש"ס יהיו עתה במגמה לפתרון בעיית רישום הגרים ולא בחלוקה מחדש של התיקים בממשלה.

מועצת הרבנים המתקדמת טענה אתמול, כי משרד הפנים מפעיל תרגילי השהייה, המונעים את רי-שומה של סוזן מילר כיהודיה.

ברק פגע בצינור גז בפ"ת

סוף מעמוד 1

במפלס הכינרת, שהגיע אמש ל-211.54 מטר מתחת לפני הים – עלייה של יותר מ-80 ס"מ מאז תחילת החורף.

ביקוש לחשמל

ביקוש אדיר לחשמל, שנרשם אתמול בשעות הערב, גרם להתב-דות כל תחזיותיה המתוקנות של חברת החשמל בקשר לשיא הביקוש לחשמל שתוכנן לחורף זה ואף עבר את שיא הביקוש שתוכנן לחורף הבא (1987/8).

הביקוש הגיע לשיא של 2,905 מגוואט, בעוד לחורף הבא תוכנן שיא ביקוש של 2,850 מגוואט. לחורף הנוכחי תוכנן בתחזיות המקוריות שיא ביקוש של 2,650 מגוואט, שעודכן מאוחר יותר. השיא הקיים בביקושים לחשמל, שנשבר אמש, נרשם בסוף דצמבר – 2,820 מגוואט.

כדי לספק את תוספת הביקוש לחשמל, נאלצה אמש חברת החשמל להפעיל טורבינות גז בהספק של 200 מגוואט.

הביקוש אמש מוסבר בגל הקור שפקד את הארץ, ברכישות המו-גברות של מכשירי הסקה ביתיים ובמעבר המאסיבי של שכבות רחבות של הציבור לשימוש במכ-שירי הסקה חשמליים.

מנהל המחלקה לסטטיסטיקה ולחקר שווקים בחברת החשמל, שמואל ריסן אמר אמש, בתשובה לשאלות, כי תוספת הביקושים לחשמל, בהשוואה לחורף אש-תקד, היא בסדר גודל של 350 מגוואט. וזוהי כמות השווה לכושר הייצור המותקן ביחידת כוח בת-חנת הפחם בחדרה.

חצות ועד אמש בשעה 8 בערב נמדדו הכמויות הבאות: הר כנען – 37 מ"מ, שומרון – 39 מ"מ, יר-ושלים – 44 מ"מ, לוד – 40 מ"מ, תל אביב – 25 מ"מ, דגניה – 9 מ"מ, גדרה – 41 מ"מ ועזה 40 מ"מ.

הגשמים הכמעט רצופים היור-דים מזה חודשיים ועוצמת הגשם בצפון הארץ הביאו לעלייה נוספת

ערכה את העמוד: אורית גליל

שיחת היום / ירח טל

עם: ד"ר אלימלך רימלט, לשעבר יו"ר "אוצר ההתיישבות היהודית", חברת – האם של בנק לאומי
על: פרשת ארנסט יפת

הצעתי שורה של שינויים, אבל דולצין אפילו לא ענה לי

כתמונת שקלק, כאיש ציבור שעמד בראש חברת האם של בנק לאומי, מדוע נשמע בפרשת תשלומי המיליונים לארנסט יפת.

אני כיום איש פרטי. ב-11 ביוני 1986 התפטרתי מתפקידי ב"אוצר ההתיישבות היהודית", ולא עשיתי זאת על רקע מכאובי.

האם להתפטרותך יש קשר לפרשת הפיצויים ליפת, שכבר הוזלה או התבשלה?

החוזה עם מר יפת נעשה הרבה לפני שנכנסתי לתפקידי, וגם לא ידעתי דבר וחצי דבר על כך עד שהדברים התפרסמו בעיתונות. "אוצר ההתיישבות היהודית" לא צריך לאשר הסכם עבודה או חוזה, דוגמת זה שנערך עם יפת. זה מסמכותו של דירקטוריון בנק לאומי וכך זה נעשה. אילו ידעתי את מה שידוע היום, לא הייתי משנה את החלטתי להתפטר, אבל בוודאי הייתי משנה או מו-סיף דברים במכתב ההתפטרות שלי.

מה אם כן הביא אותך להתפטר?

במכתב ההתפטרות שהגשתי לדולצין פירטתי את מניעי. בין השאר הצעתי שורה של שינויים, שהתחייבו, לדעתי, מהמעידה הגדולה של הבנק בפרשת ויסות המניות ומה שקרה לאחר מכן. לדעתי, הסמכויות שיש כיום למועצת "אוצר ההתיישבות היה-הודית" כלפי בנק לאומי, למרות שהוא כביכול גוף העל הציבורי

הממונה עליה, הן מוגבלות ביותר. הואל לי לשמש לדירקטוריון בל"ל חותמת גומי.

איך הגיב דולצין להרישותיך?

דולצין אפילו לא ענה לי על מכתב ההתפטרות ששיגרתי לו. אישור על קבלת מכתבי קיבלתי בעקיפין בישיבת מועצה. לא ידוע לי שהצעותי התקבלו או יושמו.

לו היו מתקבלות המלצותיך, האם החתימה על הסכם פיצויים ופנסיה שערורייתי, כמו שנחתם עם יפת, היה נמנע מבעוד מועד?

אני לא רוצה להתקשט בנוצות ולומר שהכל היה נמנע. אולם אני יודע ששינויים, לו הוכנסו, היו גורמים ליותר פיקוח ציבורי על דירקטוריון בנק לאומי.

האם לדעתך על דולצין להתפטר עתה בעיקבות טיפולו בפרשה?

אם להיות הוגן, עלי לומר שגם אחרים היו צריכים להתפטר, ולא רק אני. הכישלון הוא לא רק של יפת.

מה דעתך על תיפקודו של נגיד הבנק, דולצין, בפרשה?

יתכן שהוא ידע פחות מדי על מה שנעשה בבל"ל. העניינים בבנקים, בבל"ל ובכל בנק אחר, אינם מתנהלים בקולי קולות ומעל במות. יתכן שלא היה לו זמן לטפל בעניינים מסויימים בגלל עיסוקיו הרבים האחרים. אני חושב שעשה דברים שהב-ליט בהם, וכאלה שלא הצליח.

מדוע התפטרת בקול דממה דקה, ונמנעת מלתת פומבי למניעי התפטרותך, למרות שמדובר בעניין ציבורי רב חשיבות?

חשבתי שהאפקט יהיה פנימי וימלא את תפקידו. לא רציתי לעשות סקנדל ציבורי, וגם לא ידעתי את עומק הפרשה וממ-דיה. אילו ידעתי, הייתי מתבטא לפני זה.

האם על יפת להחזיר חלק מהכספים שקיבל?

אני לא אביע דעה בנושא זה. לא שאין לי דעה, אבל אני לא אנהג כפי שנוהגים מספר שרי ממשלה ואנשי ציבור. שבזמן שיפת היה יו"ר הדירקטוריון והכל היה בסוד, שיחרו על פיתחו, השתחוו לפניו, וכעת כולם גיבורים.

צמרת בל"ל מתכנסת הערב

סוף מעמוד 1

מועצת המנהלים של הבנק, אלי הורוביץ, יספיק להגיע לדיון. הור-וביץ נמצא בחופשה באירופה. בבנק מקווים ששניהם יספיקו להגיע לישיבה.

יוסף פקר התפטר מדירקטוריון בל"ל

התעשיין יוסף פקר בעליו של מפעל "פקר פלדה", הודיע אתמול על התפטרותו מדירקטוריון בנק לאומי, בעקבות הביקורת הציבורית הנוקבת. פקר היה יו"ר ועדת השר לושה שמונתה על-ידי הדירקטוריון לקביעת שכרו של יפת. בוועדה כי-הנו גם ישראל סהרוב ומיכה אפרתי. ההסכם אושר מאוחר יותר ע"י כל חברי הדירקטוריון.

במכתב, הממוען ליו"ר מועצת המנהלים של הבנק, אלי הורוביץ, כותב פקר: "תמיד האמנתי כי על בעלי תפקידים לשאת באחריות למעשיהם". כן הוא כותב שתנאי הפרישה של יפת נקבעו בתום לב, ובהתחשב בתנאי השכר ששררו בבנקאות הישראלית, למרות שכיום הדעה הציבורית היא שתנאים אלו מופרזים. פקר מציין עוד כי בהתפטרותו אין משום ביקורת על חברי הדירקטוריון האחרים, שקבעו את תנאי פרישתו של יפת מהבנק. המכתב נמסר אתמול למרדכי איינ-הורן, מנכ"ל בנק לאומי.

גורם בכיר בבנק לאומי אמר אתמול ל"הארץ" שההחלטה של יוסף פקר להתפטר הולה מתגבשת אצלו ביום שישי האחרון עם הפרסום ב"הארץ" על תנאי הפנסיה של יפת.

הגורם הבכיר הוסיף שהחלטתו הסופית של פקר נפלה אתמול בעק-בות פרסום "יומן כלכלי" ב"הארץ". תחת הכותרת "אחריותו של דירקטור", כתב נחמיה שטרסלר שלושה ימים לפני התפטרותו של יפת, בפגישה לא רשמית של חלק מחברי דירקטוריון הבנק בביתו של עו"ד אמנון גולדנברג, טבע פקר את יפת להתפטר בניתוק שרק כך ניתן יהיה למנות את אלי הורוביץ ליו"ר, והורוביץ שהיה אז חבר דיר-קטוריון, יקיים את הסכם הפרישה של יפת.

ב"יומן" הובאו שתי עובדות נוס-פות שהבהירו את הקשר בין פקר לבנק לאומי: באמצע 1983 רכש הבנק בעלות מסוימת ב"פקר פלדה" במטרה לעזור ליוסף פקר, ולאחרונה רכש הבנק עוד 14% בחברה. פקר היה ידיד קרוב של ארנסט יפת.

חברים נוספים במועצת המנהלים שוקלים התפטרות עקב הגילוי שיפת קיבל פיצויי פיטורין של למעלה מ-4 מיליון דולר, ובנוסף לכך פנסיה של 30 אלף דולר בחודש.

הוועד מאיים להשבית

הוועד הארצי של עובדי בנק לאומי התכנס אתמול, מול מצלמות הטלוויזיה, לדיון בו הוחלט להשבית את העבודה ליום אחד, כמחאה על הסכמי הפרישה עם בכירי הבנק. קיימת נטייה להשבית את הבנק ביום שישי השבוע.

במקביל לכך החליט הוועד, בד-אשותו של לאור רום, לערוך הפגנות בקומה הרביעית, שם יושבת הנהלת הבנק. יתכן שההפגנות, בהשתתפות מספר רב של עובדים, יוהלו כבר היום.

חלק מחברי הוועד דרשו לפטר את כל חברי מועצת המנהלים של בנק לאומי בשל הסכם הפרישה של הבכירים, וחלקם דרשו לפטר רק את אותם דירקטורים שסיכמו על תנאי הפרישה המופלגים של בכירי הבנק. ועד העובדים יפעל להחזרת כספים ששולמו לבכירי הבנק, וליצירת טבלת שכר גלויה – החל מיו"ר מועצת המנהלים של הבנק ועד לאחרון הפקידים.

מזכיר הוועד מסתייג

מזכיר ועד העובדים, יצחק טלון, הסתייג אתמול, בשיחה עם סופר "הארץ", מהחלטת הוועד להשבית את הבנק ליום אחד. לדבריו, "הדבר יפגע בעובדים כי ההנהלה תנכה את היום הזה משכרם. במצב הקיים נהגה הוועד מאחרה ציבורית, אך אם הבנק יושבת, יפגע הדבר בציבור, ויפעל לרעת העובדים."

הדבר בל"ל מסר אתמול כי הוא מקווה שהעובדים לא ישביתו את הבנק. לדברי מקורות בבנק יתכן שההחלטות שיתקבלו היום על-ידי מועצת המנהלים של הבנק, יבטלו את הצורך להשבית את הבנק.

המעלות של אל-על

	מעלות מינימום	מעלות מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	-5	6	מעונן	-1	5
אתונה	7	12	מעונן	1	9
בוקרשט	1	5	מעונן	–	–
בריסל	5	7	מעונן	-1	6
וינה	-2	2	שלג	3	5
ז'נבה	5	7	מעונן	-2	5
לונדון	4	8	מעונן	5	7
ליסבון	3	11	מעונן	4	13
מדריד	4	9	מעונן	-4	13
ניו־יורק	-3	3	מעונן	-4	3
פאריס	4	8	מעונן	–	–
פרנקפורט	-2	2	שלג	1	5
ציריך	-2	6	מעונן	–	–
קהיר	10	16	מעונן	8	16
קופנהאגן	-4	-10	שלג	-4	-2
רומא	4	11	מעונן	6	10
שטוקהולם	-10	-15	מעונן	-17	-13

על שם נחום גולדמן

מגזין הרדיו "שורשים"

עורך סדרת תכניות, בהקלטה פומבית, על יהדות ארה"ב, במסגרת שלש התערוכות על היהודים בארה"ב שמועלות בבית התפוצות

התכנית הראשונה:

תיאטרון יהודי בארה"ב

משתתפים: ד"ר אברהם נוברשטרן, ד"ר דן הורביץ, דוד זינגר, עמרי ניצן, שמריהו לין

והשחקנים שמואל רודנסקי, ליא קניג ונבזי שטולפר

יום חמישי, 8 בינואר 1987, בשעה 20.00 באודיטוריום "בבי צוקר" בבית התפוצות

הדלתות תסגרנה בשעה 19.45

האגודה לקידום תרבות
התיאטרון לילדים ולנוער

הודעה על דחיית
האסיפה הכללית

האסיפה הכללית של האגודה שנועדה ליום 8.1.87

נדחית

ותתקיים ביום 12.2.87

על סדר היום, המקום והשעה תישלח הודעה בכתב לחברי האגודה.

במלאות שלושים לפטירת יקירתנו

מירה דנציגר ז"ל

אנו נפגשים ליד קברה בבית העלמין בסביון

ביום שישי 9.1.87 בשעה 12.00

המשפחה

ליצחק

משתתפים באבלך הכבד בהלקח

רעיתך

אורה פיסטינר ז"ל

משה ת. כהן — יהודה רשתות פלדה
נתן להב — מסילת סיגמה
ישראל יוסיפון

למנהלנו
שלמה שקרל

משתתפים באבלך הכבד על מות

אביך ז"ל

"מסוף"
העברת מסמכי מחשבים בע"מ
ההנהלה וחבר העובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי אבינו וסבנו היקר באדם

ר' אהרן בקר ז"ל

ההלויה התקיימה אתמול יום שלישי
ה' טבת תשמ"ז 6.1.87
בבית העלמין בנחלת יצחק

יושבים שבעה בבית המנוח ברח' דניאל פריש 8, תל־אביב

אבלים: אשתו: מרים בקר
בנו: אבי בקר ומשפחתו
בתו: אסתר איגהורן ומשפחתה
וכל בני המשפחה

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של חברינו

רוזנמן רמי ז"ל

(מנהל מגרש פירוקים)

ומשתתפים בצער המשפחה
אגד
ההנהלה
הגימלאים והשכירים

בכנסת

אולם המליאה / עמוס בן־ורד

"המציאות אינה מאשרת הטיעון שקיצוץ התקציב מעודד צמיחה"

בן מאיר: היכולים לחסוך — רק העשירים

כאשר תובעת הממשלה לקצץ בתקציב המדינה, הטיעון שלה הוא, כי הדבר יעודד צמיחה, אבל המציאות אינה מאשרת גישה זו — דברים אלה אמר רב בן־מאיר (מערך) בדיון על התקציב הנוסף. תחילה הציג בן־מאיר את הלך המחשבה שמביאה הממשלה. צמיחה יכולה להתבצע, כאשר יש השקעות במפעלים. השקעות נובעות מחיסכון. מי שיכול לחסוך אינם העניים, בוודאי לא הגימלאים, אלא רק העשירים. צריך אפוא להקטין את תקציב הממשלה, כדי שאפשר יהיה להפחית מסים. אז ישקיעו העשירים במפעלים כדי להרוויח ויותר עובדים ימצאו תעסוקה ומבילא תתחיל מחדש הצמיחה במשק.

אלא שבמציאות בארץ תיאוריה זו לא הוכיחה את עצמה — המשיך. כאשר יש הכנסה פנויה נוספת בידי העשירים, מתרחשים שני דברים — ההון בורח להו"ל והצריכה הבזבזנית עולה.

אשתקד, למשל, נוספו 90,000 מכוניות, בעוד שבשיא הפריחה של עידן ארידור נוספו 60,000 מכוניות בשנה אחת. יש בארץ ביורוקרטיה משתוללת ויש שחיתויות במגזרים מראיגים. אך במקום לרפאם, "שופכים את הילד עם מי האמבטיה".

בן־מאיר אמר את דבריו בדיון בתקציב הנוסף שהגיש הבוקר לסיעה סגן שר האוצר, עדי אמוראי, בשם הממשלה. התקציב הנוסף הוא בסך 3.209 מיליארד שקל. תקציב המדינה לשנה זו בסך הכל יהיה 33.403 מיליארד ש"ח. גידול ההכנסות בשנה זו יהיה 3.301 מיליארד ש"ח, הוסיף סגן האוצר.

סעיפי ההוצאה העיקריים בתקציב הנוסף הם הקצבה של עוד 815 מיליון ש"ח למעוטי יכולת, אי־ביטול סובסידיה בתחבורה הציבורית — 130 מיליון ש"ח, הגדלת החזר חובות הפנים בסך 1.555 מיליארד ש"ח והגדלת התמיכות ברשויות המקומיות בסך 42 מיליון ש"ח. מתוך אלה יחזיר האוצר לביטוח הלאומי 654 מיליון ש"ח, שהופחתו מתשלומי מעסיקים, עקב העלייה בעלות העבודה. מדובר ב־5 אחוזי הפחתה על פני 8 חודשים של שנת הכספים הנוכחית.

סגן השר הוסיף, כי לצורך הירידה בגרעון התקציבי, יורדת השנה גם התרומה.

במרוצת הדיון עזבו רוב הח"כים את האולם, כולל רבים מאלה שהשיגו השגות על ההצעה. בעת תשובת סגן השר נכחו 10 ח"כים בלבד. הצעת החוק הועברה לוועדת הכספים, בקולות הח"כים מן הקואליציה, שנכנסו עם הצלצול שקרא להם להצביע.

נמסרה הודעה על התפטרות פרץ

הודעה על התפטרותו של שר הפנים, יצחק פרץ, נמסרה אתמול לכנסת על־ידי שר התחבורה, חיים קורפו, בתוקף תפקידו כמקשר בין הממשלה לכנסת.

על־פי החוק ממלא ראש־הממשלה את מקומו של כל שר המתפטר או נפטר, עד שהכנסת מאשרת מינויו של שר אחר לתפקיד שהתפנה.

בוועדות ובסיעות / דן מרגלית

הרמטכ"ל: הלביא פרוייקט לאומי שיש להעניק לו תקציבים וגיבוי

"אך אי אפשר לבצע זאת אם הכל יוטל על כתפי תקציבו של צה"ל"

הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי אמר אתמול בוועדת החוץ והבטחון כי במצב הנוכחי יהיה האחרון לזלזל במשמעות הלאומית של מטוס הלביא שהוא פרוייקט לאומי. לדבריו פירוש הדבר הוא שיש להעניק ללביא תקציבים וגיבוי. אך אי אפשר לבצע זאת אם הכל יוטל על כתפי תקציבו של צה"ל.

הרמטכ"ל אמר את הדברים בתגובה על הערת ח"כ יוסי שריד (רצ) כי על הצבא לומר במלוא היושר המקצועי אם מבחינתו של צה"ל ובשים לב לחלופות האפשריות של הלביא — הלביא הוא באמת החלופה המועדפת. בהודעה שפרסם אתמול שריד טען כי חיל האוויר לא יזדקק בשום מקרה ליותר מ־100 מטוסי לביא, וכי יש לבחור בחלופה של אוויוניקה ישראלית בגוף של מטוס אמריקאי.

על המצב בלבנון אמר הרמטכ"ל כי אין לומר שכל הנוצרים משתפים פעולה בהעברת אנשי אש"ף ללבנון. למעשה מדובר בחלק מהכוחות הלבנונים. לאחר המאורעות האחרונים בדרום לבנון, נתונה בחינה מחודשת של הדברים, לא לגבי התפישה היסודית אלא לגבי עניינים טאקטיים. למאורעות האחרונים עלולה להיות השפעה קשה על צה"ל. יש לחזקו.

ביקורת על הרפורמה בבחינות הבגרות

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון מסר אתמול לוועדת החינוך כי המתכונת החדשה של בחינות הבגרות המתגבשת תחול רק על תלמידים שיסיימו את בית הספר התיכון ב־1989־1990. "תעודת הבגרות תהיה אחת, שווה בערכה הבסיסי לכל התלמידים. לא יהיו תעודות מסוגים שונים," מסר השר נבון. בהסכם עם האוניברסיטאות יקבע כי מי שיזכה בתעודה כזאת לא יהיה זקוק לבחינה נוספת כדי להיכנס לאוניברסיטאות.

הוא הבטיח כי תלמידי כל מגמות הלימוד הנהוגות בנתיב הטכנולוגי יוכלו ללמוד לקראת קבלת תעודת בגרות שתאפשר להם להמשיך בלימודים אקדמאיים. כן תוגדל ההתחשבות בבחינות הפנימיות בבתי הספר. תלמידים יידרשו להיבחן במתמטיקה ברמה בסיסית של שלוש יחידות ובאנגלית לפי ארבע יחידות לימוד.

יו"ר הוועדה ח"כ נחמן רז (מערך) הזהיר כי הרפורמה המוצעת עלולה לפגוע ביוזמות של מורים לתכניות ייחודיות. פרופסור יהודה אמיר מבר־אילן מסר כי קבוצה גדולה של פרופסורים, מתנגדת להרפורמה המוצעת.

פרופסור מיכה חן מאוניברסיטת תל־אביב חושש כי הרפורמה תקטין את מספר בני עדות המזרח שיגיעו לחינוך גבוה. אך מנכ"ל משרד החינוך ד"ר שמשון שושני מסר כי משרדו נוטל עליו את האחריות להכשיר תשתית של מורים ותכניות לימודים שיאפשרו לכל התלמידים לעבור את בחינות המתמטיקה והאנגלית הנדרשות.

ח"כ עובדיה עלי (ליכוד) פנה לשר נבון למנוע את ביצוע הרפורמה שיפגע בתלמידים מעיירות הפיתוח. השר נבון הודיע כי יינקטו צעדים נגד בתי ספר שלא יקפידו על אמינות הציונים ועל טוהר הבחינות שהם עורכים לתלמידיהם.

ועדת הפנים ביקרה בישיבת "שובו בנים"

חברי ועדת הפנים של הכנסת ביקרו אתמול בישיבת שובו בנים, בעיר העתיקה בירושלים, שהוזמנו בעל מכולת סמוך לספר על היחסים התקינים השוררים בינם לבין התושבים הערבים. "בחורי הישיבה בחורים טובים ומועילים לחברה בניגוד לתדמית שהודבקה להם כאילו הם פראים," אמר היו"ר דב שילנסקי (ליכוד). אך ח"כ מוחמד ואתד (מפ"ם) סבור כי הללו אינם טלית שכולה תכלת, וכי לא ייתכן שהתושבים הערבים מתלוננים על דברים בדויים. ח"כ עובדיה עלי (ליכוד) הנרשם לדע מסבבה בית הספר הערבי במזרח־ירושלים "צלעה", שבו ביקרו חברי הוועדה. לדבריו יש לדאוג לתחבורה נוחה יותר לתלמידים הערבים.

ח"כ מיכאל איתן (ליכוד) אמר אתמול כי נוכח הסחבת הנמשכת בדיוני ועדת הכנסת בנושא הגבלת ההכנסות הנוספות של ח"כים הוא מציע להקים ועדה ציבורית שתגבש את המלצותיה.

אם יש לך זמן, אל תקרא!

היום, מקבלי החלטות ובעלי מקצועות חופשיים מוצפים במאות מסמכים, תזכירים, דוח"ת, הסכמים, פרסומים ודברי דואר לרוב. לעיתים אין מצליחים לקרוא את החומר הרב ולפעול בהתאם. התוצאה: פיגור העלול לגרום לנזקים.

בקורסים רבים שמקיימת מיל"ה המכללה לקריאה מהירה זה 22 שנה לבכירים בתחומי התעשיה והמנהל, התברר כי על מנהל ברמה זו להקדיש לקריאה בין 4 ל־6 שעות ביום. הקורסים לקריאה מהירה פתרו את בעיות הקריאה וריכוז החומר שלהם באופן משמעותי.

מכללת מיל"ה פיתחה שיטות ומיומנויות מדעיות מתקדמות, שתעזורנה גם לך להתמודד בהצלחה עם בעיות אלו.

הקדש לכך זמן קצר בלבד: 9 פגישות בחודש ימים ותהנה בעתיד מזמן פנוי ומביצועים משופרים בעבודתך.

קורסים מיוחדים למנהלים על קפה ועוגה, במלון ימית רח' הירקון 79, ת"א. הקורס הבא יפתח ביום א' 18.1.87 בשעה 17.00.

לפרטים נוספים:
03-900153
03-909870
03-903215

מיל"ה המכללה ל: קריאה מהירה

ורשבסקי פרילוך דובר

להשכרה

שתי קומות בבנין משרדים
350 מ"ר כל אחת
ברחוב מזא"ה 22 תל אביב
לתקופה ארוכה
אפשרות התאמה לדרישות הלקוח
לפרטים: 052-573601
052-572868
03-285713
אותו"צ ובערב

היום ומחר — תרגיל הג"א במרחב נמל־התעופה בן־גוריון

היום ומחר, ביום רביעי וביום חמישי, ה־7 וה־8 בינואר, יהיה תרגיל הג"א במרחב של נמל־התעופה בן־גוריון.

במהלך התרגיל יבוצעו קולות ירי וישמעו צפירות. אם תהיה אזעקה־אמת, יישמעו צפירות עולות־יורדות.

תגמולים למשפחות הילדים שנפגעו בראס־בורקה

מאת ערנה אריהוד

משפחות הילדים שנפגעו בראס־בורקה יהיו זכאים לתגמולים מהמדינה.

שר העבודה והרווחה, משה קצב, החליט לתקן את החוק הקיים, שיאפשר למשפחות הילדים שנהרגו בראס בורקה ולהורי ילדים שנפגעו בפעולות טרור אחרות, לקבל תגמולים של נפגעי פעולות איבה מהמדינה. השר קצב יביא את התיקון לאישור הממשלה והכנסת.

בעקבות האסון בראס־בורקה התברר, כי על־פי החוק הקיים, הורים ששכלו ילד, שטרם הגיע לגיל 14 במותו, אינם זכאים לקבלת הגמלה. הזכאות במקרים כאלו היא להורים ששכלו ילדים מעל גיל 18. החלטת השר באה לאחר שהוברר, כי קביעה זו נכללת בחוק שחוקק בשנות ה־70.

ד"ר דב זקהיים נפגש עם השר עזר וייצמן, אתמול בירושלים. (צילם: רחמים ישראלי)

מפרקי דנות על סף סיום מכירת הנכסים

מפרקי "דנות" מבקשים מידע מהציבור כדי למצוא נכסים

מאת יהודה שרוני
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

צוות המפרקים של חברת ההשקעות דנות, נמצא על סף סיום השלב הראשון של עבודתו, מימוש הנכסים של החברה. עד כה הצליחו המפרקים לממש נכסים בהיקף הגבוה במקצת מ־30 מיליון דולר. הנכס העיקרי שמומש היה הבנק הבינלאומי הראשון. היקף החובות הכולל שחבה דנות לנושיה השונים, שבראשם בנק לאומי, נאמד ב־45 מיליון דולר. הנכסים שנותרו בידי מפרקי דנות למימוש הם 30 אחוז ממניות חברת ציוד החשמל אלקו, 26 אחוז ממניות חברת הביטוח סהר ו־20 אחוז ממניות חברת האלקטרוד רות זיקה.

מפרקי החברה פנו השבוע לציבור הרחב בבקשה להעביר אליהם מידע מכל סוג שהוא. תקוות המפרקים היא, כי מידע כזה יסייע בידם למצוא נכסים נוספים, אשר מסיבות שונות לא הופיעו בספרי החברה. לא מן הנמנע, כי עם קבלת המידע החדש יתברר כי לפני החלטת הפירוק של החברה נעשו פעולות לא חוקיות, שבית המשפט עשוי לבטלן.

לצורך עבודתם זוכים מפרקי דנות לשיתוף פעולה של חוקרי הרשות לניירות ערך, המעבירים אליהם את חומר החקירה אשר אינו נוגע לצדדים הפליליים של הפרשה. התמוטטות דנות נחקרת מזה תקופה ארוכה על ידי חוקרי הרשות, וראשי החברה זומנו לחקירה מספר פעמים.

בביה"ח בחדרה — תור של שנה וחצי לניתוח

(ע.) זמן ההמתנה לניתוחים בבית־החולים הלל יפה בחדרה התארך לשנה וחצי — על כך מסר אתמול מנהל בית־החולים, ד"ר שמואל משיח.

לדבריו התורים לניתוחים הוארכו באחרונה בשל מצוקתו הכספית הקשה של בית־החולים. לדברי ד"ר משיח, דחיית ניתוחים לשנה וחצי אצל אנשים מבוגרים היא לעתים דחיית חיים. בית־החולים מתקשה לתפקד מפני שתקציבו לשנת הכספים הנוכחית נוצל עד תום ונחוצים לו 850 אלף שקל נוספים לשם הפעלת שירותים חיוניים.

הכוח הרב־לאומי יתפוס היום התצפית בשטח המריבה בטאבה

מאת עקיבא אלדר
[illegible]

יחידה של הכוח הרב־לאומי בסיני תתפוס היום את עמדת התצפית בשטח המריבה בטאבה ותאייש אותה באנשיה.

הדבר יהיה בהתאם להסכם בין ישראל למצרים משנת 1982 ומי פרש שטר הגבולות בין שתי המדינות. מצרים רואה הישג חשוב בהכנסת הכוח לשטח המוחזק בידי ישראל, למרות שלא יהיו בידו סמכויות שיטור.

צה"ל ימשיך להיות בעמדותיו במובלעת.

בהודעה שפורסמה אתמול על־ידי משרד החוץ המצרי, ערב הצבת הכוח במובלעת, נאמר שעל הכוח מוטל בעיקר להבטיח, שלא יהיו כוחות מזויינים או כלי נשק בשטח־מריבה זה, עד שיתפתר בעיית הריבונות על המובלעת.

בעלי מוניות עתרו לבג"צ שיורה להעלות תעריפי נסיעה

(ע.) שבעה בעלי מוניות עתרו לבג"צ, בבקשה שיורה לשר התחבורה ולשר האוצר להעלות את תעריפי הנסיעה במוניות.

העותרים ציינו, כי הם משמשים כפה ל־7500 בעלי מוניות בישראל. את העתירה הגיש עו"ד ד"ר ש. בביאל, היועץ המשפטי של ארגון בעלי המוניות.

העותרים תובעים בעתירה כי אם אין משרדי התחבורה והאוצר רוצים לאשר את ההעלאה המבוקשת, ייתנו להם פיצוי על אובדן הכנסה, כנהוג לגבי נותני הקואופרטיבים לתחבורה.

הקאמרי ותיאטרון באר־שבע לא יקבלו כנראה החודש את ההקצבה החודשית ממש' החינוך

קיזוז מהחודש הקודם בו ההקצבה היתה גדולה מהרגיל

מאת סופר "הארץ"
לענייני תרבות

התיאטרון הקאמרי ותיאטרון באר־שבע לא יקבלו החודש, כנראה, את ההקצבה החודשית ממשרד החינוך. מההקצבה המגיעה לתיאטרון "הבימה" יקוזז הסכום שנוסף להקצבה של החודש הקודם.

לדברי מנהל האגף לתרבות במשרד החינוך, אבנר שלה, הקצבת החודש הקודם למוסדות אלה היתה גדולה מהרגיל, והסכום מקוזז מהקצבת החודש. מנהלי התיאטרון הקאמרי ותיאטרון באר־שבע, שלא קיבלו את ההקצבה החודשית ממשרד החינוך עד היום, גילו להפתעתם, כאשר פנו למשרד החינוך, כי החודש לא תועבר אליהם הקצבה, מכיוון שבחודש שעבר הועברה אליהם הקצבה גדולה במיוחד.

מנהלי תיאטרונים אלה טוענים, שמכיוון שההקצבה החודשית מעודכנת מדי חודש, ואין דרך לעקוב במדויק אחרי גובהה, לא קודרו את הנושא בחודש שעבר, למרות שהיו מודעים שההקצבה גבוהה יותר מהרגיל. הם טוענים, כי לא נאמר להם שהם מקבלים הקצבה גדולה במיוחד על חשבון החודש הבא ולכן לא יכלו להיערך בהתאם בעניין תזרים המזומנים.

מנהל האגף לתרבות מסר, כי הוא בודק את הנושא ואכן היתה ההקצבה בחודש שעבר גדולה במיוחד, בשל שינוי שיטת חישוב. לעומת זאת טען, כי דרך חישוב של ההקצבה ידועה לתיאטרונים ומקובלת עליהם. לדבריו שלה, ייעשה ניסיון שהקצבה שהועברה מוקדם, תקוזז לא בפעם אחת, אלא הקיזוז יפוזר על־פני כמה חודשים. הוא הדגיש עוד, כי התיאטרונים מבקשים בדרך־כלל, כי משרד החינוך יקדים העברת הקצבה. עתה — כשהדבר קרה — אמנם לא במסגרת הקדמת הקצבה — הם מתלוננים. הוא הגדיר את הנושא כ"סערה בכוס מים".

מקור ביטחוני בכיר בתדרוך לעיתונאים:

ישראל מעודדת מדינות המערב לסייע למחנות הפליטים בשטחים

המטרה — לשפר את תנאי המחייה ★ עדיין אין היענות של מדינה כלשהי ליוזמה זו

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

ישראל מעודדת את מדינות המערב להגיש סיוע למחנות הפליטים בשטחים, במטרה לפתח ולשפר את תנאי המחייה בהם.

כך מסר אתמול מקור ביטחוני בכיר, בתדרוך לעיתונאים בנושא השטחים המוחזקים. הוא הסביר, שהכוונה היא לחלק את מחנות הפליטים בין מספר מדינות מהמערב, באופן שבו כל "מדינה מאמצת" תדאג לצרכי מחנה אחד בכל הנוגע לחינוך, ביוב ותשתית.

בינתיים לא נודע על היענות של מדינה כלשהי ליוזמה הזו. עם זאת, המימשל הצבאי שיכנע את אירגוני הסיוע הבין־לאומיים, הפועלים בשטחים, להגדיל את שיעור התמיכה שלהם במחנות הפליטים, בעיקר ברצועת עזה.

לדברי המקור, ישראל הבהירה לראשי השוק האירופי המשותף, כי אין היא רואה בעין יפה קשרים ישירים שמנהלים נציגי השוק עם גורמים פלשתיניים מהשטחים, ללא תיאום עם המימשל הצבאי. עם זאת, בעת האחרונה הוחלט לאפשר לחקלאים מרצועת עזה, לייצא הדרים למדינות השוק האירופי המשותף דרך ירדן. משלוח ראשון של אשכוליות כבר יצא דרך גשרי הירדן, ועתה נבדקת אפשרות לייצא הדרים מעזה לאירופה גם דרך מצרים. הוא הוסיף כי בתחום התעשייה הוסרה למעשה ההגבלה, שהטילו מדינות ערב על יבוא תוצרי גלם לתעשיית השטחים דרך נמלים ישראליים, ויבוא כזה כבר מתבצע למעשה.

הצלחה לבנק קהיר־רבת עמון בעזה

המקור מסר כי בדעת המינהל האזרחי ביהודה, שומרון ובעזה להחליף חלק גדול מתוך 350 העובדים הישראליים בו בעובדים ערביים מהשטחים. הוא הסביר כי הצעד מחייב את הסכמתו של ועד העובדים ושל ההסתדרות, אך הסכמה מלאה שלהם טרם הושגה. באשר לתקציב המינהל האזרחי, נמסר כי השנה צפוי גידול של 15% בו. גם בשנה שעברה נרשם גידול בשיעור דומה בתקציב המינהל.

המקור השתבח בהצלחתו של סניף הבנק קהיר רבת־עמון בשכם, וציין כי עד כה נפתחו בו מעל אלף חשבונות של תושבים מהגדה המערבית. הוא אמר כי לאחרונה ניתן אישור עקרוני להנהלת הבנק לפתוח סניפים נוספים בערי הגדה. בתשובה לשאלה, חזר והדגיש המקור כי לא מתקיים כל תיאום ישיר בין ישראל לירדן, בשום תחום. "הלוואי והיה תיאום שכזה", אמר.

במסגרת סקירה של ההתפתחויות הפוליטיות בשטחים בחודשים האחרונים, הודגשה יוזמתה של ירדן להגביר את השפעתה בשטח. יוזמה זו מבוצעת בתחומים רבים, ותוך נסיון לנצל מספר רב של מערכות בשטחים, אך היא איטית ושקולה. למרות גל ההתפרעויות של חודש דצמבר בגדה המערבית ובעזה, מעריכים מקורות ביטחוניים כי האווירה הפוליטית בשטחים רגועה יחסית לשנים הקודמות, ומייחסים זאת בעיקר להחלשה בכוחו של אש"ף בשטחים.

מחסור במורי אנגלית ומתמטיקה ידחה החלת המתכונת החדשה של בחינות הבגרות מתשמ"ט לתש"ן

מאת צילי מגדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

בשל מחסור במורים לאנגלית ולמתמטיקה, הוחלט במשרד החינוך לדחות את החלת המתכונת החדשה של בחינות הבגרות מתשמ"ט לתש"ן.

צוות משותף למשרד החינוך ולאוניברסיטאות, סיכם למעשה את השינויים בבחינות הבגרות ומגבש בימים אלה פרטים אחרונים.

עיקרי השינויים באים לביטוי בהקשחת הדרישות בבחינות הבגרות במתמטיקה ובאנגלית. כל תלמיד יחוייב להיבחן בחינת בגרות במתמטיקה, ברמה של שלוש יחידות קושי לבגרות (רמות הקושי נעות מ־1 עד 5). היום חייב תלמיד ללמוד מתמטיקה ברמה של שלוש יחידות, אך אינו חייב להיבחן בחינת בגרות במקצוע זה. ההקשחה בדרישות באנגלית מתבטאת בהעלאת רמת הקושי בבחינת הבגרות מ־3 יחידות (כנהוג היום) ל־4 יחידות.

מספר הנקודות המינימאלי שצריך תלמיד, כדי לקבל תעודת בגרות, יישאר 20. הניקוד המכסימאלי שניתן לצבור יהיה 28, עם אפשרות לפרוץ תיקרה זו באמצעות דיון בכל מקרה לגופו. היום יכול תלמיד לצבור ניקוד לבגרות ללא הגבלה.

יצויין, כי הקשחת הדרישות בבחינות הבגרות נעשתה למרות מחאותיהם של ראשי בתי־הספר לחינוך, ראשי מכונים לאינטגרציה, וארגון המורים העל־יסודיים. על פיהן אלפי תלמידים לא יצליחו לעמוד בדרישות ותימנע מהם תעודת בגרות. לדבריהם, הפגיעה העיקרית צפויה בתלמידים יוצאי עדות המזרח ומעיירות פיתוח.

ערך את העמוד: חיים טל

Uno Regata

בדוק והשווה.

הקניה הטובה ביותר 1987

פיאט שווה יותר ועולה פחות

1 באיכות
1 באשראי
1 בחיסכון
1 בנוחות
1 באספקה

FIAT Uno

דגם	נפח מנוע בסמ"ק	מחיר כולל מע"מ
אונו פייר	1000	17,260 ש"ח
אונו 60	1100	18,550 ש"ח
אונו 70 SL	1300	20,295 ש"ח
אונו טורבו	1300	28,540 ש"ח

FIAT Regata

דגם	נפח מנוע בסמ"ק	מחיר כולל מע"מ
רגאטה 70	1300	22,620 ש"ח
רגאטה 70 אוטומט	1300	25,015 ש"ח
רגאטה 85 אוטומט	1500	27,220 ש"ח
רגאטה 100S.i.e.	1600	28,065 ש"ח
רגאטה 70 סטיישן	1300	23,380 ש"ח
רגאטה 100S סטיישן	1600	28,640 ש"ח

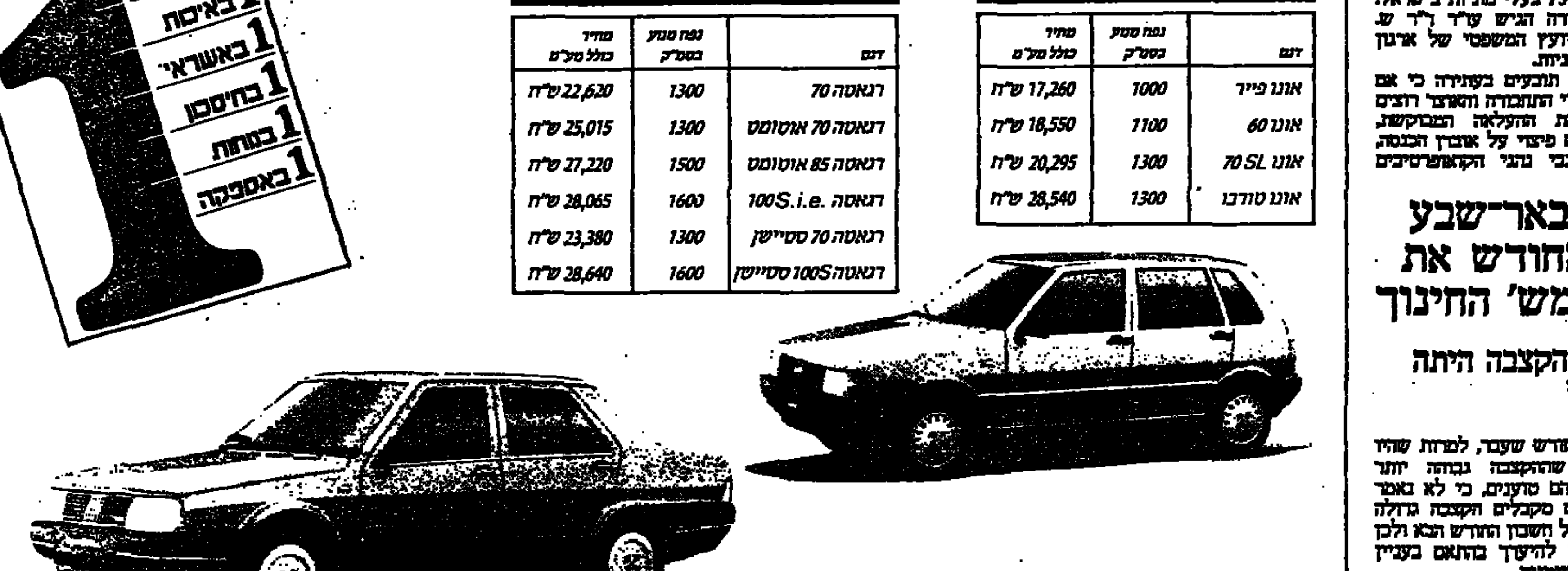

המחירים כוללים מע"מ ואביזרי רישוי ללא הפקדה.
המחירים ע"פ מחירון החברה מס. 9/87 מיום 5.1.1987

FIAT
פיאט. טכנולוגיה בתאוצה

[illegible]

هكذا عن الأصل

صكذا من الاهل

כלכלה ועסקים

"כימקלים" ממשיכה להשקיע

השנה — סכום של 120 מיליון דולר

מאת יונתן שרמן

על אף הקשיים שבהם נתקלת התעשייה הישראלית בתחום ההשקעות — "כימיקלים לישראל" תעמוד השנה במלוא תוכנית ההשקעות שלה בסכום של 120 מיליון דולר — כך מסר ל"הארץ" יורם זיו, מנכ"ל "כימיקלים לישראל". סכום זה הוא חלק מתוכנית השקעות רב־שנתית, אשר על פיה ישקע סכום של כ־500 מיליון דולר בחברות "כימיקלים לישראל" בשנים 86' עד 90'.

ההשקעות העיקריות המבוצעות בשנה, המתקיימת במרץ 87', הן השלמת המסוע במפעלי ים־המלח בסכום של 30 מיליון דולר. מסוע זה אמור להתחיל בהרצתו כבר החודש.

כן ישקע סכום של 30 מיליון דולר בתוכניות ההרחבה השונות בקבוצת הברום. 18 מיליון דולר ישקעו בחברת "פוספטים בנגב" בהשלמת המיתקן לקלייה בזק של פוספטים. 16 מיליון דולר ישקעו בחברת "דשנים וחומרים כימיים" בהקמת מיתקן ליצירת חומצה זרחתית. 6 מיליון דולר ישקעו ב"רותם דשנים" וב"פריקלאס" בקווי־הייצור במפעלים ו־4 מיליון דולר ישקעו בהעתקת המפעל של "גבלי ציון" בראשון־לציון. כן יבוצעו עוד מספר השקעות במפעלים נוספים של כי"ל.

זיו מסר עוד, כי תוכנית השקעות זאת התאפשרה בגלל שחלק מהכספים שנדרשו לה גוייס בהנפקות מניות או במימון לטווח ארוך בריבית נמוכה, ורק באמצעות השקעות אלו תוכל "כימיקלים לישראל" לשמור על כושר התחרותיות שלה בעתיד.

כלכלני "נשיונל קונסלטנטס":

400 מיליון דולר — שוויים של מפעלי ים המלח

מאת יהודה שרוני

כלכלני חברת הייעוץ "נשיונל קונסלטנטס" מעריכים את שוויה של קבוצת מפעלי ים המלח ב־400 מיליון דולר. ערכה הכלכלי של החברה נקבע על־פי רווחיותה ממכירות מוצריה: אשלג וברום, בתוספת למזומנים שבקופה.

הירידה שהיתה ברווח לאחר מס בחודשים אפריל־ספטמבר 86' קשורה לעלייה של 10.9 אחוזים בעלות המכירות (סה"כ 73 מיליון דולר), בשל עליית השכר, מול גידול מתון של 1.3 אחוז במחזור המכירות (סה"כ המחזור הסתכם ב־94 מיליון דולר), עקב ירידת מחיר האשלג בשוקי העולם. הרווח לאחר מס ממכירת אשלג, ירד בחודשים אפריל־ספטמבר 86' ב־5.3 אחוזים והסתכם ב־14.8 מיליון דולר. בהנחה שהרווח השנתי ממכירת אשלג יסתכם ב־22 מיליון דולר, ובהנחת מכפיל רווח של 10, מסתכם שוויה של ים המלח על־פי רווחיה ממכירת אשלג ב־220 מיליון דולר.

הרווח של מפעלי ים המלח ממכירת ברום ירד בחודשים אפריל־ספטמבר 86' ב־1.2 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד, והסתכם ב־5 מיליוני דולר. חברת הברום הוערכה לצורך גיוס הון בארה"ב על־ידי חתמים, לפי 120 מיליון דולר. בהנחת רווח שנתי של 10 מיליוני דולר ולפי מכפיל רווח של 10, מסתכם שוויה של חברת הברום ב־100 מיליון דולר.

המזומנים נטו בקופת מפעלי ים המלח נאמדים ב־80 מיליון דולר. תוספת המזומנים מעלה את שוויה של החברה ל־400 מיליון דולר. אגב, מניית ים המלח נסחרת כיום לפי שווי שוק של 370 מיליון דולר.

אמקור תפסיק ייצור שואבי אבק בעקבות הפחתת המכסים

מאת יונתן שרמן

"אמקור" תפסיק, ככל הנראה, את ייצורם של שואבי־האבק מתוצרתה בארץ בגלל הפחתת המכסים הגדולה. "אמקור", שייצרה כ־7,000 שואבי־אבק לשם מכירה בשוק המקומי, מתעתדת לקבל החלטה בנושא זה בימים הקרובים.

אורי ברנשטיין, מנכ"ל משותף ב"אמקור", מסר ל"הארץ", כי החברה לא יכולה להתמודד עם הוזלה כה חדה של מוצרי הייבוא המתחרים. לדבריו, לו ניתנה ל"אמקור" שהות להתארגן ולהתכונן להוזלה כזו, אפשר היתה מצליחה להגביר את תחרותיות מוצריה.

הוא ציין עוד, כי שואב־האבק המיוצר על ידי "אמקור" מיוצר בו וכו מחלקים מתוצרת מקומית ולא מחלקים מיובאים.

בתשובה לשאלת "הארץ", מסר ברנשטיין, כי אפשר ש"אמקור" תייבא שואבי־אבק ותמכרם בארץ במקום לייצרם כאן.

גידול בהיקף הפעילות של "כור סחר"

מאת יונתן שרמן

"כור סחר" הצליחה להגדיל את פעילותה בארץ ובתחומי הייצוא בשיעורים ניכרים במהלך שנת 86' — כך מתברר מסיכומים ראשוניים שנערכו ב"כור". "כור סחר" הצליחה להגדיל את ייצואה ב־11.5 אחוז במהלך שנת 86', ולהגיע לסכום של 300 מיליון דולר בהשוואה לייצוא של 268 מיליון דולר בשנת 85'.

עיקר הגידול היה במכירות לשוק האירופי, וחלקו נבע מהתחזקות המטבעות האירופיים והגדלת התמורה לייצוא הישראלי לארצות אלה. כן היה גידול־מה בייצוא לשוק האמריקאי, ואילו באסיה ובאוסטרליה היתה ירידה מסוימת בייצוא.

יצוין, כי "כור סחר" מקדישה בימים אלו מאמצים רבים להגדלת ייצוא המזון לארה"ב, ובשנת 86' הצליחה להעמידו על סף 5 מיליון דולר. ייצוא זה של המפעלים הקיבוציים, מפעלי המזון של "כור" ומפעלים פרטיים, אמור לשלש את עצמו השנה ולהגיע לסכום של כ־15 מיליון דולר.

גם בשוק המקומי היה גידול משמעותי בפעילות, שנבע משיעורי הצריכה הגבוהים של הציבור הישראלי, ובמוצרים מסוימים היה גידול של 20 ו־30 אחוזים במכירות.

הבדיחה האחרונה בבורסה: מנפיקים את ארנסט יפת

הבדיחה האחרונה בקרב חוגי המקצוע בבורסה היא שארנסט יפת, יו"ר דירקטוריון בנק לאומי לשעבר, מתכוון לרשום את עצמו למסחר בבורסה.

הוא הרי עומד בכל הקריטריונים לרישום למסחר: הון עצמי של 5 מיליוני דולר ורווח שנתי של 360 אלף דולר.

יהודה שרוני

ארתור לאו בודק השקעה בעצי בונסאי

מאת אברם צור

קבוצת משקיעים בראשות איש העסקים ארתור לאו, מנהלת משא ומתן כדי להשקיע כ־1.5 מיליון דולר בחברה לגידול עצי בונסאי (עצים ננסיים במגוון יפני), שבשליטת משפחת אריאלי ואמנון יוסטינג. במשא ומתן מעורב גם בנק בריטי גדול, ואמור לממן חלק מההשקעה.

ארתור לאו, שכיהן בעבר בנשיאות חברת סאוטקס, מנהל כיום את חברת ההשקעות "ווליו קורפוריישן", הפעילה בקידום פרויקטים טכנולוגיים וראשוניים.

חברת בונסאי ישראל בע"מ, הוקמה בשנת 1984 על־ידי אורי אריאלי ואמנון יוסטינג, בשותפות עם רוני אריאלי. במשתלות החברה שבגני שמרון מגדלים עצי בונסאי ננסיים, על־פי ידע יפני. עצי בונסאי אלה מיועדים, רובם ככולם, לייצוא באמצעות חברת אגרקסקו.

גידול במספר החברים בקיבוץ הארצי ב־86'

המצב הכלכלי הקשה בתנועות הקיבוציות בשנים האחרונות, לא הביא למאזן הגירה שלילי בקיבוץ הארצי ב־86' — כך מסר ל"הארץ" מיכה רינת, מרכז קרן השומר הצעיר של הקיבוץ הארצי.

לדבריו, לא נמצא מתאם בין שיעור העזיבה של חברי קיבוצים והימצאות הקיבוצים במצב כלכלי קשה, והסך הכל נתוני שנת 86' מעידים על עלייה של 2 אחוזים במספר החברים בתנועה.

כיום יש בתנועת הקיבוץ הארצי כ־23 אלף חברים ביותר מ־80 קיבוצים.

עם זאת, שנת 86' רחוקה משנת השיא של הצטרפות חברים לקיבוץ הארצי. בעבר היו שנים שבהן גדל מספר החברים בקיבוצים בשיעור של 4 עד 5 אחוזים בשנה.

יונתן שרמן

חיובי הריבית הקפיצו את היקף האשראי לשיא חדש

הערכה: כ־400 מיליון שקל מסכום זה עקב חיובי הריבית

האשראי השקלי גדל לשיא של 5,865 מיליון שקל, מתברר מנתונים מעודכנים של בנק ישראל ל־31 בדצמבר. הגידול החד באשראי נבע מחיובי הריבית ברבעון האחרון של 1986. הנתונים ל־24 בדצמבר הצביעו על אשראי שקלי בסך של 5,424 מיליון שקל, כלומר, בשבוע זה גדל האשראי ב־441 מיליון שקל.

במערכת הבנקאות מעריכים של כ־400 מיליון שקל מסכום זה נבע מחיובי הריבית והשאר מגידול מועט של האשראי.

בנק הפועלים מפעיל הסדר ייחודי של ביטוח לווים

בנק הפועלים עומד להפעיל בקרוב הסדר חדש של ביטוח לווים, בהלוואות בנקאיות ללקוחות פרטיים ולמשקי בית. ההסדר החדש מבטיח את פרעון יתרת החוב של ההלוואה, במקרה של מות הלווה או של נכות תמידית עקב תאונה.

כיום מקובלים ביטוחים אלה בעיקר בהלוואות משכנתאיות. בנק הפועלים החליט על הפעלת הסדר זה עקב הגידול שחל בחודשים האחרונים בהיקף ההלוואות שנותנים הבנקים ללקוחות פרטיים ולמשקי בית. הביטוח יחול על כל סוגי ההלוואות, צמודות ולא צמודות. הוא ייעשה על בסיס וולונטרי ויהיה כרוך בפרמיה בשיעור של 0.6 אחוז לשנה.

ריצ'ארד ערמון, הממונה על האשראי בבנק הפועלים, אמר אתמול כי בנק הפועלים מפעיל גישות ודרכי פעולה חדשות בתחום האשראי, הן ללקוחות עסקיים והן למשקי בית. ערמון צופה שינויים בשוק ההון ופתיחתו לשוק העסקי. בכוונת הבנק להרחיב את פעילותו העסקית בתחומים הבאים:

● הרחבה סלקטיבית של הפעילות עם לקוחות עסקיים גדולים, לרבות גופים שלא עבדו בעבר עם בנק הפועלים.

● גיוס לקוחות חדשים בקרב גופים עסקיים קטנים ובינוניים.

● הרחבת היקף שירותי האשראי למשקי בית.

רווח והפסד / אריה לביא

הבנקים בגרעונות נזילות למרות תחילת החודש

בניגוד להערכות קודמות, לא כיסו הזרמות הממשלה את גרעונות הנזילות שהיו לבנקים. עם זאת, הגרעונות צומצמו באופן משמעותי בכ־200 מיליון שקל בסוף דצמבר והם עומדים כעת על כ־30 מיליון שקל.

בבנקים מעריכים שבתחילת ינואר היתה הזרמה נמוכה מהרגיל וזו הסיבה לגרעונות הנזילות.

ריבית הג'אמבו מגיעה עד 22—20 אחוז

משום כך הבנקים משלמים עדיין ריבית על פיקדונות ג'אמבו בשיעורים גבוהים מהרגיל לראשית החודש. רוב הבנקים משלמים ריבית שבין 20 ל־22 אחוז לחודש. השיעור הגבוה של הריבית יסודו, בין השאר, בכך שהשבוע מסתיימת בכמה בבנקים תקופת שלושת השבועות שלגביה חלה ההתחשבנות התקשורתית עם בנק ישראל, והבנקים אלה משתדלים לגייס פיקדונות לצורך שיפור של מיצוע הנזילות.

בבנק המזרחי אומרים שהבנק נמנע מלשלם ריבית מעל 20 אחוז. במערכת הבנקאות סבורים שלאחר יום חמישי אפשר יהיה להפחית את שיעורי הריבית המשולמים כעת, והם יגיעו לכ־18 אחוז ואולי אף פחות.

הבנקים שילמו ריביות שיא בסוף 1986

הבנקים עשו מאמצים מוגדלים בימים האחרונים של 1986 בניסיון לגייס פיקדונות ג'אמבו כדי לשפר את מאזני סוף 1986. הם התחרו ביניהם על תשלום ריביות גבוהות לבעלי פיקדונות ענק. הריביות הגיעו ל־22 אחוז ובמקרים מסוימים אף ליותר מכך.

"מיוניק רי" חוזרה להיות ה"לידר" בביטוחי "הסנה"

חברת הביטוח הגדולה באירופה מיוניק רי חוזרה להיות הלידר בביטוחי המשנה של קבוצת הסנה. הקבוצה סיימה בימים אלה את החוזים לביטוח משנה לשנת 1987. מיוניק רי היתה בעבר המובילה בביטוח המשנה, אך עקב הפסדים גדולים של הסנה בשנים עברו צומצמה באופן משמעותי את ביטוחי המשנה של הסנה, וזו עשתה ביטוחי משנה אצל כמה חברות ביטוח קטנות יותר.

השנה חידש מנכ"ל הסנה אלפרד גולן את הקשר עם מיוניק רי, וזו חוזרה להיות המובילה בביטוחי המשנה. את המקום השני תופסת סוויס רי, שהיא חברת הביטוח השנייה בגודלה באירופה.

3 מכל 4 לקוחות בל"ל בעלי כרטיס מגנטי

סקר שנערך בבנק לאומי קובע כי שלושה מכל ארבעה לקוחות של בנק לאומי הם בעלי כרטיס מגנטי המאפשר שימוש במיכשור האלקטרוני לשירות עצמי. עם זאת, רק שניים מכל שלושה בעלי כרטיסי ויזה או "כספומט לאומי" משתמשים במסופי "מידע לאומי" לבירור מצב חשבונם ולקבלת הודעות באמצעות שירות ההודעות האלקטרוני.

השימוש בכרטיס מועט במיוחד בנושא הפקדות פק"מ: רק 20 אחוז מבעלי כרטיסי כספומט והמשקיעים בפק"מ עושים זאת באמצעות הכספומט.

קדמני: חלוקת ההטבה גרמה להכפלת מחיר

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

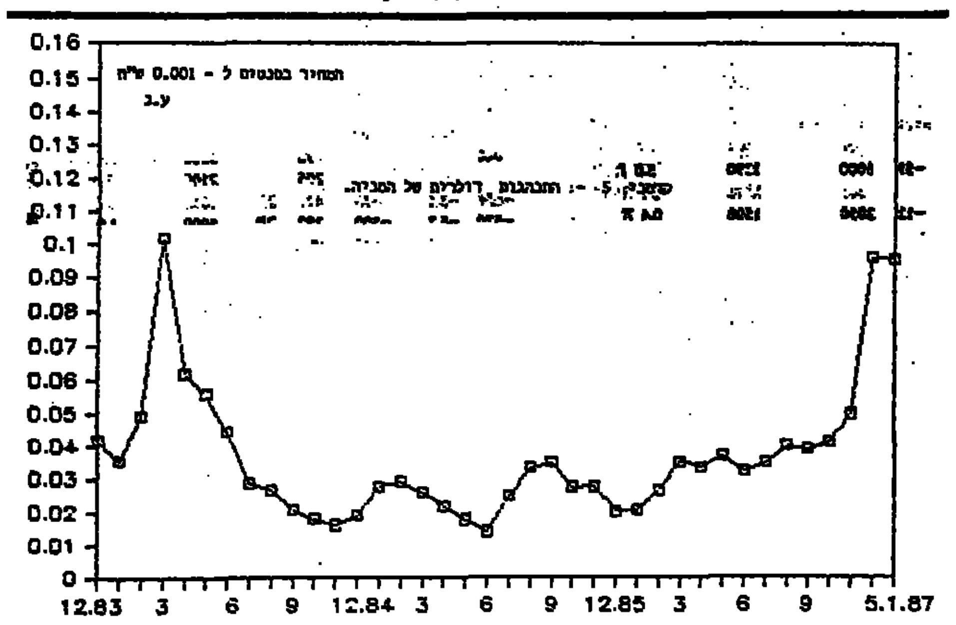

הקפאת שער החליפין של השקל לעומת הדולר, פגעה בפירמות המייצאות לגוש הדולר, אך היטיבה עם פירמות שרוב התחייבויותיהן דולריות. חברת עבודות המתכת קדמני היא אחת מחברות אלה. הרווח המפתיע שהציגה החברה בשנה האחרונה היה אחד הגורמים לכך שמניות קדמני נעשו ללהיט התורן בבורסה.

החברה הוקמה בשנת 1971 על ידי משפחת קדמני. בתחילה היתה מסגרייה גדולה בירכא, כפר דרוזי שבגליל, בבעלות סלימן קדמני. בשנים האחרונות העתיקה החברה את מרכז פעילותה מירכא לארה"ב, והיא מתנהלת באמצעות "קדמני לימיטד". הרחבת שוקי הפעילות הביאה את החברה לתנופת צמיחה. מחזור המכירות שלה הסתכם בשנה האחרונה ב־8 מיליוני דולר, אבל מגעים לביצוע עסקות נוספות עשויים להביא להכפלת המחזור.

החברה חתמה לפני חודשיים על עיסקת ייצוא של מנופים לגרמניה בהיקף של 1.4 מיליון מארק. זאת ועוד, המנכ"ל קדמני פנה באחרונה לחברה לסיכוני סחר חוץ, כדי לקבל ערבות ביצוע, לפרויקט בניית קונסטרוקציות לבניינים רבי־קומות בארה"ב, בהיקף של 10 מיליוני דולר.

הידיעות על עסקות אלה סייעו לטיפוס שערי מניות החברה בבורסה. אולם, התפנית המשמעותית בפעילות הבורסאית היתה עם פרסום הדו"חות הכספיים, כשנודע שהחברה עברה מהפסד של 1 מיליון דולר לרווח של 840 אלף דולר. השינוי החד מוסבר בגורמים בעלי אופי זמני: שחיקת ההלוואות הדולריות של החברה, עליית ערך השקעתה של החברה במניות גבלי ציון המוחזקות על־ידה, וירידה בהפרשות.

סיבות אלה לא השתנו גם במחצית השנה שהסתיימה בספטמבר, כך שהדו"חות התצי־שנתיים שיפורסמו בימים הקרובים יצביעו ככל הנראה על המשך מגמת הרווחיות. אולם אליה וקוץ בה: אם תתחדש מגמת הפיחות של השקל לעומת הדולר, ובמקביל יגדלו הפרשות החברה למס, צפויה רווחיות החברה להיפגע. מניות החברה נסחרות כיום לפי שווי שוק מבוסס של 8.9 מיליוני דולר, הגבוה פי שלושה מההון העצמי של החברה.

בחודש שעבר הוחלט על חלוקת מניות הטבה בשיעור של 800 אחוז.

הטבה זו העניקה למחזיקי מניות החברה חסינות מפני הכרזות המיסוי של הפוליטיקאים במהלך דצמבר, מכיוון ששער "האקס" אמור היה להוריד את המניה למחיר "אטרקטיבי". ואכן, ההיצעים למניות נספגו במהירות וללא שינוי שער על־ידי בכירי הבורסה של החברה המרכזית.

לאחר קביעת ה"אקס" הטבה שבר ועלו המחירים, עובדה שדירבנה את חברת ניירות ערך והשקעות לצמצם את החזקותיה במניות, שאותן רכשה לאחר ש"לאומי פיא" הורידה פרופיל במניות. גם משקיעים שפעלו באמצעות בנק איגוד ובנק ספנות וכן בחברת הברוקרים "בטחה", מכרו את עודפי החזקותיהם.

משפחת קדמני, המחזיקה ב־66.7 אחוז מההון וב־71.9 אחוז מזכויות ההצבעה, לא ניצלה את העליות לשם מכירת חלק מההחזקות. 29.3 אחוז ממניות קדמני מוחזקות באמצעות החברה לרישומים של בנק המזרחי, ויתרת ארבעת האחוזים — בידי הציבור הרחב.

הפעילות הבורסאית במניות מרוכזת כיום עם חברת הברוקרים החברה המרכזית לניירות ערך. הגרף של "מיטב" מראה כי במהלך דצמבר עלתה המניה בת 5 שקל ממחיר של 0.05 סנט למניה למחיר של 0.1 סנט למניה כיום.

העורך: נחמיה שטרסלר

פלרום מציעה
בגוש דן
מרכז מסחרי פעיל
בתנאי רכישה מיוחדים
השקעה כ־1,700,000 דולר
אפשרויות יוצאות דופן
מלד"ן 03־264625

פלרום מחפשת
בגוש דן מגרש לבית אבות
עם או בלי מבנה
מלד"ן טלפון 03־264625

שערי מטבע חוץ

6.1.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.44	1.50	1.4698	1.4882	1.44	1.51	1.4728	1.4912	[illegible]	[illegible]	1.4718	1.4903	1.4803	0.0024
1 לי"ש	2.12	2.20	2.1643	2.1914	2.13	2.23	2.1683	2.1953	2.13	2.23	2.1716	2.1989	2.1827	−0.0046
1 מארק גרמני	0.75	0.78	0.7643	0.7739	0.75	0.79	0.7662	0.7757	0.75	0.79	0.7653	0.7750	0.7694	0.0015
1 פרנק צרפתי	0.22	0.24	0.2307	0.2336	0.22	0.24	0.2312	0.2341	0.22	0.24	0.2309	0.2338	0.2323	—
1 גולדן הולנדי	0.66	0.69	0.6765	0.6850	0.67	0.70	0.6783	0.6868	0.66	0.70	0.6770	0.6855	0.6809	0.0011
1 פרנק שוויצרי	0.89	0.93	0.9081	0.9195	0.89	0.94	0.9103	0.9216	0.89	0.94	0.9093	[illegible]	0.9140	0.0017
1 כתר שוודי	0.21	0.22	0.2177	0.2204	0.21	0.22	0.2183	0.2210	0.21	0.22	0.2175	0.2203	0.2191	0.0003
1 כתר נורבגי	0.20	0.21	0.1997	0.2022	0.20	0.21	0.2001	0.2026	0.19	0.21	0.1998	0.2023	0.2011	0.0001
1 כתר דני	0.20	0.21	0.2016	0.2041	0.20	0.21	0.2021	0.2047	0.19	0.21	0.2021	0.2046	0.2031	0.0019
1 מרק פיני	0.30	0.32	0.3090	0.3128	0.30	0.32	0.3096	0.3135	0.30	0.32	0.3092	0.3131	0.3112	0.0007
1 דולר קנדי	1.05	1.09	1.0705	1.0839	1.05	1.10	1.0726	1.0860	1.05	1.10	1.0722	1.0856	1.0780	0.0052
1 דולר אוסטרלי	0.91	1.00	0.9752	0.9874	0.94	1.02	0.9782	0.9904	0.95	1.01	0.9758	0.9880	0.9846	−0.0045
1 ראנד דרא"פ	0.44	0.53	0.6827	0.6913	0.47	0.69	0.6839	0.6924	0.43	0.61	0.6858	0.6944	0.6883	0.0059
10 פרנק בלגיים	—	—	0.3668	0.3714	—	—	0.3675	0.3721	—	—	0.3674	0.3720	0.3694	0.0008
10 שילינג אוסטריים	1.06	1.11	1.0847	1.0983	1.07	1.12	1.0873	1.1009	1.06	1.12	1.0874	1.1010	[illegible]	−0.0016
1000 לירות איטלקיות	1.07	1.13	1.0969	1.1106	1.08	1.15	1.0994	1.1132	1.07	1.14	1.0987	1.1126	1.1039	0.0021
100 ינים יפניים	0.91	0.94	0.9244	0.9360	0.91	0.95	0.9275	0.9390	0.91	0.95	0.9265	0.9381	0.9314	0.0007

אל תקח ללב כולסטרול

קח כמיונז־
היחיד ללא כולסטרול
תלמה

בנו"ל★ליניאל

שערי המניות 6.1.87

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אר.ה.ב. ש	19840		2	−100	−0.5	−7
הספנות 0.1	1250	תב	7294	−75	−5.7	−18899
הספנות א 0.5	822		3180	−35	−8	−9981
הספנות אוז 2	950		7730			+6068
כללי לא בהסדר	21500		49	−100	−0.5	−49
בנק צאמר' 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צאמר' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 85	3600		3542	+47	+1.3	+4305
פ.ב.ב. 0.5	4720		2562	+30	+0.6	+1497

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אידיבי רג 100.0	82400		292	−150	−0.2	−115
אידיבי ב 100.0	82800			−60	−0.1	−2
אידיבי בב א	511000	שר				
אגוד 0.1	61540		222			−80
דיסקונט ב	106800		7			+4
דיסקונט א	105760		228			−154
דיסקונט שה ב	12450		76	−75	−0.6	−76
המזרחי ש	34050		443	−70	−0.2	−317
המזרחי ם	34520		50			−55
המזרחי שה 4	14760		1			+4
הפועלים סבב	99990		5			
הפועלים ש	56510		520	+310	+0.6	+492
הפועלים ם	56200		131			−11
כללי א 1.0	143700		1			
כללי שה 5	115000		5			+6
כללי שה 7	6990	שר				
כלל 0.1	36000		1911	+310	+0.9	+3466
כלל שה 11	13581		306	+31	+0.2	+424
מימון וסחר 1.0	48450		13	+1300	+2.8	+35
מימון וסחר 5.0	24399	שר				

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדנים 0.1	28151		29	−150	−0.5	−45
לאומשכן' ש	7250		35			−35
לאומשכן' ם	7422		40	+10	+0.1	+40
כרמל ש	4400		50	−100	−2.2	−44
כרמל שה 1	3546		1	+10	+0.3	+938
בנין ב' 5.0	7999		115.7	−147	−1.8	−98.6
פת משכ ש	2505		994	−30	−1.2	−1126
משכן ב ש	2490		153	−60	−2.4	−276
עצמאות 0.1	10260		100			
טפחות מבכ ש	16700	שר				
טפחות רג ש	15870		38			
טפחות שה 1	8750			+69	+0.8	+100
טפחות שה 2	4572			+2		+30
יעמר 1.0	2545		179	+35	+1.4	+38
יעמר 5.0	1523	תב	1937	−147	−10	−1968
בירב 1.0	6170		16	−200	−3.1	−180

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
שלמון אש	514		4311	−21	−3.9	−11610
הוקלאות מבכ א	138600	תב	28	+12600	+10	+22
הוקלאות מבכ ג	154500			−1500	−1	−1
לאומי תעש' א ש	9460		52	+50	+0.5	+73
פתוח תעש' מבכ	101114	תב	2	+9192	+10	+5
פת תעש' בב ג	325897		1			
פת תעש' בב בב	204358					
פת תעש' בב בבב	201558					
פת תעש' בב ד	218063	שר				
פת תעש' בב רד	65801	שר				
מרכז קבלנים 5.0	1425		9471			+5148
תירות בב	160357		1			
כלל ליסינג א0.1	18399		11			−5
כלל ליסינג 0.5ב	13600		136			
כלל ליסינג אגח	12200		103	−60	−0.5	−231

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איתן	277		10997	−13	−4.5	−9374
אדיס 0.1	1360		2201	−58	−4.2	−633
אדיס א 0.5	739		1289	+44	+1.9	+231
בטוח משנה 0.1	541		92			
בטוח משנה 0.5	180		145	+1	+0.6	+909
הדר 1.0	370		394	+2	+0.5	+394
הדר 5.0	207		2439	−4	−1.9	−1521
הסנה ש	337		44461	+4	+1.2	+36449
הפניקס 0.1	795		3950	−10	−1.2	−7135
הפניקס 0.5	625		642	−27	−4.1	−1561
המשמר-הראל 1.0	6810		32	−60	−0.9	−22
המשמר-הראל 5.0	3560		95			+41
מנורה 1.0	2100		205			
מנורה 5.0	1052	תב	429	−60	−5.2	−674
סהר ג 1.0	5000	תב	192	−300	−5.7	−378
סקוריטס 0.1	860		995	−10	−1.2	−995
צור ש	322		4770	−3	−0.9	−4030
ציון השקעות 1.0	9250		60	−236	−2.5	−54
ציון השקעות 5.0	2600		50	−68	−2.5	−97

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אינטר גבגא 1 ש	5915	תב	360	+400	+8.8	+585
אינטר גבגא 5 ש	3155		1267			−1585
מאיר עזרא 1.0	1468		3942			−345
כלל סחר	247		7155	+8	+3.6	+7910
קריסטל 1.0	847		1759			
רפק 0.1	31510					
רפק 0.5	9452	שר		−498	−5	−78
שופרסל א 2.0	7860		467			+321
שופרסל ב 10.0	6417		895	−70	−1.1	−1078

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק ג ש	3610		3944	−105	−2.8	−8582
הראל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
הראל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
ספנות השקעה 0.1	14200		51			−56
ספנות השקעה 0.5	5900	תב	294	+300	+5.4	+855
קידור 0.1	1567	שר		−82	−5	−1085
קידור 1.0	216		59546			−5771
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
כתר עינהה 0.1	3080	בה	77	+160	+5.6	+56
כתר עינהה 0.5	1134		5885			
קונמודיטים 0.1	4470		278	−150	−5.5	−485
קונמודיטים 0.5	3330	תב	749	−300	−8.3	−2314

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
קופל 1.0	2585		188	−90	−5.4	−88
קופל אש 1	1375		15	−140	−9.2	−165
גלי זהר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מלונות דן 1.0	1550		35	−1	−0.1	−51
מלונות דן 5.0	1050	שר				
חוף האלמוג 1.0	5160		102			−50
כנס כר 1 ש	2259	תב	101	−141	−5.9	−101
מלונות הירדן	2620		140	−50	−1.9	−171

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אוטות מחשבים	1699		1272	−76	−4.3	−1508
דטה מיכון 1.0	7720		122	−180	−2.3	−216
הילג 1.0	23201	תב	22	−1500	−6.1	−42
יעקא 1.0	10500		390			−46
כלל מחשבים 1.0	12850	תב	175	−1150	−8.2	−210
מ.ל.ל. 1.0	23300		81			−79
מ.ל.ל. 5.0	7910		310	+160	+2.1	+846
מטב מחשבים 1.0	787		446			−45
מטב אופ'	610	תב	200	−40	−6.2	−1628
ניקוב מחשבים 1	15000		192	+179	+1.2	+28
ניקוב מחש' 5	7212		37			−19
תים מחשבים 1.0	1065		1059	−5	−0.5	−708

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אבנים בינוי רש			—	הפסקת	מסחר	—
אבנים בינוי בש			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 1.0	868		925	−10	−1.1	−1395
אורן 5.0	423		3479	−4	−0.9	−2896
אזורים 1.0	864		10086	−7	−0.8	−7496
אזורים אש	573		2300			
אזורים אגח	111.5		17070	+1	+0.9	+15430
אילון 1.0	559		6918			−72
אל-רוב 1.0	1398		1785	+3	+0.2	+1306
אספנים 1.0	3180		16	−95	−2.9	−158
אפריקה 0.1	38500		179	+300	+0.8	+102
אפריקה 1.0	33450		307	+300	+0.9	+401
אפריקה אש	10250		90	+150	+1.4	+83
ארזים	2201		345	+51	+2.4	+42
אלרן 0.1	3510		371	+10	+0.4	+75
אלרן 0.5	1998		980	+5	+0.2	+445
בן-יקר גת 1.0	4777		113	+14	+0.3	+140
בונוכין 1.0	3210		130	+89	+1.2	+240
בונוכין 5.0	2410	תב	286	+159	+7.1	+2264
דסקר 1.0	4810		895	+188	+2.9	+1087
רדוקו 1.0	346	תב	773	−90	−10.1	−2945
רדוקו 5.0	300		19	−9	−3.5	−1191
רדקו 0.1	8300		88			
רדקו 0.5	5650		250			−98
השמלל 1.0	1799		242	−90	−4.1	−867

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
תמשלל 5.0	1300		505			
תלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	3730		1600	−95	−0.9	−1315
בקית 0.1	4940		1470			−101
גבית 0.5	3555		2879			+451
הכשרת הישוב ש	62000		101			−47
ישרוד 0.1	3452		199	−80	−2.5	−1400
ישראלום 1.0	1556		986	+18	+1	+188
ישפס 10.0	14400		330	−220	−1.5	−225
כון פיתוח 1.0	9250		407	−150	−1.6	−382
כלל בנל 1	483		7007	−5	−0.6	−4258
לוקד 1.0	3715		209	−12	−0.2	−406
לוקד 5.0	1900		1782			+912
מתבג 1.0	400		3577			
מתבג אגח	96		4006			−1884
מגורי בנה 1.0	305		4234			−7084
מיסטל 5.0	305		4080	−1	−0.3	−5796
מרב 5.0	1600	תב	1600	−100	−5.9	−1081
מרילו 1.0	639		2091	−30	−3.5	−1641
ליבתורן 1.0	436			−8	−1.8	−2290
ליבתורן 5.0	145.5		13385	−8.5	−5.7	−12391
ליסמין 1.0	1730		500	−25	−1.4	−497
ליסמין 5.0	1000		1000	+20	+2	+208
נאות אביב 0.5	1860		243	+100	+2.5	+271
נבנר אש	940		616	−1	−0.1	−664
נכר השקה 1.0	14300	שר				
נכר השקה 5.0	10800		75	+77	+0.7	+75
מקף 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מקף 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
שר הלע כר 1 ש	770		6482			+1798
עדי 3.0			—	הפסקת	מסחר	—
קיסריה 0.1	2800		216	−60	−1.7	−169
קיסריה 0.5	1305		551			+239
רסבוכן 1.0	405		4060	+16	+4.1	+10565
רסבוכן 5.0	170		3050			
רסבוכן אש	1000		800			−190
רסבוכן אגח	99		34319	+4.3	+4.6	+194147
רסק מבל	7000		85	−102	−1.4	−137
רסק רג	6806		138	+1		+11

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מטעי הדר 0.1	2915		308	−45	−1.5	−485
מטעי הדר 0.5	2100		375			−40
מהדרין 0.1	7920		308	−80	−1	−325
נכסי הדרים 1.0	1360		1715	−4	−0.3	−912
פרי אור 0.5	3100		262			
שגיב 5.0	11995		107	−6		−98

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אסם	1460	תב	772	+90	+6.7	+996
בלופורטס 1.0	3015		115	−50	−1.6	−48
בלופורטס 5.0	2015		315	+80	+3	+166
בלופורטס אש 1	1250		50	−99	−7.5	−50
דובק כב ש	4350		1965	−140	−3.5	−2336
דובק כב ם	4350		1609	−150	−3.3	−1555
אלבל 1.0	1190		1478	+10	+0.9	+1222
אלבל 5.0	805		1639	+15	+1.9	+1570
פרי-הר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרי-הר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מב' בירה 1.0	19500	תב	30	−1100	−5.7	−79
מב' בירה 5.0	16100	תב	85	−900	−5.3	−162
יבוא 1.0	1250		491	+13	+1.1	+311
יבוא א 5.0	710		3040	−19	−2.6	−5440
כן 1.0	761		1935			+255
כן 5.0	384		1890			−1154
פרוטס 1.0	12000		82	−200	−1.6	−82
עלית	17250		491	+150	+0.9	+487
עסיס ב 0.5	354		2121	−5	−1.4	−4379
אבגל שקל 1	2491		255	−7	−0.3	−285
שמן מבב א	5000	תב	333	−300	−5.9	−278

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדר-פז 1 ש	560		1464	−4	−0.7	−1529
אטיס 1.0	1375		200	+58	+3.8	+890
אתא בגד 1.0	640	תב	1000	−60	−8.5	−4936
אתא בגד 5.0	395		3042	−18	−4.4	−4431
ארגמן רג ש	17500		100	−250	−1.3	−55
רלון-גליל 1.0	3110		373	−80	−2.5	−2167
רלון-גליל א 5.0	2355		306			+35
טפרות ממגר 1	1000		168			
טפרות ממגר 5	325		470	+16	+1.8	+528
ויסלום 1.0	1900		300	+19	+1.4	+827
ויסלום 5.0	910		336	+15	+1.7	+444
חרזון 1.0	7700	תב	232	+130	+1.7	+102
דקית 1.0	1940		466			+335
דקית 5.0	1290		1000	−40	−0.6	−1460
לודזיה 0.1	2796		567			
לודזיה 0.4	1505		2050	−12	−0.8	−335
ליגת 1.0	730		685	−35	−5.5	−741
מיס גליק	600		554	+6	+1	+381
מקס 0.1	4860	תב	351	−400	−7.6	−630
מקס 0.5	2740		800	−90	−3.2	−988
קיס 1.0	18900		268	+400	+3.5	+924
קיס 5.0	9067		323			−165
עמק פרינה 1 ש	1461		3942			+10
פולגת א 0.1	3650		600			+214
פולגת ב 0.4	2950		801			−48
פליבר א 0.5	9150		300	−140	−1.5	−4405
פרמר	3400		174			
גיבור סברינה	14001		170	+251	+1.7	+262
תעש העור 1.0	2500	תב	1072	+150	+6.3	+1709

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלקטרו 5.0	2800		661	+95	+3.6	+877
אורדן 0.1	6895		182	−7	−0.4	−3
אורדן 0.5	6050		16	−80	−1.3	−17

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלומות 1.0	6390		14	+80	+1.3	+127
אלומות 5.0	4500					
כבלים ש	25068	בה	24	+348	+1	+4
חנכי 1.0	7363		100			
חנכי 5.0	4550		207	+151	+3.6	+326
חנכי אש	3800		107			−107
דיקה 1.0	5450		60	−4	−0.8	−30
דיקה 5.0	2300		391			
קשטות מה 1.0	2954		3197	−20	−0.7	−2242
קשטות מה 5.0	2921		192	−30	−1	−108
מתכת מרום 1.0	3170		995	+100	+3.3	+941
כבלי ציון 1.0	2300		435	−24	−1	−712
כבלי ציון 5.0	1225		1566	−35	−2.8	−1970
כבלי ציון אש	598		173			+173
מרגן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מרגן אש א			—	הפסקת	מסחר	—
קיטוני 1.0	234		11434	−1	−0.4	−4436
קיטוני 5.0	135		36282	−6.5	−4.6	−60489
נחושתן 0.1	36117		5	−1281	−3.4	−3
נחושתן 0.5	12400		47			
מקר מלגה 1.0	14000		332	+330	+2.4	+282
קינג 1.0	1010		1100			+800
קינג 5.0	395		810	+5	+1.3	+240
קליל 1.0	7440		296	+30	+0.4	+424
קליל 5.0	4220		335	−150	−3	−424
שלמות 5.0	6000		378	−50	−0.5	−236
תעשיות לכיש 1.0	1050	תב	710	−91	−8	−1223
תעשיות לכיש 5.0	448	תב	707	+40	+6.7	+425

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלביט 5.0	404000		21	+8000	+2	+425
אלקו 0.1	7250		17	−576	−4.9	−15
אלקו 0.25 ש	3999		300	−101	−2.5	−708
אלקו 0.25 ם	3900	שר				
אלקטרה 0.1	2314	בב		−122	−5	−3313
אלקטרה א 0.5	900		7845			+2630
אלרון 5.0	293000		10			−5
אריה 1.0	31500		33	−200	−0.6	−20
כלל תעש אלק'	1900		741	−41	−2.1	−869
מסקורוניקס 1.0	2190		3018	+1	+0.1	+179
מסקורוניקס 5.0	1501		1092	+1	+0.1	+1098
מיכונוגר 1.0	531		88	−10	−1.9	−1583
מיכונוגר 5.0	353		2928	−7	−1.9	−2139
ביקלן 1.0	2110	תב	50	−200	−8.7	−458
ביקלן 5.0	950		412	+10	+1.1	+4812
קבסונן אלי 1	4500		20	−300	−6.3	−12
קבסונן אלי 5	3300		37	−80	−2.4	−17
ת.ע.ת. 1.0	4999		157			
ת.ע.ת. 5.0	2198		1299	−5	−0.2	−919
ת.ע.ת. אש 1	18000		23	−200	−1.1	−31
תדיר	8945		398			−35

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
א.ב. תעשיות 1.	966		1426	−15	−1.5	−1082
א.ב. אש	486		2050	−2	−0.4	−1500
א.ב. אגח	106		11000			−4300
אלקול 5.0	8100		107			−78
אקרשטיין 1.0	910		2005			−1260
אקרשטיין 5.0	408		2466	−18	−4	−8460
אקרשטיין אש	847		8079	−38	−3.5	−7497
אקרשטיין אגח	99		24320			+24070
[illegible] 1.0	[illegible]		—	[illegible]	[illegible]	—

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
[illegible] 5.0			—	הפסקת		
בי-כון 1.0	1740		1100	−6	−0.5	−1253
בי-כון 5.0	655	בב		−35	−5.1	−20127
פרומקוס 1.0	6885		8.5			
פרומקוס 5.0	2600		2	−28	−1.1	−2
מגלב 1.0	822		368	−14	−1.7	−386
מגלב 5.0	540		100	−13	−2.4	−600
מודל השק בוטע	5884		227	−18	−0.3	−88
מחשיקה ולמבן 1	15175	בה	11	+722	+5	+12
מחשיקה ולמבן 5	15700		5	+500	+3.8	+5

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגן 5.0	16050		38	+50	+0.3	+68
אליאנס ב	2280		355			
גל תעשיות 1.0	13670		128			
גל תעשיות 5.0	7600		115	−50	−0.7	−190
דקסטר 1.0	2745		186			+136
דשנים 0.1	4950	תב	45	+450	+10	+75
דשנים 0.5	1305		928	−10	−0.8	−623
חיפה כמי' 10.0	451		6657	+3	+0.7	+11726
טבע ש	8970		874			+177
ליפסקי 1.0	2397	בב		−126	−5	−2257
ים המלח	3900		5517	−40	−1	−4187
מכתשים 10.0	650		10510			−5626
מקסימה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מקסימה 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
נקה כמיקל 1.0	6650		209			
סנו 1.0	18100		170	+45	+0.3	+58
סנו 5.0	13450		215	+100	+0.8	+279
פריקלאס	490		3672			+1261
פריקלאס אגח	204		7217	−11	−5.1	−15725
קים כימיקל 1.0	8750		70			+55
ת.ג.ל. 1.0	3750					
ת.ג.ל. 5.0	2900		20	−199	−6.4	−40
תיא 5.0	10821		70	+110	+1	+28
פרוטארום 10.0	14300		11	−451	−3.1	−103
תדר א 5.0	9500	תב	390	−2142	−18.4	−1013

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דפרון 1.0	6949		30	−1		−54
דפרון 5.0	4370	שר				
הגבג 1.0	8126	תב	265	+700	+9.4	+668
יאה 1.0	5000					
לבידי אשקלון 1	501		1616			−830
לבידי אשקלון אגח	838			−18	−2.1	−66
מלט ב 0.5	40000		2			−1
מפעלי נייר 10.0	277500		52			
סקופרה 1.0	3620		275	−110	−3	−401
רים 0.1	2500		34			
רים 0.4	1406		110	−14	−1	−40
תעל ב 0.2	14900		45			−68
אבין 1.0	7800		90	−180	−1.3	−54
אבין 5.0	3700		655			−509
חבמאה יוד	10700		49	−200	−1.8	−69
הבנפלק 1.0	1730		239			+103
הבנפלק 5.0	1132		60	−5	−0.3	−270

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מרכזית ב 0.1	8120		309	−30	−0.4	−180
כור בכל ש	6960000		2	38000	−1.9	3
כלל תעש' 1.0	1577		7683	−6	−0.4	−5692
מגמי טכנולוגיה	528		3908			+974

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אמיק ש	6160		220			+49
אידיבי פתוח 2.0	5299		1689	−1		−659
אינקובה 0.1	122		122340			−73004
אלגד ש	11600		20	−200	−1.7	−58
אלגד ם	11350		23	+100	+0.9	+13
אלרן ש	8786		1860			+891
אלרן ם	3835		44			−74
אמקור בב			—	הפסקת	מסחר	
אפיק 1.0	230		764			
אפיק 5.0	178	בה	170	−2	−1.1	−62
גמלת 1.0	1440	תב	100	+85	+6.3	+637
חברה לישראל 1.0	12730		956			−582
חברה לישראל 5.0	10050		793			−472
חלשמן 0.1	115000					
חלשמן 1.0 ש	25800		22	−100	−0.4	−57
אמצא א 0.5	17000		88	−230	−1.3	−177
מועלים השק ש	6835		1060	−5	−0.1	−380
דיסקונט השק ש	3285		3184			+1196
מזרחי השק ש	22800		50			
כור השקעות 124אגח	12280	שר				
חירן 1.0	3211		245	−1		−451
חירן 5.0	1414		2204			−1747
ישום השקה	245		8398	−5	−2	−7592
יעבא ש	10200		406	−100	−1	−576
ירדן א 0.1			—	הפסקת	מסחר	
כלל 10.0	939		5937	−12	−1.3	−8069
כלל 50.0	855		400	−4	−0.5	−1400
לנדקר 0.1	3850		77	+170	+4.6	+127
לנדקר 0.1	1100		460	−7	−0.6	−382
מבטר 1.0	680		2776	+14	+2.1	+4329
מבטר א 0.5	430	תב	3030	+33	+8.5	+3477
עד השק ב 0.1	3519			−1		−59
עד השק ב 0.5	1842	תב	112	−280	−9.8	−272
עד השק ש	6385		227			+62
מבה א 0.1	10499		28	−1		−23
מבה 0.5	6200		530			
פרין ב 2.5	5660		939			−1626
צנאמריקנס 1.0	355		3500	−16	−4.3	−8291
צנאמריקנס 5.0	285		4660	−10	−3.4	−4670
פרמיל 1.0	867		3573	+8	+0.9	+814
פרמיל 5.0	629		3425	+15	+2.4	+7747
גליל טכנולוגיות	485	תב	5540	−40	−9	−11562

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק חיפושים 1.0	3699		886	−51	−1.4	−287
דלק חיפושים 5.0	2214		1199	+14	+0.6	+188
דלק חיפ' אש 2	1399		3202			−4096
ש. חיפושי נפט	23000		227	+840	+3.8	+235
יוגאל 5.0	4200		1558			−55
מ.נ.ג. 1.0	7710		266	+10	+0.1	+146
מ.נ.ג. 5.0	2595		2135	+110	+4.4	+3829
פראיל ב 0.5	7400		226	+300	+4.2	+470
נפטא ש	1760000		1			−2

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
גזית ם	219			−11	−4.8	−200

שף בנאמנות
בטחה
כלל
ניהול תיקי השקעות וניהול קרנות נאמנות בע"מ

גלגל הבורסה/ יהודה שרוני

נטייה לירידות

יום המסחר בבורסה עבר אתמול בסימן של מגמה מעורבת עם נטייה לירידות שערים. ההיצעים הורתעו מצד גורמים שסברו כי הקיפאון בהתפתחויות המקרו־כלכליות ישפיע את המשך המגמה החיובית בשוק המניות. ההיצעים במניות הבנקים נקלטו בירידות מתונות על ידי הקרנות של הבנקים הגדולים. כך למשל היה במניות דלק, ים המלח, האחוזות. הקרנות, אגב, מכרו אתמול תעודות השתתפות ב־1.5 מיליוני דולרים. במניות דלות הסחירות היו תנודות השערים חריפות יותר. בכל מישה בירידות ערך נרשם שער מוכרים בלבד. מחזור המסחר במניות והאופציות הסתכם ב־5.5 מיליוני דולרים.

	תשואה שנתית דולרית ב־%
בל"ל 0.1	14.81
הפועלים ש	14.98
אי.די.בי. רג	15.42
דיסקונט א	15.22
המזרחי ש	15.32

בימים האחרונים פעילות יוצאת דופן. אתמול סיפק נציג בנק כללי את מרבית הביקוש, בסך 5000 ע.נ., שהוחזרו למנייה. בשלושת הימים האחרונים גדל מאוד מחזור המסחר במנייה זו והיקפו נאמד בחצי מיליון דולרים. בבורסה נפוצו הערכות כי המניות העוברות במהלך המסחר בבורסה לגורם חוץ, הסבור כי מחירן הכלכלי סביר, והמתכוון להעניק לו, בהתאם, טיפול בר־רסאי.

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	99.46	+0.06
כללי ללא בנקים	100.61	−0.46
מדד אג"ח כללי	100.04	+0.03
אג"ח צמוד מדד	100.18	+0.03
אג"ח צמוד מט"ח	99.11	+0.07

מוכרים בלבד באלקטרה 0.1

היצע גדול למניית אלקטרה 0.1 הביא לרישום שער מוכרים בלבד למנייה. ההיצע הגיע על ידי מחזיקי הזכויות, שביקשו לנצל את רמת המחירים הגבוהה יחסית במנייה, ולמכור אותה ב"שורט". ירידת שער חדה של 18.4 אחוז נרשמה למניית תדי. החברה מסרה אתמול לבורסה כי לא ידוע לה על התפתחויות כלשהן אצלה אשר מסבירות את השינויים הגדולים בשערים. פעילות ערה נרשמת בימים האחרונים גם במניית קרור 1. היצע למנייה נקלט אתמול במחירות וללא שינוי שער. הזכויות של כלל סחר נסחרו אתמול

ביקושים קטנים לבנקאיות

למניות הבנקים שבהסדר הורתעו אתמול ביקושים קטנים שסופקו בעליית שערים מתונות, במחזור של 1.3 מיליוני דולרים. רמת התשואה לפדיון נותרה ללא שינוי מהותי.

מה קורה במניית מרכז הקבלנים?

במניית מרכז הקבלנים מורגשת

לראשונה, ושערן ירד ב־6.6 אחוזים.

היצעים לאגרות הבריחה המבולה

לאגרות החוב הצמודות לדולר או למדד נרשמו אתמול היצעים גברים יחסית, שגרמו לירידות שערים של מחצית האחוז, בממוצע. באגרות האוצר נרשמה מגמה מעורבת עם נטייה לעליית שערים. מחזור המסחר באג"ח הסתכם ב־3.8 מיליוני דולרים.

ביצועים נאים לקרן הדור

קרן הדור שבניהול בנק כללי, היתה במהלך דצמבר 85 הקרן הגמישה הטובה ביותר, עם תשואה של 5.7 אחוזים. בחודשים אוק' ודצמ' השיגה הקרן תשואה של 17 אחוז. היקף נכסי הקרן גדל באותה תקופה מחצי מיליון דולר ל־5 מיליוני דולרים.

פעילות ערה במק"מ

היקף הפעילות במלוות קצרי המועד עלה אתמול, לעומת הימים האחרונים. והסתכם ב־13 מיליון דולר. רמת התשואה לפדיון נותרה ללא שינוי.

תן למומחי מיטב לנהל את תיק ההשקעות שלך
ניהול באמצעות פקדונך בסניף הבנק שלך
ייפוי הכח למיטב מוגבל לקניה ומכירה של ני"ע.
מיטב יועצי השקעות וני"ע בע"מ. בניהול צבי סטפק ושלמה סימנובסקי
רמת-גן - ביאליק 51 א' טלפון: 727506 תל-אביב - נחמני 9 טלפון: 290251

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
127	7	99.62	1.67
137	14	99.26	1.63
147	21	98.89	1.63
217	28	98.52	1.63
227	35	98.15	1.64
237	42	97.77	1.65
247	49	97.41	1.64
317	56	97.03	1.65
327	63	96.66	1.65
337	70	96.30	1.65
347	77	95.93	1.65
417	84	95.53	1.67

הודעות בורסה

● מקפימה הרווחה בחודשים אפריל־ספטמבר 1.1 מיליוני שקלים לעומת רווח של 229 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.

● מלל תחלק 200 אחוז מניות הטבה. יום ה"אקס" יהיה ב־14 לינואר.

● יום ה"אקס" לחלוקת 150 אחוז הטבה במניות פז נקבע ל־15 בינואר.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	4391.05	4330.10	−1.83	−0.04
אבוקה	395.89	388.30	0.26	0.07
אגח	209.12	205.05	−0.04	−0.02
אדיר	1402.59	1375.03	1.45	0.11
אדום	2066.47	2026.62	−7.45	−0.37
אופיר	1716.71	1683.12	1.54	0.09
אור	389.44	381.39	−2.50	−0.65
אורין	143.93	141.06	0.08	0.06
אורלי	229.22	227.63	0.00	0.00
אורן	672.39	659.30	−1.28	−0.19
אייל	3365.72	3299.58	3.13	0.09
איילת	4248.66	4158.71	2.64	0.06
איריס	4317.86	4298.63	−0.64	−0.01
איתן	628.48	615.79	−0.26	−0.04
אלון	529.90	518.90	0.16	0.03
אלמוג	616.87	604.89	0.11	0.02
ארז	541.40	531.01	−1.41	−0.26
אש	129.27	128.68	−0.36	−0.28
אשל	171.15	167.82	0.06	0.04
אתרוג	204.09	202.08	0.44	0.22
בדולח	2041.03	2001.70	−11.29	−0.56
ברוש	442.91	434.34	−0.63	−0.14
ברק	436.87	428.15	−0.90	−0.21
ברקת	767.56	763.84	1.74	0.23
גביש	1252.76	1228.51	−1.54	−0.13
גבע	919.78	906.08	0.26	0.03
גורן	631.18	628.32	−0.05	−0.01
גיא	8361.71	8237.73	10.87	0.13
גיל	2683.79	2632.77	−1.45	−0.06
גלית	535.75	530.46	1.80	0.34
דובדבן	338.53	335.33	−0.27	−0.08
דוכיפת	594.61	582.95	−0.48	−0.08
דולב	197.61	193.43	0.20	0.10
דורון	1312.13	1286.49	2.14	0.17
דותן	228.23	223.84	0.44	0.20
דליה	453.93	445.78	−0.22	−0.05
דרור	374.49	367.45	−1.38	−0.37
דקל	341.93	335.35	−1.05	−0.31
הדס	330.39	327.24	−0.55	−0.17
הדר	447.93	439.54	0.02	0.00
זהבית	2682.01	2626.25	−1.08	−0.04
זוהר	17672.79	17410.62	14.05	0.08
זיו	16426.42	16182.72	18.45	0.11
זמיר	807.29	791.64	−1.47	−0.19
חוחית	131.17	128.30	0.27	0.21
חליפין	119.62	119.10	0.14	0.12
חלמיש	578.61	575.78	0.30	0.05
חן	120.20	119.72	0.03	0.03
טופז	1221.66	1194.00	1.68	0.14
טל	4661.32	4606.84	−3.41	−0.07
יובל	723.91	710.14	−0.04	−0.01
יהלום	1893.02	1856.00	−0.51	−0.03
יסודות	362.28	359.00	−1.02	−0.28
יערה	602.01	589.09	−0.12	−0.02
כוכב	952.50	934.12	−2.04	−0.22
כחל	118.32	116.00	0.25	0.22
כלנית	504.87	495.82	−0.23	−0.05
כספית	640.64	637.33	1.99	0.31
כרמל	125.75	123.17	−0.08	−0.06
כתר	987.27	968.04	−0.65	−0.07
לחם	3900.78	3825.47	−1.70	−0.04
למשקיע	104282.48	102366.44	138.23	0.14
לפיד	322.67	316.50	0.21	0.07
לקט	1566.81	1535.17	−1.09	−0.07
לשם	881.65	877.12	0.36	0.04
מבחר	1077.90	1056.71	1.10	0.10
מבטח	3096.51	3067.39	2.09	0.07
מגד	202.85	199.88	0.40	0.20
מגוון	2892.57	2864.94	0.75	0.03
מגל	679.26	666.73	0.25	0.04
מור	1465.95	1445.15	−3.95	−0.27
מורן	765.23	757.92	−3.13	−0.41
מטח	25213.64	24701.49	15.16	0.06
מימד	796.16	780.37	0.37	0.05
משוף	3518.73	3450.21	−0.32	−0.01
מעיין	679.93	666.76	0.55	0.08
מקשה	910.23	905.99	−0.16	−0.02
מרגלית	1127.39	1105.43	−2.51	−0.23
מרום	1051.76	1031.01	0.74	0.07
נטה	23412.77	23065.76	−1.19	−0.01
נטיף	762.84	759.58	−1.71	−0.22
נטע	428.74	419.97	−0.90	−0.21
נילי	5167.60	5093.02	−18.80	−0.37
סביון	508.37	498.97	−4.21	−0.84
סגולה	123.31	120.88	−0.68	−0.56
סלע	895.76	891.35	−0.07	−0.01
סנונית	632.45	620.07	−0.23	−0.04
סער	686.63	673.68	−1.31	−0.19
ספיר	496.25	496.25	1.20	0.24
עדיף	746.96	738.38	−1.36	−0.18
עידית	1970.77	1961.33	−0.41	−0.02
עידן	6390.85	6297.30	−31.24	−0.49
ענבר	1117.63	1093.69	0.64	0.06
ענת	2144.69	2123.87	−8.25	−0.39
עפרוני	583.93	576.26	−0.51	−0.09
ערמון	133.86	131.28	0.05	0.04
פיא	1356.49	1329.89	−1.97	−0.15
צבר	506.07	496.08	0.23	0.05
צופית	570.46	563.44	−0.10	−0.02
צוק	106.76	106.76	0.35	0.33
צמיד	913.71	894.73	0.30	0.03
צמיחה	6990.00	6889.58	−52.82	−0.76
צמרת	1582.05	1551.03	2.65	0.17
קלע	1881.83	1872.43	−1.78	−0.09
רונית	15918.22	15772.49	−53.09	−0.34
רימון	109.56	109.34	0.13	0.12
רקפת	611.10	600.33	−2.45	−0.41
רשף	674.07	659.79	0.60	0.09
שבים	706.13	697.55	0.40	0.06
שהם	835.05	827.62	−0.87	−0.11
שירה	352.70	350.22	−0.46	−0.13
שמיר	331.48	324.99	−0.06	−0.02
שנהב	717.82	707.65	−2.09	−0.29
שסט	707.32	690.16	−2.40	−0.35
שקד	167.13	163.84	0.01	0.01
תאנה	208.62	206.63	0.05	0.02
תבור	738.39	730.17	−19.41	−2.59
תדהר	450.21	447.97	−1.14	−0.25
תירוש	451.11	446.71	0.92	0.21
תמר	200.09	196.21	0.08	0.04
תפוח	182.88	181.63	−0.48	−0.26
תרשיש	1316.44	1290.91	−1.72	−0.13
תשרי	422.76	416.79	0.15	0.04

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי באג'
3601	38171	+1137
3602	32803	+19
3603	31295	+926
3604	27297	+55
3605	25039	−165
3606	23790	+14
3607	22746	+269
3608	21552	+11
3609	20695	+12
3610	18808	+100
3611	18117	+85
3612	17704	−34
3613	16729	+80
3614	16059	+77
3615	14880	+73
3616	13577	+68
3617	12801	+7
3618	12149	+7
3619	11181	+7
3620	10499	+40
3621	10174	+40
3622	9175	+36
3623	8606	+26
3624	8104	+25
3625	7439	— —
3626	6882	— —
3627	6384	— —
3628	5831	+53
3629	5464	+50
3630	5166	+48
3631	4727	+2
3632	4452	+2
3633	4291	+2
3634	3778	−2
3635	3573	−2
3636	3441	−2
3637	3231	— —
3638	3009	— —
3639	2754	— —
3640	2273	+11
3641	1970	+9
3642	1759	+4
3643	1527	+4
3644	1361	+3
3645	1253	+4
3701	979.2	−29.8
3702	764.9	+15.1
3703	658.9	+1.7
3704	563.9	+1.4
3751	295.9	−0.6
3752	120.7	+2.1
3753	115.9	+2.1
3754	102.5	−0.1
3755	101.7	−0.1
3756	98.1	— —
3757	96.2	— —
3758	94.3	— —
3759	93.9	— —
3760	92.5	— —
3761	90.4	−0.1
3762	88	— —
3826	107.1	−0.6
3827	105	−0.6
3828	101.3	−0.5
3829	99.3	−0.5
3830	97.3	−0.6
3831	96.9	−0.6
3832	95.5	−0.6
3833	93.3	−0.6
3834	90.8	−0.6
3901	110	+0.1
3902	104.6	— —
3903	103.8	+0.1
3904	102	— —

4.25% שב"א

סדרה	שער	שינוי
4101	131.7	+0.5
4103	126.5	+0.5
4104	121.8	+0.1
4301	121.8	+0.1
4302	116	+0.1
4303	115.1	+0.1
4304	113.2	— —
4105	98.6	+0.1
4106	95.9	— —
4201	109.6	— —
4204	104.7	+0.1
4205	102.6	— —
4206	100.6	+0.1
4207	100.2	+0.1
4208	98.7	— —
4209	96.5	— —
4210	93.9	— —
3203	211500	+300
3204	206295	+595
3205	204673	+473
3206	202000	— —
3210	199500	— —
3211	196500	— —
3212	192000	— —
3213	186000	+3001
3214	177541	— —
3501	177900	+800
3502	169800	−100
3503	181416	— —
3504	150250	[illegible]
3505	149500	+3000
3521	149500	+1000
3522	142120	+100
3523	133959	+100
3524	133870	— —
3525	131000	−101
3526	130501	— —
3527	127850	+100
3528	124010	— —
3529	124900	— —
3530	122796	+180
3531	122514	+186
3532	118928	+181
3533	118795	+186
3534	112011	+177
3535	112333	+258
3539	105871	+250
3536	112162	+182
3537	112029	+181
3538	105447	+170
3540	105270	+175
3541	101713	+170
3542	101602	+174
3543	96638	+167
3544	96650	+49
3546	98433	+58
3547	98199	+58
3548	98882	+58
3550	92994	+54
3551	92608	+55
3545	93880	−157
3549	92606	−147
3552	85005	−143
3554	84852	−149
3555	84852	−149
3553	84133	−423
3571	72941	−414
3556	80954	+47
3558	80860	+47
3559	77995	+46
3560	75836	+43
3561	73616	+42
3557	81536	+47
3572	74146	+44
3573	73567	−254
3574	67834	−234
3577	67791	−243
3578	62617	−226
3575	67414	−267
3576	67212	−268
3579	62838	−257
3580	57833	−334
3581	52601	−315
3582	48510	−300
3583	45085	−288
3584	43253	+330
3585	42794	+327
3586	38766	+304
3588	38725	+310
3587	39013	+23
3591	35564	+21
3592	35522	+21
3593	35459	+20
3589	35430	+147
3594	33790	+144
3590	35263	+231
3595	33611	+227

5% מלווה פיתוח (בררה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	144000	— —
2002	142700	+200
2003	137620	+120
2004	138400	+100
2005	131000	— —
2006	131000	— —
2007	127700	— —
2008	127500	— —
2009	127620	+100
2010	126750	+100
2011	124700	— —
2012	123150	+500
2013	124500	+200
2014	121100	— —
2015	120800	+800
2016	122140	+200
2017	119635	−199
2019	119349	−213
2020	115856	−207
2018	120367	+71
2021	116492	+69
2022	112279	+3327
2023	110198	+65
2024	103369	+955
2027	99729	+961
2031	92380	+958
2025	103678	−589
2026	103310	−593
2028	100062	−2783
2030	95191	−2768
2029	94162	+288
2033	89488	+284
2035	82148	+269
2032	95627	+56
2034	90355	+53
2036	82955	+49
2037	81778	+2192
2052	69004	+2046
2058	79253	+914
2040	76330	+911
2051	72235	+891
2039	76621	+44
2041	72578	+41
2053	65810	+39
2054	63526	+1728
2056	58872	+1652
2058	53635	+1549
2060	49549	+1475
2055	62139	+35
2057	57531	+32
2059	52335	+30
2061	36837	−1077
2062	34608	+19
2063	32148	−927

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	222.4	−1.9
7002	215.5	−1.9
7003	205.8	−5.4
7004	196.1	−5.2
7005	188.4	+4.9
7006	176.2	+0.4
7007	160.4	−0.9
7008	152.3	−0.8
7009	149.7	+1.8
7010	140.2	+0.6
7011	132	+0.3
7012	127.3	+0.2
7013	121.5	+1.3
7014	105.6	+1
7015	89.8	+0.3
7016	89	+0.4
7017	88.1	+0.3
7018	87.9	+0.3
7019	88.3	+0.4
7020	88.1	+0.3
7021	87.3	+0.4
7201	85.4	+0.9

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	11744	−179
6102	6951	+79
6103	6142	+13
6104	5675	+13
6105	5375	+12
6106	5220	+12
6107	5017	+12
6108	3569	+7
6109	3392	+7
6110	3358	+6
6111	2775	+5
6112	2689	+4
6113	1826	−2
6151	723.2	+6
6152	692.5	+5.8
6153	605	−2.6
6154	593.9	−2.6
6155	391.8	+0.7
6156	311.3	+2.7
6157	230.9	+1.5
6158	218.7	+1.5
6159	184.9	+0.8
6160	173.6	+0.9
6161	167.3	+1
6162	152.6	+0.9
6163	141.5	+0.8
6164	136	+0.8
6165	127.5	+0.2
6166	120.9	+0.7
6167	118.2	+0.7
6168	116.3	+0.6
6169	109.4	+1
6170	102.8	+0.2
6171	73.7	+1.2
6172	72.6	+1.2
6801	80.1	+0.6

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	155.9	−0.8
2502	154	−1
2503	148.6	−1
2504	147.3	−1
2505	141.9	−0.5
2506	139	−1
2507	134.5	−3.1
2508	106.3	+3

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אס	1031	−1
אלביט	187.9	— —
אלונה	1120	— —
אלסינט	59.4	— —
סאיטקס	670	— —
תור 84	114.2	+0.4
תור 85	433	— —
הב היש	199.4	— —
דיס השׁ	161.9	— —
כור	148.5	— —
כלל	445	— —
מ'צמ ד	282.7	— —
מ'צמ ם	277.1	— —
מ'צמ י	348	— —
דן	95.1	−0.9
סול בנ	150.1	— —
תיעש	179	— —

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בל.ת.	123	−1.5
דיס הש	123.1	— —
כור	122.2	−0.3
כלל	155.5	— —
לאומי	109.4	−0.7
מב דיס	122.7	— —
משא מז	122.2	— —
משא מז	117.3	−0.9
משא מז	108	— —

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 6.1.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	ל"ש שטרלינג	1.4745/1.4755
מרקים גרמניים	ל־$1 ארה"ב	1.9230/1.9240
פלורינים הולנדיים	"	2.1730/2.1740
פרנקים שווייצריים	"	1.6185/1.6195
פרנקים בלגיים	"	40.0600/40.090
פרנקים צרפתיים	"	6.37/6.3730
לירטות איטלקיות	"	1339.50/1340.50
ינים יפאניים	"	158.85/159.00
$ ארצות הברית	לס.ד.ר.	1.2141/1.2146

שער הזהב 401.70 $ ארה"ב אונקיה לזמן פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	ל"ש/$	מ"ג/$	פ"ש/$
1 ח'	1.4683/1.4696	1.6145/1.6158	1.9200/1.9216
3 ח'	1.4573/1.4586	1.6093/1.6107	1.9162/1.9174
6 ח'	1.4412/1.4427	1.6002/1.6022	1.9104/1.9121

המחירים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

תענוג לשלם ב"דיינרס"
דיינרס קלוב ישראל בע"מ טל' 295859
ויגור טמיר כהן (יעקבסון)

هكذا من الأصل

صكدا من الاهل

חדשות המשק

מחקר בבנק ישראל: הצריכה גדלה עם גידול החוב הפנימי

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הגדלת החוב הפנימי של הממשלה, גורמת להרחבת הצריכה הפרטית במשק. לעומת זאת, להגדלה בחוב החיצוני של הממשלה, אין השפעה מרובה על רמת הצריכה הפרטית.

כך עולה מעבודת מחקר שנערכה על־ידי דוד אלקיים, יצחק טל ודני יריב, ממחלקת המחקר של בנק ישראל. במסגרת העבודה נבחנו השפעות השינויים בהיקפי החוב הפנימי והחיצוני על הצריכה הפרטית בישראל בין השנים 1971 ל־1984.

ממצאי העבודה עולים בקנה אחד עם ההערכה, כי הציבור אינו צופה שיצטרך לשאת בנטל החוב של הסקטור הציבורי. הציבור מעריך כי מימון החזר־החוב ייעשה באמצעות עודף בתקציבי הממשלה בעתיד, או באמצעות הגדלת המענקים מחו"ל.

ממצאים אלה מתיישבים עם הגישה המוצגת בספרות הכלכלית כגישה המסורתית, לפיה למימון גרעוני של התקציב הממשלתי תהיה השפעה מרחיבה על הצריכה הפרטית, לעומת הגישה האלטרנטיבית, לפיה הציבור מודע לכך שהקטנת המסים בהווה תחייב את הגדלתם בעתיד לצורך פרעון החוב.

הפועלים מציע הקמת מרכז מידע על ההתחיבויות של חברות הענק

ההצעות לרכוש את "דיור" במחיר נמוך מ־90 מיליון דולר נבעו מרצון לנצל את מצוקתה של סולל בונה

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק הפועלים מציע, כי בנק ישראל יקים מרכז מידע על ההתחיבויות שנטלו על עצמם חברות הענק. זאת, במטרה להקל על הבנקים בכל הקשור למתן אשראי לגופים אלה. את ההצעה העלה אתמול הממונה על האשראי בבנק, ריצ'רד ערמון.

לדעת ערמון, יהיה בכך כדי להקל על הבנקים המסחריים לקבל החלטות בקשר למתן אשראי לגופים אלה, במיוחד בתקופה זו, בה חלק מגופים אלה ניקלעו לקשיים עסקיים. לדעתו, ניתן להפעיל מערך מידע כזה, תוך שמירה על סודיות בנקאית. עם זאת אמר, כי החשיבות המיוחסת כיום לנושא הסודיות הבנקאית מופרזת.

כדי להמחיש את חשיבותו של מרכז מידע מסוג זה ציין ערמון, כי בבנק הפועלים ניתן כמחצית מכלל האשראי לציבור, לכ־100 חברות ענק.

ערמון דחה טענות לפיהן העסקה בין בנק הפועלים לבין "סולל בונה" לרכישת חברת "דיור" נעשתה במחיר מופרז. לדבריו, שווי החברה — 90 מיליון דולר — ניקבע בהתבסס על שתי הערכות של משרדי שמאים שונים, שכל אחת מהן מעריכה את סך נכסי החברה בין 90 ל־100 מיליון דולר. נוסף לכך, התבססה קביעת שווי העיסקה על הערכה כלכלית שגם היא מדברת על ערך נכסי של יותר מ־90 מיליון דולר.

לדבריו, ההצעות לרכוש את "דיור" במחיר נמוך מזה נבעו מתוך רצון לנצל את מצוקתה של סולל בונה ואת הצורך הדחוף של הקונצרן לממש נכסים.

עזריאלי יקים הקניון בי"ם

מאת אריה לביא

איש העסקים היהודי קנדי דוד עזריאלי, בעליו של הקניון ברמת גן, זכה במכרז מנהל מקרקעי ישראל להקמת הקניון הענקי המתוכנן בדרום מערב ירושלים.

עזריאלי הציע תמורת הקרקע 12.15 מיליון שקל. הוא גבר על אחרים מקבוצת כלל, יוכל גד שבבעלות כור, חברת מליסה, וקבוצה של משקיעים זרים וישראלים. הערכת השמאי הממשלתי לגבי שווי הקרקע היתה 6.15 מיליון שקל.

רמון וצוקר: שרון מונע יבוא בשר כבש לרמדן

מאת עדנה ארידור

חברי ועדת הכספים, ח"כ חיים רמון וח"כ דדי צוקר, מתחו ביקורת חריפה על שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, המונע כינוס ועדת מנכ"לים לאישור החלטות של של ועדת משנה לוועדת מנכ"לים לענייני בשר.

לדבריהם, מדיניות משרד התמ"ס בנסיבות אלה של ביקוש מוגבר, גורמת יבוא המוצר החוסר בשוק על מנת למנוע האמרת מחירים. על פי תחזיות של ועדת המשנה יוחסר מוסור של כ־500 טונות בשר.

ח"כ רמון וצוקר קובעים, כי סירובו של השר לכנס את הוועדה פירושו למעשה וטו על הצעת היבוא, שיכניס לאוצר 65 אלף ד'. הערכה זו לדבריהם מבוססת על תנובת בשר הכבש בעזרת השר שרון הגיעה ל־6.5 טון.

שוב מבצעי אשראי ברשתות

מאת לאה פורת

יום לאחר שהשופרסל וה־קואופ' הודיעו על הפסקת מבצעי האשראי, הם חזרו והו־דיעו על חידושו.

החל מהיום כל קונה בהיפר־קואופ' בסכום הגבוה מ־100 שקל ויציג כרטיס ישראכרט או סופרשק, יקבל אשראי עד ל־2 במארס. כל הקונים באחד מס־ניפי השופרסל בסכום שמעל 100 שקל ויציג כרטיס ויזה, יזכה אף הוא באשראי עד ל־2 במארס.

סוף עונה בשקם מ־9.1

מאת לאה פורת

הרשת הראשונה הפותחת במכירות סוף העונה היא רשת השקם, המתחילה את המכירות ביום שישי השבוע, 9 בינואר. שיעור ההנחות יהיה מ־25% ומעלה. התאחדות הסוחרים הכללית החליטה לפתוח את המכירות רק ב־25 בינואר, אולם מנכ"ל ההתאחדות, יהושע נהרי, הודיע כי אם יקדים מישהו את המכירות, יקדימו גם הם.

בעלי מוניות עתרו לבג"צ שיורה לייקר תעריפי נסיעה

(ע) שבעה בעלי מוניות עתרו לבג"צ, בבקשה שיורה לשר התחבורה ולשר האוצר להעלות את תעריפי הנסיעה במוניות.

יהודקו קשרי התיירות עם בריטניה

מאת זוהר בלומנקרנץ

בריטניה וישראל יהדקו את שיתוף הפעולה בנושאי תיירות, במיוחד בעידוד תיירות מארה"ב. על כך נמסר אתמול, במסיבת עתונאים, בהשתתפות דיוויד טריפר, תת שר התעסוקה של בריטניה, האחראי לתיירות, ושר התיירות אברהם שריר.

קורפו הורה לתגבר הרכבת בקו ת"א־חיפה

מאת נורית כהנא

שר התחבורה חיים קורפו הורה להנהלת הרכבת להעדיף בקרוב להגדלת מספר הרכבות בקו חיפה תל אביב מ־13 ל־17 ביום. הוא מסר על כך אתמול בעת חנוכתן של תחנות רכבת מחודשות בעתלית ובבית יהו־שע. בכל אחת מהתחנות נבנו רציף מוגבה ומגרש חניה תיקני.

קיסר הורה לגביש להפסיק פרסום מודעות ההסברה בעניין אליאנס

המודעות כללו ציטוטים נבחרים מדו"ח הביקורת על האירועים במפעל והצניעו את חלקה של ההנהלה בהדרדרות

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, הורה למנכ"ל "כור", ישעיהו גביש, להפסיק את פרסום המודעות, בהן החל הקונצרן אתמול, הכוללות ציטוטים נבחרים מדו"ח הביקורת על אירועים במפעל "אליאנס", באופן המעלים את תרומת ההנהלה להדרדרות יחסי העבודה.

במקביל מתח אתמול חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, ביקורת על תוכנן של המודעות. קיסר התקשר אתמול בבוקר עם גביש, למקרא המודעות שהופיעו בעיתונים אחרים, והיפנה את תשומת־לבו לדרך המעוותת, בה מוצגות מסקנות ועדת הראל, שמונתה על־ידי הוועדה המרכזת לבדוק את השתלשלות הסכסוך במפעל "אליאנס" בחדרה.

המודעות הגדולות משכו אתמול תשומת־לב, ועוררו תסיסה בהסתדרות. בוועדה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי, אמר הברפלד, כי אינו מתעלם מההערות בדו"ח המתייחסות לאגף שבאחרי־ותו, אך תמה ביותר כיצד מרשה לעצמה הנהלת "כור", שוועדת הראל לא חסכה גם ממנה את שבט ביקורתה, לפרסם מודעות, ובהן פסקאות נבחרות, שכשמוציאים אותן מהקשרן — מתקבל רושם מוטעה שכולם אשמים, ורק הנהלת "כור" בסדר. הברפלד ציין, כי התנהגותה של הנהלת "כור" מתוסכלת, הודיע, כי יעלה את הנושא לדיון בוועדה המרכזת, וידרוש שיו"ר חברת העובדים (ישראל קיסר) יקרא לסדר את האחראים לפרסום המודעות.

ביקורת על התנהגותה של הנהלת "כור" השמיעו גם נציג חר"ש, בנימין גונן, סגנו של הברפלד, אפרים זילוני, עליזה תמיר, אברהם שמר, ששון אפרתי ויהודה יע"ש.

אהרון מאיר מונה יו"ר מועצת המנהלים ב"אסם"

אהרון מאיר

מאת יונתן שרמן

אהרון מאיר, המנכ"ל לשעבר של בנק המזרחי, התמנה ביום ב' בערב ליו"ר מועצת המנהלים של "אסם".

מינויו תוכנן מזה זמן רב, אך היה בר־ביצוע בתום תקופת כהונתו של יעקב חרפק, שהתמנה לתפקידו בינואר 85'.

המינוי אושר ברוב קולות של ארבע משבע המשפחות, בעלות המניות של "אסם", המהוות את המחנה התומך במשפחת פרופר. התנגדו לו 3 קבוצות של בעלי מניות, שהם כ־45 אחוז מהצבעה של החברה.

באחרונה נמסר, כי בוצע ניסיון להגיע להסכמה בנושא מועמדותו של מאיר לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים, אך בסיכומו של דבר, לא כל בעלי המניות תמכו במינוי של החברה.

לתפקיד ממלא מקום יו"ר מועצת המנהלים נבחר ד"ר יאיר ויל.

סקר "חשב": ענף עבודות התשתית — על סף חיסול

מאת אריה לביא

"ענף עבודות ההנדסה והתשתית בארץ נמצא על סף חיסול", קובע סקר שנערך על ידי חברת "חשב" והוצג במסיבת עיתונאים בתל אביב, על ידי ראשי המוסד המאוחד לענף הבניה.

יו"ר המוסד, יצחק בן דב, לשעבר קצין הנדסה ראשי, אמר, כי "אם הממשלה לא תיפעל מיד לשיקום הענף הוא יתחסל מאליו". מהסקר עולה, כי "המשבר בו מצוי הענף נעוץ בירידה מתמדת בהיקפי הפעי־לות בשנים האחרונות. כתוצאה מהמשבר יש עודף ציוד, שאינו מסוגל לכסות כיום את ההוצאות הכרוכות בהחזר הלוואות לרכישתו ולחידושו.

יצרני המזון תובעים להסיר פיקוח המחירים

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מועצת אגף המזון של התאחדות התעשיינים תבעה אתמול להסיר את פיקוח המחירים מענף המזון, ולהתאים את מחירי מוצרי המזון שיוותרו בפיקוח, במסגרת כל עיסקת חבילה חדשה.

התעשיינים, שהתכנסו לדון במהלכים המתוכננים על־ידי הממשלה, מתחו תריפות, וציינו, כי תעשיית המזון היא הנושאת העיקרית בנטל ספיגת ההתייקרויות מאז תחילת עיסקת החבילה, זאת בשל עליית מחירי התשומות מחד, והפיקוח על המחירים מאידך.

דוד משביץ, יו"ר האגף, אמר בישיבה כי תעשיית המזון לא תיתן ידה לכל מהלך כלכלי חדש, שלא יביא בחשבון את מצבה הקשה של התעשייה, הנמצאת למעלה משנ־תיים בפיקוח מחירים הדוק.

נטיה לדחות בקשת חברות הביטוח להאריך ההסכם הכובל בביטוח דירות

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

המועצה להגבלים עסקיים תת־כנס באמצע החודש הבא, כדי לדון בבקשתן של חברות הביטוח ל־האריך את ההסכם הכובל, האוסר מתן הנחות לביטוחי דירות.

הממונה על ההגבלים העסקיים במשרד התעשייה והמסחר, נוטה שלא להענות לבקשת חברות הבי־טוח להאריך את ההסדר הכובל בשנה, ומתנה זאת בכך שחברות הביטוח יבטלו את כל סעיפי "הדמים" — כמו דמי אשראי ודמי ביול, שהן נוהגות לגבות מלקוחותיהם מעבר לפרמיות.

ההסדר הכובל לאי־אפליה של ביטוחי דירות הסתיים בתחילת החודש. חברות הביטוח ביקשו להאריכו בשנה נוספת, ואולם הממונה על ההגבלים העסקיים ציין כי לפני שנה, כשאושר ההסדר הכובל, הוא התנה זאת בכך שחברות הביטוח יבטלו את ה"דמים", ובהקטנת העמלות שהן משלמות לסוכנים, והוזלת הפרמיה לצרכנים.

בינתיים, החליטה המועצה להגבלים עסקיים להאריך עד לאמצע חודש פברואר את ההסכם לאי־אפליה, זאת מאחר שבמועד זה תדון בבקשת חברות הביטוח להאריכו בשנה נוספת.

המלונאים: בנק המזרחי ניצל קו אשראי שיועד לנו לצרכים אחרים

בנק המזרחי אומר כי לא כל קו האשראי יועד לרכישת שטיחים ב"שטיחי כרמל"

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

התאחדות המלונות בישראל מאשימה את בנק המזרחי בשימוש בלתי חוקי בקו אשראי בהיקף של 750 אלף דולר. קו האשראי העמד לרשות בתי המלון באישור בנק ישראל, כדי להעניקו ללקוחות אחרים. בהודעה לעיתונות שפרסמה התאחדות המלונות נאמר, כי "האר־גון מתכוון לפנות בנושא זה לבית המשפט".

קו האשראי הועמד לרשות בתי המלון ברחבי הארץ, על־מנת שיוכלו לרכוש באמצעותו שטיחים במפעל "שטיחי כרמל", במחירים מוזלים. זאת, כדי למנוע שימוש במ־טבע חוץ ליבוא שטיחים במחירים זולים יותר מחו"ל. הסיכומים בדבר קו האשראי, הושגו בסוף תקופת כהונתו של המנכ"ל אהרון מאיר.

"אולם", נאמר בהודעה, "לאחר תקופת התארגנות, משבאו המלונות לממש את האשראי המוזל, הודיע בנק המזרחי במפתיע, כי אינו יכול להעמיד לרשות בתי המלון את האשראי מאחר והוא נוצל במלואו".

למלונאים הוסבר, כי האשראי העומד לבנק כדי שיוכל להיתנו לכלל לקוחותיו ולפיכך העמידו לרשות לקוחות שהיו מעוניינים בו. לדעת משפטני התאחדות המלונות, "חרג בכך בנק המזרחי ממסגרתו וניצל אשראי שהועמד לרשות בתי המלון לצרכים מסחריים אחרים". עפ"י נוסח ההודעה גרם צעד זה לנזקים, שכן חידוש השטיחים מתעכב ובשל כך לא יוכל להתבצע בעונת התיירות הקרובה.

המשנה למנכ"ל בנק המזרחי, יצחק רוזן, דחה אתמול בתגובה את טענת התאחדות המלונות והגדירן "כחסרות שחר". לדבריו, לא הועמד כל קו האשראי לצורך מימון רכישת שטיחים על ידי בנק ישראל וכיוון שכך, טענת התאחדות בתי המלון חסרת שחר. לדברי רוזן, אם היו המלונות פונים ומבקשים אשראי לכל מטרה שהיא, היה הבנק בודק בקשות אלה לגופו של עניין. "אין לנו שום העדפה לשטיחים. אם יפנו בתי המלון בכל נושא אחר נענה בחיוב", אמר.

הרשות לקניות גומלין: לפעול נגד "קטרפילר" המחרימה התעשיה בארץ

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

הרשות המרכזית לקניות־גומלין במשרד התעשייה והמסחר ממליצה לממשלה לשקול נקיטת צעדים נגד חברת קטרפילר, שהינה הספק העיקרי של ציוד מכני הנדסי לישראל, בשל החלטתה להחרים את התעשייה הישראלית.

חברת קטרפילר מכרה במשך השנים בשוק הישראלי ציוד הנדסי ומכני בשווי של מאות מיליוני דולרים למערכת הביטחון ולמ־משלה. בשנים האחרונות עשתה הרשות לקניות־גומלין במשרד התעשייה והמסחר מאמצים כדי להביא את החברה לבחון ביצוע רכש גומלין בישראל של חלקים, חלפים, מכלולים, ומערכות עזר על בסיס תחרותי־מסחרי. במסגרת זו אף נרתם למשימה היבואן של החברה בארץ, הלל אלדג, שהצליח לאחר מאמצים רבים, להביא לכך שהחברה הביעה לפני שנה וחצי נכונות להיכנס לשיתוף־פעולה תעשייתי, אך נכונות זו לא מומשה עד כה, והחברה ממשיכה להחרים את התעשייה הישראלית.

הרשות לקניות־גומלין העבירה מחאה חריפה להנהלת החברה. בד בבד עם זאת המליצו ראשי הרשות לפני שר התעשייה והמסחר לשקול נקיטת צעדים נוספים, אם אמנם לא יחול שינוי ביחס החברה לשוק הישראלי.

חדשות חוץ

בת 29 באוסלו: "רצחתי המאהב כשנודע לי על שחלה באיידס"

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

בבית־משפט באוסלו הודתה אשה בת 29 כי רצחה את מאהבה בן ה־26, לאחר קיום יחסי־מין, כשנודע כי הגבר נושא את נגיף האיידס.

השניים שכרו ב־2 בינואר חדר במלון באוסלו, וחגגו את ראש השנה במיטתם. בבוקר הזעיקה את שוער המלון וטענה כי ידידה התאבד. לאחר חקירה במשטרה שינתה האשה את עדותה, והודתה כי רצחה את מאהבה, כשזה גילה לה כי הוא נושא בגופו את הנגיף הגורם למחלת האיידס.

לטענתה, קיים עמה יחסי מין בשנתה, וכשהתעוררה, הכחיד לה, להודעתה, כי הגבר במיטתה עשה זאת בלא לקבל את הסכמתה.

חבר המשמר הלאומי בהלסינקי לובש כיסוי פנים מיוחד מפני הקור, שהגיע אתמול שם ל־30° מעלות צלסיוס מתחת לאפס. (צילום: אי פי)

מוסקווה מודה בחומרת בעיית הסמים שלה: 46,000 מכורים

בסטאטיסטיקה מ־1984 נמסר על 2,500 מכורים בלבד

מוסקווה. (ע"ר וע"צ). בריה"מ הו־דיעה כי בתחומה רשומים כ־46,000 מכורים לסמים. היא גילתה, כי השי־מוש בסמים הוא בעייה חמורה ור־חבת היקף מכפי שרווח בעבר.

שר הפנים, אלכסנדר ולאסוב, מסר את המספר לעיתון המפלגה הקומוניסטית "פראוודה". בסט־אטיסטיקה קודמת שפורסמה ב־1984, נמסר על 2,500 מכורים לסמים.

השר מתח ביקורת על כך שה־משטרה ומשרדי הממשלה לא נר־קטו אמצעים מתאימים כדי ל־הילחם בסמים.

"השתיקה לגבי הסכנה של ההת־מכרות לסמים פגמה בתשומת הלב של המליציה והרופאים, הציבור, המשפחות ובתי הספר. שלא בכוונה, קידמה שתיקה זו את התפשטות ההתמכרות לסמים" הדגיש.

לדבריו לפחות שמספר המכורים בבריה"מ קטן מזה שבמערב, בחמש השנים האחרונות. הריפה הבעייה וכ־80 אחוז מהמכורים הרשומים הם מתחת לגיל 30.

נפתח משפטם של מבריחי סמים בסין

אתמול נפתח משפטם של ראשי רשת הסמים הגדולה ביותר בסין, מאז קם המשטר הקומוניסטי.

המשפט נפתח בעיר קונמינג, בחבל יונאן, בדרום־מערב סין. ואת־מול ישבו על ספסל הנאשמים שני אנשים המתגוררים בהונג קונג ואחרו תאיילנדי.

השלושה נעצרו ב־16 באוגוסט, כאשר ביקשו להבריח לסין 23 ק"ג הירואין מ"משולש הזהב", איזור של גידולי סמים בגבולות תאיילנד־בורמה ולאוס.

התובע בבית המשפט בקונמינג הדגיש, כי החוק הסיני קובע "עונשים חמורים" למבריחי סמים, למגדלים ולמשווקים.

אשתקד הוצאו להורג סוחרי סמים בחבל יונאן.

לפחות תריסר כמרים קתוליים בארה"ב חלו באיידס

הכנסיה מנסה להסתיר את העניין, והנפגעים מתלוננים: צאן מרעיתנו נוטש אותנו

סאן־פרנסיסקו (ע"ס). לפחות תריסר אנשי כמורה קתוליים בארה"ב לקו במחלת האיידס. אולם הכנסיה ניסתה עד כה להסתיר בעיה זו — כך מגלה תחקיר של העיתון "סאן פרנסיסקו אגזמינר".

לדברי נציגים של הכנסיה וגורמים רפואיים, מדובר באנשי כמורה מכל איזורי ארה"ב — קליפורניה, ניו יורק, מיסורי, וואשינגטון והוואי.

אחד הנפגעים, הכומר הבאפטיסטי מאריו ריבאצ'יו, בן 37, המתגורר בוואשינגטון, החליט להסיר את הלוט מעל "מציאות זו, שהכנסיה לפי שעה עוצמת את עיניה מולה".

הכומר ריבאצ'יו אמר, כי הוא מכיר שני אנשי דת אחרים שחלו באיידס וקהילותיהם למעשה נטשו אותם.

"אחד מהם, שהוסמך לכמורה לפני עשר שנים, נשאר בודד לגמרי. המיסדר שלו משלם את ההוצאות הרפואיות, אך שומר על ריחוק ממנו. השני לקה זה עתה במחלה וביקשו ממנו לעזוב את המסדר, ואין הוא יודע מה לעשות", סיפר ריבאצ'יו.

שווארדנאדזה הגיע לקאבול עם פתיחת "מסע שלום" חדש

איסלמאבאד (ע"ר). שר החוץ הסובייטי, אדוארד שווארדנאדזה, הגיע שלשום לקאבול, בראש משלחת של מומחים בכירים למדיניות חוץ, זמן קצר לאחר שהמנהיגים הקומוניסטיים של אפגניסטאן פתחו ב"מסע שלום" חדש.

רדיו קאבול מסר, כי שר החוץ, בלוויית השגריר לשעבר בוואשינג־טון, אנאטולי דוברינין, ניהל שיחות עם המנהיג האפגאני נאג'יבוללה ועמיתיו הבכירים. לאחר מכן הם השתתפו בסעודה, בה נשאו נאג'יבוללה ושר החוץ הסובייטי נאומים.

קריאה למורדים לבוא לשיחות

הביקור נערך ארבעה ימים לאחר שנאג'יבוללה הודיע על הפסקת אש, החל מה־15 בינואר, בניסיון נוסף לשים קץ למלחמת הגרילה בת 8 השנים עם המורדים המוסלמים.

בשבת הוא הרחיב את הצעתו בקריאה נרגשת למורדים לרדת מההרים ולבוא לשיחות, תוך הבטחה כי לא יאונה להם רע.

מסע השלום החדש, עליו דווח לממשלות זרות ולארגונים בין־לאו־מיים, החל שלושה שבועות לאחר שנאג'יבוללה ועמיתיו הבכירים ב־מפלגה הקומוניסטית טסו למוס־קווה, בה ניהלו שיחות עם מנהיג הקרמלין גורבצ'וב.

מנהיגי המורדים המוסלמיים דחו את היוזמה כ"תרמית". הוזר על תביעותיהם ליציאת 115,000 החיי־לים הסובייטיים הנמצאים בארצם.

בשטח מחנה המוות סוביבור מוקמת כנסיה קתולית

לפחות 250,000 יהודים נרצחו כאן בידי הנאצים ★ מנימוקי ההקמה: מאז 1926, היתה במקום כנסיה

ורשה (ע"צ). כנסיה קתולית מוקמת באתר מחנה המוות סוביבור, בו נרצחו לפחות 250,000 יהודים בידי הנאצים מאביב 1942 עד סתיו 1943 — על כך מסר השבועון הקתולי הלא תלוי "טיגודניק פוב־שכני".

העיתון מפרסם בגליונו האחרון ראיון עם הכומר אנתוני דידיש, כומר קפוצ'יני, בו מצדיק הכומר את הקמת הכנסיה במקום. הוא הדגיש כי בעבר, מאז 1926, היתה במקום כנסיה.

הבנייה — לפני סיום

ההצעה להקים מבנה במקום עוררה בשנתיים האחרונות גל מחאות בקרב קהילות יהודיות ברחבי תבל. מחאה זו נתמכה על־ידי כמה מנהיגים קתולים צרפתים ובלגים והכנסיה הפולנית החליטה להפסיק את העבודות, תוך היענות לתביעת הציבור היהודי.

האב דידיש מציין, כי הנזירים הקפוצ'ינים השיגו ב־1984 רישיון להקים במקום הקאפלה הישנה כנ־סיה באתר. בנייה כבר הוחל באוגוסט אותה שנה והבניין עומד לקראת סיומו.

הכנסיה שוכנת במרחק כמה מאות מטרים מהאנדרטה שהוקמה לקורבנות סוביבור.

דידיש מסר בראיון, כי הוא הודיע על התוכניות לחוגים יהודים בפולין ולשגרירויות הזרות, המייצגות את האינטרסים הישראליים כאוסטריה, שוויץ, דנמרק ובריה"מ.

במיזורי תוצב טייסת "מפציצים בלתי נראים"

ארה"ב (ע"צ). הבסיס האווירי וייטמאן במדינת מיזורי יהיה הראשון בו תוצב טייסת מבצעית של "מפציצים לא נראים", הנמצאים עתה בשלב של פיתוח — כך הודיע אתמול חבר קונגרס ממדינה זו, אייק סקאלטון.

הוא אמר במסיבת עיתונאים, כי פריסתה של הטייסת הראשונה של "המפציצים המתגנבים" — מטוס סודי ביותר — תהיה בבסיס וייטמאן בראשית שנות ה־1990.

לדבריו תקציב הפנטאגון ל־1988 מכיל סעיף של 90 מיליון דולר, כדי להכשיר את בסיס וייטמאן לקלוט מפציצים אלה, שמכשירי המכ"ם לא יוכלו להבחין בהם.

בבסיס חיל האוויר וייטמאן נמצאים עתה ממגורות תת־קרקעיות של טילי "מינוטמאן".

הדלק בדמשק — בקיצוב

אבו־דאבי (ע"צ). בדמשק הוחל באירגון וחלוקת הדלק בשכונות העירה. צעד זה ננקט לאחר שנתגלו קשיים בהשגת מוצרי דלק שונים בתחנות הדלק.

ערך את המדור: חיים גל

היפר קו־אופ
חול מכולם!
★פתוח במוצ"ש!

אל תהיו פראיירים של אף אחד
קנו באשראי בריבוע.
קנו היום ושלמו ב־2.3.87
ב־ ישראכרט או בסופרשק
על כל קניה מעל 100 ש"ח
★ המבצע בסניפי היפר קו אופ בלבד
היפר קו־אופ של רשת הריבוע הכחול
תל אביב | תל אביב | גבעתיים | בת־ים | נתניה | חדרה | נס ציונה | אשקלון | באר שבע
קו אופ — היפר קו־אופ — קו אופ
קו אופ פרסום

65901 פרסים בהגרלה!
מכוניות ★ טלויזיות ★ מקררים ★ מזגנים ★ סופי שבוע ★ תעודות חסכון ★ ועוד עשרות אלפי פרסים
★ אל תחמיץ הזדמנות לזכות ★ ולתרום להצלת חיי אדם
מגן דוד אדום
כרטיסים בדוכני מגן דוד אדום, בתחנות הספורטוטו ובכל סניפי הבנק
הזדרזו!!! ההגרלה הגדולה ב־26 בינואר!

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

הצלחה גדולה לישראל: מקום 1 בשטוקהולם

ניצחה 79–70 את שוודיה וקיבלה ביקורות נלהבות ●

כדורסל

שטוקהולם (מיוחד ל"ספורט הארץ"). נבחרת הכדורסל הצעירה של ישראל השלימה אתמול ניצחון שלישי רצוף, הפעם 79–70 על נבחרת שוודיה, לאחר יתרון 10 נקודות (43–33) במחצית, כדי לזכות בבכורה בטורניר הבינלאומי שהיה כאן.

באולם מלא בשטוקהולם צפו במשחק כ־500 איש, קרוב למחציתם ישראלים, שעודדו את הנבחרת בקריאות "אלאל ישראל" ובתקיעות שופר. המשחק הועבר בשידור חי בטלוויזיה השוודית.

לאחר פתיחה גרועה בה הצליחה שוודיה להוליך ביתרון, התגברו הישראלים על הפיגור ושמרו במשך כל המחצית הראשונה על יתרון ממוצע של 10 עד 12 נקודות. בדקה ה־23 גדל היתרון הישראלי ל־36–20, אולם לקראת סוף המחצית ירד היתרון הישראלי ל־10 נק'. שני הצדדים הירבו בהחטאות. המאמן הישראלי רני כהנא נראה במחצית הראשונה רגוע ובוטח בניצחונה של ישראל, בעוד שדר הטלוויזיה השוודית השמיע מפעם לפעם קריאות אכזבה בנוסח: אוי, אוי, אוי.

במחצית השניה הצליחה ישראל, בדקה ה־15, להגיע שוב ליתרון 16 נק' (63–47), אולם השוודים הורידו את היתרון עד ל־8 נקודות. מחצית זו התנהלה בשוויון, כאשר השוודים הצליחו לקלוע לסל ישראל וישראל התקשתה להתגבר על ההתקפה השוודית. הדבר ניכר בהתנהגותו העצבנית של רני כהנא שלעס בעצבנות גומי לעיסה והתהלך בעצבנות לצד הקו. בזכות יתרון המחצית הראשונה הסתיים המשחק ביתרון 9 נקודות לישראל, הגם שבמחצית השניה קלעו השוודים 37 נקודות לעומת 36 לישראל.

בתום המשחק הביעו פרשני ספורט שוודיים את הדעה, כי על השוודים ללמוד הרבה מהכדורסל הישראלי. הם הגדירו את ישראל כאחת מנבחרות הכדורסל הטובות ביותר באירופה.

● הנקודות לישראל: דורון שפע 26, עדי גורדון 16, גרג הנפלר 12, תומר שטיינהאואר 10, עופר פליישר 8, ארי רוזנברג 6, יצחק כהן 1.

רני כהנא, מאמן הנבחרת הישראלית, נשמע נרגש מאוד לאחר הניצחון: "העובדה שהגענו שלושה ימים לפני הטורניר עזרה לנו מאוד, בעיקר בגיבוש הקבוצתי. העובדה שהתמודדנו עם השוודים ביום שישי, לימדה אותנו את נקודות התורפה שלהם. הפעם, בניגוד למיפגש הקודם, הובלנו לאורך כל המישחק ואילצנו אותם לקלוע לא יותר מ־70 נקודות".

הכל בזכות אלון נתן

מאת שמואל קליגר

עדיין תוהה אני האם קבוצת הכדורגל של מכבי תל־אביב הציגה אחד ממשחקיה המלהיבים שאליהם מייחל כל אוהד, למרות הגשם הסוחף והמגרש הבוצי והחלקלק, או שמא דווקא בגללו, כלומר התנאים האובייקטיביים הקשים הם אשר הפריחו את צעירי מכבי לתצוגה מרשימה שלא היתה מביישת גם קבוצה אירופית.

קצת קשה לרדת למציאות הישראלית האפורה והשיגרתית, שהרי בכלות הכל לא היה מדובר, אלא, במשחק ליגה שיגרתי שנדחה מיום שישי האחרון בגלל תנאי מיגרש בוציים. הדירבי הבית"רי נראה אומלל למדי מול המתקפה המכבית התבליתית. לא היו לצעירי מכבי שם סנטימנטים ליריב העירוני המתוסכל, העייף והמבוגר, שהרים ידיו לכניעה, אולי משום שאת מכבי בכושר של אתמול קשה היה להכניע.

הכל נראה היה אחרת. בדקה הראשונה או השניה, הוא עדיין בישוטים, כאשר הבית"רי נסים כהן נלחץ בין אבי כהן ומנשה שמעוני כ־18 מ' משער מכבי. נסים הקטן בעט חזק לזווית השער ולא הותיר בידי השוער בני גינצבורג שהות להבין בכלל שנשק לרשת והפתיע את באי המיגרש.

עכשיו היתה לבית"רים מתל־אביב בעיה אם היה מסתיים המישחק ברגע זה. לא רק שהיו מפספסים ועולים מעבר לקו האדום, אלא, גם חולפים על פני מכבי תל־אביב — איך שומרים על היתרון בשעתות לסיום עוד 88 דקות? מאמן בית"ר היה על בנקו. אבל מאמן מכבי שמעון שנור לא נבהל. הוא הוציא את יוסי קרמר והכניס במקומו את אלון נתן ומכבי כמו קיבל פנים חדשות. התקפות נהיו מתואמות, המסירות מדוייקות והתנועות כמו לפי דרישה מראש. במגרש שלט בעל הבית אבי כהן, עליו אפשר לסמוך לא רק כשהיריב תוקף. אבי ידע גם ליזום התקפות ולמעשה כל התקפה החלה ממנו.

אחר כך הגיע הכדור לאלון נתן. זה דילג בקלילות מעל כל השלד לית היריב ניגף מפניו כמו מפני מים. אלון נתן החליט לרדת להעסקה במגבה מאוד, הוא הולך כדור לרחבה. הכדור הוסט לאלי דריקס וזה שעט לשער הבית"רי כמו טנק ובעט פנימה. דריקס היה איש ההגנה הבית"רית: בכושר ניידותו ובפריצותיו עזות התנופה הראה את אחוריו פעמים אחדות למגיני היריב. מדוע בהפסקה היה רק 1–1? מפני שלמכבי יש רק דריקס אחד.

במחצית השניה הוכיח גם עודד מכנס, כי הוא יודע את המלאכה. זה התחיל כמובן באלון נתן הכל־יכול, שמסר למכנס בתוך הרחבה וזה הבקיע את אלי ג'רבי המבוצע. גשב ולעפעת הגול לרדת. שחקני בית"ר הסתכלו פעם לשמים ופעם לשופט שרייה. אולי מישהו מהם יושיעם. הדליקו את התאורה ואולי זה בדיוק הדבר שהדליק את אלון נתן. הפעם בעצמו, בלי לשתף איש: זה היה בדקה ה־60, כאשר נתן קיבל כדור במרחק 16 מ' מהשער ובבעיטה סיבובית שילח את הכדור לשער כדי לקבוע 1–3 למכבי תל אביב.

מכבי תל־אביב — בית"ר תל־אביב 1–3 (1–1)

השערים למכבי: אלי דריקס (45), עודד מכנס (49), אלון נתן (60), לבית"ר: נסים כהן (2).

המצטיין: אבי כהן

מכבי תל־אביב: גינצבורג, קרמר (אלון נתן), שמעוני, א. כהן, אוזלאי, לולו, קריים גרי־אבי, גולדברג, מכנס, דריקס. המאמן: שמעון שנור.

בית"ר תל־אביב: א. ג'רבי, עמרן, צמח, ידיד, יעקב כהן, מורחי, נסים כהן, עמר (אבו־צרה), קצב (ברנתן), בלחסן, ירון כהן. המאמן: אריה רדלר.

שפט צבי שרייה, 1000 צופים, איצטדיון וינר ברמת־גן.

קורנליוס החמיץ הטיסה ואימון מכבי ת"א אמש באורתז השתבש

מס.	שם	גיל	גובה
	מכבי תל־אביב		
4	האווי לאסוף	31	2.09
7	משה ארואסטי	32	1.88
8	גרג קורנליוס	29	2.01
9	מיקי ברקוביץ	32	1.91
10	חן ליפין	20	1.84
11	אבי שילר	20	1.82
12	דורון ג'מצ'י	25	1.97
13	קווין מגי	28	2.02
14	ליאור ארדיטי	19	1.92
15	לי ג'ונסון	29	2.09

● מאמן: צבי שרף ● עוזר מאמן: יאיר שרון

מס.	שם	גיל	גובה
	אורתז		
5	פאטריק פרמס	20	1.92
6	כריסטיאן אורטגה	23	1.90
7	האווארד קארטר	26	1.95
8	פראנק ביטר	22	2.10
9	פרדריק הופסגאל	25	1.86
10	רידייה גארד	20	2.03
11	בקאלי קאבה	26	1.97
12	דניאל האקה	29	2.01
13	טום שפלר	32	2.07

● מאמן: ג'ורג' פישר ● עוזר מאמן: רובר ביאל

● שופטים: מוטאר (בלגיה), לאוץ (גרמניה).

מכבי בצרפת

67/68	באביולה	82– 80
73/74	בריב	115– 86
74/75	בריב	74– 58
77/78	וילרבאן	99– 88
80/81	מור	87– 82
83/84	לימוז'	105–111
85/86	לימוז'	88– 85

● פ"ה: ניצחון אחד, 6 הפסדים

טבלת בית הגמר

1. אורתז	2	164–170	4
2. מילאנו	2	154–170	3
3. מכ. ת"א	2	180–173	3
4. זאגרב	2	177–165	3
5. ז'לגיריס	2	165–169	3
6. ריאל	2	186–170	2

● הערב: אורתז - מכבי תל־אביב. ● מחר: ריאל מאדריד — זאגרב, טרייסר מילאנו — ז'לגיריס קובנה.

הערב באורתז המשחק החשוב ביותר של מכבי ת"א

שיקבע את גורלנו בגביע האלופות:

שוב בתמונה — או מחוץ לסיפור

הפסד לאורתז ישאיר את כדורסלני מכבי עם הליגה בלבד ויוציא את הרוח ממשחקי האלופות ● מיקי, דורון וחבריהם יעשו הכל, כדי להגיע למיפגש הכפול עם הרוסים בשבוע הבא, כשמתמודדים על ההופעה בגמר האירופי

גביע אירופה

מאת מיכאל קרנן
שליח "הארץ" בצרפת

אורתז (מיוחד ל"ספורט הארץ"). כדורסלני מכבי ת"א יתייצבו הערב (21.45 שעון ישראל) למשחק השלישי שלהם בבית גמר גביע אירופה לאלופות, בידיעה כי רק נצחון על אלופת צרפת אורתז יותיר להם סיכוי להתמודד על ההופעה במשחק הגמר.

בניגוד לציפיות במצב כזה נראים השחקנים רגועים, בטוחים בכוחם, רציניים ומרוכזים במשימה הקשה הצפויה להם כאן. אמש, אחרי שהספיקו לנוח משתי הטיסות שהביאו אותם מת"א לכאן, ערכו המכבים אימון יחיד בו השתתפו רק 9 שחקנים. זאת מאחר שגרג קורנליוס לא הגיע עם הקבוצה לכאן, מאחר שאיחר לטיסה מנמל התעופה בן־גוריון ומטוס אל־על המריא בלעדיו. נעשו סידורים להטיסו לכאן והוא היה אמור להגיע אמש.

עובדה זו מנעה מהמאמן צבי שרף אפשרות לתרגל את קורנליוס כמועמד אפשרי לחמישיה הפותחת. ייתכן שכתוצאה מכך יוותר על הרעיון ויפתח עם האווי לאסוף, אם יחליט בסופו של דבר לפתוח עם שלושה גבוהים. באימון השתתף הצעיר ליאור ארדיטי, שהגיע משוודיה שם נימנה על הנבחרת שהופיעה בטורניר הבינלאומי בשטוקהולם.

מכבי שוכנה במלון נאה בעיר שכנה, המרוחקת כמחצית השעה מאורתז, וזאת מאחר שאין כאן מלון ראוי לשמו בעיר קטנה ושקטה זו. האולם בו יהיה המשחק "להמוטסט", הוא אחד הפחות מרשימים בו שיחק מכבי בשנים האחרונות. זהו אולם השוק לשעבר של העיר, שהותקנו בו יציעים. מיתקן עלוב למדי בהשוואה להיכלי הספורט במדריד, במילאנו ובתל־אביב, אבל עם משטח חדיש וטוב וסלים מודרניים. "לא יהיו לנו שום תירוצים על המגרש, אם חס וחלילה נפסיד כאן", אומר מנהל הקבוצה שמואל מחרובסקי.

סביר להניח שהמתח יעלה בהדרגה במשך היום עד שישרקו השופטים מבלגיה ומגרמניה לפתיחת המשחק שיועבר לישראל בשידורים ישירים ברדיו ובטלוויזיה.

אצל הצרפתים, הקבוצה המפתיעה של בית הגמר השנה, גובר המתח. ההפסד בראשית השבוע בליגה לקבוצה וילרבאן 96–95, לא פגע במוראל שחקני אורתז והם משוכנעים שהערב לא יורגש, כאשר יותר מארבעת אלפים צופים נלהבים מרחבי האזור יעודדו אותם מול האלוף הישראלי. מאמן הקבוצה, האמריקאי ג'ורג' פישר אמר אתמול: "מה שחשוב נגד מכבי זאת ההגנה. המכבים מתבססים על התקפות מתפרצות. שחקנים כמו ברקוביץ ומגי עולים על שלנו כאשר הכדור בידיהם. משום כך עלינו למנוע מהם את קבלת הכדור".

השחקן הפופולארי ביותר כאן הוא הרכז פרדריק הופסגאל, המשחק בקבוצה מגיל 12, והוא מכבים שההגנה תקבע מי יוצא. "בליגה אני כמעט לא שומר, מפני שכל נגיעה בשחקן יריב מביאה שריקה לעבירה. בגביע אירופה זה משהו אחר. חברי ואני נשמור כמו אריות", אומר הופסגאל.

וזה בדיוק מה שצריכים לעשות המכבים. הגנה חזקה, משחק אחראי בהתקפה ואחוז קליעה טוב יוכלו להביא את הניצחון המיוחל.

● בליגה בכדורעף אמש: הפועל המעפיל — מכבי תל־אביב 0–3, הפועל מטה־אשר — הפועל שריד 3–0, מכבי חיפה — הפועל רמת־אביב 3–0, הפועל קרית־אתא — הפועל כפר־סבא 3–1.

פרשנות

מאת מיכאל קרנן
שליח "הארץ" לצרפת

אורתז (מיוחד ל"ספורט הארץ"). כאשר יתייצבו כאן הערב שחקני מכבי תל־אביב למישחק השלישי שלהם בבית גמר גביע אירופה לאלופות, לא יוכלו שלא להיזכר באירועים שהיו שנה אחת קודם לכן, לא הרחק מכאן. גם אז קבעה ההגרלה שמכבי יופיע בראשית ינואר, למישחק הראשון אחרי הפגרה, בצרפת נגד האלופה דאז לימוז'. גם אז הגיעו מיקי ברקוביץ וחבריו לצרפת במוראל ירוד, אחרי הפסד ביתי לריאל מאדריד. מצבם היה אפילו גרוע יותר מאשר עכשיו לאחר ההפסד באוגרב לציבונה. הם היו חייבים לנצח את לימוז', כדי להישאר בתמונה. מכבי לא היה במיטבו (מישחק ראשון בגביע אירופה של ג'ונסון אחרי השבר בידו) אבל היה קרוב מאוד לניצחון, עד שבא הסל הגורלי של סגאל מעבר למחצית המיגרש, השוויון וההפסד בהארכה 88–85.

אסור שזה יקרה

הערב אסור שזה יקרה. משום שהפסד בצרפת יהיה סוף פסוק בכל מה שאמור לגבי הסיכויים להופיע במישחק הגמר, בדיוק כמו בעונה שעברה. לכן, שלא תהיה אשליה לאיש. למכבי צפוי הערב מישחק קשה מאוד, "להבחנתי קשה יותר מאשר אשתקד". אורתז של ינואר 1987 טובה מלימוז' של ינואר 1986, אשר סבלה אז מפציעות ומכושר ירוד של כמה שחקנים. הפגרה קטעה אמנם את התנופה של בחוריו של ג'ורג' פישר, וזה עשוי אולי לסייע למכבים. אבל מול האלוף הישראלי תתייצב הערב קבוצה טובה מאוד, קבוצה שהוכיחה שלמרות שהיא משתתפת בפעם הראשונה בגביע האלופות, אין לה רגשי נחיתות ויעידו על כך הניצחונות על מילאנו ועל מדריד. גם האולם של אורתז נחשב ל"ביתי" מאוד וקשה על היריב. הקבוצה נוצחה באולם זה רק פעם יחידה ע"י קאונסה ממשחקי בגביעי אירופה.

כדי לנצח כאן הערב צריך מכבי, דבר ראשון, לשכוח את המישחק האומלל נגד האיטלקים.

לשחק ביותר אחריות

ברקוביץ' וחבריו יכולים לשחק טוב הרבה יותר. הם יצטרכו להיות במיטבם ולנצל את כל נסיונם מול קבוצה מטושטשת, עם שחקני חוץ מצויינים ושחקני פנים טובים ויעילים. עוזר המאמן של מכבי, יאיר שרון, היה כאן במישחק נגד מילאנו ולמד משהו על סיגנון המישחק של הצרפתים. הם אוהבים לשחק מהר, אבל יודעים גם לשחק מבוקר בשעת הצורך.

אני משוכנע שג'ונסון ומגי יסתדרו עם שפלר והאקה מתחת לסלים, בהגנה ובהתקפה כאחת. מה שמדאיג אותי יותר הוא המץ'־אפ של שלושת השחקנים האחרים. לאור המיבחנים האחרונים נראה שמכבי יפתח עם חן ליפין שישחק מול הופסגאל, מוביל כדור מצוין וקלעי מסוכן מטווח של 3 נקודות. דורון ג'מצ'י או מיקי ברקוביץ' ישחקו מול האווארד קארטר החסון והמהיר, אם אכן יחליט שרף לפתוח עם עוד גבוה (קורנליוס או לאסוף) מול קאבה. הרבה מאוד יהיה תלוי כיצד יסתדרו שחקני החוץ מול הצמד קארטר - הופסגאל, שטשטש את ריאל במאדריד.

בהתקפה אני מקווה שמכבי ישחק ביותר אחריות, יתבסס, לפחות בפתיחות, על הגבוהים שלו שאין לי ספק שהם עולים על הגבוהים של אורתז, בתקווה שהצרפתים יצברו עבירות, יכנסו ללחץ ואז ניתן יהיה לשחק מהר יותר.

בקבוצה אורתז אולי טובה ממכבי. אבל לרשותו של המאמן צבי שרף מיבחר שחקנים גדול ומגוון יותר, שאם ינוצל בצורה נכונה ויעילה ואם ימלאו אחר ההוראות, מסוגלים לזכות את מכבי בניצחון שני בלבד על אדמת צרפת.

שרף היה הראשון שהוביל את מכבי לניצחון בצרפת לפני שלוש שנים בלימוז' (111–105 בהארכה). אם יעשה זאת הערב, יחזור מכבי לתמונה בבית הגמר ויגיע במוראל גבוה בשבוע הבא לבריסל, למיפגש הכפול עם אלופת ברית המועצות. הפסד יותיר את המכבים שוב עם הליגה והגביע הישראלים. וכולנו יודעים מה ההבדל.

האווארד קארטר (מס' 7), מכוכבי אורתז, מול בוב מקאדו, מכוכבי מילאנו

מכבי ת"א ישחק בטורניר הבינ"לאומי נגד הגרמנים

אם בית"ר ימשיך בסירובו להשתתף במשחקים

כדורגל

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

הנצחון שהשיג אתמול מכבי תל אביב על יריבו העירוני בית"ר (1–3), סלל בפניו את הדרך להשתתפות בטורניר הבינ"לאומי המרובע שיהיה במחצית הראשונה של חודש פברואר, בהשתתפות בורוסיה מינשנגלדבך וכ.צ. קלן מהבונדסליגה במערב גרמניה.

השתתפות המכבים מותנית בהמשך הסירוב של מרכז בית"ר לאפשר לקבוצות המסונפות אליו לשחק נגד קבוצות גרמניות. האיסור של מרכז בית"ר ימנע מהמוביל בית"ר ירושלים לממש את זכותו להשתתף בטורניר. דברי יו"ר מרכז בית"ר אריה קרמר אינם מעידים על אפשרות של שינוי ההחלטה: "זו החלטה חד משמעית של תנועת החרות ושל מרכז בית"ר. מה גם שלטורניר אין תוקף רשמי ולכן אין אפשרות לכפות על הקבוצה השתתפות בטורניר".

יחד עם בית"ר ירושלים עתיד היה להשתתף בטורניר גם האלוף הפועל תל אביב, אולם הנצחון שהשיג אתמול מכבי דחק את האלוף למקום התשיעי בטבלה. העובדה שהפועל לא ניצב בתום המחזור הנוכחי (הקובע על פי הוראות ההתאחדות) במקום השמיני לפחות, שללה ממנו את זכות ההשתתפות. את מקומו של הפועל תל אביב יתפוס סגן האלוף מכבי חיפה. מכבי תל אביב תפס בתום העונה הקודמת את המקום הרביעי ולכן בא במקום בית"ר ירושלים שסיים במקום השלישי.

כדוריד

במוקד משחקי המחזור ה־14 בליגה הלאומית בכדוריד שיהיו הערב יעמוד המשחק המרכזי בין קבוצת מכבי נתניה והפועל רמת־גן (באולם בי"ס בן־גוריון בנתניה).

★ יתר משחקי הערב: מכבי רחובות — הפועל ראשל"צ (ללא קהל), אליצור הרצליה — מכבי פתח־תקוה (בוינגייט), הפועל פתח־תקוה — אסא תל־אביב (ביהוד), מכבי ארזים רמת־גן — הפועל רחובות (באוניברסיטה ברמת־אביב), מכבי ראשל"צ — הפועל נוף־ים.

ליגה ארצית

זיתוני ודמתי בלמו את שייע

נצחונו של הפועל חולון 0–2 על הפועל ירושלים, קירב אותו כדי שלוש נקודות למוליך הפועל חיפה. חולון שטיפסה מהמקום השישי לרביעי, חלפה על פני הפועל ירושלים שנקטע אצלו מסע בן שבעה נצחונות רצופים.

צמרת הליגה הארצית

1. הפועל חיפה	9–20	26
-. הפועל חדרה	15–22	25
3. הפועל יהוד	14–18	24
4. הפועל חולון	8–15	23
5. הפועל י"ם	17–17	22
6. הפועל עכו	14–17	21

הפועל "צפרירים" חולון — הפועל ירושלים 0–2 (0–2)

השערים: יעקב זיתוני (1), בני דמתי (15)

★ המצטיין: יעקב זיתוני

הפועל "צפרירים" חולון שם קץ לסידרת ההצלחות המרשימה של הירושלמים מאז החל לאמנם יהושע (שייע) פייגנבוים. במשחק רחוי של המחזור ה־14 הפגינו שחקני חולון אחד ממשחקיהם הטובים העונה וניצחונם לא הוטל בספק.

השער הראשון הובקע בדקה הראשונה. יעקב זיתוני ניצל כדור קרן, כדי לדחוק מקרוב לרשת. חולון לא הרפתה והמשיכה ללחוץ. בדקה ה־15 העלה בני דמתי את חולון ליתרון 0–2 בסיום התקפה נאה בבעיטה מקרוב.

במחצית השניה התאוששו האורחים והירושלמים תקפו, אולם אז התעלתה הגנת חולון בראשות יעקב זיתוני הותיק שמנע מהירושלמים לסכן את שער קבוצתו.

שפט אריה פרוסט, 500 צופים, בחולון.

מנחם בוק

טבלת הליגה הלאומית

1. בית"ר י"ם	14	16–35	33
2. בני יהודה	14	11–18	24
3. כפר סבא	13	13–20	22
4. מכבי חיפה	14	10–13	22
5. הפועל פ"ת	14	14–19	21
6. מכבי ת"א	14	12–19	20
7. שמשון	14	9–14	20
8. הפועל לוד	13	8–13	19
9. הפועל ת"א	14	11–13	19
10. מכבי פ"ת	14	12–13	17
11. מכבי נתניה	14	20–14	16
12. הפועל ב"ש	14	11– 8	15
13. מכבי יבנה	14	16–12	15
14. בית"ר ת"א	14	21–14	15
15. מכבי יפו	14	23–10	10
16. ב. נתניה	14	35– 7	7

לוד — כפר סבא ביום ג' הבא

מאת סופר "ספורט הארץ"

משחק הליגה הלאומית בין הפועל לוד להפועל כפר־סבא יתקיים ביום ב' של השבוע הבא — זאת לאחר שאתמול נדחה המשחק בפעם השניה תוך שלושה ימים בגלל המגרש הבוצי בלוד. גשם ולעפעת שקיעות ארצה בשעות אחה"צ סתמו את הגולל על סיכוי לקיים את המשחק והשופט משה אשכנזי הודיע כי החליט לדחותו.

ליגה א'

שני משחקי השלמה בליגה א' בכדורגל היו אתמול במחוז הצפון. התוצאות: הפועל טירה — הפועל קרית אתא 3–2 (2–2), מכבי חדרה — הפועל קרית שמונה 0–2 (1–0). בעיקבות נצחונו עלה מכבי חדרה למקום הראשון במקום הפועל רעננה.

שני משחקים נדחו שוב בגלל מזג האויר: מכבי אור יהודה — הפועל "עליה" כפר סבא (מחוז צפון) הפועל רמת השרון — הפועל אור (מחוז דרום).

מהמקום הגבוה בטבלה — למקום הנמוך ביותר בעולם

כדורגלני בית"ר ירושלים ירדו לעין גדי לטבול במרחצאות הגופרית המפורסמים ולעסוק בטיפולי הרפיה, בוץ ובריאות

מאת יהושע שגיא

רק פגרה במשחקי הליגה יכולה היתה להוריד את בית"רי ירושלים מן המקום הכי גבוה בטבלה הלאומית — אל המקום הנמוך ביותר בעולם, קיבוץ עין גדי, אליו יצאו הבית"רים השבוע, כדי לטבול במעיינות הגופרית ולעבור טיפולי בריאות יחודיים לקיבוץ הדרומי ששמו הולך לפניו גם במוצרי בריאות וקוסמטיקה שהוא מייצר ומשווק.

צריכים היינו לראות באיזו התלהבות נתקבלו הבית"רים כשהגיעו לבית ההארחה של עין גדי. מרבית ילדי המשק המתינו לבית"רים, ביקשו לגעת באלילים, לשאת את תיקיהם לחדרים, להגיש להם בחדר האוכל, לעשות עבורם הכל, ממש הכל. הם גם היו קהל אקטיבי מאוד, כאשר הבית"רים ערכו משחקי־ערב משעשעים, בכדורסל, כאשר לקבוצה המנצחת הובטח פרס ראשון: חבילת תמרים תוצרת עין גדי.

הביקור בקיבוץ הצופה אל הנוף המרהיב של הרי מואב וים המלח, הוא חוויה נדירה בימי חורף, בעיקר ביום של גשמים וסופות משתוללות. את פני העיתונאים שביקרו אתמול בעין גדי קיבל עמיחי אלבר, הממונה על יחסי הציבור, בחולצה קצרת שרוולים ובחיוך שכולו שמש. לכאן החורף אינו מגיע. לכאן גם המהומות אינן מגיעות, והבית"רים נהנים משלווה מסויימת, מלווה בטיפולי בריאות במרחצאות ששמן הולך לפניהן באירופה כולה, כפי שמעיד מנהל השיווק זאב גבעתי.

המאמן דרור קשטן, המכונה בפי מכריו דרור שתקן, מפליג בשבחי הסגולות הרפואיות של עין גדי: "הטיפול במרחצאות מעניק הרפיה גופנית ונפשית לשחקנים המשקיעים מאמץ רב. הטיפול בבוץ ובגופרית אפשרי אצל הכדורגלנים רק בתקופה של פגרה בין משחקים, שלא לדבר על הגיבוש הניקנה בביקורנו בעין גדי". איש משחקני בית"ר לא יחמיץ את הטיפולים היומיים במרחצאות עין גדי, וגם מנהל הקבוצה, אברהם לוי, מפליג בשבחים. מה שהיה טוב לכדורגלני בורוסיה מנשנגלדבאך וכ.צ. קלן שערכו את ביקוריהם בעין גדי הפך להוויה גם אצל הירושלמים.

למרות שהם מחפשים קצת מנוחה ושקט נהנו אתמול הירושלמים מביקור חבורת הצלמים והעיתונאים שבאו מתל אביב. המאמן דרור קשטן שאינו נלהב מתגובות תקשורתיות מסוג זה, התייחס בסלחנות לתופעה, כשהוא מבטא את דעתו על המתרחש בבריכת הגופרית בהתלוצצות אופיינית: "לפני שאנחנו נכנסים למרחצאות להרפות את השרירים, אנחנו זקוקים להרפייה מצד הצלמים והעתונאים".

אורי מלמיליאן (מימין) וסמי מלכה, מרוחים בבוץ בעל סגולות רפואיות, אתמול במרחצאות קיבוץ עין גדי בנגב. (הצילומים: עודי קרן)

גם בזה אלי אוחנה מגמה בוהו: שר המנגן בגיטרה למצהלות נפשות בבית ההארחה בקיבוץ עין גדי.

וגם פוזה עם טרקטור בקיבוץ: (מימין): אבי כהן, סימר האנדרמולק, שלמה שירזי.

בצער וביגון אנו מודיעים על פטירתו הפתאומית של יקירנו

עו"ד נחום פלדמן
ב"ר יונה ז"ל

(מלודביפול־זוהלין)

ההלוויה תצא היום יום רביעי ו' טבת תשמ"ז 7.1.87 בשעה 1.00 בצהריים
מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בקרית־שאול

אוטובוסים יועמדו לרשות המלוים

המתאבלים:
אשתו: סילבה (לבית רייטר)
בנו: יובל
בתו וחתנה: זהבה ועו"ד יהודה מאור
נכדיה: ליאור ותומר
וכל בני המשפחה

השבעה בבית המנוח רח' עמישב 67, גבעתיים

בצער רב וביגון קודר
נלקח מאיתנו היקר והאהוב

אליעזר בן ישראל מאיר **פייצ'ר**

ההלוויה תתקיים היום יום רביעי ו' טבת תשמ"ז 7.1.87
בשעה 11.00 לפני הצהרים בבית העלמין כפר סמיר חיפה

המשפחה המתאבלת

למשפחות פלדמן ומאור
משתתפים באבלכם
על מות יקירכם
עו"ד נחום פלדמן ז"ל

מפעלי פיקנטי
בני ברק

אוניברסיטת בן גוריון בנגב
משתתפת בצערו של
פרופ' נתן רוזן
במות עליו **רעיתו**

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו
רוזנמן רמי ז"ל
(מנהל מגרש פירוקים)

ומשתתפים בצער המשפחה

אגד ההנהלה
החברים הגימלאים והשכירים

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
טויל־כהן יעקב
במות **אביו**
ומביעים תנחומים לו ולמשפחתו

שרותי תעופה בע"מ
ההנהלה והעובדים

صكنا من الأهل

הופיע גיליון

מוצרי חשמל נמכרים במחירים ישנים — המחירונים לא הגיעו

משרד התעשיה והמסחר יפקח על ביצוע ההוזלות

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

בחנויות רבות נמכרים מוצרי חשמל, עליהם הוכרז שמחיריהם יופחתו, במחירים הישנים.

זאת, משום שעדיין לא הגיעו לחנויות רבות מחירונים חדשים, וכן משום שעדיין נמכרים מוצרים מהמלאי הישן, שעליהם לא חלים שינויי המחירים, מאחר ששוחררו מהמכס לפני 1 בינואר.

לשקם הגיעו רשימות חלקיות של ההוזלות, כשהבולטות הן בשואבי־אבק (8—15 אחוז) ובטלוויזיות (5—7 אחוז). אתמול אמורים היו להגיע מחירונים נוספים. משה אילת, חבר הנהלת השקם, מקווה כי עד סוף השבוע יגיעו כל המחירונים.

מאיר גוית, מרשת המשביר לצרכן, הדגיש כי כל הנחה שהת־קבל בעת קניית המוצר, תועבר ללקוח. "בינתיים ממשיכים במכירת מוצרים שנרכשו בטרם בוצעו ההוזלות, ולכן הם נמכרים במחירים הישנים", הדגיש גוית.

בעלי חנויות רבים הדגישו כי ההנחות אינן משמעותיות, נוכח העובדה שמדובר באחוזים ספורים, הבאים לידי ביטוי בעשרות ספורות של שקלים חדשים.

תנועת הקונים שגרתית, ונראה כי רבים מהקונים ממתינים לאזילת המלאים הנוכחיים, כדי שההנחות יתבטאו הלכה למעשה.

תמ"ס יבצע ביקורות על ההוזלות

צבי זרחיה, מוסיף: משרד התעשיה והמסחר יבצע ביקורות בשווקים בכל אזורי הארץ, כדי להבטיח ביצוע ההוזלות במחירי המוצרים לצרכנים, בעקבות הפחתות המכסים.

במשרדים הכלכליים בירושלים, ציינו אתמול כי הפחתות המכסים יורגשו כבר בזמן הקרוב, לאחר שהמלאים הישנים, ששוחררו עד לפני 1 בינואר יתחיימו. כאשר יגיעו מלאים חדשים, ששוחררו בשיעורי מס מופחתים, יביא הדבר להוזלת מחירם לצרכן.

שר האוצר, משה נסים, מתנה אתמול את המגבית השנתית של ויצ"ו. עומדת לידו נשיאת ויצ"ו, רעיה יגלום, שפתחה את המגבית בתרומה אישית של 1,000 דולרים. (תצלום: דן לנדאו)

בהפרש יממה מתו בני זוג במושב משמרת

(ע.) בהפרש של יממה אחת נפטרו בני הזוג שורץ במושב משמרת בשרון, ואתמול הובאו למנוחות בבית העלמין בגוש תל מונד.

"בחייהם ובמותם לא נפרדו", נאמר על קברם של שבע (דניה) וישראל שורץ. בני הזוג, חשוכי ילדים, הורישו את כל רכושם לצה"ל, לאחר שמכרו את המשק החקלאי שהיה ברשותם.

ישראל שורץ (68) היה חולה סרטן. בשבוע האחרון לחייו אושפז בבית־חולים, ויומיים היה חסר הכרה. רעייתו לקתה ב־התקף לב יום לפני מותו, ונפטרה.

בני הזוג נקברו זה בצד זה בהלוויה משותפת. הם היו נשואים למעלה מ־40 שנה.

ביהמ"ש העליון: תביעה של חטופי אנטבה נגד אייר פראנס התיישנה

(ע.) בית המשפט העליון בהרכב של חמישה שופטים קבע אתמול כי 6 מחטופי אנטבה ששוחררו במבצע "יהונתן", אינם יכולים לתבוע את חברת "אייר פראנס" בעלת המטוס שנחטף, על נזקים שנגרמו להם בחטיפה, משום שפנו לבית המשפט באיחור של כשש שנים, וחלה התיישנות על תביעתם.

מדובר ב־3 מבוגרים ו־3 ילדים שנחטפו ביולי 1976 לאנטבה. ב־1982, כ־6 שנים לאחר חילוצם, הגישו השישה תביעה לבית המשפט המחוזי בירושלים על נזקים שנגרמו להם בחטיפה. אותו בית משפט פסק כי האמנה הבינלאומית לתובלה באוויר, שאותה אישררה ישראל בחוק התובלה, קובעת, כי הזכות לדמי נזק פוקעת אם אין מוגשת תביעת נזיקין בתוך שנתיים. ה־תובעים עירערו לבית המשפט העליון שישב בהרכב של 3 שופטים וטענו כי הנזק התגלה רק כ־6 שנים לאחר האירוע ועל כן הגישו את התביעה באיחור ומכאן שלא חלה התיישנות על קביעתם. בית ה־משפט העליון דחה את העירעור ועל כן ביקשו התובעים דיון נוסף בהרכב של 5 שופטים.

השאלה העקרונית שעמדה לדיון בפני 5 שופטי בית המשפט העליון היתה, אם התקופה בת השנתיים הקבועה באמנה הבינלאומית שב־תוכה יש להגיש את התביעה היא מהותית, או שמא ניתן להאריך תקופה זו על פי הכללים הקיימים בחוק המקומי.

שופטי הרוב בבית המשפט העל־יון קבעו, כי זכות התביעה על פי האמנה פוקעת בתום שנתיים ולא ניתן להאריכה על פי כללים של החוק המקומי. פירוש זה, לדעת השופטים, משקף את מטרת האמנה ואת כוונת מנסחיה. עם זאת, נאמר בפסק הדין, כי במקרים מסויימים ניתן לפעול על פי החוק המקומי, למרות קיומן של אמנות בינלאו־מיות. מקרים אלה אפשריים כאשר אין באמנה פתרון לנושא מסויים שהתעורר.

ההחלטה נתקבלה ברוב דעות של 4 שופטים — הנשיא מאיר שמגר והשופטים דב לוין, גבריאל בך ושושנה נתניהו — נגד דעתו של השופט אהרון ברק, שקבע בדעת מיעוט, כי החטופים יכולים לתבוע את החברה.

חשד הצתה ביער עצי אורן באיזור ציפורי

(ע.) משטרת נצרת פתחה בחקירת נסיבות שריפתו של יער עצי אורן באזור ציפורי לפני שבוע.

אתמול התקבלה במשטרה תלונה מהקרן הקיימת, כי 1,000 עצי אורן נשרפו ביער בלילה שבין ה־31 לדצמבר ל־1 בינואר 87. זאת, לאחר שהועלה חשד כי מדובר בהצתה.

באזור זה היו בקיץ האחרון מספר שריפות יער והתברר כי היערות הוצתו. ההערכה אז היתה כי מדובר בהצתות על רקע לאומני.

4 מחבלי הפיגוע בכותל סרבו לקום — והוצאו מאולם ביה"מש

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

המחבלים שהואשמו בביצוע הפיגוע בשער האשפתות, הוצאו אתמול, על־ידי שוטרים צבאיים, מאולם בית המשפט הצבאי, מאחר שלא קמו כדי לשמוע את הקראת האישומים נגדם.

אתמול החל משפטם של טאק דאוד מוסטפא חליסי (28), טאריק דאוד מוסטפא חליסי (21), אבראהים חוסין עליאן (23), וסוליימאן דאוד מוסטפא חליסי (36), שהואשמו בכך שב־15 באוקטובר 86' השליכו רי־מונים, שפגעו בטירוני גבעתי, בשער האשפתות בירושלים. בפיגוע זה נהרג דב פורת ז"ל ונפצעו ששים ותשעה אנשים.

הנאשמים סרבו לקום על רגליהם כשנכנסו השופטים לאולם הדיונים, וכדי לשמוע את כתב האישום. משסרבו, הורה אב בית המשפט, אלוף־משנה אהרון אלפרין, על הוצאתם מהאולם, וקבע כי אם לא יקומו גם בהמשך הדיונים — יתנהל המשפט שלא בפניהם, והמידע אודות המתנהל במשפט — יועבר אליהם באמצעות עורכי־דינם.

יצויין כי משפטו של סולמאן דאוד מוצטפא חליס הופרד משאר הנאשמים, משום שלא השתתף בפועל בפיגוע, אלא סייע לו. השלושה האחרים מואשמים בחברות בארגון עויין, באימונים צבאיים, בהחזקת נשק ובביצוע פיגוע חבלני.

הנאשמים, שפעלו מטעם פלג הג'יהאד המוסלמי ושלושה מהם אחים, אישרו כי קראו את כתב האישום. המשך משפטם נדחה למועד מאוחר יותר.

שישה נפצעו בתאונת שרשרת ליד נתניה

(ע.) שישה אנשים נפצעו, חמישה קשה עד בינוני ואחד קל, בתאונת שרשרת, שאירעה אתמול בצהריים סמוך לתחנת הדלק אמיתי ליד נתניה.

התאונה אירעה לאחר שמשאית החליקה, התנגשה במעקה הביטחון ועלתה על שני נתיבי הנסיעה. כתוצאה מההחלקה נפגעו בזה אחר זה כמה מכוניות. שתי ניידות לסי־פול נמרץ ואמבולנסים של מד"א, שהוזעקו מעמדות המצוקה על כביש החוף, פינו את הנפצעים לבתי החולים.

שפל בענף היהלומים; מצמצמים את היצור

מאת אברים צדר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מלטשות יהלומים רבים החלו לאחרונה לצמצם את היקף הייצור והיצוא, בגין השפל החודש שפקד את הענף.

תעשייני היהלומים סבורים כי אם לא יחול שינוי במצב כבר ברבע הראשון של שנה זו — ייפלטו מהענף כאלף עובדים. ראשי בורסת היהלומים מודאגים מהירידה שחלה לקראת חג המולד והשנה האזרחית החדשה במכירות היהלומים בארה"ב. בגין ירידה זו חלה כבר בחודש דצמבר האחרון ירידה של 39 אחוז בסך־כל יצוא היהלומים.

סוהר ברמלה נאשם בקבלת שוחד תמורת העברת מצרכים לאסיר

(ע.) סוהר בכלא איילון ברמלה מואשם בקבלת שוחד, בצורת מזון וחפצים שונים, מאמו של אסיר, תמורת העברת מצרכים מסויימים לבנה בניגוד לנהלים.

דוד חנן (41) מרמת אליהו, שירת כיומנאי בכלא איילון. במסגרת תפקידו נפגש בהזדמנויות שונות עם אמו של האסיר יוסי־טוב, שהיה כלוא בכלא זה.

בכתב האישום שהוגש לבית המשפט ברמלה נאמר, כי אמו של האסיר ביקשה מהסוהר באוקטובר 1984 להעביר לבנה סיגריות, בעלי בית, משקפי שמש, חבילת קפה ומיצרכים נוספים. הפריטים הללו נמצאו בתאו של האסיר, והתביעה טוענת, כי הנאשם העבירם לאסיר בתמורה לפירות, ירקות, משקפי שמש וקלטות שסיפקה לו האם.

קלאב הוטל טבריה יופעל בפסח

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

חברת שוויץ־ישראל השקעות תפעיל את מלון קלאב־הוטל בטבריה החל מפסח הקרוב.

במסיבת עיתונאים אתמול במלון מסרו ראשי החברה כי ישקעו כמי־ליון וחצי דולרים בתיקונים במלון. חברת שוויץ־ישראל היא שלקחה את הבעלות על המלון, ואילו חברת לרום תנהל אותו.

משה מטליל, ממנהלי החברה, מסר כי החברה מתכוונת לערוך שינויים במלון בטבריה, להוסיף כמה מבנים סמוך למבנה הקיים, ולהקים רכבל מקלאב־הוטל לכינרת.

חיילים נאשמים בגניבת נשק מחברם ותכנון שוד של בעלי אמצעים בצפת

(ע.) שני חיילים מואשמים בגניבת רובה מחברם לפלוגה וב־קשירת קשר לשדוד אנשים בעלי אמצעים בצפת.

התובע הצבאי במחוז שיפוט הצ־פון, דורון זיסו, הגיש כתב אישום נגד השניים לבית הדין הצבאי המחוזי־צפון. הוא מייחס להם אשמה של הוצאת נשק מרשות הצבא וקשירת קשר לבצע פשע.

בכתב האישום טוענת התביעה, כי השניים נטלו באוקטובר 85 מחברם לפלוגה רובה אם 16, שאותו החזיק מתחת למזרון מיטתו. לטענת התביעה העבירו הנאשמים את הרובה למקום סתר בצפת, ובאפריל 1986 קשרו קשר עם אחר לשדוד בעלי אמצעים בצפת.

השניים מאשמים גם בשימוש בסמים.

אחד החיילים מאשם גם בכך, שבתקופת היותו כלוא בכלא צבאי סירב להיבדק לשם גילוי שימוש בסמים. באשם זה, טוענת התביעה, הטיח עלבונות ואיומים ברס"ר הבסיס ובסוהר.

שני החיילים עצורים עד תום בירור דינם ומשפטם יישמע בימים אלה בפני נשיאת בית הדין הצבאי בצפון, אלוף־משנה גילי קלר.

הפרקליטות חזרה בה מכתב האישום נגד ענבל מהתק"ם

ענבל שוהה בחו"ל ולא הופיע לדיונים בעניינו והתובע מתכוון לחדש ההליכים כאשר ישוב ★ התביעה לא תצטרך למסור עתה את חומר הראיות לסניגור

(ע.) הפרקליטות חזרה בה אתמול מכתב האישום שהגישה נגד אליעזר (לייזי) ענבל, חבר קבוצת דגניה, שהואשם בקבלת שלמונים מאיש העסקים רוד בלאס, וכן במירמה ובנסיון להתנאה. זאת, לאחר שענבל לא חזר מחו"ל, ולא הופיע במועדים שנקבעו לדיון המשפטי בתיקו.

ענבל, אלי"מ (מיל.) בצה"ל, הובא לדין על עבירות שיוחסו לו מתקופת היותו גזבר של משקי התק"ם לפני שנים מספר. עקב תפקידו היה מופקד על סכומי כסף גדולים, והתובע טען, כי הנאשם התקשר בשנת 1983 עם מתווכי כספים שונים — אנשי "השוק האפור" — כדי להפקיד באמצעותם כספים בריבית גבוהה יותר מזו שמשלמים הבנקים.

התובע, עו"ד אמנון רוזה, מנהל המחלקה הפלילית־כלכלית בפרק־ליטות המדינה, טען כי ענבל נהג ברוד בלאס לעשות עמו את רוב עסקות הכספים, תמורת שלמונים וטובות הנאה רבות שקיבל מה־אחרון. בין היתר העמיד בלאס לרשות ענבל דירה ללא תשלום בתל־אביב, וכן העביר לו בשנים '83־'84 סכומי כסף שונים.

כתב האישום נגד ענבל הוגש בספטמבר 86', לאחר שבית המשפט התיר את יציאתו מהארץ, תוך הפקדת ערבות נאותה. משלא חזר ארצה, למרות שנקרא מספר פעמים להתייצב למשפטו, הגיש אתמול עו"ד רוזה לבית־משפט השלום בתל־אביב הודעה על חזרה מכתב האישום. "עד היום לא שב הנאשם לארץ", כותב הפרקליט בבקשה, "ולא הודיע על כוונתו לשוב למועד שנקבע לדיון — ב־25.1.87. לפיכך, כדי לחסוך מזמנו של בית המשפט, ולא לקיים דיונים חסרי תועלת — חוזרת בה התביעה מכתב האישום".

צבי הראל, סופר "הארץ" מוסר, כי סיבה נוספת שהניעה את הפרקליטות לחזור מכתב האישום היא בקשתו של הסניגור עו"ד אורי ברימר לקבל את כל חומר הראיות כמתחייב בחוק. החזרה מכתב האי־שום אתמול איפשרה לבטל את טענתו של הסניגור שביקש לקבל לידיו את הראיות נגד ענבל.

עם זאת הודיע עו"ד רוזה, כי ההליכים נגד הנאשם יחודשו כשיחזור לארץ.

פוטר נהג אוטובוס שגנב שלושה כרטיסים

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

שלושה כרטיסי־נסיעה בשווי של שקל וחצי, שגנב נהג אוטובוס ב"אגד" באר־שבע, עלו לו בפיטורין, לאחר 17 שנות עבודה, והגשת כתב אישום נגדו לבית משפט השלום בעיר.

פקח מס הכנסה נחטף במונית שאת נהגה עצר

(ע.) פקח מס הכנסה שערך ביקורות במחסום שהוצב בכביש נצרת־צומת גולני "נחטף" ע"י נהג מונית אותו עצר לצורך בדיקה. הפקח שוחרר בסופו של דבר כעבור מספר דקות לאחר שהנהג הניח לו לצאת מרכבו.

הפקח, גדעון ממקה, בן 25 עצר ביום ב' לפנות ערב את המונית במסגרת מבצע ביקורת של שלוחות מס הכנסה שנערך מידי פעם באזור. הפקח נכנס למונית וביקש לבדוק את מסמכיו של הנהג. הנהג התניע לפתע את הרכב. החל בנסיעה ולא נענה להפצרותיו של הפקח כי יעצור ויאפשר לו לרדת. כעבור מספר דקות נמלך הנהג בדעתו ועצר את הרכב. הפקח קפץ החוצה והמונית נעלמה. הוגשה תלונה למשטרת נצרת ובעקבות התלונה נעצר נהג המונית, אשר נחקר ושוחרר לאחר שחרה.

בכוונת המשטרה להאשימו בכליאת שווא.

בת 60 מואשמת בהצעת שוחד לפקיד "בזק" לזירוז התקנה

(ע.) אסתר גולן, בת 60, מכפר סבא מואשמת בניסיון לשחד את המנהל האזורי של "בזק" כדי לזכות בהתקנת טלפון בביתה ללא תור.

בכתב האישום שהוגש לבית המשפט בכפר סבא מסופר, שב־9.7.86 תבעה תוך שימוש בצעקות במשרדי "בזק" שבצומת רעננה שיותקן טלפון בביתה.

התובעת, עו"ד אסתר ברנשטיין מפרקליטות מחוז המרכז טוענת, כי גב' גולן הוזמנה לחדר המנהל המשרד משה אבשרה. הוא הסביר לה, כי על פי התור, יותקן הטלפון כעבור לא יותר מ־8 חודשים.

הנאשמת אמרה למנהל, כי שכניה שילמו "מתחת לשולחן" וקיבלו טלפון ללא תור. גם היא הביעה רצון לשלם ולטענת התובעת — הוציאה 190 ש"ח והניחה אותם על שולחן המנהל.

המנהל הודיע לה, כי היא מבצעת עבירה פלילית, וביקש שתכניס את הכסף לארנקה. משסרבה הזמין את המשטרה.

השוטרת שגנבה בלונדון צפויה לפיטורין בארץ

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

שוטרת ישראלית שנתפסה והור־שעה בגניבה מחנות של מארקס אנד ספנסר בלונדון בשבוע שעבר, עלולה לאבד את עבודתה במשטרת ישראל.

אנשי כוח אדם במשטרה פנו למשטרת בריטניה בבקשה לקבל את פסק־הדין במשפטה של השוטרת, שהורשעה בבית־משפט בלונדון על־פי הודאתה, בגניבת דברי ביגוד בשווי של כ־70 ליש"ט. היא נדונה לקנס של 100 ליש"ט, ובכל הידוע אף בילתה יום במעצר לאחר שנתפסה בגניבה.

במטה הארצי של המשטרה נמסר כי לאחר שיתקבל החומר ממשטרת בריטניה, יידון המשך שירותה של השוטרת, על־פי הקריטריונים המקובלים במשטרה. יצויין כי גניבה מוגדרת כעבירה שיש עמה קלון, ובדרך־כלל מפטרים מהמשטרה שוטרים הנתפ־סים ומורשעים בגניבה.

מעצרה בבריטניה של השוטרת, שהיא ותיקה במשטרה, עורר תדהמה במשטרת־ישראל. השוטרת נמנתה עם קבוצה של כ־200 שוטרים ובני משפחותיהם, שיצאו לפני כעשרה ימים לטיול מאורגן בלונדון, שיזם הוועד הציבורי למען השוטר בפתח־תקווה. משתתפי הטיול חזרו שלשום בערב לארץ.

לאמציה צימבר

ברכות חמות
לרגל קבלת התואר
פרופסור במדעי בעלי חיים
עלה והצלח!

ברכה מקרב לב שלוחה לידידינו היקרים
טובה ומשה צימבר

הנהלת מנורה
חברה לבטוח בע"מ

מנורה
חברה לבטוח בע"מ

לחברי ההנהלה
איל ואמנון גלובוס
ברכות מזל טוב
להולדת הבת — הנכדה

התאחדות בעלי הקולנוע בישראל
ההנהלה וחבר העובדים

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה למדעי החברה
הקרן למדיניות־ציבורית ע"ש יהושע רביטביץ

ערב עיון
לזכרו של יהושע רביטביץ

דברי פתיחה: פרופ' אפרים יער
דיקאן הפקולטה למדעי החברה
דברים לזכרו של יהושע רביטביץ ז"ל
מר בנו גיטר
יו"ר ועד המנהל, אוניברסיטת תל־אביב
גב' גאולה רביטביץ
רב שיח:
"התכנית הכלכלית – קיפאון או צמיחה?"
הרצאת פתיחה: פרופ' מיכאל ברונו
נגיד בנק ישראל
משתתפים בדיון: מר יורם ארידור – חבר כנסת
מר יגאל הורביץ – שר
מר יגאל כהן אורגד – חבר כנסת
דברי סיכום: חיים בן שחר
הקתדרה המיוחדת למדיניות כלכלית
מנחה: פרופ' אסף רזין
ראש התכנית למדיניות ציבורית
יום רביעי, ו' בטבת תשמ"ז, 7.1.87, שעה 18.00, אודיטוריום [illegible]
קרית האוניברסיטה רמת אביב
הציבור מוזמן
כניסה דרך שער [illegible] (4)

שוארמה הודו

* מחיר מומלץ לצרכן

קחי עכשיו שוארמה תנו הוד, עוד מוצר איכות של ב.ע.ד. בשר שוארמה הודו הוא בשר אדום משובח המגיע אלייך לאחר שעבר תהליכי עיבוד מתקדמים ביותר. בשר שוארמה הוא מחלקו הטוב ביותר של ההודו, בשר טעים במיוחד! עסיסי, רך ודל שומן, קל להכנת מגוון גדול ועשיר של מטעמים.

* עד גמר המלאי.

להשיג ברשתות השיווק ובחנויות המובחרות.

מוצר איכות של
בשר·עופות·דגים
תנובה

הארץ

יום ד', ו' בטבת, תשמ"ז
7 בינואר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 – טלקס 33748

ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245*6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166*8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מזדהה בהכרח עמן

HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

נגד מונופול של האורתודוקסים

אם תתבקש הכנסת להצביע על הצעת החוק לתיקון חוק השבות – כלומר לתקן את החוק כך שהגדרת יהדותו של מי שאינו נולד לאם יהודייה אלא התגייר, תותנה בתוספת שתי המלים "לפי ההלכה" – עליה לדחות את הצעת התיקון הזאת, כשם שדחתה אותה פעמים אחדות בעבר. יש עתה לשים קץ, אחת ולתמיד, ללחצים החוזרים והנשנים שמטרתם להשליט את פירושי ההלכה כפי שהרבנים האורתודוקסים במדינת ישראל מעצבים אותם, על כל היהודים באשר הם. אלו הם לחצים המכוונים להוציא את אותם רבנים, וגם יהודים מן השורה שאינם מקבלים את הפירושים האלה, מכלל ישראל. לא לשם תכלית זו קמה המדינה היהודית בארץ ישראל ואל לה לכנסת לתת את ידה לפגיעה בשלמות העם.

מדינת ישראל אינה מכירה במוצא האתני כבסימן ההיכר היהודי ליהדותו של היהודי: יהודי שהתנצר או התאסלם אינו נחשב כ־יהודי, כפי שפסק בית־המשפט העליון בשנת 1962 במקרה של אוסוולד רופאייזן הוא "האח דניאל". לכן נקבע בחוק הסייג "ומי שאינו בן דת אחרת". אולם מעבר לכך נזהר החוק מלהרחיק לכת ואינו מתערב בהפעלת דיני הגיור על־ידי כל רב ורב בארץ או בתפוצות. מכאן משתמע בבירור כי מדינת ישראל מודה בזכות קיומם של כל הזרמים הדתיים, כפי שהתהוו במאה וחמישים השנים האחרונות: רבנים רפורמיים ורבנים קונסרוואטיביים הם שווי־זכויות עם רבנים אורתודוקסים.

לו היתה מדינת ישראל מעניקה את זכות הבלעדיות לסוג אחד של רבנים, היתה משתעבדת לאחת מכמה אסכולות דתיות, היתה מאבדת בכך את דמותה הממלכתית, שהיא בלתי נפרדת מחי־לוניותה, והיתה דוחפת מיליוני יהודים אל מחוץ לגדר.

משתי סיבות אלה על הכנסת לדחות את יוזמתם של הח"כ אברהם שפירא (אגודת ישראל), אבנר שאקי (מפד"ל) ואברהם ור־דיגר (פועלי אגודת ישראל). המערך חייב לעמוד במלוכד בפרץ נגד הקנאות האורתודוקסית המסתערת; הליברלים בליכוד ששמרו לעצמם, בהסכמים עם תנועת החירות, זכות הצבעה עצ־מאית בעניינים הנוגעים ליחסים בין דת ומדינה, אינם צריכים לפגר אחרי המערך וסיעות השמאל; גם מכמה וכמה מבין חברי הכנסת של חירות, שידוע היטב שאינם גורסים בעניין זה את גרסת הסיעות הדתיות, קרי האורתודוקסיות, מן הראוי לדרוש שיהדפו את המהלך העכשווי של האורתודוקסים. המהלך הזה אינו אלא ני־סיון לעשות את מדינת העם היהודי לכלי שרת בידי רבנים אשר אינם רוצים להבחין כי עידן האמנציפאציה שינה את דמותו של עם ישראל ושהעם שוב אינו מוכן לקיים אורח חיים כפי שהיה נהוג עד לסוף המאה השמונה־עשרה.

התפטרותו של הרב יצחק פרץ מהממשלה והספק אם מועצת חכמי התורה של סיעת ש"ס תרשה לנבחרי סיעה זו להוסיף ולהש־תייך לקואליציה אינם צריכים להשפיע על הצבעתם של חברי הכנסת מכל הסיעות שאינן מכירות בשולחן ערוך כבחוקת המדינה. מי שנתגייר – לא חשוב היכן וביד"י איזה רב – שר הפנים חייב לרשום אותו כיהודי לפי הלאום בתעודת הזהות הישראלית שלו. הניסיון למנוע בדרך תחיקתית משר הפנים, או מי שממלא זמנית כהונה זו, מלמלא את החובה הזאת – הכרח שיידחה על־ידי הכנסת בשתי ידיים.

ראוי הוא שהנושא הזה שתעשה בו הכרעה – לא רק מזווית ראייתם של הקנאים האורתודוקסים, אלא גם מנקודת מבטו של הרוב החילוני.

טמטום חושים

מה חשבה לעצמה הכת המסוגרת שהחליטה על הפנסיה השערורייתית של ארנסט יפת?

מאת גדעון סאמט

מה הם חשבו שם לעצמם, חברי הדירקטוריון שאישרו לארנסט יפת את הפנסיה המבהילה הזאת? מאין נטלו את המצח הנחושה הזה? הדבר הראשון שמזדקר איננו תשובה על השאלות הללו, שתישאר סתומה למדי עד שפרטיה יבוררו. מה שאין צורך לחקור כדי לדעת הוא שזו חבורה הזויה, כמו מועדון סגור של פאטריצים, הרוחצים זה את ידו של זה, היו אטומים לסביבתם. מסוממים, אפשר לומר, יושבים כשגבם אל הרחוב ועושים את רצונו של אחד מכישלונות הניהול הגדולים בבנקאות הישראלית.

איזה טמטום־חושים קשה להבנה אפף את סוויטות־המשרדים המהודרות שלהם כאשר החליטו, בסודי־סודות, להעשיר עוד, מכספי חוסכים מנושלים, את היו"ר שלהם? אחרי דו"ח בייסקי, אחרי כל מה שנודע על הפקידים של הבנקים, עדיין היתה מסוגלת חבורה של מנהלים שקולים־לכאורה לעשות מעשה שלא יכול להיות לו שום צי־דוק.

אולי רק נדמה לנו שלביקורת, לבושה, לאימת־הסנקציה, יש משקל אצלנו. ואולי האמת היא שבעולם הישיבות הספון של בל"ל, ולא רק שם, משתוללים יצרים חזקים יותר, כוחות טמירים יותר, אלה ש־משמרים את השחיתות ואת הסיאוב גם כאשר נדמה שזעקת המחאה סביב חזקה דיה.

* * *

לא, הפנסיה של יפת (ואחריה גם פיצויי הפרישה המופקרים של ברוך יקותיאלי, שהיה מנכ"ל משותף בבל"ל) איננה השתקפות של החברה הישראלית שהקימה את המדינה הזאת, כל־כך התרגלה להיות מורמת מעם, כה הסכינה עם הזכות שנטלה לעצמה לעשות כאוות נפשה, עד כי סמו עיניה מראות.

במקום להניף דגל שחור על תביעותיו המגוחכות של יפת, הם נהגו כהרגלם: להשתטח לרגליו של היו"ר ולמלא את כיסיו. כך מקובל אצלם. בפעם הבאה אולי ירוקן הכסף לכיסם. הם חשבו כנראה שאפשר לשמור את הדבר בסוד, שהרי הם, המהדרינים של הבנקאות הישראלית, פועלים כמין חלל ריק שבו מזמזם מיזוג האוויר והנשמעים, מלבד קולותיהם, רק רשרוש הכסף ואיוושת הליכתם החרישית של המלצרים. קולות אחרים מן החוץ אין, וגם את קולם, שבו המתיקו את סוד שערוריית הפנסיה, לא ישמע איש מלבדם.

שכבה צרה של מנהלים שאיבדה את הקשר עם המציאות. ראו את יפת עצמו. הוא אינו מוכן לחלק עם מישהו "מבחוץ" את ענייניו ה־אישיים. לא תמיד היה כך. רק כשנוח לו.

כשחקירת הבנקים היתה ב־עיצומה, לאחר שפרץ בבכי מול המצלמות, הוא הלעיט אותנו בסי־פורי בית אביו, בצורה המתקתקה ההיא על ילדותו ועל סגולותיו שובות־הלב. הוא חשב שיוכל לעבוד עלינו בעיניים כאשר היה זקוק לאהדה ציבורית. אף פעם לא עניינת אותו במיוחד, אבל אז נזקק לאהדה. עכשיו הוא שוב מצפצף עליך. כי הוא לא חלק ממה שמתרחש כאן: כמו הדירקטורים שלו, הוא חלק מקאסטה מיוחדת שאינה הפראייר של אף אחד.

* * *

הלקח של שערוריית הפנסיה אינו קשור קודם כל בבצע כסף, או בניהול כושל: ודאי שהחבורה ההיא מתה על כסף, והרבה, והתברר לנו בעליל שניהולה היה כושל. הנושא האמיתי הוא היווצרותה של שכבה מסוגרת – ולכן מסוכנת – של אנשים שניתנה בידיהם אחריות ועוצמה רבות והם התרגלו במשך הזמן למחשבה שהם יכולים לעשות בהן ככל העולה על רוחם.

יפת איננו סיפורה של החברה הישראלית. הוא, ושותפיו לשערו־ריה, הם עשבים שוטים שצמחו בה. כמוהם כאריה ליאון דולצין, ראש הממסד האנאכרוניסטי שהיה לפאר ראוות העם היהודי. "הלו מר דולצין, איפה השגנו אותך הפעם לתגובה? אה, פילדלפיה. ומתי תשוב?" לאחר היסוסים כבדים הוא נאלץ עתה לשוב אולם בפעם הבאה נדבר אתו אל קראקאס, ובאמצע הוא ימשיך להיות כאן בתוך בועה, אטום לסקנדלים בבל"ל אם כי לא יותר מאשר לאלה הנובטים כל העת בסוכנות.

כמו גנבים בלילה חמסו הדיר־קטורים את לקוחותיהם, למעשה את כל הציבור בארץ שמימן, באמצעות הממשלה, את כישלון הבנק. מה הם חשבו לעצמם? כנראה, שיוכלו לצאת מהעניין בשקט: להשביע את רצון הבוס, לא להינזק בעצמם, אולי גם לזכות בבוא היום בנתח משלהם מהעוגה המופקרת להחלטותיהם.

הם אינם היחידים החומדים כסף. אבל הם מן המעטים היכולים לעשות בכסף רב כל־כך – שלך ושל האוצר – שימוש שרירותי כזה. על יפת אין מה להכביר עוד מלים. מכבר לא התגלתה דמות ציבורית באור דוחה כל־כך. צריך להתבונן לעברם של מיטיביו. ייתכן שיש יותר כמותם מכפי שנדמה לנו, יושבים על כספך, נושפים קלות על ציפורניהם, מעבירים אותן על דש בגדם ומהנהנים על מאה אלף פה, חצי מיליון שם.

ייתכן שמבין לשכותיהם ה־מהודרות יש עוד בצמרת הניהול בארץ המצפצפים עליך ברגע זה ממש. צריך ללכוד אותם כמו את אחרון העבריינים ולשלחם מכל המדרגות הביתה.

יפת החביב פתח לנו צוהר אל עולמה של כת שראוי ללמוד יותר על הפוטנציאל שלה למעשי ה־פקרות. אתה יכול לשמוע אותם אומרים, ממש כרגע, שהנהג יחכה, הם רק גומרים את הוויסקי ו־מצביעים על תנאי הפרישה "של שוורצמן. מיליון? כן, זה נשמע סביר. ומבקשים רק להודיע ב"אלה אמברוזי" שהם מאחרים קצת.

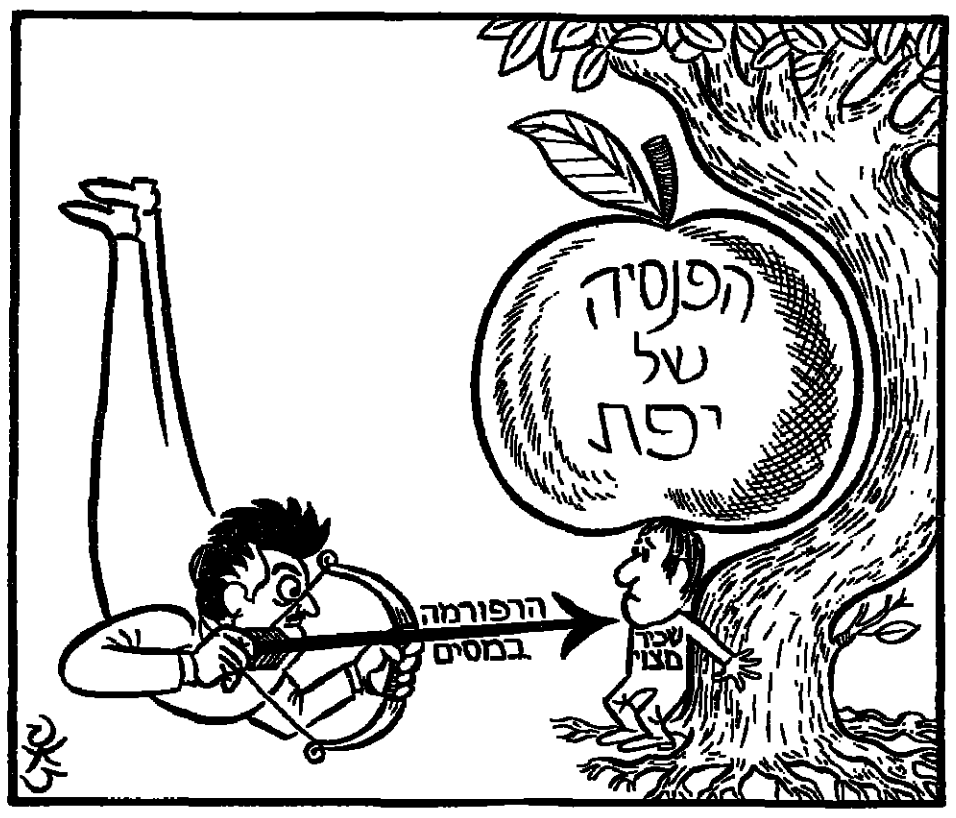

עבירה הבאה במצווה

תמיכה באלה המבקשים להחזירנו לעידן הקדם־ציוני ולנטישת נורמות ממלכתיות, כמוה כסיכול המהפכה הציונית

מאת ש.ז. אברמוב

התיקון לחוק השבות המאמץ את הכלל ההלכתי כי "יהודי הוא מי שנולד לאם יהודייה או שנתגייר ואינו בן דת אחרת", התקבל בפברואר 1970 בתום אחד הדיונים הסוערים בתולדות הכנסת. הכל נשמו לרווחה, כי תם ונשלם ויכוח ממושך עם הציבור הדתי. נתמול גורלו של חוק זה שנתקבל בימי ממשלת האחדות הלאומית ועל־פי הסכם עם המפד"ל. המחנה הציוני על כל פלגיו תמך בחוק.

נושא זה ימיו כימי המדינה. ב־1948 קבעה הממשלה הזמנית לצורך מרשם התושבים כי יירשם כיהודי "מי שהצהיר על עצמו כי־הודי". ב־22.6.58 הנחה שר הפנים דאז ישראל בר־יהודה לרשום כי־הודי "אדם המצהיר בתום לב שי־הודי הוא", ולאחר מכן הוסיפו "והוא אינו בן דת אחרת". באשר לקטינים נקבע, כי "אם האב והאם מצהירים כי ילדם הוא יהודי, יירשם כיהודי". בעקבות הנחיה זו התפטרו שרי המפד"ל מן הממשלה ולא חזרו עד אשר זו קיבלה הגדרה לפי הלכה. משפסק בית־המשפט כי הגדרה זו אינה מעוגנת בחוק, הגיעו נציגי המפד"ל להסכם עם המפלגות האחרות והגישו הצעת חוק שבה נקבע כי לצורך חוק השבות, יהודי הוא "מי שנולד לאם יהודייה או שנתגייר ואינו בן דת אחרת".

היה זה דיון סוער, שכן רבים מן השמאל לא גרסו את ההגדרה ההלכתית, אך מתוך נאמנות להסכם הבין־מפלגתי הצביעו בעדו. בעת הדיון העלו נציגי האנטי־ציונים, הרב מנחם פורוש מטעם אגודת־ישראל והרב קלמן כהנא מטעם פועלי אגודת־ישראל, תביעה ל־תוספת המלים "לפי ההלכה" לאחר המלה "שנתגייר", והיינו שחוק השבות לא יחול על אלה שנתגיירו בחוץ לארץ על־ידי הזרם השמרני או הרפורמי. קביעה זו נדחתה על־ידי המחנה הציוני. נציגי מפד"ל שמחה פרידמן וישראל בן מאיר הו־דיעו על תמיכתם בחוק. מנהיג המפד"ל, שר הפנים דאז חיים משה שפירא, שיכנע את הממשלה והכנסת שמצאו את הדרך הנכונה להיחלץ מהמצוקה. השר מנחם בגין הפליג בשבחו של החוק, וכמוהו גם חבר הכנסת משה נסים. כל המחנה הציוני התייצב לימין החוק.

חיים משה שפירא ומנחם בגין

המשמעות המשפטית של החוק היתה כי המונח "יהודי" הוגדר בהתאם להלכה: גיור בארץ חייב להיות לפי ההלכה ואילו לגבי יהו־דים בחוץ לארץ נקבע כי לצורך עלייה, אדם אשר בידו תעודת גיור מכל זרם דתי יהיה רשאי לעלות. אין הרבנות קשורה בתעודה זו, שכן לצורך נישואים רשאית היא לדרוש גיור מחודש מבעל תעודה אשר לא ניתנה על־ידי רב אורתודוקסי.

חוק זה הוא ציוני מובהק: הוא קובע נורמה אחידה לגבי גיור בארץ, אינו פוגע בסמכותה של הרבנות להכיר או לא להכיר בתע־ודת הגיור בחוץ לארץ, ושומר על אחדותו של העם היהודי. המפד"ל הביעה סיפוק בלתי מסויג מתוצאה זו והרבנות הראשית לא הביעה כל התנגדות.

לכאורה, באה הבעיה על פתרונה לגבי כל המחנה הציוני. יריביו העלו אחת לחצי שנה הצעת חוק פרטית לשינוי החוק, אך אלה נדחו על־ידי הרוב הציוני. לאחר הבחירות של 1974 ניבעו בקיעים ראשונים במ־חנה הציוני. צעירי המפד"ל שנכנסו אז לכנסת הצטרפו לאנטי־ציונים בדרישתם לשינוי החוק. היה זה גי־לוי ראשון של הקצנה בקרב הציונות הדתית. המפנה המוחשי התרחש ב־1977. מנחם בגין פנה עורף לעמדתו הציונית מאז 1970 והכריז על תמיכתו בדרישת אגודת־ישראל לשינוי ההגדרה של מיהו יהודי. הוא גם נתן לגיטימציה למחנה האנטי־ציוני בהעניקו תמיכה נדיבה לישיבות המשתמטים, אשר בעקבו־תיה עלה מספרם מ־6000 ל־14 אלף.

מדיניות זו העלתה את קרנה של הדתיות האנטי־ציונית, ובעקיפין תרמה לסטייתה של הציונות ה־דתית. בהצגה החצי־שנתית בכנסת מתייצבות חרות וגרורותיה לימין היוזמה האנטי־ציונית, ואילו יר־יביהם ברוב זעום מצליחים לסכל יוזמה זו.

רבות נאמר על הקרע הצפוי בתי־פוצות, אם ידם של האנטי־ציונים תהיה על העליונה והכנסת תפסול יהדותם של רבבות יהודים שהת־גיירו לפי נוהג הזרמים הלא אורתו־דוקסיים. הם וצאצאיהם רואים עצמם יהודים לכל דבר, מעורים בקהילותיהם ומתייצבים לימין מ־דינת ישראל.

אך מן הראוי להרהר במשמעות הנודעת להתפתחות זו בביתנו פנימה. לא נעסוק במפד"ל אשר פנתה לרעות בשדות זרים והמצויה בתהליך של התבוללות בקרב קיצוניות דתית ולאומנית. אולם בחרות, כדי לשאת חן בעיני המחנה האנטי־ציוני סטה בגין מעמדתו הציונית בשנת 1970 וממשיכיו הול־כים בדרכו ומתייצבים לימין חוק אנטי־ציוני אשר יתקע טריז בינינו לבין יהודי התפוצות.

בתחום זה שהוא רוחני במהותו, יותר מאשר בענייני גבולות והתנחלויות, מצוי לב לבו של המהפך משנת 1977. שכן מהפך זה בהיותו במישור הרוחני, פגיעתו חמורה ביותר. והיא טומנת בחובה סכנת קי־טוב בעם ואובדן קונסנזוס לאומי. מהלכים אלה נועדו לרכוש את תמיכתו הפוליטית של המחנה האנטי־ציוני. תמצא כי תנועת החרות מבקשת לקדם את הנושא הציוני על־ידי קידומו של מחנה זה, בבחינת מטרה המקדשת את ה־אמצעים. באו הדברים לידי כך, שאישים בולטים בליכוד תבעו שלא להסגיר פושע נמלט תוך הפרת הסכם בין־לאומי, בנימוק שאין להסגיר יהודי לגויים, נימוק גלותי ואנטי־ממלכתי מובהק.

מחול השדים החצי־שנתי בעניין מיהו־יהודי הוא חלק מהלך רוח של פנייה מתמשכת למורשת אחרת, ועשוי לקבוע אם מדינתנו תעוצב לפי חזון אבות הציונות או שמא תידרדר לאקלים הרוחני המאפיין רבות ממדינות האזור. מצער לראות שה־דוגלים ב"ציונות צרופה" מאמצים שיקולים של חיי שעה, והכל כדי לזכות בפירורים של יתרון מפלגתי. שיקולים אלה עלולים לעוות דמ־תנו כחברה נאורה ולהציגנו כמי שפנו עורף לערכי ההומניזם. תמיכה באלה המבקשים להחזירנו לעידן הקדם־ציוני ולנטישת נורמות ממ־לכתיות, כמוה כסיכול המהפכה הציונית, אשר ביקשה לרפא את העם מפגעי הגלות. אלה הציונים התומכים במחנה האנטי־ציוני מ־ביאים שלא במתכוון לקרעה של הציונות, בחינת עבירה הבאה ב־מצווה. אכן, ראוי להם כי יפשפשו במעשיהם, יתנערו משיקולי שעה ויחזרו נאמנותם לתורת מנהיגם זאב ז'בוטינסקי.

משימתו של מרפי

ריצ'ארד מרפי חוזר לאיזור. כנראה רבת־עמון היא בעיניו המפתח לכל התפתחות עתידית

מאת עקיבא אלדר

אומרים שהנשיא רייגן בעצמו, בין גילוי לגילוי בפרשה האיראנית, התפנה להחליט על שיגורו של ריצ'ארד מרפי לאזור. לפני כן שמע הנשיא את המלצתו החמה של מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ, שקרא את הידיעות של מרפי, ששמע את המלצותיהם של שגרירי ארצות־הברית במזרח התיכון. מרפי כינס אותם לא מכבר בלונדון וכולם טענו כאיש אחד כי השעה יפה לחידוש המעורבות האמריקאית בתהליך השלום.

מרפי מגיע איפוא מחר לירוש־לים, ובראשונה יפגוש את יצחק שמיר בלשכת ראש הממשלה. הוא ייווכח מקרוב כי התחלופה כאן הושלמה. שמיר אינו עוד שר בכיר המרוחק מן המגעים בכירות ערב, בבחינת מצוות אנשים מלומדה. תוקפן של נוסחאות לוועידה בין־לאומית היוצאות מבית מדרשו של שמעון פרס אינו מה שהיה עד הרו־טציה. משקלם של דילוגי השליח האמריקאי בין משרד ראש הממשלה למשרד החוץ יהיה כמעט כמשקל הדילוגים בין רבת־עמון לירושלים. כאשר האמריקאים אומרים שהמ־טרה העיקרית של המסע היא הערכת מצב עדכנית, הם מתכוונים גם להערכת יחסי הכוחות בין שתי המפלגות.

נציגים מלב מרחב ההסכמה

אין זה מקרה שמרפי פותח היום את מסעו דווקא ברבת־עמון. הוא מצביע בכך על המקום שבו מונח למעשה הפתרון לקיפאון המדיני. התהליך נתקע לפני כשנה, כאשר המלך חוסיין נואש מנסיונותיו לכופף את ידו של יאסר ערפאת. מאז מתאמץ הנשיא המצרי חוסני מובארק – ללא הועיל – לשכנע את ירדן לחדש את הדיאלוג עם אש"ף על בסיס ההסכם הידוע מפברואר 1985. חוסיין איננו ב־הולתו לשוחח עם ערפאת רק לאחר שהלה יאמר שלוש פעמים "רוצה אני". כל עוד מנהיג אש"ף אינו מקבל את החלטות האו"ם 242 ו־338, אינו מכיר בישראל ואינו מבהיר על הפסקת הטרור, אין המלך נכון לבזבז את זמנו בשיחות סרק עמו. מרפי אינו יכול ואינו רוצה לכופף את ידו של המלך, ועם ערפאת אין לאמריקאים שיג ושיח זה זמן רב. על כן אין לצפות שהיוזמה האמריקאית המחודשת תקרב את פתרון שאלת הייצוג הפלשתיני.

בדילוגו האחרון במזרח התיכון טבע שולץ את מטבע הלשון "נצי־גים פלשתינאים מלב מרחב ההס־כמה". בלב ההסכמה מצויים פלש־תינאים דוגמת חנא סניורה ופאיז אבו רחמה הנצחיים. שר הביטחון יצחק רבין המעוגן היטב בלבה של ההסכמה בין פרס לשמיר, הבהיר בי־מים אלה כי כל תושב השטחים כשר לייצג את הפלשתינאים במשא ומתן. רבין מביע ספקות רבה באשר לסיכויי לגבש בעתיד הקרוב הנהגה חלופית לאש"ף מקרב תומכי המלך.

מרפי ימשיך איפוא מהמקום הזה. הוא יבקש לברר אם הצדדים מוכנים לפתוח בתהליך של הידברות (שיחות הכנה) בשיתופם של פלשתינאים שיזכו להסכמה בשתיקה מצד ערפאת, ולהותיר דלת פתוחה ל־אש"ף להצטרף לדיונים לכשיבשילו בקרבו התנאים לכך. זה לא יקרה לפני שהמתונים באש"ף ישכנעו את ערפאת שהקיפאון מסכן את מעמדו יותר מאשר העקשנות. בסביבתו הקרובה של פרס אין תו־לים תקוות מוגזמות בפריצת דרך בחיפושים אחר שותפים פלשתינאים שיהיו מקובלים על הכל. הבעיה המסתמנת היא, על כן, לעקוף בינ־תיים את המכשלה הזאת ולעסוק במודל של הוועידה הבין־לאומית.

גם כאן מוטל עדיין על הצדדים לגשר על פערים עמוקים למדי. ירדן תובעת את שיתופה של ברית־המועצות בוועידה ואינה מקבלת את התנאים הישראליים (והאמריקאיים) להזמנת הסובייטים: שינוי אמיתי במדיניות ההגירה וחידוש היחסים. חוסיין אינו מרשה לעצמו לשכוח את קיומו של השכן הצפוני, ועל כן קשה להניח כי ירדן תזנח את האינטרסים של האגף הסורי־סובייטי. מאותה סיבה אין לצפות שירדן תוותר גם על התביעה לש־מור על זיקה מעשית בין המשא ומתן הישיר בין הצדדים לבין הפורום הבין־לאומי.

חוסיין תובע לפחות להעניק לו סמכות לדון בכל ערעור על החלטות של הפורומים הדו־צדדיים. מרפי ודאי ירגיע את חוסיין, כי לכשתתחיל ההידברות יבין חאפז אל אסד שאיום על ירדן יהיה בבחינת משחק באש עם גרעין ישראלי־אמריקאי קשה.

משקל נוצה

בכל שמסובבים את מפת דילוגיו של מרפי, מגיעים בחזרה לרבת־עמון. מסרים המגיעים משם מ־למדים כי המלך עוקב בדאגה רבה אחרי לוח השנה האמריקאי. בבואו להחליט אם השעה כשרה להר־פתקאות מדיניות חדשות, עליו להכריע בין הערכה הגורסת יוזמת שלום או הצבת הקיפאון למשך שלוש שנים נוספות לבין הערכה פסימית יותר, כי גם עכשיו אין ממש בתנועה האמריקאית באזור. אם אכן יתרשם מרפי בדילוגיו שהצדדים באזור כשרים יותר למ־געים, יהיה עליו לשכנע את הממשל להטיל לכאן את כל כובד משקלו.

בירושלים חוששים (ויש המוצאים עידוד), שעל רקע המשקעים מ־פרשת הנשק לאיראן זהו משקל נוצה. עד אשר יתאושש רייגן מתחלואיו המגוונים תגיע אמריקה אל סוף השנה ותמצא עצמה עסוקה בבחירות לנשיאות. נשיא חדש יהיה זקוק לשנה נוספת כדי ללמוד את הבעיות, והרי לך שלוש שנות קיפאון.

מאידך גיסא, מרפי יבקש לשכנע את המלך חוסיין – דווקא על רקע הפרשה האיראנית – כי דווקא עתה יש לארה"ב עניין מיוחד להפגין את אמינותה ואת מחויבותה לידידותיה המסורתיות באזור, ידידות שנפגעו מאוד מהרומן עם הפלגש מטהראן.

מנכ"ל משרד החוץ אברהם תמיר מטפח בינתיים את הציר הישיר י־רושלים־קהיר. הוא שב וטוען כי מאז ומתמיד לא שיחקה ארה"ב תפקיד ראשי ביוזמות השלום במזרח התיכון וכי תרומתה קיבלה משמעות רק לאחר שהצדדים היו בשלים לכך (ראה ביקור סאדאת והסכם קמפ דייוויד לעומת יוזמת רייגן). מרפי עצמו לא קורץ מחומר של פורצי־דרכים־מדיניות ועל כן מוטב שלא לחפש במסעותיו מה שאין בהם ולהסתפק בעצם חידוש התנועה המדינית במזרח התיכון. גם אם נסייע בכך לממשל האמריקאי להפגין כלפי פנים כי "העסקים כרגיל" – דיינו.

אוניית סוחר לא־מזוהה ירתה טיל אל מסוק אמריקאי במפרץ

וואשינגטון (ע"צ, רויטר, עת"ים). טיל קרקע־אוויר נורה ביום שני לעבר מסוק של חיל־הים האמריקאי ולא פגע בו. המסוק קרב אל אוניית־סוחר בלתי־מזוהה במפרץ הפרסי. הפנטגון מסר אתמול הודעה זו.

התקרית אירעה בצהריים, כאשר המסוק – מהמשחתת האמריקאית "אובנון" – חג בשמי המפרץ, מצפון־מערב לאיחוד הנסיכויות הערביות. כאשר נורה הטיל, מיד תימרן צוות המסוק כדי להמוק ממנו, והטיל חלף על פניו בריחוק כ־180 מטר. הפנטגון ציין כי המסוק היה בטיסה שיגרתית. המדובר במסוק מסוג "סיספרייט", המיועד ללוחמה נגד צוללות, צוותו כולל שלושה אנשים והוא מצויד בשתי מכונות־ירייה. המסוק הוזנק על־ידי המשחתת האמריקאית כדי לזהות את אוניית־הסוחר. הוא היה בריחוק כחמישה קילומטרים מאוניית־הסוחר, כאשר ירתה את הטיל, ובריחוק כ־50 קילומטר מהמשחתת עצמה.

המשחתת "אובנון" היא אחת מחמש אוניות־מלחמה אמריקאיות הש־טות בחלקו הדרומי של המפרץ, כדי להגן על אינטרסים אמריקאיים, באיזור שבו נוהגות איראן ועיראק להתקיף אוניות שונות.

אויב לשעת צרה

על רקע הרוג ופצועים בהפגנות־רחוב ומדיניות השלטת הסדר של המשטרה, מתחולל עתה בצרפת מאבק של ממשל מול תקשורת ממלכתית

מאת יואב טוקר
פאריס

הסיפור אינו חדש, אבל גרוטס־קיות המעורבות בפינות תבל ה־שונות לעולם אינן מכובדות: בע־קשנות שכבר פעלה עשרות פעמים בהצלחה, מתנפל ממשל הנתון במצוקה על העיתונות המקיפה אותו ומפנה אצבע מאשימה: אתם מסלפים, אתם עושים מלאכה־לא־לכם, אתם "אשמים".

המדינות הדמוקרטיות למדו כבר מזמן לחיות בשלווה יחסית עם האצבעות המאשימות הללו. וכי מדוע לא? אמור לשאול עצמו קורא עיתונים אלמוני, מאזין רדיו או צופה טלוויזיה: השולטים והמדווחים חיים הרי ממילא בסמיכות מקום (ואמביוולנטית): אין כל סיבה טובה שיי־מנעו מלהאשים זה את זה בהטעיות, בשקרים ובעיוות המציאות.

התרומה הפאריסאית האחרונה לדברי הימים העדינים הללו של ממשל־מול־תקשורת עלולה לרקוח מרקחת תקדימית. על־פי תביעתם של שרי הפנים והמשטרה – שזכתה לאישורה של ערכאה משפטית גבוהה – אמור היה להתייצב פקיד בית־המשפט, מלווה בשוטרים, במ־ערכת החדשות של רשת הטלוויזיה (הממלכתית) הראשונה. הוא אמור היה להחרים מידי המערכת את חומר הגלם המצולם ששימש בחודש שעבר להכנת כתבה משודרת בענ־יין "מהומות" שהתגלגלו בדרך תפ־קודה של המשטרה בימי הפגנות הסטודנטים. לבד מקלטות הגלם המצולמות, אמור היה הפקיד, על שוטריו המלווים, לקחת עמו גם "כל חומר רלוונטי אחר" (סיכומי עבודה מצולמות, מוקלטות או כתובות, שיעתוק משוחזר של הב־חזות העיתונאי לעורכים, לסכבאים וכו'). כלל השלל המחורים הזה אמור היה להיות מופקד בידיו של שופט־חוקר, שמתפקידו לדכא את הכותבים שיובאו – אם כך יתפרץ בסופו של דבר המשל? – להכרעת בית־המשפט. כל זאת, כשהסוגייה הש־נויה במחלוקת היא: האם עמד הדיווח המשודר בדרישות המקצוע־יות של אמינות עיתונאית?

השוטר, המדינאי והעיתונאי

הכרונולוגיה המפורטת של ה־פרשיה הזאת – שעדיין לא ברור עד היכן תתגלגל – תוצג אי־אלו שרות־מוקשים משפטיים, היחודיים לשיטת החקירה־התביעה־שפיטה הנ־הוגה בצרפת. אבל גם מבלי להתעכב על המימד המשפטי גרי־דא, פרושה – ופרוזה – כאן הדרך לכמה שרות־מוקשים נוספים: ה־דיווח שבמרכז הפרשייה שודר בס־לוויזיה באחד מרגעי השיא של משבר האוניברסיטאות. בשני הלי־לות שקדמו לשידור נראו לאורך הבולוארים מחזות מזוויעים – צ־עירים הצית הצנות וכלי־רכב, מבלי שהמשטרה שהיתה במקום תתערב. דיווחים, שלא אומתו מעולם באורח רמשמעי, הצביעו על כך שזרים מכונים בצמרת הפוליטית המשטרתית (בעיקר, שר הפנים, שארל פאסקואה) ניסו ל־תמרן את המצב לכדי נפנוף באלי־מות־הרחוב. כלומר, ניסו לגייס את הרוב הדומם נגד מתי־המעט ש־בשולי ההפגנות המאורגנות, שיצלו את המצב כדי להרוס, להבעיר ול־חולל מהומות לשמן.

יתרה מזו, דיווחים אחרים (גם הם ללא הוכחות חד־משמעיות) הצביעו על תרשים מאקיאווליסטי, שלפיו גייס הממשל עצמו בריונים מקצוע־יים, כנראה מחוגי הימין הקיצו־ני הפאשיסטי, ושיגר אותם לרחובות. הכתבה המשודרת חשפה תמונות שבהן נראו "בריונים" עטופים כולם בצעיפים צהובים, שסבבו באין מפריע מתחת לאפם של שוטרים, אלות בידיהם ועל גבם נרתיקים עמוסי ציוד־הרס. בקטע אחר נראה קצין משמר מאפשר לקבוצה של בריונים חמושים מקרב הימין הפאשיסטי לעבור מחסום, שמעבר לו פתוחה היתה הדרך להתגרות בהפגנה השקטה של הסטודנטים שנערכה אותה שעה בשדרה הסמוכה. אחד הבריונים נראה ונשמע מודה לקצין המשמר במלים: "אתה הרי יודע שאנחנו לא נגרכם". הקצין משיב: "כן, כמובן".

הוצאה־לפועל במערכת

שר הפנים פאסקואה, שמצא עצמו במוקד מורת־הרוח הציבורית לנוכח האלימות המשטרתית, החליט איפוא להשיב מלחמה: הדיווח הטלוויזיוני הזה, טען פאסקואה, הוא בבחינת הטלאה מכוונת ומסלפת של המציאות. שילוב מגמתי של תמונות, קולות, עריכה והדרי פר־שנות תומרן כדי לעוות את מה שקרה בפועל ולהציג מסקנות הפו־געות ביוקרתם המקצועית והאישית של שוטרים ושל הדרג המדיני המופקד עליהם. פאסקואה איים בתביעה משפטית, שלא הגיש עדיין.

עד כאן כבר היו דברים מעולם. אולם בד בבד הורה פאסקואה לפרקליטי הממשל לבקש מבית־משפט לטיפול מזורז למנות פקיד הוצאה־לפועל, שיורשה – "לצורך מימוש החקירה" – את קלטות־השידור והחומר המוקלט והכתוב הנלווה להן.

בית־המשפט אישר בקבילה את בקשת השר. הנימוק המשפטי שהציגה השופטת גרס שאין המדובר כאן בפגיעה בחופש העיתונות, "משום שהחקירה המבוקשת איננה מתייחסת למקורות הדיווח של העי־תונאי או למידע שנמסר לו על־ידי צד שלישי, אלא מוגבלת לטיפול המקצועי במסמכים ובממצאים של הדיווח עצמו, כפי שבא לביטוי בכ־תבה המוגמרת".

בית־המשפט מינה איפוא פקיד הוצאה־לפועל שאמור היה, מלווה בשוטרים, לצאת אל מערכת ה־טלוויזיה לצורך ההחרמות. רשת הטלוויזיה הורדה לערעור. הערכאה הגבוהה ביטלה אמנם את הנדרש מכל – ההחרמות – אבל נמנעה מלהתייחס לגופו של התקיפה. כדי לאפשר דיון משפטי, אם וכאשר, הורה השופט לרשת הטלוויזיה לאחסן את הכתבה המוגמרת יחד עם חומר הגלם ששימש לעריכתה בכספת שמורה־היטב, ותומים כחו־תם שעווה.

השופט שפסק בערך נוף בערכאה הנמוכה על כך שהורגה מסמכותה כשציידה את החקירה המבוקשת באמצעים משפטיים ומשטרתיים שאין מסמכותה להקצות. אבל עקף את חומר־הנפץ העקרוני העומד כאן לדיון: היש או אין מקום לחקירה משטרתית שאמורה להזין את "השיקול הקודם להגשת תביעת דיבה" של הממשל – ואת כשמדובר בבחינת אמינותה המקצועית של מלאכה עיתונאית, שעניינה תפקוד הממשל עצמו.

עסקים גדולים
עם חיוך קטן

בבנק ברקליס־דיסקונט
כל הבנק — מחלקת עסקים

קשרים בינלאומיים?
כל הבנק — מחלקת עסקים
איש עסקים, אתה זקוק למידע בינלאומי בעסקיך
אתה זקוק לקשרים בינלאומיים על מנת לפתוח את מפעלך
הכנס לאחד מסניפי בנק ברקליס דיסקונט
כאן תהנה מהשירותים הבנקאיים המעולים שנותן הבנק לבעלי עסקים
כאן תהנה מבנק עולמי הקשור לבנק בינלאומי גדול שקשריו העסקיים חובקים עולם ומלואו
נצל את הכוח של בנק ברקליס דיסקונט
הכוח שלנו — הכוח שלך

חסכון בזמן?
כל הבנק — מחלקת עסקים
איש עסקים, הזמן שלך שווה כסף!
אתה מעוניין לחסוך מעצמך עמידה מייגעת בתור ארוך?
אתה זקוק למחשוב מתקדם בעבודתך?
בוא לאחד מסניפי בנק ברקליס דיסקונט
כאן, בבנק ברקליס דיסקונט, תמצא את כל המערכות הממוחשבות שיחסכו לך זמן וכסף.

יחס אישי?
כל הבנק — מחלקת עסקים
איש עסקים, חשוב לך לעשות עסקים גדולים עם חיוך קטן?
חשוב לך היחס האישי המתחשב בצרכיך?
בנק ברקליס דיסקונט הוא בנק גמיש ודינאמי ויחד עם זאת אישי ואנושי. הכנס לאחד מ־70 הסניפים של בנק ברקליס דיסקונט — הבנק הריווחי ביותר מבין 7 הבנקים הגדולים בישראל — ותהנה, גם אתה, מיחס אישי

שווה ללכת יחד
גם ברקליס גם דיסקונט

בבד BDB
בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

هكذا عن الاصل

صكدا من الاهل

ילד קשה או היפראקטיווי?

לא ההגדרה חשובה, אלא ההכרה בכך שאין מדובר בילדים לא־נורמליים, ושההתנהגויות הבעייתיות שלהם משתפרות עם הגיל ללא נקיטת אמצעים קיצוניים ● ייעוץ מקצועי יכול לעזור

מאת פרופ' מיכאל מור

שני ספרים בעלי חשיבות גדולה עבור הורים מודאגים ראו אור לאחרונה, אחד בארה"ב והאחר באנגליה.

ד"ר טורצקי בספרו "הילד הקשה" (1985), מתאר את מושא עבודתו כילד בעל רמת פעילות גבוהה, ניתן בקלות להסחה, אינו מסתגל לשינויים ונוטה לסרב לקבלם, עוצמת תגובתו גבוהה, הרגליו (הפיסיים־גופניים במיוחד) אינם קבועים, סף הגירוי שלו נמוך ומצב רוחו השליט הינו שלילי. ילד שמתאים לכל שמונת התאורים אלה, אכן קשה מאוד לגדלו והוא מהווה גורם לחץ ממדרגה ראשונה לכל בני הבית. עם זאת, האם הוא לא נורמלי? לדעת טורצקי, כל זמן שאין ליקוי התנהגות ברור ומאובחן, אין טעם לקרוא לילד הקשה ילד לא נורמלי, במיוחד לאור העובדה שמספרם של ילדים מסוג זה גדול למדי; מחקר המעקב בניו־יורק, שהחל לפני 30 שנה, מצא שכ־10 אחוזים מהילדים הנורמליים שנחקרו היו "ילדים קשים", וזאת מבלי לכלול בקבוצה זאת את הילדים בעלי רמת הפעילות הגבוהה וסף הרגישות הנמוך. יחד עם אלה, אחוז הילדים הקשים עולה לכ־15 — וכי לא נסיק מכאן שכל ילד שביעי הוא לא־נורמלי?

בין הסיבות האפשריות להתפתחות הילד הקשה, ד"ר טורצקי מונה גורם גנטי (גם ההורה היה "ילד קשה"), סיבוכים בהריון ובלידה ורגישות יתרה למאכלים מסוימים (כגון חלב, סוכר וצבעי־מאכל). אבל המסר העיקרי של טורצקי הוא לא להתעמק בסיבות יותר על המידה, מאחר שאין לדעתו עזרה ותחבות לאף אחת מהן. לעומת זאת, ספרו בן ה־200 עמ' מלא עצות טובות, סבירות ושימושיות, כיצד יוכלו הורים להתמודד עם הילד הקשה.

דיאגנוזה לפעילות־יתר?

השאלה הבאה היא איך עלינו להתייחס לילד אם הוא היפראקטיווי, האם הוא זקוק לכדורים למשל? כאן מתעוררת בעיה, שכן רוב המומחים טרם פתרוה. ראשית, אין הגדרה ברורה להיפראקטיוויות. יש בין אנשי המקצוע כאלה שמתכחשים לעצם קיום התופעה, ומדברים על "המיתוס של הילד ההיפראקטיווי". אחרים מטילים את האשמה על הסביבה וטוענים ש"אין ילדים היפראקטיוויים, יש רק הורים ומורים של ילדים כאלה". בשנים האחרונות אף הועלתה דעה נוספת, המייחסת את פעילות־היתר של ילדים למאכלים מסוימים, ורואה את הישועה בדיאטה נכונה. גם בקרב אלה שמכירים בבעיה אין הסכמה: בספרות המקצועית ניתן למצוא כ־70 (כן, שבעים) מושגים דומים והופפים חלקית זה את זה, וביניהם: היפרקינזיס, הפרעה בקשב, תסמונת הילד המטורלל, הפרעת התנהגות, התנהגות תוקפנית, תסמונת ההיפר־רגישות, עצבנות, תת־תשמי־גנות, נזק מוחי אורגני או תלמיד בעייתי.

מאחר שמושגים כה רבים מעורבים בהיפראקטיוויות, אין זה פלא שהבדלי זמן ומקום יהיו כרוכים באבחנות שונות. מחקרים ישנים בארה"ב הדביקו את תווית ההיפר־אקטיוויות ל־10 עד 20 אחוז מתלמידי בית־ספר. היום האבחנה מצומצמת ל־3 עד 5 אחוזים בארה"ב, ולאחוז קטן עוד יותר באירופה המערבית. חשוב להוסיף כאן, שחוסר האחידות במינוח ובאבחנה אינו נובע מהעדר מחקרים בנושא זה: רשימת מקורות שפורסמה לפני כעשר שנים כללה 1,900 פריטים, ורק אשתקד ראו אור 110 מחקרים פסיכולוגיים חדשים. מדוע, אם כן, אין הגדרה ברורה לתופעה?

עיצה מקצועית

את הסיבה העיקרית לבלבול בנושא זה אפשר למצוא בהיסטוריה של המושג. החוקרים הראשונים שעסקו בפעילות־יתר של ילדים קשרו את התופעה לנזק מוחי, מאחר שבנבדקים מוחיים מסוימים מצאו פעילות־יתר. מכאן אין להסיק את המסקנה ההפוכה, שהיפראקטיוויות נגרמת רק ותמיד על־ידי נזק מוחי. בהפך הוא, ברוב המכריע של המקרים אין כל עדות אובייקטיווית לנזק כזה. עצם המושג "נזק מוחי מינימאלי", שכל־כך נפוץ לאחרונה, אין מאחוריו כל אבחנה פיסית מלבד פעילות־היתר של הילד.

סיבה נוספת לעירבול היא היות רוב, אם לא כל, ההתנהגויות של ילדים היפראקטיוויים נורמליות כשלעצמן. הדאגה מתעוררת רק בגלל הרמה של התנהגויות אלה ובגלל התמדתן בזמן. ואולם תפישת ההתנהגות באורח זה היא אישית מאוד: מה שמהווה התנהגות בלתי־נסבלת עבור הורה או מורה מסוים, עשויה להיות נורמלית ואף שגרתית עבור אחרים. גם גיל הילד הבעייתי תורם לאי־הוודאות: התנהגות שאנחנו מוכנים לקבל בגיל צעיר (כגון התקפת זעם של בן שנתיים) אשר לא נעבור עליה לסדר היום בגיל 9, איך נגיב עליה בגיל 5־6? השונות בין דעותיהם של הורים כה גבוהה, עד שלא נשאר כמעט כל בסיס אובייקטיווי להגדרת הבעיה.

דעה זו מובעת ע"י ד"ר פריור, פסיכולוגית אוסטרלית, בספרה "היפראקטיוויות — אבחנה וניהול" (1985). היא מוסיפה עיצה חשובה להורים הנבוכים: אם הנכם בספק, חפשו עיצה מקצועית. ייעוץ מוקדם ומידע מהימן עשויים לפתור את הבעיה באבה, וחשוב מכל — הם ירגיעו את ההורה המודאג.

אם אכן מוסמך אבחן את הילד כהיפראקטיווי, עומדות דרכים מספר בפני המטפל. השיטה המפורסמת ביותר, שלה יש הצלחה ברורה (לפחות לטווח קצר), היא הטיפול התרופתי. מה שמפליא בנושא זה הוא שילדים היפראקטיוויים נוטים להגיב בחיוב דווקא לתרופות ממריצות. מחקרים מראים שתכשירים כמו ריטלין משפרים את התנהגותם של כ־70% מהילדים הבעייתיים. ואולם לדעת פסיכולוגים רבים, וביניהם ד"ר פריור, בטיפול התרופתי יש רק תועלת זמנית, ואף היא מלווה בנזקים פיסיים ונפשיים כאחד. מסיבה זו היא ממליצה על תרפיה התנהגותית, אשר מסוגלת להביא פירות לטווח רחוק, לשפר את הישגיו הלימודיים של הילד, ולהסיט את עיקר תשומת־הלב מהמודל הרפואי המצומצם לגישה התנהגותית־למידתית כללית. "בעיית הילד ההיפראקטיווי", היא כותבת בסיום ספרה, "הן התנהגויות יומיומיות רגילות, שאפשר לראות ברוב הילדים, אם כי הן קיצוניות יותר. הרבה מהתנהגויות אלה משתפרות עם הגיל, ללא התערבות מיוחדת. בינתיים, הורים ומורים יכולים להתמודד איתן ללא אמצעים קיצוניים. תפקידו של היועץ המקצועי הוא לאפשר השגת תיאום הרמוני בין הילד לבין סביבתו".

רב פסים וצמוד

מכנסי טייץ הדוקים, חולצת פסים צמודה ומעיל ישר וארוך — אחד מדגמי החורף של "גלי". הכללים: חצאיות, מכנסיים ומקטורנים המיתנים לשילוב זה בזה. הצבעים — שילובי אפור עם טורקיז או עם צהוב או עם לבן טבעי. (עיצוב: שוקי לוי; תצלום: ישראל סאן)

שולמית קיסרי

אורחת: הלן ז'יסרו מצרפת

מאת אסתר בלווה

"החוקה הצרפתית אינה מפלה בין נשים לגברים, אבל במציאות היומיומית, אין זה כך" — דברים אלה, הנשמעים מוכרים כל־כך, אומרת לנו הגב' הלן ז'יסרו, הממונה על מעמד האשה בצרפת. הגב' ז'יסרו, לבושה בפשטות מקסימה, מקרינה חמימות, באה לבקור רשמי בן שבוע בלווית חברות פרלמנט ובני משפחה.

במסלול שעשתה, לימודים בבית־ספר גבוה למינהל ומשרה בכירה במשרד מבקר המדינה. לתפקידה הנוכחי נבחרה לפני כשלוש שנים על־ידי הממשלה. היא נשואה זה 25 שנים ולה ארבעה ילדים ושלושה נכדים. כל השנים הללו — היא אשה עובדת. "אישי", היא אומרת, "חשב שאשב בבית ואגדל ילדים. עד מהרה מצא עצמו מעודד אותי שלא לוותר על קריירה, וכמוהו נהגו הילדים. חלקנו בכל. כך חינכנו את הילדים שלנו — לשמור על איזון עדין".

לדברי הגב' ז'יסרו, צרפת היא המדינה הראשונה בעולם שבחרה ממונה למעמד האשה. זה היה ב־1963 ובתפקיד זכתה עיתונאית. מאז השתנו דברים בצרפת, יש מודעות רבה יותר לעניין. בספרי ילדים אין הבצוה של מוסכמות בנוסח אמא שוטפת כלים ואבא מתקן שולחן. יש קורסים ברמה אקדמית על מעמד האשה, והבעיות דומות לבעיות שנתקלות בהן הנשים בישראל. למשל, הזדמנות שווה בעבודה, עידוד נשים למעורבות חברתית ופוליטית והסבה למקצועות טכנולוגיים. צרפת ארץ גדולה והאוכלוסייה מגוונת מאוד; בכל זאת, "שיעור חברות הפרלמנט בצרפת דומה לשיעורן בכנסת שלכם. לדעתי, זו תוצאת המוטיבציה הנמוכה בקרב בנות המין היפה לעסוק בפוליטיקה".

הנשים הצרפתיות בעיר עצמאיות ומשוחררות יותר מחברותיהן בכפר. רובן עוסקות בפקידות, הוראה ומקצועות חופשיים, הן מוותרות מראש על קריירה למען הבית והמשפחה. באזורים חקלאיים מצבה של האשה קשה. היא עובדת לצד הבעל בשדה, היא גם עקרת־בית ואמא במשרה מלאה, ללא שכר וללא זכויות. בכל אזור יש ממונה על מעמד האשה. היא מטפלת בבעיות היחודיות לנשות האזור. עם כניסתה לתפקיד, ביקשה ז'יסרו מכל שר למנות יועצת למעמד האשה במשרדו. "הענין אצלכם מסודר יותר, ושמחתי להיווכח שזה כך", היא אומרת. "בביקורי הקצר כאן הספקתי לראות ולקלוט הרבה. פגשתי נשים מעניינות מאוד, כאלו שאיכפת להן מעמד האשה. כאלו שידעו למצוא את שביל הזהב בין בית וקריירה. התרשמתי שהחוק הדתי פוגע במעמד האשה בישראל ושהשוויון בקיבוץ מוצלח יותר מאשר בעיר. גיליתי שצרפת יכולה ללמוד מישראל לא מעט בתחום זה".

לביבת תפוחי־אדמה

מאת אברהם טל

לפני שלושה שבועות גיליתי בטור זה את הסיבות האמיתיות למחסור בעגבניות ששרר בחודשים האחרונים. לתועלת קוראי אחזור ואזכיר, שב"כללי המועצה לייצור ושיווק ירקות (גידול עגבניות בשנת 1986)", פקידי המועצה הורו:

א. קבעו מיכסה של 15,730 דונם לגידול עגבניות. וזה מוכרח להיות או יותר מדי או פחות מדי, שכן פקידים ממשלתיים לעולם לא ידעו כמה דונם צריך באמת לזרוע כדי שההיצע יהיה שווה לביקוש.

ב. מאחר שהיה חשש שהחקלאים יבינו מה כתוב בכללים בדבר גידול עגבניות, כתבו את הכללים כך שרק אלה שכתבו אותם, יבינו — וגם זה לא בטוח.

ג. ליתר ביטחון פירסמו את הכללים בקובץ התקנות רק בנובמבר, כלומר בסיום העונה, כאשר היה בטוח שכבר אי־אפשר לזרוע עגבניות חורף.

חשבתי, שהעגבניות הניבו שיא חדש של ביורוקרטיה חקלאית, אך בשבוע שעבר התברר לי שעגבניות הן לא־כלום לעומת תפוחי־אדמה. בשבוע שעבר הגיעו לידי כללי המועצה לייצור ושיווק ירקות בדבר גידול ושיווק תפוחי־אדמה בעונת סתיו־חורף 1985/86. שימו לב: סתיו־חורף 1985/86; כלומר, מדובר לא בחורף הזה, שהוא חורף 1986/87, אלא בחורף שעבר. בכללים כתוב בדיוק מתי נגמרת עונה 1985/86: ב־15 באפריל 1986, זאת אומרת לפני כ־8.5 חודשים בערך.

ובכן, בקובץ התקנות שפורסם לפני כחודש וחצי (30 בנובמבר 1986) פורסמו סוף־סוף הכללים בדבר מיכסות הגידול של תפוחי־אדמה בעונת החורף הקודמת. את תפוחי־האדמה האלה כבר זרעו, אספו, שלחו, מכרו. כבר אכלנו אותם, ואני לא רוצה לפרט בעיתון איפה נמצאות השאריות שלהם (אולי נשארו כמה אלפי טונות באיסום, בשביל אלה שמקפידים על שמירה ולא אוכלים ירקות מגידול העונה הזאת. אבל זה לא בטוח).

חור בכיס

וכדי שלא תחשבו שזה רק עניין של תאריך הפירסום: הכללים בעניין גידול תפוחי־אדמה בעונה שעברה נחתמו על־ידי שר החקלאות ושר התעשיה והמסחר ב־7 במאי 1986, כלומר, כשלושה שבועות אחרי שהסתיימה העונה.

טוב, יתכן שהם רצו להיות בטוחים שהיתה עונה, לפני שהם חותמים על גודל שטחי תפוחי־האדמה שמותר לזרוע בעונה. ואם פורסמו הכללים, 8.5 חודשים אחרי גמר העונה, אפשר להיות בטוח בדבר אחד: מה שלא תגידו — היתה עונה. ההוכחה: פקידים ממשלתיים מסודרים, שלא לדבר על שרים, לעולם לא היו מפרסמים כללים על גידול תפוחי־אדמה בעונה שלא היתה.

זעקת המס

חידה בחשבון

לפני זמן מה הגיע לידי מכתב ובו חישוב שערך קבלן בניין על הוצאות מסוימות שהיו לו בהקמת בניין מגורים בן מספר דירות. לצערי הרב המכתב אינו חתום, אינני יודע מיהו הקבלן ואין ביכולתי לקבוע אם הנתונים מהימנים (שלחתי את המסמך לפני שבועות אחדים לנשיא מרכז הקבלנים מר דוד שטרן בבקשה לקבל את חוות דעתו, אבל עד כה לא קיבלתי תגובה). עם זאת התרשמתי שהקבלן כותב "מפרי ליבו" ואין לי סיבה לפקפק בכוונות נתוניו ודבריו. אני מביא להלן את עיקרי הנתונים — אם יש מישהו בר־סמכא הסבור שהם מוגזמים, שיקום.

הקבלן אומר, שיש בידו קבלות מדויקות על התשלומים הבאים:

מיסי רכוש ממשלתיים ועירוניים הין לעניינים —	15,800 שקל
מיסי בנייה ואגרות לעירייה (נטו בניכוי עלות התשתית)	17,000 שקל
סה"כ מיסים —	32,800 שקל
150 קוב בטון מוכן לכל הבניין —	10,600 שקל
8 טון מוטות ברזל לכל הבניין —	8,100 שקל
5000 בלוקים לכל הבניין —	3,500 שקל
סה"כ חומרי שלד —	22,200 שקל

כידוע, מחירי החומרים כוללים מיסים והיטלים למיניהם, שהקבלן מעריכם בשליש. לפיכך, יש לנכות כ־7,000 שקל מעלות חומרי השלד, ולהוסיפם לחשבון המיסים. סך עלות השלד נטו מסתכמת אפוא בכ־15,000 שקל, ואילו המסים ששולמו עד כה — כ־40,000 שקל; לא כל כך רחוק מפי־שלושה.

מובן שהבניין מצוי עתה רק בשלב השלד. לאחר שיושלם יש להוסיף לחשבון מס הכנסה או מס שבח, מס אינפלציוני, מס רכישה, אגרות שונות ודמי הסכמה למינהל המקרקעין.

כמה פקידים — ממשלתיים ועירוניים — מפרנס הקבלן?

קמח שיפון ונבט חיטה

בחנות ובשוק

המודעות לרזון ולגוף בריא הולכת וכובשת בהדרגה כל חלקה טובה. יש לנו משקאות דיאטטיים, קרים וחמים, מרגרינים, מוס וגלידות דיאטטיים, וצריכת הדגים אף היא עלתה מאז החלו אנשים לתת דעתם לכך שהדגים "מבריאים ומרזים". מה שעוד לא המציאו עבורנו הוא לחם דיאטטי, שרבים אינם יכולים בלעדיו. בינתיים יצאו לשוק תחליפים שאינם יותר מתחליפים. אחד מן התחליפים החדשים הוא "פת מרדמין", שיצא אל המדפים בימים אלה. כמו ה"לחמית" וה"פתית" לפניה, גם המוצר החדש הוא מאפה דק דמוי־קרקר, המעושר בקמח שיפון ונבט חיטה. בכל פרוסה 20 קלוריות ומחיר החבילה בת 24 הפרוסות — 1.20 שקל.

עור צבי סינתטי

מטליות וספוגים מעור צבי סינתטי מתוצרת יפן הגיעו בימים אלה לארץ. המטליות, המתאימות לשימוש ביתי, מיוצרות מפוליוויניל, מהירות ספיגה. המטליות חזקות ואינן מתבלות במהירות, לדברי היבואנים. תהליך ייצורן המיוחד מקנה להן עמידות מפני עובש ופטריות. הספוגים והמטליות משווקים בשלוש צורות: לשימוש בכל עבודות הניקיון בבית (בקופסת פלסטיק), בשלושה צבעים שונים כדי לאפשר לשומרי כשרות לייעד צבע מיוחד לבשר, לחלב ולפרווה ("מטלית סופר ספוג" למכוניות רחוצה וספוגית כתמים). היבואן הוא "סנר". המחיר לחבילה: 12.90 שקל. ניסיון אישי: המטליות אכן בעלות כושר ספיגה גדול, אבל הן נוטות להתלכלך באופן המקשה על ניקיון במים וסבון. עצתנו — רחיצה באמצעות חומר מלבין מסוג "אקונומיקה". המטלית חוזרת לצבעה המקורי (כמעט) ובה בעת היא גם מחוטאת.

ללא חומרים משמרים

חברת סנפרוסט הוציאה סידרת מוקפאים חדשה: תבשילי אורז עם ירקות טריים. האורז מוקפא בשיטה מיוחדת השומרת על איכותו והירקות מוקפאים בתהליכים הרגילים השומרים על ערכם התזונתי של הירקות. בתהליך הייצור אין כל שימוש בחומרים משמרים או בצבעי מאכל. הסידרה, הקרויה "כפרית", כוללת ארבעה סוגי תבשילים: פקין (אורז עם ירקות נוסח סין), גרנדה — אורז עם ירקות נוסח ספרד, שמפיניון — תבשיל אורז עם פטריות נוסח צרפת, מג'דרה — תבשיל אורז עם עדשים. המחיר לשקית בת 500 גרם — 2.93 שקל.

על פי סטנדרטים בינלאומיים

"סיגרם", היצרנית הגדולה בעולם בבעלות משפחת ברונפמן, מרחיבה את שורת מוצריה מתוצרת מפעלה בישראל, עם הופעת "ג'ין סיגרם" המצטרף אל הוודקה ששווקה לראשונה לקראת ראש השנה. במפעל ברחובות מייצרת חברת "יצרני שיכר בינלאומיים", חברה בת של "סיגרם", את שני המשקאות על פי הסטנדרטים הבינלאומיים של החברה בבקבוקים ובאריזה המקוריים. הג'ין והוודקה הם בהשגחתו של הרב קוק ותכולתם 750 מ"ל. מחיר הבקבוק לצרכן — 11 שקל.

לשיניים רגישות

בימים אלה יצאה לשוק משחת שיניים בשם "סנסיטיב", המיועדת לשיניים בעלות רגישות יתר לחום, קור ודברי מתיקה. המשחה, המיוצרת במפעל התרופות "אגיס", מכילה שני חומרים פעילים: סטרונציום ופלואור, הפועלים במשולב למניעת רגישות יתר של השיניים. שילוב החומרים יוצר שכבת מגן המונעת גירויים מעצב השן החשופה, מחזק את זגוגית השן ומונע עששת. המחיר לצרכן — 6.90 שקל. כרגיל, כאשר מדובר בתכשיר לשיניים מומלץ להתייעץ גם עם רופא השיניים.

סוד נורולי

מוצר חדש לכביסה ביד, פרי פיתוח מעבדות שמן, בשם "סוד — שמפו לטקסטיל" משווק בימים אלה. מדובר בנוזל כביסה ריחני, בעל כושר מסיסות וניקוי גבוהים. לדברי המפרסמים השימוש בנוזל לכביסה, לעומת אבקה, מונע היווצרות של משקעים. סיבים על האריגים ומקל על שטיפת האריגים לאחר הכביסה. מחירו של בקבוק המכיל 1000 סמ"ק — 2.95 שקל.

אריזה חדשנית

"קולון" היא אבקת כביסה בעלת ריח נעים המשווקת בימים אלה בקופסה פלאסטית חדשנית האוטמת אותה מפני חדירת לחות. לקופסה גם מכסה מיוחד האוטם את הקופסה מפני חדירת לחות. "קולון" היא מתוצרת מפעל הדטרגנטים האירופי "קאמפ" והיא מיובאת לישראל על ידי חברת "גורי בע"מ". מחיר לצרכן: 16.5 שקל לאריזה בת 5 ק"ג.

יסמין, ורדים וסחלבים

"ליאוס", מפעל חדש למוצרי ניקוי, הוציא באחרונה לשוק סבון אסלות מוצק וריחני בשם "טפירה בל". הסבון מנקה, מבריק ומרענן את האסלה ונמכר בארבעה ניחוחות שונים: יסמין, ורדים, לימון וסחלבים. המחיר לצרכן הוא 2.80 שקלים לאריזה כפולה של שני סבונים. אפשר להשיג בכל רשתות השיווק ובחנויות למוצרי ניקוי.

יוגורט אפרסקים וגבינה עם לקס

מחלבות שטראוס הוגגות בקרוב יובל להיווסדן, החליטו לציין את הארוע, בין השאר, בהצגת מוצרים חדשים. הראשונים שבהם הם יוגורט אפרסקים ושמנית לקס.

ביוגורט האפרסקים, שהוא אח ליוגורט התפוחים הנמכר עם "משפחת" רוגנה, מבאנו פרי טבעי ועל גבי מכסה המוצר מודגש כי המוצר אינו מכיל צבע מאכל. חיי המדף של יוגורט האפרסקים הם עשרים ואחד יום והמחיר לצרכן הוא 56 אגורות חדשות. חוות דעתנו: טעים ולא מתוק מדי.

שמנית עם לקס משתייכת ל"משפחת "השמנית" — גבינות השמנת של שטראוס בנוסח "פילדלפיה" האירופית. משקלה 125 גרם וחיי המדף שלה מגיעים לחודש ימים. מחירה לצרכן — 2.44 ש"ח. הגבינה טעימה אך מתבקש שיפור במכסה שקשה לפתוח אותו.

(נורית אמיתי)

חלק ב'

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "שדרות הכרמל", רח' שער פלמר 1, חיפה טל: 664690, 668188

הודעה

(לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965).

ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה שדרות הכרמל הוגשה על ידי בכר מיכל בקשה להקלה/, בגוש 10544 חלקה 173 ברחוב גבעת רולף—עתלית, שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה ג/945. מהות ההקלה/הקמת קומת עמודים מפולשת בנוסף למספר הקומות המותר.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לועדה בכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

שלמה עזבודה,
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
"שדרות הכרמל".

עזבון המנוח אריך אליעזר לוין ז"ל

נושי המנוח אריך אליעזר לוין ז"ל, מענו ערב פטירתו ביום 11.11.86 היה ברחוב מצדה 27 רמת־גן — מתבקשים להודיע בכתב על תביעותיהם, לא יאוחר מ־90 יום מיום פרסום מודעה זו. נא לפנות למנהלת הזמנית של העזבון, עוה"ד רות כ"ץ משד' יהב"ר 9 תל־אביב 62746.

מכרזים פומביים

עיריית תל־אביב־יפו מכריזה בזה על קבלת הצעות למכרזים המפורטים להלן:

מכרז פומבי מס' 266187

ל־ החלפת קטעי קוי מים במקומות שונים בעיר

לקבלת תנאי המכרז, פרטים והסברים נוספים, נא לפנות ל־ לאגף מפעל המים, ברחוב פילון 5, קומה 5, חדר 504 בין השעות 12־8

תמורת תשלום בסך ־.90 ש"ח, תשלום זה אינו מוחזר.

מועד אחרון למשלוח ההצעות בדואר רשום 22.1.87

באשר ליתר תנאי המכרז הם קבועים ואחידים לכל המכרזים ויפורסמו ע"י דובר העיריה בתואם לנוסח שסוכם עמו.

שלמה להט
ראש העיריה

המכון לפריון העבודה והייצור

פרס קפלן

ועדת פרס קפלן מכריזה בזה על קבלת מועמדות לפרס הממלכתי

בעד השגים יחודיים בהעלאת הפריון והגברת הייעול בתעשיה, בחקלאות, בבניה ובשירותים

ע"ש אליעזר קפלן ז"ל
לשנת תשמ"ז — 1987

מפעלים מוסדות ויחידים המעוניינים להגיש מועמדותם יפנו לקבלת תדריך להצגת מועמדות למכון לפריון העבודה והייצור

רח' הנרייטה סולד 4 תל־אביב 61330
03־216891, 03־430238, 03־430206

התאריך האחרון להגשת מועמדות הוא: 15.2.87

להפוך חלומות למציאות

מאת יהודית רותם

מה עושה ארגון־צדקה ותיק כדי למקד אליו את התקשורת ולהביא לידיעת הציבור את תחומי פעילותו השונים? פנינה בור, הנשיאה הפעלתנית של בני־ברית, מצאה את התשובה: לקחת את סך־כל הפעילות השנתית ולרכזו אותה, באינטנסיביות רבה, תוך חודש אחד, תחת הסיסמה "להפוך חלומות למציאות".

פנינה בור: נשיאה פעלתנית

אומרת פנינה בור: "החלטנו לאמץ את הסיסמה הזאת כי אנו מקווים להגשים את חלומותינו על איכות־חיים ולפעול למען החברה. כך שיהיה נעים וטוב לחיות בה. אף מדינה, ולא העשירה ביותר, אינה מסוגלת לפתור את בעיותיהם של הנמצאים בשולי החברה. לשם כך זקוקים למתנדבים".

זאת הסיבה למוטיוואציה הבלתי־נדלית של הארגון, מהגדולים והבולטים בארגונים היהודיים בעולם. ארגון זה מעוניין להסב אליו את עיני הציבור, גם כדי למשוך אליו מתנדבים חדשים.

הפעילויות המתוכננות לחודש בני־ברית ייפתחו במשכן הכנסת באירוחו של יו"ר הכנסת, שלמה הלל. פתיחה זו תציין עוד אירועים: כנס קשישים בהשתתפות שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזנינו, פתיחת מועדון שוטרים, ה־11 במספר; והענקת מלגות לילדי שוטרים והוריהם, בנוכחות שר המשטרה חיים בר־לב והמפכ"ל דוד קראוס; ערב לזכרו של דוד ברנר ועלייה לרגל לגליל ולגולן למצפי הגבול "המאומצים" על־ידי בני־ברית והצדעה לישובי הגליל, בנוכחות מפקד הנח"ל וראש הכל שבב, אבי רז. עוד פעילות: ימי "כיף" לחיילות נח"ל, יוה"ס האחרות. בתכנית החודש להתמקד גם בבעיות חברה: ייערך משפט ציבורי בנושאי נוער במצוקה ויתנהל רב־שיח על אלימות בבתי־ספר, בהשתתפות אנשי ציבור ואקדמיה. בעניין מסורבי עלייה מברה"מ, פועל ארגון בני־ברית בועדות ותת־ועדות בקונגרס האמריקאי.

פנינה בור, אם לארבעה וסבתא לשישה, "יידישע מאמע" בנשמתה, הפעילה את ידידה האישי, הקונגרסמן מלונג איילנד, נורמן לנט, לסייע ל־200 האמהות של מסורבי העלייה. לנט, לא יהודי, נסע לבריה"מ לעתים מזומנות ובירך את כל אסירי ציון. גם הנשיא העולמי החדש של בני־ברית, סימור רייך, נפגש בביקורו בארץ עם קבוצת האמהות, לקדם את ענינן דרך השופר היעיל של ארגונו בארה"ב.

כותבים לנו

הבעיה: תת־דיווח

עם כל הצער על מקרים של האשמות כוזבות נגד הורים, בדבר התעללות מינית בילדים וילדות בקטנה (גלעד זוהר, "חוג בית" מן ה־22.12), ברור שיש להגן על הילדים הלכודים במערכת משפחתית סבוכה. לגורמים המטפלים בנושא בארץ, ובכללם מתנדבות מרכזי הסיוע לנפגעי אונס, ודאי שהבעיה הקשה בארץ היא דווקא התת־דיווח על מעשים מסוג זה. רוב מקרי גילוי העריות אינם נחשפים ואינם מטופלים.

עוד חשוב לציין, שתלונות שוא של ילדים על התעללות מינית הן נדירות, אם כי יש מקרים שילדים מכחישים את סיפורם בגלל לחץ כבד מצד המשפחה.

מירי מגר
בשם מתנדבות מרכזי הסיוע
לנפגעי אונס
בירושלים, תל אביב וחיפה

דחפון
שרות מודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

אוניברסיטת בר־אילן
הפקולטה למשפטים
ערב עיון
לזכרה של תמר מני ז"ל
יתקיים ביום שני, י"א בטבת התשמ"ז, 12.1.87, בשעה 17.00 באולם כמ"ט 10 (בבניין החי והכימיה).
דברי פתיחה: פרופ' סיני דויטש, דיקאן הפקולטה
פרופ' אהרן ברק, שופט בית המשפט העליון
ירצה על הנושא: 'שיקול דעת שיפוטי'
דברים לזכרה של תמר מני ז"ל:
פרקי תהילים, ד"ר יעקב ריינץ חבר ללימודים
הציבור מוזמן

המרכז הישראלי לניהול
הועדה לניהול פיננסי
ערב עיון בנושא
שוק ניירות-ערך ב-1987
יתקיים ביום ב', 19 בינואר 1987
בשעות 16.00-20.00, בתל-אביב
בצוות המרצים
* מר חיים שסטל, יו"ר דירקטוריון הבורסה לני"ע בת"א
* מר יוסף ביצבי, מנכ"ל הבורסה לניירות ערך בת"א
* פרופ' אמיר ברנע, אוניברסיטת תל-אביב * מר יהודה דרורי, ממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון, האוצר
* ד"ר אילה פרוקצ'יה, משרד המשפטים * ד"ר מאיר חת
* צבי לובצקי, אי.בי.אי * ידידיה גרינברג, ראש החטיבה הבנקאית, בנק לאומי לישראל בע"מ * נתן שילו, משנה למנכ"ל הבורסה לני"ע בתל-אביב * אליעזר שילובי, יו"ר רשות ניירות ערך.
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל' 03-257202; 04-640678; 02-234863; 057-37914

בדין ובצדק / צבי הראל

חוקרי חלם: איפה המז"פ?

ב–28.2.86, בשעות הבוקר המוקדמות, הגיעה לבת-הובלה בפתח ביתו של ישראל גולדשטיין (בן 36) המתגורר ברחוב אברהם בקדור 38, בבני-ברק. גולדשטיין חשד כי הבניע למעשה הוא סכסוך עם אנשים שרכשו עסק ממשפחתו. בדרך גם לא התפרצה לבנת התובלה. מעתה היו לישראל ואשתו, יפה, סיבות טובות להיות בפחד. הם נקטו אמצעי זהירות. כעבור חמישה ימים, בשעה 4.25 לפנות בוקר, הבחין הבעל כי רכב מתקרב לביתו. השוטר של גולדשטיין נבר, לאחר ששם לב כי הרכב כבר סייר לפני-כן באזור מגוריו. בינתיים, הזעיק הבעל את המשטרה שהגיעה למקום ועצרה שני חשודים: אברהם כהן (בן 40) מראש-העין ואמנון הדד (בן 28) מפתח-תקווה. שני החשודים סובבים למשטרה.

כאשר נעצרו שני החשודים, מצאו אנשי המשטרה כי שמשת מכונית הדודג' של גולדשטיין מנופצת ולתוכה הוחדר מיכל ובו נפט. בכיסו של אחד החשודים נתפסה קופסת גפרורים ובידי החשוד השני כפפות. נגד שני הנאשמים הוגש כתב-אישום. הם הואשמו בשתי עבירות: ניסיון להצתה וגרימת נזק בזדון. השניים, על-ידי סניגוריהם נתן חיר ומנחם רובינשטיין, הודו במשפטם כי נכחו באזור באותו יום (ובאותה שעה) אך לא כדי להצית את רכבו של המתלונן אלא מסיבה אחרת:

שופט סגלסון: ביקורת על המשטרה

לטענתם, מנוע מכוניתם התקלקל ליד ביתם של בני הזוג גולדשטיין ולכן היה להם צורך ללבוש כפפות.

התפיסה "על חם" שעלתה בידי השוטרים, סיזורה כנראה את ראשם. שאם לא כן, אי-אפשר להבין מדוע לא נקטו פעולות יסודיות של כל חוקר טירון: כך, למשל, התברר, כי מהג'ריקן שנמצא במכונית לא הורדו טביעות-אצבעות. החוקרת מלי שחורי ממשטרת רמת-גן קראה למחדל זה "מקרה לא נעים".

השלומיאליות של החוקרים הרחיקה-לכת עד כדי כך שבג־דין של אחד משני החשודים לא נלקחו לבדיקה במעבדה לזהוי פלילי (מז"פ) אף שנראו עליהם כתמים לארגמנית. המחדל של החוקרים בולט מאחר שבדיקה חיובית של מז"פ, המגלה סכר עת-אצבעות, יכולה להיות ראיה בלברית לצורך הרשעה.

באחרונה זוכו שני הנאשמים על-ידי שופט בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, אריה סגלסון. השופט זיכה אותם בדוחק רב — מחמת הספק — לאחר שקבע כי הוא אינו יכול להאמין לעדי התביעה, שלא ראו את שני הנאשמים מנפצים את שמשת המכונית ומחדירים לתוכה את ג'ריקן הנפט. יש בהכרעת-הדין התייחסות — לא בורדת — לעבודה השלומיאלית של צוות החקירה ממשטרת רמת-גן. כך כתב, בין השאר, השופט סגלסון: "לדעתי, היתה המשטרה צריכה לנהוג ביתר זהירות בג'ריקן לאחר שנמצא במכונית, כדי שניתן יהיה להוריד ממנו טביעות-אצבע, וזאת לפני שהרבה ידיים נגעו בו". במקום אחר כתב השופט כי המשטרה אף לא בדקה את הרכב שנסעו בו שני החשודים, כדי למצוא את מכסה הג'ריקן (שנמצא פתוח במכוניתו של המתלונן), וכן לא בדקו שמא נשארו שיירי נפט בתא המטען. "יתכן", כתב השופט, "שבדיקה כזאת ותוצאותיה ל־כאן או לכאן היו מפזרים ספקות שהתעוררו במהלך המשפט אך הדבר לא נעשה".

עסקות סמים של בטלן

אבנר עזרקבי (בן 30) מאזור הורשע לפני שבועות מספר, על-פי הודאתו, בשלושה אישומים של סחר בהירואין. באחד האישומים הורשע הנאשם כי מכר כמה פעמים בביתו שבאזור ארבעה גרמים הירואין, ובאישום נוסף הורשע הנאשם במכירה של 10 מנות הירואין וניסיון לספק לאדם אחר 10 גרמים הירואין (העסקה האחרונה לא יצאה אל הפועל).

לעזרקבי הרשעות קודמות, בהן הרשעה המתייחסת להחזקת סם מסוכן. שופט בית-משפט השלום בתל-אביב, חיים אילת, גזר על הנאשם שלושה חודשי מאסר בפועל. השופט מדגיש בנימוקי גזר-הדין, כי העיקרון העובר כחוט השני בפסיקת בתי-המשפט הוא שסוחרי סמים נשלחים לרצות עונשי מאסר בפועל, בשל הסכנה העצומה הנשקפת מהם לחברה. "צריכות להיות נסיבות אישיות מיוחדות במינן", כתב השופט כדי שלא לשלוח את הנאשם למאסר ממושך. נראה לי שיש פה נסיבות שיכולות לשמש לקולא, אם כי פטור בלא כלום הדבר שאי-אפשר. יש לזכור כי הנאשם מכר סמים לא פעם ולא פעמיים אלא שלוש פעמים".

פרקליטות מחוז תל-אביב הגישה באחרונה ערעור על העונש שגזר השופט אילת. הערעור יתברר בקרוב לפני שלושה שופטי בית-המשפט המחוזי בתל-אביב. התביעה טוענת כי שגה השופט אילת, כאשר סבר שהיות הנאשם מובטל באותה עת מעבודה, עשויה להצדיק עונש שאין בו להרתיע.

כך כתב השופט אילת בנוגע לאבטלת הנאשם: "... הסיבה שניתנה לי אינה סיבה ואני דוחה אותה בשתי ידיים: היותו של אדם מובטל מעבודה כשהוא בעל משפחה זאת טרגדיה איומה אבל האלטרנטיבה לכך אינה יכולה להיות בשום מקרה עבירה של סחר בסמים כתהליך לפרנסת המשפחה. לקבל רעיון זה יהיה שיא חוסר המוסר, שמשפחה תתקיים ותשגשג על חורבותיהן של משפחות אחרות שנהרסו... יחד עם זאת, אני מקבל את העובדה שאדם זה אחוז יאוש, דבר שפגע בשיקול דעתו ובאמות-המידה המוסריות המקובלות של כלל החברה, לכן החלטתי שלא להחמיר עם הנאשם..."

רו"ח של בלאס מקצר את הדרך

משפטם של איש העסקים דוד בלאס ושותפו צבי אהרוני, שיצא להפוגה ויתחדש בעוד שבועיים, קורע חלון לעולם עסקים שמתגלגלים בו עשרות מיליוני דולרים. עד התביעה האחרון, לפי שעה, הוא רואה החשבון יצחק זינגר (בן 40), בעל משרד לראיית חשבון בתל-אביב, המעסיק שישה עובדים. עם פתיחת החקירה החוזרת על ידי התובעת עו"ד פנינה דבורין, היא ביקשה להכריז על זינגר כעד עוין, אולם השופטת לא נעתרה לבקשה. התובעת הגישה לבית-המשפט את הודעותיו במשטרה (לפי סעיף 10 א' המפורסם לפקודת הראיות), לאחר שטענה כי בחקירתו הנגדית על-ידי הסניגור, עו"ד ד"ר יעקב וינרוט, הוא סתר את עצמו בנושאים מהותיים.

שלושה חוקרי משטרה גבו את הודעותיו הארוכות של זינגר: רב-פקד בועז גוטמן (ראש צוות החקירה), פקד מישל גוזיטר ופקד אורי אילון. ראש צוות החקירה קבע כי שלושה חוקרים ישתתפו בגביית ההודעות, גם משום הנושאים הרבים שעליהם נחקר רואה החשבון, ומשום הצורך להציג לו מסמכים רבים בעת החקירה.

תובעת דבורין: להעריך את הודעות זינגר במשטרה

זינגר, כך הוא אישר בהודעתו, לא היה רשאי לחתום בשם חברתו של בלאס "איגוד השקעות בע"מ" על ייפויי-כוח. ייפויי-כוח אלה נלוו לאישורים על הפקדת כספים של חברת איגוד שהועברו לתק"ם ("אשת כספים בע"מ") במסגרת ביטחונות בכספים שנתן בלאס. בייפויי-כוח נאמר כי "אשת כספים" יכולה לממש את הפיקדונות כאשר תמצא לעשות כן.

כאשר נשאל זינגר לפשר הדבר על-ידי החוקרים, השיב רואה-החשבון הנבוכה, כי באותה תקופה לא היתה דרך בלאס מכונת כתיבה והוא (בלאס) ביקש ממנו להדפיס את המסמכים במשרדו ולהעבירם לחיים יולש, מנהל חברת "אשת כספים" של התק"ם. זינגר אמר, כי עשה זאת כדי לקצר את התהליך. "במקום להחתים את בעלי זכות החתימה של חברת איגוד", אמר זינגר, "חתמתי בעצמי".

בנוגע לחברת "אשת כספים", אישר זינגר בהודעתו במשטרה כי חתם על ניירות (אישורים להפקדת כספים) שבעת מסירתם לתק"ם כבר היו בטלים למעשה. עוד אמר, כי לא ידע בעת החתימה על ניירות אלה שאנשי בלאס רוקנו לפני-כן את הכסף וכי הניירות נותרו בגדר ניירות בלבד: בעקבות דבריו של זינגר, הוא שאלוהו החוקרים: אם חיים יולש היה מוסר לך גליל של נייר טואלט, האם גם עליו היית חותם?

זינגר: השאלה אינה הוגנת והתשובה היא שלילית.

צפרדעים בנוסח צרפתי

צרפת מנסה להשתלט על שדות דיג ונפט קנדיים

מאת גלעד דותן

קנדה

אפילו לפני שז'אק קרטייה ערך את שלושת מסעות הגילויים שלו, גילויים שבעקבותיהם זכתה צרפת לדריסת-רגל בעולם החדש, חצו דייגים ברטוניים ובאסקים את האוקיאנוס האטלנטי לחופי ניו-פאונדלנד ומפרץ סיינט לורנס, כדי לדוג בשדות הבקלה העשירים בעולם. יורשי-יורשיהם ממשיכים במסורת עד היום, אבל כמה מהם הגדישו את הסאה. בימים אלה עושה משרד החוץ הקנדי מאמץ ניכר שלא ללבות סכסוך עם צרפת, שסב לא רק על זכויות הדיג באיזור אלא על עצם הריבונות עליו. אם הצרפתים ימשיכו במדיניות הרגילה שלהם, דומה שתסתפק אפילו סבלנותם של הקנדים, המצטיינים במידה מרשימה של אורך-רוח.

לפני שנים מעטות קיבלו רוב המדינות הימיות החלטה באמנה בין לאומית, ולפיה בכל האמור בגבול אזורות-שבע ימיים, יגיע רוחבה של רצועת המים הטריטוריאליים ל־200 מילין מן היבשה. קנדה נוהגת לפנים משורת הדין עם מדינות רבות, לרבות כאלה מהגוש המזרחי, ומתירה להן לדוג בתוך המזורי שלה. דיג זה אינו בלתי-מוגבל: הוא כפוף למיכסות שנתיות, שנועדו למנוע ניצול הרסני של ענף כלכלי חשוב.

ספינות הדיג הצרפתיות "מנצפות" באופן קבוע על המיכסות שאוטאווה קובעת להן מדי שנה. השנה, למשל, שלו הצרפתים כמות הגדולה פי ארבעה לפחות ממיכסת 6,500 טונות הבקלה שהוקצבה להם. בסוף נובמבר נפגשו פקידי ממשלה קנדיים עם פקידים צרפתיים בסיינט ג'ונס, בירת ניו פאונדלנד, לשיחות שהסתיימו בכישלון מוחלט. שר המשטבות הצרפתי איים בביטול חוזים מסחריים עם קנדה. בפגישה בינואר הקרוב יועלה הנושא בפגישה בין בריאן מלרוני, ראש ממשלת קנדה, לבין ז'אק שיראק, עמיתו הצרפתי.

אלא שלצרפתים יש בסיס טריטוריאלי לדרישותיהם. כ־25 ק"מ דרומית לניו פאונדלנד, בכניסה למפרץ סיינט לורנס הגדול ושופע הדגה, שוכן ארכיפלג של כמה איים קטנים, ששני המיושבים שבו נקראים סיינט פייר ומיקלו. האיים נשבו על-ידי צרפתים בראשית המאה ה־17, והחליפו ידיים פעמים מספר. בחוזה פאריס מ־1814, הכירה בריטניה בבעלותה של צרפת על האיים, ומאז הם נחשבים לשטח צרפתי לכל דבר. כל תושביהם, קרוב ל־6000 נפש, הם צרפתים קתולים, בעלי אזרחות צרפתית, הרשאים להצביע לפרלמנט בפאריס. האיים נשלטים על-ידי מושל כללי ומועצה נבחרת, ונהנים מאוטונומיה רבה. צרפת גילתה מאז ומתמיד רגישות רבה לגורלם של סיינט פייר ומיקלו, שכן זוהי הטריטוריה האחרונה שלה בצפון אמריקה.

דיג הבקלה הוא ענף כלכלי עיקרי, ולפיכך עשו הצרפתים "תרגיל" פשוט מאוד: הם הודיעו שתחום של 200 מילין מסביב לסיינט פייר ומיקלו שייך לצרפת. בכך הם מנסים להשתלט על רוב השדות הדיג העשירים, וכן על שדות-הנפט הימיים של ניו פאונדלנד. מבחינת קנדה, הגבול הטריטוריאלי לצרכים כלכליים עומד אמנם על 200 מילין, ואולם מבחינה גיאו-פוליטית גבול זה היה נשאר 12 מילין מהחוף.

הקנדים כבר אינם שותפים מתעלוליהם של הצרפתים. דה גול ביקר בקוויבק ב־1967, ובמהלך הביקור הבריז באוזני קהלו הנלהב "יחיי קוויבק החופשית". הצרפתים אינם שותף קל לניהול משא ומתן. אוטאווה הציעה כמובן לפאריס, להעניק לאיים 12 מילין נוספים מבחינה כלכלית. באופן זה היה נשמר איזור של 24 מילין מסביב לסיינט פייר ומיקלו בלעדית לדייגים צרפתיים. צרפת דחתה את ההצעה בזעם. ב־1981 דרשה צרפת בוררות צד שלישי. לאחר דין ודברים התקבלה הדרישה על-ידי קנדה. כשאוטאווה נאותה סוף-סוף לתביעה, חזרה בה צרפת, קרוב לוודאי בגלל הצלחתם של קידוחי-הנפט בשדה חופי "היברניה", הב־גלה פוטנציאל אדיר.

...בשלב זה ממשיכות ספינות הדיג צרפתיות לדוג במימי מפרץ סיינט לורנס באין מפריע, כשהן מלוות במשחתות צרפתיות. הספינות משמשות בנמל סיינט פייר כבסיס עיקרי, היישוב העיקרי באיים הנידחים. הקנדים חורקים שיניים, וקשה לא להבין אותם: האיים מרוחקים 25 ק"מ מניו פאונדלנד ו־5,000 ק"מ מצרפת. מסקרן לראות, כמה צפרדעים צרפתיות ייאלצו עוד הקנדים לבלוע.

דייג — אוהב דגים?

צריכת הדגים בישראל היא נמוכה מאוד יחסית, בהתחשב בכך שהיא שוכנת לחופי ימים

מאת יהושע גלבוע

בשנות החמישים ותחילת שנות השישים דגו ספינות המכמורת הישראליות ליד חופי טורקיה, וכשהעלו ברשתותיהן הסילונים (שרימפס), היו משליכים אותם. חזרה הימה, שכן בארץ לא היה להם אז ביקוש. רק הקרפיון שלט אז בביקה. לאחר מכן החלו לייצא את מעט הסילונים שהעלו ברשת. לעומת זאת, בשנים האחרונות קולט השוק הישראלי מאות טונות סילונים מהדייג הישראלי — כך מספר אליעזר גרופית מאגף הדיג במשרד החקלאות, שבצעירותו היה דייג.

הצי הישראלי של ספינות מכמורת (דיג באמצעות רשת, שהספינה גוררת אותה על קרקעית הים), שהוקם בכספי השילומים, כבר התיישן. גרופית אומר, כי הוא מורכב היום ברובו הגדול מ"גרוטאות צפות". את ספינות המכמורת קבלו הדייגים כמעט חינם (50% הלוואה לא צמודה והיתרה בריבית מאוד נמוכה + 40% מענק). כיום אין ביכולת בעליהן לממן החלפתן בחדשות, שמחירן כיום הוא 300—350 אלף דולר היחידה. הממשלה מוכנה להשתתף כעת רק במענק בגובה של 21% מערך הספינה. בעיה נוספת היא שרוב בעלי הספינות (22 ספינות, כאשר לכל ספינה 2—3 בעלים ועוד כמספר זה של שכירים), הם גברים מעל לגיל החמישים ואף שישים, והדור ההמשך אינו מתפתה לעבודה בדיג, אף שהיא מכניסה, כרוכה במאמץ גדול ובשעות עבודה ארוכות. בית-הספר היחיד לדייג שהיה במכמורת, הפך לבית-ספר ימי.

סר חן הקרפיון

צריכת הדגים בישראל — הנמוכה מאוד יחסית בהתחשב בכך שהיא שוכנת לחופי ימים — היא בגבולות 10 ק"ג לנפש בשנה, והיא אינה גדלה זה שנים. (ביפאן היא עומדת על 64 ק"ג לנפש בשנה ובדנמרק 45 ק"ג — אלה הן מהצרכניות הגדולות בעולם).

ארבעים אלף טון דגים בשנה, בערך כולל של כ־60 מיליון דולר, נצרכים בישראל, ורק פחות ממחצית כמות זו היא תוצרת כחול-לבן, כשמתוכה 12 אלף טון דגים מגדלים בכ־70 משקים קיבוציים, בבריכות ובמאגרים. (ענף המכונה מידגה). אם כן, רק כ־8 אלפים טון מדגי הים הנצרכים בישראל ניתן לסווג כתוצרת ישראלית. נתון זה כולל גם את דגי הבקלה, המגיעים לכאן קפואים באניית-קירור. את דגי הבקלה דגות שתי אניות תחת דגל ישראלי, הפועלות במימי דרום האוקיאנוס האטלנטי תוך ניצול זכויות הדיג שרכשה ישראל באזור זה. הדייג הימי המקומי מתבצע בחופי ישראל בים התיכון, הכנרת ומפרץ אילת.

כאמור, מקור האספקה העיקרי של דגים מייצור ישראלי הוא המידגה. ובעוד הביקוש לקרפיון פוחת בהתמדה, עדיין מוסיף דג זה להוות כמחצית מהיקף שיווקו של הענף. הירידה בביקוש דג הקרפיון, שלפי כל הסימנים תימשך, נובעת בעיקר מהשינויים שחלו משך השנים בהרכב האוכלוסיה ובהרגלי צריכת המזון בארץ. הקרפיון הוא דג של יוצאי מזרח אירופה, שמספרם קטן והולך בקרב האוכלוסיה, בעוד שבני עדות המזרח ולרוב גם ילידי הארץ מעדיפים דגים אחרים. ד"ר שלמה ויגדה, מנהל תחנת בית-מחקר למידגה בגינוסר, שהתייחס לאספקט התזונתי של הקרפיון בהרצאה שנשא בוועידה האחרונה של ארגון מגדלי דגים, ציין: "הצרכן רוצה דג רזה, בלי עצמות ושמכיל תוספות שומן בלתי-רוויות. ואילו אנחנו מגדלים לו קרפיון, שהוא כידוע דג שמן עם המון עצמות, השומן שבו הוא לא זה המתקבל על דעתם של התזונאים".

הדייג המקומי

מגדלי הדגים, ואירגונם ערים לתופעה זו. הם מתייעלים, תוך גידול היקף היבול אגב צמצום שטח הבריכות ומספר המשקים העוסקים במידגה, ומשקיעים רבות גם במחקר והדרכה במאמץ לגוון את תוצרתם ולפתח גידולים חדשים גם לייצוא. ב־1985 הסתכם ייצוא ענף המידגה ב־650 אלף דולר, והוא נמצא בקו עלייה. בשנים האחרונות החלו לגדל בבריכות את הפורלית (הסילונים הגדולים במים מתוקים) ואת הצלופח המיועדים לייצוא. (קיים ענף נפרד לייצוא דגי-נוי, שהיקפו כחצי מיליון דולר). ברכות על המאמצים שיש להשקיע כדי להצליח לייצא ולשווק תוצרת חקלאית לאירופה המערבית "הצרכנית מכל משמני הארץ והשבעה עד להקיא", אמר מאיר בן מאיר, מנכ"ל משרד החקלאות, יש "להוריד את חק לתוכה בגמישות, הן קאלגוריה והן של סוג הנצורים, ובתנאי שאנחנו משווק לאורך זמן תוצרת איכותית". וזו אכן אחת הבעיות הקשות שבהן מתלבט ענף המידגה בישראל.

בדייג הימי המקומי, לעומת זאת, לא חלה התקדמות. בשנים האחרונות מודגשת אמנם עלייה בכמות השלל בדייג המכמורת שלחופי הים התיכון, וזאת בעיקר בגלל השיפורים שחלו בציוד הדייג וגילוי שטחי דייג וקווי-גרירה חדשים, שהעבודה בהם מתאפשרת הודות לשימוש נכון בציוד אלקטרוני (סונאר, אקו סאונדר ומכ"ם). התפוקה השנתית של הענף היא כ־3 אלף טון, ועיקר רווחיו, המספקים פרנסה נאה לבעלי הספינות, נובעים מדייג סרטניות וכן מדגי-איכות (בין השאר מולית), הנחשבת למשובחות שבשלל, המסופקים למסעדות ולבתי-מלון. השאר, קרוב למחצית השלל, מורכב מדגים קטנים הזולים ונמכרו כדגים ברצועתיים (כמות הדגה הנידוגה במימי הרצועה מסתכם בכ־800 טונות בשנה).

השנה דל הוא דייג המדייגים בים התיכון, ובמיוחד בחופי צפון הארץ, שלל ענף זה בשנים רגילות, על דגי הלוזי שלו (סקומבריות, מליטות ופלמידות), מסתכם בכ־1,500 טון בשנה, והעוסקים בו רובם ערבים. אך דייג הסרדינים בכנרת (המכונים "דגי לבנון"), שגם הוא מופנה לתעשיית השימורים, הצטיין העונה בשפע שכמעט לא ידעו כמותו. (יצוין, כי שלל הסרדינים הישראלי, ובעיקר שלל הכנרת, בחלקו אינו מוצא את דרכו לתעשיית השימורים, המעדיפה מטעמים שונים מיני סרדינים מיובאים). בשנים רגילות מסתכם שלל דגי לבנון (סרדיני כינרת) בכ־900 טון בשנה, ובאותה כמות בערך מסתכם גם שלל דגת הארים — אמנונים כסיף ועוד, שגדלו בבריכות איכלוס של אגף הדייג והמועברים לאחר מכן לכינרת. עוד כ־1,800 טון דגים בשנה מהם כ־70 טון הנידוגים במפרץ אילת מספק הדייג החופי.

כאמור, הפער שבין היצע (הייצור המקומי) לבין הביקוש מסופק בחלקו הגדול על-ידי שיווק כ־21 אלף טון דגים מיובאים, בעיקר פילה ודגים קפואים לשוק ולתעשייה. כמות זו, לפי חישובי אגף הדיג, שווה ל־35 אלף טון דגים במשקל חי, כך שחלקו של היבוא הוא למעשה גדול יותר.

הכלכלן פרופ' צבי זוסמן מאוניברסיטת תל-אביב, שהמליץ על עריכת כמה שינויים במדיניות המיסוי על דגים מיובאים, קבע כי בקווים כלליים השיגה מדיניות הממשלה את מטרתה להבטיח לצרכנים מיגוון של דגים במחירים סבירים, ולהגן על היצרנים במידה זו או אחרת מפני ייבוא מתחרה.

הטור שלי / נתן דונביץ

רצח החפים מפשע

הממתינים למעלית בקומה ה־14 במגדל שלום בתל-אביב סיימו את ביקורם במשרד הפנים, לקבלת תעודות זהות או דרכון. עתה הם ממתינים. דקות ארוכות. כשמגיעה המעלית, היא מלאה בנוסעים מן הקומות היותר גבוהות. לרגעים אתה מהרהר באפשרות לרדת ברגל, מציץ אל תוך המדרגות הצר והתלול ומחליט לשוב אל מול המעלית. להמשיך בהמתנה. אם תפרוץ שם הלילה דליקה, יתחולל אסון גדול. הרבה יותר גדול מזה שכבר נספתה המשפחה ברחוב הרצוג בגבעתיים. זה יהיה אסון המוני. מאות בני-אדם — גברים, נשים, זקנים וילדים — יילכדו במלכודת-מוות להמונים. לכבאי תל-אביב והמנהל אין ציוד להורדה מהירה של כל העובדים והמבקרים מן הקומות הגבוהות. סולמים שינסו לגעת על הגג רק ילבו את האש. כך למדנו מלקחי הדליקה בבית "ציפ", לפני שנים.

כל הנוגעים בדבר יודעים שזה המצב. הם גם יודעים שמגדל שלום אינו בית-הקומות היחיד שמצבו דומה. אך לא עושים דבר למנוע אסון כזה. כמעט תמיד תביעות הכבאים מגיעות עד לנקודה מסוימת: התקציב. כאן הן נבלמות. ממתינים לאסון הבא. ואז, לאחר האסון, אתה שוב קורא את דברי התוכחה של מבקר המדינה, ושל מומחים אחרים. הבית מלא מלוחם כרימון. נבנה שלא בהתאם לתקנים של היום. לא היה בו ציוד כיבוי, לא היו בו פתחי מילוט. לא ולא ולא. אחר כך, כעבור ימים ספורים, כבר אין מתעניינים בנושא. יש נושאים אחרים.

בבתי מלון — בתל-אביב, בנתניה, בים המלח ובמקומות אחרים — פרצו דליקות. ניספו בני-אדם, נתגלו מחדלים. אז מה גם היום, לאחר כל אלה, יש בתי מלון ללא מיתקני מילוט יעילים. אחרי הדליקה הבאה — היא פורצת אחת לשלוש שנים, בממוצע — שוב יכתבו, יזעקו, ידיודו. הניספים הם קורבנות חפים מפשע של פשעי אחרים. אי אפשר לתאר את התוצאות בשפה יותר רפה. יודעים שזה יקרה, וכמעט שאין עושים דבר למנוע.

במאות בתי-מגורים רב-קומות אין מכלי מים על הגגות, כנדרש. מעברים ופרוזדורים חסומים בגרוטאות ובמזיקים של הדיירים. ארונות-החשמל עשויים מחומרים דליקים. הכבאים, בכל עיר, אמורים לפקח על כך שהתביעות ימולאו. אבל אין מפקחים. אין מפקחים משום שאין תקציב. משלמים אחר כך, גם בממון, הרבה יותר ממה שעולה משכורתו של מפקח מבין-מקצוע. אבל אצלנו כאן, בארץ, כבר רגילים לכך שמשלמים לאחר מעשה הרבה יותר ממה שיכולנו לשלם במועד, וגם למנוע אסונות בנפש וברכוש.

זה האופי הלאומי הישראלי, שעוצב מזה מאוד, על אשיותיו של היהודי הגלותי. הוא חיפש, לא אחת, כיצד לעקוף הגזירה השולט. החוק נחקק כדי לעקוף אותו. באנגליה, בגרמניה או ביפאן, בשעה קבועה — כמו שעון שוויצרי — עוברים עובדי המלון ומגיפים את דלתות הביטחון בכל גזרה של פרוזדור המלון, בכל קומה. את המטפים, המוצבים במקומות בולטים לכל עין, מנסים בקביעות, שיהיו תקינים בשעת שריפה. אצלנו פרצה דליקה במלון תרשיש-יוסית, בן עשר או עשרים שנה, והחקירה מעלה שהאש התפשטה דרך מעברים דליקים ואריגות מיופודות בחומר דליק.

לאיש לא איכפת. הביטוח ישלם.

לרדת לתחתית

מן הגבהים אל התחתיות. השר גדעון פת, היודע ביטויים המתוספסים, הצהיר השבוע כי המפלגה הליברלית הגיעה לתחתית שאין מתחתיה תחתית נוספת. הוא התכוון, כמובן, להתקפה ה"זואולוגית" של יצחק מודעי על עמיתו השרים מן המפלגה הליברלית. תמיד מאשים מחנה אחד בליברלים את המחנה האחר שהוא הביא את המפלגה כולה אל סף התהום. עכשיו מודיע פת כי אין תחתית נוספת. והוא טועה. טועה מאוד.

העניינים במפלגתו דומים לקידוח נפט. המקדח ממשיך לרדת עוד ועוד. נפט לא ימצאו שם, אבל הבוץ ניתז לכל עבר. אם לפני הבחירות הבאות לכנסת — יהיו ביום שיהיו — יחליטו ראשי תנועת החרות לזרוק מעל גבם את הפרמפיסטים מן הליברלים, אהיה בין המרימים גביע שמפניה לכבוד האירוע, לכבוד הדמוקרטיה ולתפארת מדינת ישראל.

אבל זה לא יקרה. הברית בין שתי המפלגות היא ברית של פחדנים.

מחנות לסופרמרקט

אוהבי ספרים נפרדו בשבוע שעבר מחנות תל-אביבית שהיתה להם מקום עלייה לרגל. חנות הספרים אל-דבי"ת, באלנבי מול רמב"ם, שינתה פניה. בתוך ימים מעטים, לאחר עשרות שנים של קיום וטעם עצמאיים. סיידו אותה, על ארונותיה ומדפיה. האירו אותה בנורות פלורסנטס רבות. עתה היא דומה לחנויות ספרים אחרות, חוליה ברשת הגדולה והולכת של סטימצקי. חנות אישית-מאוד נהפכה לסופרמרקט. באופיה, לא בהיצע. ההיצע הוא בעיה בכל החנויות בארץ. ספרים מעניינים שראו אור בחו"ל לפני חודשים רבים אינם מגיעים לכאן; או שמגיעים באיחור ניכר ונמכרים במחיר הגבוה בהרבה מהמחירים בחו"ל.

אל-דבי"ת היתה במשך שנים חנות משפחתית באופיה, ביעילותה ובאדיבותה, יקית במובן היפה של המלה. בעליה היו הזוג פלטה. בהשתלשלות דברים שלא כאן המקום לעמוד עליה, לא נותרה לבעלי החנות ברירה אלא למכור אותה לסטימצקי. הזוג נשאר לעבוד בה, אך כמו נבלע בחלל המפלה שבין התלים והמדפים הלבנים, מדפי העץ הכהים נעלמו.

היה בה, עד לימים האחרונים, משהו מאווירת חנויות הספרים האישיות שבמערב לונדון, בין צ'רינג קרוס רוד לסיינט-מרטינ'ס ליין. בתל-אביב בעבר לא כל-כך רחוק, היו חנויות כאלה באלנבי, בנחלת-בנימין, בבן-יהודה ובדיזנגוף. אחרים. היקים פתחו ופיתחו אותן. בלומשטיין היה שם דבר. והחנויות נמסרו לבראון. מבראון נהפכו לבד־תפוקן. ברונטמן היא רשת, כמו סטימצקי, רק יותר קטנה.

אלה היו חנויות שבהן לא מכרו צעירות אלמוניות, שהיום הן עובדות בחנות ספרים ומחר יעבדו בחנות תמרוקים, או במשרד. בעלי החנות או המוכרים בה הכירו את הלקוחות, את טעמם, וגם קראו את הספרים שמכרו. קראו גם מתוך סקרנות וגם כדי שיוכלו לומר ללקוח מה יש בספר ומה אין בו.

הם קראו עיתונות מקצועית, הזמינו את הספרים מחו"ל, שלחו גלויות ללקוחות קבועים, על-פי טעמם ותחום עיסוקו של הלקוח. מפעם לפעם גם טילפנו אליו, להודיע שהגיע ספר שעשוי לעניין אותו. אם גילית עניין בספר, החזיקו אותו למענך יום או יומיים, כמוך צרדי, הרחוק מעין הזולת. הם גם הזמינו בשבילך ספרים שביקשת כי יזמינו. השירות הזה הסתרבל בשנים האחרונות. השוחד הדואר ומה־מכס מתמשך. שיקים כותזים וממתינים הרבה עד שיפתחו.

החנויות האישיות מתחסלות, בדרך זו או אחרת. הסופרמרקט הגדול, האנונימי, של השירות העצמי או השירות הלא תמיד יעיל, משתלט. טוב לפגוש, גם אצל סטימצקי, מוכרים ומוכרות ותיקים, הבקיאים ב"סחורה" שהם מוכרים. אך גם אלה פוחתים והולכים. כמעט שאין להם המשך. עכשיו יזמין אדם אחד, במרכז הרשת, את הספרים לכל החנויות. לא יהיה טעם אחר.

מה שנכון לגבי ספרים נכון גם לגבי תקליטים קלאסיים. חנויות קטנות, אישיות מאוד, כמו אלה שהיו לרסקול או לאברמסון, נעלמות. מזל שבחנות גדולה זו או אחרת אתה עשוי למצוא זבן המכיר את התקליטים ואת הלקוח כאחד. אך אלה מעטים מאוד.

זאת אינה רק פרידה מעבר אישי. זו פרידה מתרבות, מאיכות. תהליך העובר על העולם המערבי כולו. פויל'ס, חנות הספרים בעלת השם והמסורת בלונדון, נהפכה מזמן לכל-בו, שרוב זבניו אינם אנגליים ונתקבלו לעבודה כמעט באקראי. עולם מתנכר הולך.

ממתינים לאור ירוק

הנהלת הבהאים בישראל מבקשת לפטור את תוכנית הפיתוח של המרכז העולמי בחיפה ממסים. הדבר כרוך בהגדרת מעמדה של דת זו בישראל

מאת נורית כהנא

מקדש הבהאים בחיפה

380 בהאים שוהים כעת בארץ, בהתנדבות, ולפרקי זמן מוגבלים, במעמד של תושבים זמניים. אין קהילה מקומית קבועה. המרכז הבהאי העולמי בחיפה מוציא סכום של 6.5 מיליון דולר לתפעול המקומות הקדושים לבהאים ולפעילות המינהלתית של המרכז העולמי ומוסדותיו (כ־4.5 מיליוני דולר בשנת הכספים 1984־85, ו־5.5 מיליוני דולר בשנת הכספים 86־1985). הוצאות בסדר גודל כזה הופכות את המרכז הבהאי לגורם כלכלי שאין הממשלה יכולה להתעלם ממנו.

ביסודה של תוכנית הפיתוח הכוללת של המרכז — הקמת שלושה מבנים גדולים חדשים, כחלק מהתשלובת של משכן בית הצדק העולמי: המרכז ללימוד הכתבים הקודשים לבהאים, הספרייה הבין-לאומית הבהאית, והמרכז ליועצים בין-לאומיים. כן כוללת התוכנית פיתוח, שיפוץ וייפוי השטח הפתוח השייך לבהאים בהר הכרמל, הקמת טרסות חדשות, סלילת דרכים ושבילים ותוספת לגנים הפתוחים לציבור. שני פרויקטים אלה מוערכים בעלות של 90 מיליון דולר.

שאר ההוצאות מיועדות לפיתוח שירותים בעבור עולי רגל בהאים — אולמי מפגש, אזורי לימוד ואזורי מגורים לצוות, במקומות הקדושים בחיפה; עבודות שיפוץ וייפוי המקומות הקדושים לבהאים ואתרים היסטוריים באזור חיפה ועכו; מוזיאון וגנים שחלקם ייפתחו לקהל הרחב. מזכירות הבהאים מתכננת להיערך לקראת הגידול הצפוי במבקרים במקומות הקדושים לבהאים, שמספרם כיום 250 אלף איש לשנה. בינתיים הוחל בעבודה ראשונית בחלק מן הפרויקטים, בהוצאה שמעל למיליון דולר — לארכיבלות, עבודות תכנון ובדיקת כדאיות.

ועדה להגדרת מעמד הבהאים

תוכנית פיתוח בסדר גודל כזה יצרה את הצורך להגדיר את מעמדה של הדת הבהאית בארץ. שר האנרגיה משה שחל מונה לעמוד בראש ועדה מיוחדת האמורה לגבש הצעה בדבר מעמדה של הדת בישראל, וכן למצוא פתרון לשאלת הקלות בתרבות ההשקעות של הנהלת הקהילה הבהאית. בוועדה חברים מנכ"ל משרד המשפטים מאיר גבאי, ראש היחידה למיעוטים במשרד הדתות ד"ר נסים דנה, ונציג משרד האוצר. לבד מיתרונות ותמריצים מיידיים הצפויים עם מימושה של התוכנית — פיתוח נכבד של התיירות לארץ ויצירת מקומות עבודה למאות ישראלים — נודעת חשיבות רבה לקביעת מעמדה של הדת בארץ מנקודת-הראות של דעת הקהל בעולם: כיצד ינהגו יהודים במדינתם-הם בבני דת-מיעוט אחרת, ובמיוחד כאשר מרכז הדת בישראל ומאמיניה נרדפים באיראן.

תוכנית הפיתוח הכוללת לבורה זה ארבע שנים בסבך הביורוקרטיה הממשלתית. "התוכנית אושרה כבר פעמים בממשלה. ראש הממשלה הקודם שמעון פרס הבטיח שיעשה הכל כדי לעזור לנו להתגבר על סבך הביורוקרטיה", אומר סגן המזכיר הכללי של הנהלה העולמית של הבהאים רונאלד בייטס. הוא יליד מנצ'סטר שבאנגליה והיה בעבר יועץ שיווק לחברת נפט רב-לאומית. בארץ עושה בייטס עם משפחתו מאז 1970.

"כולנו, הבהאים בארץ, תושבים זמניים מתנדבים ואיננו מקבלים משכורת", אומר מזכיר המרכז הבהאי העולמי רונאלד בייטס. "תוכניות הפיתוח אינן מיועדות למטרות רווח, אלא לצרכים דתיים, ולכן מבקשים ראשי הדת לפטרם ממסים.

שחל אמר ל"הארץ", כי במקום פטור מראש מכוון שר האוצר לדון בהחזר מסים, לכשתושלם התוכנית; אולם שחל מתנגד לכך ומצדד בפטור, כבקשת ראשי הדת הבהאית. אלה אינם יכולים לקבל החזר מסים לאחר מעשה, משום שאחד מעיקרי דתם אוסר עליהם לקבל כספים מממשלות. אם לא יגיעו השר שחל ושר האוצר להסכמה, יוחזר נושא תוכנית הפיתוח של הבהאים ומעמדם בארץ לדיון נוסף בממשלה. לבד מהנהלה הדתית, יש בסירוב לקבל החזר מסים כ"מתנה" מן המדינה משום עמידה על משמר מעמדה העצמאי של הדת בארץ, כבכל מקום בעולם.

אינם עוסקים במיסיונריות

ראשי הדת הבהאית מדגישים שהם אינם עוסקים במיסיונריות. "מאז שאנו כאן לא ידוע לנו על שום מקרה של המרת דת של יהודי, מוסלמי או נוצרי, לדת הבהאית. אין סכנה כזאת, כי איננו מקבלים לשורותינו בני דתות אחרות, ואנו מתנגדים למיסיונריות", אומר בייטס.

אף-על-פי-כן, אי אפשר להתעלם מהמשיכה הטמונה בדת הבהאית: עיקריה אינם מופצים בציבור הרחב בארץ, אך מי שקורא בהם עשוי למצוא הטפה לאחווה בין-דתית ובין-לאומית. גופים בין-לאומיים שהוקמו לאחר מלחמת העולם השנייה, כגון השוק המשותף, חבר המדינות הערביות, הארגון למען אחדות אפריקה, ארגון מדינות אמריקה, ארגון אומות דרום-מזרח אסיה, הקהילה הקאריבית ואחרים — מוזכרים בכתבי הבהאים כמדגימים את רעיונותיהם. צעירים ישראליים מחפשי דרך עשויים היו, אולי, למצוא בה רעיונות קוסמים כיבוד השכנת שלום בעולם, שוויון בין המינים והתנגדות לקנאות דתית.

אחד ממנהיגיה המרכזיים של הדת, עבדול בהא (1844—1921), אמר כי "דת חייבת להיות הגורם לאחווה, להרמוניה ולהסכמה בין בני המין האנושי. אם היא תהיה הסיבה לאי-הסכמה ולאיבה, אם היא תוביל לניתוק ותיצור התנגשות — אזי עדיף היעדרה מהעולם". אולם ראשי הבהאים בארץ יודעים היטב, כמו גופים נוצריים אחרים, שכל ניסיון ליותר חשיפה של דתם בפני הציבור הישראלי עשוי לקומם עליהם את החוגים הדתיים, והם נוהרים מכך כמו מאש. פעילותם מוצנעת מאוד.

מרכז חדש בניו-דלהי

אף שהיא נרדפת, במיוחד בארץ הולדתה איראן — הנתונים על מספר הבהאים שהומתו במדינה זו בין רתם בשנת 1986, הסו"ים — מתפשטת דת הבהאים למקומות אחרים. לפני כשבועיים נחנך מרכז הפולחן השביעי בעולם בניו-דלהי (מרכזי פולחן אחרים לבד מהיכל הצדק העולמי שבחיפה, קיימים בשיקאגו שבארה"ב, בקאמפלה שבאוגנדה, בסידני שבאוסטרליה, בפרנקפורט שבגרמניה המערבית וכן בפאנאמה-סיטי שבפאנאמה ובאפיה שבמערב סמואה). הקמת מבנה הלוטוס של הבאפור בניו-דלהי עלתה 12 מיליון דולר — תרומות ארבעה מיליוני מאמינים הפזורים ב־166 מדינות בעולם. בהודו מוערך מספר המאמינים הבהאים במיליון ובראשם עומד יהודי האצות.

משיכה מוכנת נודעת לדת זו בהודו בשל ביטול ההבדלים המעמדיים המסורתיים שהיא מיישמת. עם ייסוד המקדש החדש, הרגה הנהלה העולמית של הבהאים בחיפה ממנהגה ויצאה בהודעה לעיתונות. המבנה השווה מכונית עיכו האמנותי לטאג' מאהאל — צורתו כשל פרח לוטוס, סמל הטוהר והיופי בהודו. אין בו קו ישר אחד והקמתו תבעה רמה של תחכום טכנולוגי ומיחשוב מתקדם. אף-על-פי-כן, הוא הוקם בעיקר בידי שמונה מאות גברים ונשים מבני המקום, אשר יישמו לעתים שיטות בנייה עתיקות.

עם חנוכתו, פרושים מבני הפולחן של הדת על פני כל היבשות. עתה מצפים ראשיה לראות אם ממשלת ישראל תיתן אור ירוק להעסקת פיתוח המרכז העולמי בחיפה.

פולין — ילדי-הפרחים של שנות ה־80

מאת מייקל קאופמן

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

ג'ק צ'אפוטוביץ', כלכלן מובטל בן 32, מנהיג "שלום וחירות"

ורשה

כאשר הם המתינו מחוץ לאולם בית-המשפט המקומי, דמו בזוהתם החיצונית החברים התומכים של "חירות ושלום" — הארגון הפולני המתנגד לגיוס-חובה לצבא — להיפ"ס של שנות ה־60 בארצות-הברית, יותר מאשר לחברי תנועת סולידריות. בין הגברים הצעירים, כולם בשנות ה־20 שלהם, היו בעלי שיער ארוך, וכמה מהם ענדו עגיל. אחד מהם נעל נעל התעמלות אחת אדומה ורעותה כחולה, ואחר הופיע בפראק, שאת דש הסאטן שלו קישטה אבזיון מלאכותית. יותר עמם היכו נשים שחיבקו אותם והתבודדו בגלוי על מאמצי המשטרה למנוע בעדן מלהיכנס לאולם בית-המשפט. בתוך האולם האשמו 22 חברים עצורים של התנועה, באירגון הפגנת-רחוב שקראה לשיחרורם מהכלא של שני חברים שסירבו לשרת בצבא. השניים שוחררו ימים מספר לאחר ההפגנה.

מבטיהם הנזעמים של קציני משטרה ליוו את הנאשמים באולם המשפט. "כן, הרגשתי שהשנאה של המשטרה היתה אישית", אמר יאצק צ'אפוטוביץ', זמן קצר לאחר שבית המשפט זיכה מחצית מהמפגינים והטיל קנסות על היתר. כלכלן במקצועו, בן 32 ומובטל, הוא אחד ממנהיגי "שלום וחירות". "זו לא היתה רק סליה מקצועית. זו שנאה אישית וחזקה. אני חושב שהסיבה לכך היא שאנחנו ספונטאניים, ושבין דברים רבים אחרים, אנחנו שמים ללעג ולקלס את המיתוס הצבאי החזק כל-כך במדינה זו. אבל היה עוד דבר. היה זה ברור שהמשטרה קיבלה הנחיות מלמעלה ללכת על בטוח — בלי מכות, בלי גז מדמיע — ודבר זה בוודאי העלה את המתח".

בנובמבר נעצרו על-ידי המשטרה 51 מתומכי הקבוצה למשך שעות מספר, סמוך לעיר טארנוב, כאשר התכוננו להניח זר פרחים על קברו של אנטון שימאק, חייל גרמני שהוצא להורג על-ידי הנאצים כאשר סירב לרצוח אזרחים. "מנעו מאיתנו מלהתקרב לקבר", אמר אחד מאנשי הקבוצה. "אבל גם כאן פקידי המשטרה שחקרו אותנו נהגו בנו בכפפות-משי. הם אמרו שהם מכבדים את הדעות ואת המטרות שלנו, אבל הם רק חוששים שמא הנוית הורים שלנו ינוצל על-ידי אותם רוואנשיסטים גרמניים, השואפים להחזיר לגרמניה חלקים של פולין".

אף כי מדובר בקבוצה קטנה, הרי היא אחד מהאירגונים המלוכדים ביותר שקמו בעקבות סולידריות. היא משקפת רעיונות ושאיפות של דור שנכשף על-ידי התקוות שעוררה פריחת סולידריות, כאשר חברי "שלום וחירות" למדו עדיין בבית-הספר. הקבוצה מונה בעיקר סטודנטים שאינם נהנים מהמסורת המגנה שסולידריות עדיין יכולה, במידת-מה, לספק. יתר על כן, בהדגישם את סעיף ההתנגדות לגיוס חובה, מודעים חברי הקבוצה לכך כי הם עלולים לעורר מודרנזה גם בקרב קתולים אדוקים ומתוחי ביקורת על המשטר, שרבים מהם עדיין רואים בשירות הצבאי חובה פטריוטית.

צ'פוטוביץ', לשעבר מנהיג בתנועת הסטודנטים של האוניברסיטה העצמאית, אמר כי כ־100 איש עוסקים בפעילות מלאה ומגלים מעורבות מלאה בפעילויות השנתיות של הקבוצה, אך יש לה כ־10,000 תומכים, שלהם דרגות מעורבות שונות.

פעולה הנמרצת ביותר של הקבוצה היה התמיכה בצעירים שהיו מוכנים לשרת בצבא, אך לא להישבע — כפי שמחייב הנוסח המקובל — לקיים את האינטרסים של ברית-המועצות ועם הצבאיות של פולין. התחייבות כזו מתקבלת כשבועת-אמונים לברית-המועצות. הקבוצה הציעה להקים כמה יחידות צבא שיימנו חיילים שאינם מוכנים להישבע שבועת-ציות למדינה זרה. הקבוצה לא קיבלה כל תגובה ישירה מהשלטונות, אך צ'אפוטוביץ' אומר כי קיים הליך מתמיד של "משא ומתן באמצעות מתאה העובדות בשטח".

דרישה אחרת היא לייסד שירות לאומי לאנשים שאמונותיהם אוסרות עליהם לשאת נשק. פולין מאפשרת לצעירים מספר לעסוק בשירות קהילתי במקום שירותם הצבאי, ואולם צ'אפוטוביץ' אומר, כי ההחלטה במקרים כאלו מתקבלת אך ורק על-ידי שלטונות הצבא, והיא לעולם אינה חלה על צעירים בעלי כושר גופני גבוה.

על אף אהדות מדריכים הדתיים המבוגרים יותר, לא זו בלבד שהקבוצה שגשגה והתפשטה, היא גם זכתה בהצלחות. "באמצעות שביתות-רעב, הפגנות והעצומות שלנו", אמר צ'פוטוביץ', "הישגנו את שיחרורם מהכלא של אנשים שסירבו להישבע שבועת-אמונים צבאית, ולאחרונה גם לחצנו על הממשלה להחיל את החנינה לאסירים פוליטיים גם על אנשים שהועדשו ללכת לכלא כאשר לשרת בצבא".

هكذا عن الأصل

صكنا من الاهل

בארץ חלם

הכניסה לאופניים אסורה

הצעיר שבתמונה נוסע בנתיבי איילון, מצפון לדרום, וברקע נראים גשר דוד שיפמן ובנייני בורסת היהלומים. נתיבי איילון נחשבים, לפי כל אמת־מידה, לכביש מהיר. ואמנם, בכניסות אליו מצוי תמרור כחול עגול שבו רשום בגדול המספר 55. למי שאינו יודע, התמרור מלמד כי הכניסה לכביש זה אסורה על רכב הנוסע במהירות שמתחת ל־55 קמ"ש. נהגים נבהלים על תמרור זה. אבל מה לעשות, התמרור מיועד לכלי רכב אטיים, כמו האופניים הללו. ולא לרכב מנועי שנהגו חייב ברישיון. רוכב האופניים אינו חייב ברישיון ועל כן הוא מצפצף על התמרור. אם ייפגע על־ידי רכב מנועי מהיר, יימצא נהגו אשם. איש לא ישאל מדוע אין אוכפים את התמרור הכחול־עגול־55. ובאמת, מה יעשה השוטר לרוכב האופניים? ישלול ממנו את רשיון הרכיבה? אם כך, מדוע הציבו תמרור כזה?

אגד: הנתמכת המרוששת עצמה לדעת

דו"ח מבקר המדינה חושף תמונה מרתקת של מערכת הקשר בין אגד לבנותיה

אגד, כאגודה שיתופית ותיקה, התמודדה במשך השנים בטכניקות שונות של התרוקנות מנכסים, כספים, חכויות שליטה, על־ידי העברתם משליטתה לידי החברות־הבנות של האגודה וכן לידי חבריה, כאנשים פרטיים. הזרמת המשאבים הכלכליים נעשית בכיוון אחד — מאגד אל חבריה ואל החברות־הבנות — ובאמצעים שונים ומתוחכמים. באותה עת ממשיכה אגד לעמוד כעני בפתח משרדי האוצר והתחבורה ולהתחנן לעזרה, תמיכה ושאר הכינויים היפים המתממשים במזומנים רשנים מקופת הציבור. זה מצטייר מדו"ח מבקר המדינה על אגד לשנים 1981—1984. חלק מהנתונים בדו"ח מעודכנים עד נובמבר 1986.

החברות־הבנות של אגד, בהן ניצב"א (החברה־הגג לחברות־הבנות של אגד), מפעלי תחנות האחזקה, בשלושת כולן, באמצעות מניות, על־ידי חברי אגד. אלא שהן — בניגוד לאגד — אינן נחשבות לחברות ציבוריות, ואינן כפופות לביקורת מבקר המדינה. אי לכך, המסמכים הקשורים בהן לא נפתחו לפני הביקורת. אף־על־פי כן, הצליח מבקר המדינה לחשוף תמונה מרתקת של מערכות הקשר בין אגד לבנותיה.

כך, לדוגמה, רכשה אגד באוקטובר 1984 ל־2105 מחבריה מניות של אלסינט ותדיראן בסכום כולל של 1.5 מיליארד שקל. אמנם, הרכישה מומנה לחברים כהלוואה. אלא שההלוואה ניתנה כשהיא צמודה לדולר. הפירות, עד למכירת המניות, היו בשיעור 95 אחוז, ואילו הריבית על האשראי שאגד נזקקה לו למימון ההלוואה היתה בשיעור 97 אחוז. "לדעת הביקורת, בהתחשב במצבה הכספי של האגודה, בתלותה בתמיכה מאוצר המדינה ובהזדקקותה המתמדת לאשראי מבנקים למימון פעולותיה, לא היה מקום להפניית משאבים כספיים על־ידי האגודה לרכישת ניירות בעבור החברים והשכירים".

עוד כותב המבקר, כי ביוני 1984 הוחל לשלם את משכורות החברים בתחילת החודש, במקום ב־15 בו. המבקר מציין כי הקדמת המשכורת ב־14 יום, בתנאי האינפלציה של אז, משמעה היה תוספת של שבעה אחוזים לשכר. המבקר מדגיש, כי הקדמת תשלומי השכר הגדילה עוד יותר את הוצאות המימון של אגד.

תרגיל להעברת זכויות

אגד הסבירה למבקר כי העובדים קיבלו את התמורה בעד שעות נוספות בפיגור של חודשיים, והקדמת המשכורת באה לפצותם על כך.

בדיקה של רואה חשבון מטעם משרד התחבורה העלתה, כותב המבקר, כי ההטבה הכוללת לעובדי אגד הסתכמה בשנת 1983 בתוספת של 1.1 אחוז לעומת שכרם בשנת 1982, וכעבור שנה, בתוספת של 6.1 אחוזים, לעומת שנת 1982. "לדעת הביקורת, בהתחשב במצבה הכספי החמור של האגודה, לא היה מקום להיטיב את תנאי השכר של חברי האגודה", כותב המבקר.

אשר להזרמת כספים מאגד לחברות־הבנות, המבקר מצא, כי בשנת הכספים 1982 נתנה אגד למפעלי תחנות הלוואת בעלים בסך 40 מיליון שקל (כ־1.7 מיליון דולר) ללא ריבית וללא הצמדה ובלא שנקבעו תנאי הפירעון. במאי 1984, החליטה מזכירות אגד להפוך את ההלוואה לשטר הון — ללא ריבית וללא הצמדה — שמועד פירעונו ב־30.6.86. אגד אמנם נימקה הלוואה זו בדמי השכירות הנמוכים שהיא משלמת לחברה־הבת תמורת השימוש בתחנות, אך המבקר מציין, כי ההלוואה, בצורה שבה ניתנה, גרמה "להגדלת ההון העצמי של מפעלי תחנות ולהקטנת תשלומי מס הכנסה. אילו היה אותו סכום נרשם במפעלי תחנות כדמי שכירות היה נחשב כהכנסה החייבת במס".

עוד תרגיל של העברת זכויות מאגד לחברות־הבנות התבטא בסבב של מניות. המבקר אומר כי לאגד היו מעל ל־17.5 מיליון מניות רגילות במפעלי תחנות, שהקנו לה זכויות בשיעור 49.3 אחוז ברווחי החברה, ומניית יסוד בעלת זכות ל־50 אחוז מכוח ההצבעה באסיפה הכללית. בפברואר 1982, החליט הדירקטוריון של מפעלי תחנות להקצות לניצב"א, ארגון־הגג של החברות־הבנות, קרוב לשלושה מיליוני מניות רגילות. "דרך זו הקטינה יחסית את חלקה של אגד במפעלי תחנות, וזכויות האגודה ברווחי מפעלי תחנות ירדו מ־49.3 אחוז ל־45.5 אחוז". עם זאת, המבקר מציין, כי עד סיום הביקורת המניות הללו לא הוקצו בפועל.

ואם אין די בכך, מדי באמצע אפריל 1984, החליטה מזכירות אגד — כותב המבקר — להמליץ לפני הנהלה למכור לניצב"א את כל המניות הרגילות וכן את מניית היסוד תמורת סכום שהיה שווה אז לכ־10.6 מיליון דולר. הנהלת האגודה קיבלה את המלצת המזכירות בו ביום, מציין המבקר. "אין באגודה מסמכים לביסוס החלטתה של המזכירות למכור את המניות בסכום זה".

אסיפה יוצאת מן הכלל

לשונו הנקייה של מבקר המדינה אינה מונעת ממנו חשיפת סיפור מרתק: המזכירות המליצה, ובו ביום התקבלה ההמלצה על־ידי ההנהלה. אלא שבינתיים היה מי שביקש מרואה החשבון שיעריך את שווי המניות. והנה זה פלא: הערכת רואה החשבון הגיעה מיד למזכירות. הבשורה שבאותה הערכה הסתכמה ב־13 מיליון דולר. וכך, במחי החלטה בהולה של ההנהלה לקבל את המלצת המזכירות, הפסידה אגד 2.4 מיליוני דולר, והמרוויחה הישירה היתה ניצב"א. המבקר שואל בדו"ח, מדוע לא חיכתה מזכירות האגודה לקבלת הערכתו של רואה החשבון. נראה כי התשובה ברורה למבקר, והשאלה נשאלה מתוך דרכי נימוס.

שיטה זו המשיכה לפעול גם במישורים אחרים. כך מציין המבקר את האסיפה הכללית של בעלי המניות של ניצב"א, שנערכה בנובמבר 1982, כאסיפה "יוצאת מן הכלל". באותה אסיפה הוחלט לשנות את התזכיר והתקנות של החברה ולצמצם את הזכויות הנובעות מהמניות שבידי אגד. כך, במקום שלאגד תהיה הזכות למנות 16 מבין 19 דירקטורים של ניצב"א, ניתנה לה מאז הזכות למנות רק שלושה מבין 21 חברי הדירקטוריון. כן בוטלה זכות האגודה ל־76 אחוז מכלל קולות ההצבעה באסיפה הכללית של החברה. "האגודה לא קיבלה שום תמורה מהחברות־הבנות בעד הסכמתה לשינויים האמורים", מציין המבקר.

כך קרה, שב־1982 הועברה השליטה של אגד בניצב"א לידי חברי הקואופרטיב, ואילו כעבור שנתיים, מכרה אגד את מניותיה במפעלי תחנות לניצב"א. השינויים האלה נעשו כאשר ברקע, עוד משנת 1977, נתנה אגד לבנקים ערבויות בלתי־מוגבלות — בסכום ובמועד — להבטחת התחייבויותיהן של מפעלי תחנות וניצב"א. "האגודה ערבה איפוא בסכומים בלתי־מוגבלים לבנקים, להבטחת התחייבויותיהן של החברות, בלא שיש לה עוד שליטה עליהן. אין, לדעת הביקורת, מקום שאגודה, כמפעילת שירות ציבורי חיוני בר־פיקוח, תתן ערבויות, על כל הסיכונים הכרוכים בכך, ללא פיקוח ממשלתי הולם", קובעת הביקורת.

ללא נתונים מספיקים

המבקר מציין עוד, כי אגד מביאה לתחנותיה פוטנציאל לקוחות רב למסעדות ולמזנונים המנוהלים על־ידי החברות־הבנות. אף־על־פי כן, אין היא נהנית מערך נוסף זה, אלא החברות־הבנות. "יתרון כלכלי זה, על השלכותיו, לא נדון בוועדות הציבוריות, שמונו בשעתן בהקשר לקביעת שיטת התעריפים והתמיכות בתחבורה הציבורית, ואינו מוצא את ביטויו, אף לא העקיף, בנוהל של התמיכות", מדגיש המבקר.

המבקר כותב, כי לפי הסכם התשומות מינואר 1984, קיבלה עליה הממשלה לפרוע כ־235 מיליון דולר, שהם כ־71 אחוז מחובות האגודה לאותה עת. כל זאת, כאשר במשרדי האוצר והתחבורה לא נמצאו ניתוח ופירוט של חלוקת הסכום הכללי של החובות, לפי מקורותיהם. "ואף האגודה לא המציאה לביקורת ניתוח ופירוט כאלה", כדברי הביקורת.

בכל הביקורת מציין המבקר, כי משרדי האוצר והתחבורה קיבלו החלטות על הזרמת כספים ומתן ערבויות להלוואות של אגד, בלי שיהיו נתונים מספיקים בידי שני משרדי הממשלה. "בהיעדר כל זה, נתקבלו ההחלטות על־ידי משרדי האוצר והתחבורה, במו"מ ומיקוח בינם לבין האגודה, ואין זאת שיטה לבסס החלטות בעלות משמעות כספית כה גדולה, ובקנה־מידה כזה, כפי שהתקבלו בחוזה מ־1984", קובע המבקר.

במסיבת־עיתונאים שערכה הנהלת אגד, הוקדשה לתגובת האגודה לדו"ח, אמר יו"ר המזכירות, שלמה לוין, כי אגד מעולם לא שילמה לחברות־הבנות מעבר למה שהורשתה על־ידי ממשלת ישראל. עם זאת, הוא קיבל את דברי הביקורת שאגודה, כי בחוזה של התשומות התחייבה אגד להתנתק מהחברות־הבנות. אשר למשכורות החברים, אמר לוין, כי הם קופחו ביחס למה שהותר להם בחוזה של התשומות. הוא אישר כי אגד רכשה לחבריה מניות בתנאים משופרים, "אבל אם אנחנו יכולים לתת הטבות לביטחונות לחברים, אין סיבה שלא נעשה כך".

אוטובוס מרצדס חדש

חב' הארגז בנתה בימים אלו אב טיפוס חדש של אוטובוס מרצדס OH 1625 לשימוש עבור מועצות אזוריות ולהסעות תיירים. מרכב האוטובוס מיועד להסעת 15 נוסעים בישיבה + נהג. המרכב בנוי על שלדה חזקה במיוחד המאפשרת מעברים בשטחים קשים, ויכולת לירידה מהכביש. אוטובוס זה מתאים גם להסעות חיילים בשטחי אימונים.

מנוע האוטובוס ממוקם בחלקו האחורי של המרכב, והינו בעל הספק של 052 כ"ס. תיבת ההילוכים היא בעלת 6 הילוכים קדימה סינכרוניים + הילוך אחורי מצויד ברטרדר המסייע לבלימת הרכב ללא שימוש במעצורים ומאריך את חיי הבלמים עד כדי 52 אלף קילומטר. המרכב עומד בכל הדרישות התקן של מח' התקינה של משרד התחבורה וחב' הארגז עיצבה חזית חדישה ואסתטית במיוחד למרכב זה.

מחירו של אוטובוס מרצדס OH־5261 הינו 751 אלף שקל + מע"מ.

עוד נתיב צהוב בתל־אביב

עוד קטע לתחבורה ציבורית (נת"צ) נפתח בסוף השבוע בדרך חיפה בתל־אביב. תחילת הנתיב בצומת הרחובות דרך חיפה־איינשטיין, והוא מחבר לנתיב הקיים ברחוב פנקס דרומה. אורך הנתיב החדש 2.7 קילומטרים והוא בצד הימני של מסלול הנסיעה בדרך חיפה מצפון לדרום.

העבודה בוצעה על־ידי פרויקט ניהול תנועה בתל־אביב, המשותף למשרד התחבורה, עיריית תל־אביב, הקואופרטיבים לתחבורה וחברת "נתיבי איילון".

מנכ"ל נתיבי איילון, רני הולצמן, מסר כי בקטע שנפתח עתה נוסעים מדי יום כ־1500 אוטובוסים ו־1300 מוניות, המסיעים יחד כ־40 אלף נוסעים. שיעור הנוסעים בתחבורה ציבורית, מכלל הנוסעים בקטע זה, הוא 40 אחוז בממוצע יומי ומגיע לכ־65 אחוז בשעות השיא בבוקר. הפעלת הנתיב לתחבורה ציבורית תוריד את התנובורה הציבורית, כך שמעתה תוכפל מהירות הנסיעה של רכב ציבורי בנתיב, מ־12 קמ"ש לכ־25 קמ"ש.

עלות הפרוייקט כ־500 אלף ש"ח, שמומנו על־ידי משרד התחבורה, עיריית תל־אביב וקרנות השיפורים של הקואופרטיבים לתחבורה.

הכלב — ככל האדם

בהתאם לתקנות התעבורה אסור לנהג ציבורי לסרב להסיע עיוור עם כלבו — תזכורת בנוסח זה העביר באחרונה המפקח הארצי על התעבורה פנחס בר־שאול למנהלי התנועה בקואופרטיבים אגד ודן ולידי הארגון הארצי של בעלי המוניות.

במכתבו מתריע המפקח הארצי על תלונות שהגיעו בנושא זה, ומורה לאחראים להסב את תשומת לבם של הנהגים הציבוריים לחובתם להסיע כלבי נחייה המלווים עיוורים.

עבירות עתירות ניקוד

מחלקת התנועה של משטרת ישראל פרסמה בימים אלה מזכר פנימי מיוחד לשוטרים, בדבר הטיפול בעבירות תנועה. המזכר קובע עשר עבירות חמורות בדרך, שהשוטרים נקראים לתת להן דגש רב יותר. כדאי שיעיין בהן כולנו, הן כדי שנמנע מעצמנו תאונות, הן כדי שנחסוך מעצמנו אי־נעימות, שכן עבירות אלו מופיעות ברשימת הגורמים המרכזיים לתאונות־דרכים עם נפגעים.

1. אי־ציות לרמזור (הזמנה לדין — 4 נקודות בשיטת הניקוד).
2. אי־ציות לתמרור "עצור" (עבירת קנס — 4 נקודות).
3. אי־ציות לתמרור "האט ותן זכות קדימה" (הזמנה לדין — 4 נקודות).
4. סטייה מנתיב הנסיעה (הזמנה לדין — 2 נקודות).
5. עקיפה — א. על קו הפרדה (הזמנה לדין — 4 נקודות). ב. כששדה־הראייה חסום או מוגבל (הזמנה לדין — 4 נקודות)
6. אי־שמירה על הימין (עבירת קנס — 4 נקודות).
7. אי־מתן זכות קדימה להולכי רגל במעבר חצייה (עבירת קנס — 4 נקודות).
8. א. הולך־רגל שאינו מציית לרמזור (עבירת קנס). ב. הולך־רגל שאינו חוצה במעבר חצייה, המצוי בקרבת מקום (עבירת קנס).
9. כניסה לצומת שאינו פנוי (עבירת קנס — 2 נקודות).
10. נהיגה במהירות־יתירה (הזמנה לדין — 4 נקודות).

* מתוך "דף לנוהג" של "נתיבים".

חוכמת הרמזור

הרמזור הוא תמרור חכם. כאשר יודעים לנצל את כל התחכום שבו, הוא אפילו חכם מאוד.

"אלא שבמדינה זו", לדעת מומחה הרמזורים מספר אחת בארץ, מתחלקת לשלושה ולשאינם־יודעים. וכאשר אירע גורלו של רמזור ליפול לידיהם של הלא־יודעים, הוא מתפקד מרבית שנותיו כ"חכם בלילה": נותן אור ירוק צהוב־אדום, ללא כל קשר עם עומסי תנועה ושאר דברים חשובים. וכך קורה לא אחת, שבמקום לשרת את התנועה, כאשר הוא בכלל פועל באותם מקומות הוא רק מכביד עליה.

610 רמזורים יש בישראל והם מתוחזקים על־ידי כ־35 רשויות. בגוש דן בלבד יש כ־310 רמזורים, ואילו בכל מחוז המרכז יש 420. ישעיהו רונן, סגן מהנדס מחוז תל־אביב והמרכז במשרד התחבורה, הנחשב "המומחה" בענייני רמזורים בארץ, מבחין היטב בין שני סוגי רשויות: יש תל־אביב, ירושלים, חיפה ומע"ץ, ויש — כל השאר. ברשויות הגדולות כמו תל־אביב ומע"ץ יש בקרה מרכזית ויש אגף תנועה עם מהנדסים. בירושלים ובחיפה ההיקף קטן יותר, אבל הרמה סבירה. "מה שמעבר לזה — כל מה שיש זו בדרות מוחלטת", קובע רונן.

הוא מסביר, כי רמזור הוא אמנם תמרור, אבל הפעלתו כרוכה בידע בתחומי החשמל, הגלאים, קיבולת, חישובי זמנים, הזרמת תנועה, גלים ירוקים, הולכי רגל, השלבות מצבים שונים על תאונות. "ידע זה אינו בנמצא ברמת הרשויות הקטנות. מי שמטפל שם ברמזור אחראי בו־זמנית גם לביוב ולדברים אחרים. הוא יעשה הכל כדי להתרחק מהטיפול ברמזור, ויסמוך בכל על הקבלן, שחייב על־פי החוזה להתקין ואף לתחזק את הרמזור", אומר רונן.

וכאן חושף איש משרד התחבורה את הבעיות הכאובות. הרמזור הוא כלי יקר מאוד. הוא גם כלי חכם, כאמור. אלא מה הוא יכול להגיע הכי חכם ביום הצבתו, אז הוא נבחן ונבדק בידי מומחי משרד התחבורה. מרגע שהוא עומד ופועל, עוברת — על־פי חוק — האחריות לתפעולו התקין לידי הרשות המקומית. וכאן מתחיל המלכוד. הקבלן אמנם חייב גם באחזקה תקינה, ועל כך הוא מקבל דמי אחזקה מכובדים, "אבל אם האחראי בעירייה אינו מסוגל להבחין באחזקה שוטפת שלא בוצעה או בליקויים שלא תוקנו, קל לקבלן להתחמק מביצוע חובתו. יתר על כן, יש לו פיתוי ממשי לעשות כן, כי את התשלומים לאחזקה הוא מקבל אוטומטית", אומר רונן.

התוצאה היא שהתיקונים היחידים המתבצעים ברמזורים במרבית הרשויות נעשים כאשר הרמזור כבה. "כל עוד האורות ברמזור ממשיכים להתחלף, איש אינו נוגע בהם. כך קורה, שרמזור שהוצב בצורה הטובה ביותר מתחיל אחרי שנה לגמגם, והוא ממשיך עשר שנים ויותר", אומר המומחה.

ומה עוד נדרש מרמזור, לבד מלאוֹת ירוק־צהוב־אדום? הרמזור בן ימינו יכול להתאים עצמו לנפח התנועה המשתנה. הוא יכול לשנות את קצב פעימותיו בהתאם לכיווני הנסיעה השונים, ולהתפלגות נפח התנועה מכיוון אחד ומכיוון אחר. הוא יודע להתאים עצמו למהירויות המשתנות בחלקי יממה שונים, ולכמויות הולכי הרגל החוצים את הכביש. "למרות זאת, הרמזור הזה ממשיך לפעול בצורת טאון בדיוק כפי שתוכנת לפני חמש ועשר שנים, כאשר המקום היה דל־תנועה", קובל המהנדס.

מערכת הבקרה הארצית נכנסת די פעם לתמונה. לא כפעילות שוטפת: זאת לא רק משום שהחוק אינו מעניק "שיניים" בעניין זה למשרד התחבורה: כל הסמכות נמצאת בידי הרשות המקומית, הקשורה בחוזה עם הקבלן. אבל גם במצב שונה, לא היתה הרשות המרכזית יכולה לבצע בקרה ראויה לשמה, בכוח האדם המצוי לה. רונן אומר, כי גם אילו לקחו על עצמם פעילות זו, היו מגיעים לכל רמזור רק אחת לשנתיים.

מה עושים? מתערבים כאשר יש פנייה מצד הרשויות המקומיות. "הם מקבלים מכתבי תלונה. מכתבים אלה יכולו לעזור להם באיתור הרמזורים הפגומים. אבל הצרה היא, שלעתים קרובות הגורם המטפל ברשות המקומית כלל לא מבין את הבעיה המועלית במכתב, ואז הם פונים אלינו", אומר רונן.

וכאן מתחיל המומחה הארצי להלך עם קבלני הרמזורים על חבל דק. להם אין חוזה אתו, אבל הוא הגורם המאשר את הציוד לרכישה לאחר בדיקתו במפעל. לכן, חוקית, אין למהנדס משרד התחבורה מה לומר לקבלנים. אבל מעבר לכך קובעים משחקי־הכוח. הקבלנים יודעים על איזה צד של הפרוסה מרוחה החמאה וממלאים היטב אחר הוראות משרד התחבורה. "זה, בתנאי שתפסתי אותם". הצרה היא, שאני מסוגל להגיע לרמזור כזה אחת לשנתיים. ובינתיים, הקבלנים נהנים מדמי אחזקה לא מבוטלים מבלי לעשות כמעט דבר, אלא אם כן הם "נתפסים", אומר רונן.

כדי להתגבר על התופעה, ניסו בזמנו הרשויות המקומיות לחייב בחוזה, שאחזקה לקויה תישא בקנס. הם עשו זאת כאמצעי ארתעה. אבל העניין פעל כבומרנג, אומר רונן. כדי שקנס ייתבע וישולם, יש לאתר את התקלה ולהגיש תלונה. אבל הרי הצרה היא באי היכולת לאתר את התקלות. בינתיים, כאשר במבנה היתה התניית קנס, העלו החברות את מחירי האחזקה בצורה משמעותית, כביטוח מראש לקנסות אפשריים. התוצאה: קנסות לא שולמו, כי תקלות לא אותרו, אבל דמי אחזקה גבוהים שולמו מראש.

"הפתרון הוא שהרשויות המקומיות יחזיקו מהנדסי תנועה ברמה. כך השתבעו כבר רשויות רבות. אבל אלה שפירסמו מכרזים בעניין לא קיבלו כלל מועמדים מקצועיים. וכך קורה, שמכשור מתוחכם ויקר, שיכול לתת שירות תנועה מעולה, עומד במרבית הצמתים בארץ כגולם טיפש, שמחליף אורות צבעוניים וזהו זה", אומר אינג' ישעיהו רונן.

חגורת הבטיחות האוטומטית

★ מתוך "נתיבים"

כמה מדגמי המכוניות הפרטיות שתייצר חברת המכוניות "פורד" בארה"ב בשנה הבאה יצוידו בחגורות בטיחות אוטומטיות.

עם הצתת המנוע, תנוע החגורה על מסילה שמעל הדלת ותיהדק על הנהג והנוסע היושב לצדו. החגורה יכולה לנוע קדימה כדי להקל על הכניסה והיציאה מן המכונית.

למקרה חירום — יש מתג שחרור מן החגורה על לוח־המחוונים.

"המהירות" כמחזה בלי צנזורה

ב־17 בינואר נדונה בכנסת השאילתא בעל־פה שהגיש ח"כ בני שלומא לשר התחבורה חיים קורפו:

"הנושא שהועלה לאחרונה להגבלת המהירות שמטיל משרד התחבורה — 90 קמ"ש — בעוד שרבים וטובים בארץ, ביניהם אף שר המשטרה, תובעים להעלות אותה ל־110 קמ"ש ואף ל־120 קמ"ש. לא מדובר סתם, כי ראש ענף תנועה במשטרה ערך ניסוי בשלושה קטעי כביש בארץ, העונים על סטנדרדים בין־לאומיים של "כבישים מהירים". במסגרת הניסוי היתה המשטרה אמורה להגיש דו"חות רק מעל מהירות של 110 קמ"ש. אלא שהניסוי — אם היה כזה — נעשה בחשאי. לאיש לא הוסבר כיצד מבצעים ניסוי כזה מבלי שהנוסעים יידעו עליו. כי הרי אז ייבחן מצב אנומלי, שבו משתתפי הניסוי יהיו רק "עבריינ־י מהירות", אשר מטבע הדברים אינם כוללים את כל הנוהגים בכביש, ואילו הכוונה — בכל

ח"כ בני שלומא

שניתן לנחש — היתה לבחון מצבי נהיגה מותרים, שיכללו את כל המשתמשים באותם כבישים בתקופת הניסוי. ואז באה ההפתעה הגדולה: מיד עם הפרסום הודיעה המשטרה על ביטול הניסוי. על רקע זה התפתח בכנסת דיון מעניין, שעיקרו מובא להלן.

בני שלומא: משרד התחבורה והמשטרה מבלבלים את הציבור בהוראותיהם הסותרות בנושא העלאת מהירות הנסיעה. אבקש מכבוד השר להשיבני מעל בימת הכנסת:

א. האם ניתן לקבוע מהירות נסיעה גבוהה, מתוך הסכמה שבשתיקה שאין הברירה לציית לה?

ב. מדוע שלא תועלה מהירות הנסיעה המותרת בכל כבישי ישראל לאלתר?

שר התחבורה חיים קורפו: אין כל יסוד עובדתי, שמשרד התחבורה ומשטרת ישראל מבלבלים את הציבור. משרד התחבורה קבע בצורה בהירה, חד־משמעית וברורה,

שר התחבורה חיים קורפו

שהמהירות בכבישים הבין־עירוניים היא 90 קמ"ש לשעה.

נכון שיש שלושה קטעי כבישים בין־עירוניים שבמבנה שלהם הם כבישים מהירים. באופן תיאורטי אפשר להעלות את המהירות בקטעים הללו. אבל בסך הכל, בהיותם קטעים בודדים בכבישים מתמשכים הם יצרו אווירה של מתירנות שגם היום אנחנו משלמים מחיר יקר בגללה. החלטתי, גם לגבי שלושת הקטעים האלה, לא לסטות מהמותר עכשיו, ולשמור על כך לפחות עד אשר ייסללו המשכים ויהיו כבישים בין־עירוניים אשר מראשיתם ועד סופם יהיו כבישים מהירים, היינו, עם גדר הפרדה ועם נתיבים מספיקים מהצדדים. אז נוכל לבחון אם להעלות את המהירות המותרת בהם כפי ההצעות השונות שהועלו.

מרדכי וירשובסקי: קראנו שב־חלק ממדינות אירופה אין הגבלה של מהירות בכבישים.

ח"כ מרדכי וירשובסקי

חיים קורפו: יש מדינות באירופה שאין בהן הגבלה, זה נכון. אני חושב שערך החיים במדינות הללו הוא נמוך. מספר הנפגעים בהן הוא רב. בכל אופן, אנחנו איננו יכולים להרשות לעצמנו מה שמרשה לעצמה גרמניה.

בני שלומא: הגורם שצריך לאכוף, אדוני השר, את חוקי הנסיעה — המשטרה — חושב אחרת. לא עשיתי סקר מדויק, אבל רוב אזרחי ישראל, לפחות אלה שנוהגים ברכב, חושבים אחרת. יכול להיות שהגיע הזמן להקים ועדה אחרת, משום שוועדה של שלושה אנשים, בני־אדם בשר ודם, יכולה גם לטעות.

כבוד השר מביא דוגמאות ממקומות שנראים בעיניו. אבל כפי שהרק כבר חבר הכנסת וירשובסקי, ישנן מדינות אחרות ששם תנאים אחרים, שונים לחלוטין. המציאות מוכיחה שאין שם יותר תאונות. אני שואל את השר, האם זה סביר שתהיה מהירות נסיעה אחידה גם לאוטובוס מלא נוסעים, גם למשאית, וגם למכונית פרטית? פירוש הדבר שאותה מכונית פרטית צריכה לנסוע מרחק של 150 ק"מ אחרי האוטובוס ללא שדה ראייה, ללא שום דבר. האם זה סביר שלאחר חצות, כאשר הכבישים ריקים לחלוטין, צריכים לנסוע בכביש ואפיעה 80 קמ"ש בלבד? האם כבוד השר לא חושב שהגיעה העת לא להילחם בתאונות והמזמרות הכן שצריך תותחים? יש שינויי־ערכים מהולם, והאונות לא נגרמות בגלל מהירות.

שמחה דיניץ: בגלל אונות קראנו בעיתונות שהיה ניסיון לבחון בסקר מסוים את התוצאות שיכולות לנבוע מהגדלת מהירות הנסיעה בקטע של הכביש בין שער הגיא לתל־אביב, במהירות של 110 קמ"ש. קראנו גם שהניסוי הופסק לאחר שהוא הודלף. כתוצאה מזה נמצאו אזרחי ישראל מפסידים, מפני שום בולם (מצפים) בשימה עצורה לדעת מה יהיו תוצאות הניסוי הזה שהופסק.

ח"כ שמחה דיניץ

אתה אומר שקיימת אפשרות תיאורטית להגדיל את המהירות בקטעים מסוימים של הכבישים, אבל אי־אפשר לנסוע באופן תיאורטי, נוסעים באופן מעשי. אינני רואה סיבה מדוע לא נייסם את המבחנים שנעשו על־ידי המשטרה באותם קטעים שטותות הגדלת המהירות.

כנהגן של הכביש הזה כארבע־חמש פעמים בשבוע, אני יכול להעיד כאן בכנסת: אינני יודע על אף אזרח אחד ששומר בתנאים של 90 קמ"ש. על כל פנים, כאשר אני נוסע 90 קמ"ש לשעה כולם עוברים אותי, כולל המשטרה. לכן הייתי מבקש לבחון מחדש את ההגבלה הזאת לגבי נסיעה בקטעים כמו בקטע הזה שהזכרתי.

שבח וייס: אדוני השר, אני מבקש למסור משהו מניסיוני. אני חמש שנים משרת בכנסת ועולה פעם או פעמיים בשבוע לירושלים מחיפה. בשני הקטעים שבהם מדובר על הניסוי, אינני זוכר מקרה אחד מובהק שמישהו לא יעקוף אותי. ואני משתדל לנסוע 90 קמ"ש.

בעיקר לאור העובדה ששני הכבישים, הדמנים לא יכולים לעמוד בשום אופן בחקיקה הקיימת. אני ממליץ שתקבע את זה בחשבון.

חיים קורפו: לא היינו שותפים לניסוי של המשטרה. אינני יודע מה היתה כוונתו ואינני יודע מה היתה מטרתו. אינני יודע מה ניתן להשיג. כאשר רוצים לבחון את מידת ההשפעה על נסיעה מהירה מודיעים לציבור שאפשר לנסוע מהר, מודדים אחר כך את התוצאות, אולי מלוחים עוד קצת נפגעים לבתי־חולים, ועוד יותר הרוג — ואפשר על־פי זה להגיע למסקנות.

כאשר לא מודיעים לציבור, לא מובן לי מהו הניסוי. המשטרה יכולה גם להחליט לעשות ניסוי לא להעביר לדין מי שיעבור פחות מחמשת אלפים שקל. מבחינה פרקטית, זה נוח באשר לגבי חלק גדול מהמצמצמ. אבל האם זה תפקידה של המשטרה?

אני רוצה לומר, שהוועדה של הקונגרס האמריקאי, שנבחרה ב־1984, שנים לאחר הטלת המגבלה בשל בעיית הדלק, קבעה במפורש ובבהירות שיש קשר ישיר בין המהירות לתמותה הנגרמת בתאונות דרכים ומספר הנפגעים.

אני קורא מתוך הדין־וחשבון של המכון לחקר התחבורה של הטכניון ושם הוא מציין: בכל הארצות המפותחות המהירות מוגבלת. לפי רמות תפיסות תחבורתית ברמה גבוהה וכושר כלי הרכב, כמו באירופה ואמריקה הצפונית. בצרפת המהירות מוגבלת ל־60 קמ"ש בעיר, 80 קמ"ש בכבישים בין־עירוניים ו־100 קמ"ש באוטוסטראדות. בארצות הברית המהירות מוגבלת ל־88 קמ"ש בכבישים בין־עירוניים, כולל אוטוסטראדות. בגרמניה המהירות אמנם לא מוגבלת באוטוסטראדות, אך מוגבלת ל־100 קמ"ש בכביש בין־עירוני ול־50 קמ"ש בתוך הערים. ביפאן המהירות מוגבלת ל־40 קמ"ש בעיר, 60 קמ"ש בכביש בין־עירוני ו־100 קמ"ש באוטוסטראדות.

שלילת הרישיון כעונש משכנע

בארבע מדינות בארה"ב נעשה מחקר שמטרתו לבדוק באיזו מידה משפיעה שלילת הרישיון על שיפור התנהגותו של הנהג בכביש. אף כי מקובל לחשוב שזה אמצעי יעיל (מרחיק את הנהג הפרובלמטי מן הכביש, ומרתיע יעיל לציבור הנהגים), היו שהטילו ספק בעניין זה, בנימוק שרוב הנהגים שרשיונם נשלל בעקבות שיכרות, ממשיכים לנהוג גם אחרי השלילה, וכן מנימוקים אחרים.

המחקר מראה כי מי שרשיונו נשלל, גם אם הוא נהג בתקופת השלילה, הוא נהג ביתר זהירות ונוסע פחות קילומטרים. בשנת 1977 נעשה בקליפורניה מחקר שבו הושוו שתי קבוצות נהגים שהורשעו פעמים מספר בנהיגה תחת השפעת האלכוהול. נהגי קבוצה אחת נידונו לשלילת רישיון, ואילו בני הקבוצה האחרת נידונו לקנסות בלבד. המחקר מגלה כי חברי הקבוצה שרשיונם נשלל היו מעורבים בפחות תאונות־דרכים ועברו פחות עבירות תנועה מאשר חברי הקבוצה השנייה. מגמה זו נשמרה במשך ארבע שנים מתום תקופת השלילה.

גם במחקר שנעשה במדינת וושינגטון נחקק אותו הנוהג השלילה... כתוצאות איפשרו לקבוצת נהגים שהורשעו בנהיגה בשיכרות ונידונו לשלילת רישיון, להמיר את השלילה בהשתתפות בתכנית טיפול מיוחדת. המחקר מראה כי קבוצה זו היתה מעורבת בתאונות רבות יותר מאשר קבוצת הביקורת שרשיונה נשלל. מממצאים אלה עולה שבו שהעונש המרתיע ביותר הוא שלילת הרשיון.

* מתוך "דף לנוהג" של "נתיבים"

הרפתקה בחנייה אסורה

מאת מרים גורן

מניין לזר הנקלע לתל אביב במכוניתו להכיר את תקנות החנייה במקום? זו בעיה שנתקלתי בה באחרונה כמה פעמים. בן משפחתי ירד עם מכוניתו מירושלים לתל אביב לאחר שיותר משנה לא עשה כן, אלא נהג לבוא ברכב ציבורי. החנה האיש את המכונית ברחוב צדדי וקפץ ליד שפת מדרכה מסומנת בכחול. כנהוג בירושלים, צעד לקצה המדרכה לבדוק אם יש תמרור המורה על חובת דמי חנייה ועד איזו שעה. לתמרור כזה לא היה זכר לא בתחילת הרחוב ולא בקצהו. בדק הנהג את המכוניות החונות לפני מכוניתו ומאחוריה ולא ראה שום כרטיס חנייה באף אחת מן החלונות. הניח לתומו שזהו רחוב קטן שמותר לחנות בו ללא תשלום. משחזר מעיסוקיו, מצא דו"ח של העירייה על שמשתו. כל שאר המכוניות שלא היו מצוידות בכרטיס — לא נקנסו.

לא התעצל האיש וכתב מכתב למחלקת החנייה של העירייה בה הסביר, כי כירושלמי הוא רגיל לתמרורים המלמדים היכן חייבים בכרטיסי חנייה וכן באילו שעות של היממה חלה חובה זו. מניין לו לאורח בת"א לדעת מה הן תקנות המקום ללא תמרורים? הוא יצא מן ההנחה שהתקנות הן כלל־ארציות ולא כל יישוב עושה חוק לעצמו. קיבל האיש תשובה מן העירייה, כי אין צורך בתמרור כיוון שאבני שפה צבועות כחול־לבן מחייבות כרטיס חנייה ועל כן עליו לשלם את הקנס. בכל זאת סבר האיש שעיריית תל־אביב שמה מכשול בפני עיוורים. בפעם אחרת כבר לא ביקש הציוד את שימוש בכרטיס, אלא שכל העוברים והשבים שנשאלו, לא ידעו לענות עד איזו שעה חייבים להדביק כרטיס ומאיזו שעה מותרים.

המר יותר היה מצבם של באי אותו יום השתלמות, שנערך באחד מבתי המלון ברחוב הירקון. האנשים שהגיעו מכל הארץ יצאו מרוצים מאוד מן ההשתלמות, אך משחזרו בתום היום למכוניותיהם, נדהמו. על אחד מהם היו הגלגלים מסומלים? מתברר שלא היתה למלון הגדול חנייה מסודרת והם חנו את כלי רכבם ליד מפריע שמסומן עליו כי הוא מיועד לתחנת מוניות. אלא שמוניות לא חנו שם אלא מבתי המלון ממש, אבני השפה היו ללא צבע ולא היה שום תמרור אזהרה עם סמל הסיגנרל כמו שיש בירושלים למשל. הנפש בעלי הרכב לא ידעו מה הוליך לשחרר הרכב, היכן משלמים את הקנס, מתי מסדרים הדיך יוצאו לישובים המחוסים.

ראשי הערים יכולים בהחלט לתקן תקנות ארציות אחידות, כדי למנוע הפרשת הטחה על־ידי מי שכלל אינם מתכוונים להולל בחוק.

יופיה של הספונג'ה

עוצמת מבער מכשירך מקבעת על־פי הצורך בתאורה מירבית בתנאי ניראות קשים. עונת הגשם, העתירה בריסוסי מים, בבצם בבר ובעננות נמוכה, מקשה על הראייה ביום ובמיוחד בלילה. [illegible] של צבר מנבך הקטעים... [illegible] בשעה שאתה זקוק להם ביותר.

ההבדלים בין פנס נקי למלוכלך נראים כאן בבירור. והמסקנה היא שלך. אין ירקים בייקטנת מה הפרש עוצמת האור בין פנס נקי לפנס עטוי בוץ, אך מהנדסי חברת "פולקסווגן" מעריכים, שעוצמת האור של פנס מלוכלך עלולה להגיע לכ־5 אחוזים בלבד מעוצמתו המלאה. [illegible]

* מתוך "אוטוטיפס" — בהגבעות לענייני רכב, היוצא לאור בחברה "פולקסווגן"

יתר פתיחות לשאלה הפלשתינית

מאת משה קול

הכרזתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, כי ישראל לא תסכים לוועידה בין־לאומית, לדיון על השלום באזורנו, עומדת בניגוד מוחלט לעובדות. שמעון פרס, כראש ממשלה, הציע ואף התחייב להשתתף בוועידה כזאת, שישתתפו בה ירדן וגורמים פלשתינאים שאינם כפופים לאש"ף ואינם עוסקים בטרור. לפי הסכם "קמפ דייוויד", גם מצרים צריכה או יכולה להשתתף בוועידה כזאת, אם תרצה בכך. מר פרס סיכם הצעה זו עם נשיא מצרים ומלך מרוקו, בתפקידו כראש ממשלת הליכוד הלאומי. במדיניות יש הכרח בהמשכיות, ואין מר שמיר יכול להתכחש לסיכום זה.

גאולה כהן ראויה לברכה

קריאתה של יהודית קארפ

משק הפועלים – סוף?

שוקולד איננו חלוצי יותר כשחברת כור מייצרת אותו ולא עלית

מאת זלמן שובל

שיוויון הזדמנויות – הגברת היעילות

מאת ד"ר פרנסס רדאי

הכותבת היא מרצה בפקולטה למשפטים של האוניברסיטה העברית.

סילוף היהדות

תמוה כיצד רבנים בישראל השאירו אשה עגונה ללא עול בכפה במשך 15 שנים. ועוד תמוה שהוסיפו יגון על מכאובה ולא אישרו הסכם גירושים בגלל ראש חודש

מאת פרופ' יואל קרמר

השתלות כבד – אליה וקוץ בה

מאת פרופ' שמואל פנחס

הכותב הוא מנהל המחלקה הראשית "הדסה", ירושלים.

מכירת מניות באילוץ

הצעת רכש היא הצעה לרכישת מניות של החברה (חברת המטרה), המופנית לבעלי המניות הקיימים בחברת המטרה. הצעת הרכש נעשית על־ידי בעל מניות קיים בחברת המטרה או על־ידי גורם חיצוני, אשר יש בכוונתם לרכוש שליטה או חלק משמעותי במניות חברת המטרה.

מאת דוד הודק

הכותב הוא משפטן

מה זה אויי מַאי (OYI MAI)?

לא נחוץ מילון סיני.
אויי מַאי בסינית פרושו Take away. לקחת הביתה.
נעם אוועק!
עכשיו אתה מבין? מחכה לך חגיגה של אויי מַאי בכפר שמריהו. תעבור ותיקח.
או-תטלפן 052-70448 ויביאו לביתך.

יש חדש בטייסט אוף סצ'ואן

מרכז מסחרי כפר שמריהו טל': 052-70448

יש המון סינים אבל רק טייסט אוף סצ'ואן אחת!

هكذا عن الاصل

صكنا من الاحل

מכתבים למערכת הארץ

תנו לו ללכת

מחובתו של ראש הממשלה לקבל ללא היסוס את התפטרותו של שר הפנים ולהימנע מכל מאמץ למצוא "פתרון" להישארותו בממשלה בכל תפקיד שהוא.

התייחסות השר פרץ והחוגים שהוא מייצג בממשלה אל השאלה מיהו יהודי, מבוססת על תפישה פונדמנטליסטית קיצונית. לא רק שאבד עליה הכלח, אלא היא מעוררת סלידה ושאט־נפש ברובו המכריע של העם היהודי, ועל כן אין למחול עליה ואין להשלים עמה.

התפטרותו של פרץ היא הזדמנות פז לצעידת הצעד הראשון בכיוון לשבירת המונופולין של האורתודוקסיה, המשתלטת על חיינו וכופה עלינו אורחות־חיים שאיש אינו יכול ואינו רוצה לעמוד בו.

על שתי המפלגות הגדולות להתעלות מעל לשיקולים האלקטורליים העתידיים, שאך ורק בגללם מצליחים פרץ והחוגים שהוא מייצגם להלך אימים על תושבי המדינה הזאת.

תנו לו ללכת והוכיחו לו ולתומכיו שיש גבול לסחטנות וכי בכוחנו לשים לה קץ.

חיים סלומון

תל־אביב

*

אם וכאשר יחדל הרב פרץ לשמש שר הפנים, לא יימצאו רבים שיצטערו על כך. בכל הופעותיו והתבטאויותיו, הוכיח פרץ כי הוא משתייך לקבוצה קיצונית שחוץ מהמוצא האתני, יש לה רק מעט מהמשותף מבחינת התרבות והאורחות־חיים עם הרוב המכריע של תושבי מדינת ישראל. כיוון שכך, קשה היה לראותו עומד בראש משרד ממשלתי שכל אזרח בארץ הזאת נזקק לשירותיו, אם מעט ואם הרבה.

והנה הסיבה שגרמה לפרישתו המיוחלת של השר — הסתירה בין הוראת מורהו הרוחני הרב ש"ך, לבין פסק־דין מחייב של בית המשפט העליון — פוסלת אותו למעשה מלכהן כשר בכל משרד ממשלתי.

העובדה ששר בישראל יכול היה להעלות על הדעת לפנות לקבלת הדרכה מחייבת בעניין שנקבע בחוקי המדינה, מוכיחה עד כמה נהגים ונהלים דמוקרטיים אינם נהירים עדיין לחלקים לא־מבוטלים בציבוריות הישראלית.

ד"ר יעקב גורן

גינוסר

*

יזכה שר הפנים את כל רישומי הגיור בתיק אחד וימסור את התיק ואת זכות הרישום בו יחד עם חמץ המדינה לגוי המקובל לפי ההלכה. הגוי יבצע את כל הרישומים בשבוע של פסח ושר הפנים יוכל לטעון ובצדק שידיו לא שפכו את הדין הזאת.

א. דינאי

תל־אביב

יצחק פרץ

דו־שיח דתי־בולאי

יש לברך את שר התקשורת, אמנון רובינשטיין, על שביוזמתו הנפיק השירות הבולאי, לקראת חג המולד, את הבול הנוצרי הראשון בישראל, ועליו צילום של כנסיית הבשורה.

אכן ייצוג נאה של העדות בישראל להנפיק גם בול דרוזי וגם בול מוסלמי.

הסתגרותנו בתוך עצמנו, התעלמותנו מקיומן של כנסיות נוצריות ויחסנו החשדני לנוצרים בכלל, בגלל הזיכרון ההיסטורי המר, מוכיחים רק את אי־יכולתנו להבחין בין טוב ורע ואת נטייתנו לעשות הכללות כמו שהאנטישמים עושים כלפינו.

אין גישה זו הולמת את רוחה של מדינת ישראל ואין היא משרתת את האינטרסים המדיניים שלנו. שנים רבות עסקתי בארצות־הברית, קרובה לישראל בקירוב הלבבות בין נוצרים ויהודים, ולמדתי שרק דו־שיח מתמיד יבטל את הדעות הקדומות בין הדת־האם והדת־הבת.

ד"ר עליזה קלוזנר בר־

תל־אביב

קבורה מכובדת מאד

לאחר עסקות הטיעון עם "הבחורים המצויינים" מהמחתרת היהודית והעונשים המגוחכים שקיבלו בעקבותיהן, לאחר עסקות החנינה עם אנשי השב"כ, המעורבים ברצח שבויים ובבידוי ראיות, בא הסיכום המצופה של חקירת המשטרה בעניין אוטובוס קו 300 וסתם את הגולל על כל העניין בקבורה מכובדת מאד. כך הוסרו מעל הפרק כל העניינים הקטנים, המטרידים את חיינו העליזים.

אמנם, יש לנו ראש הממשלה וממלא־מקום קצת חרשים, קצת עיוורים, קצת לוקי־זיכרון אבל בשום פנים ואופן לא "קרימינלים".

יד ביד, יד בפה והכל טוב ויפה להתראות עד לפאשלה הבאה.

עו"ד רפאל צ'קרוב

תל־אביב

כמו במדינה טוטליטרית

תסריט דמיוני: במוסקווה נפתח משפטו של מסרב העלייה המפורסם, אברהם חנניה. בפתיחת המשפט מודיע נציג הק.ג.ב: "בידינו 311 מסמכים המוכיחים כי חנניה הוא מרגל וסוכן האימפריאליזם הבינלאומי".

חנניה מכחיש בתוקף את האשמות, ותובע לראות את המסמכים. אולם נציגי הק.ג.ב מודיעים כי הוצא עליהם צו חסיון על־ידי ראש ממשלת ברית־המועצות, ומבקשים מבית־המשפט למנוע מחנניה ומפרקליטו לראותם. בית־המשפט מקבל את הבקשה.

במחאה, מחליט חנניה לחדול מניהול המשפט: "כאשר אין מראים לי מה הראיות נגדי, אין לי כל אפשרות להתגונן".

מאורעות אלה לא קרו בברית־המועצות. התיאור שהובא למעלה מתאר בדייקנות את מהלך הדיון המשפט בעתירתו של עורך "א־שעב" אברהם חנניה, שגורש מן הארץ, בלא שניתן לו לשמוע מה ההוכחות נגדו ולהשיב עליהן.

כיצד הגענו למצב, שבית־המשפט העליון של מדינת ישראל נוהג כבית־משפט של מדינה טוטליטרית?

מאיה טרכטנברג

גבעת שמואל

לא רק פילהרמונית

אני שותף להרגשת החגיגיות במלאת חמישים שנה לתזמורת הפילהרמונית, שהייתי בין ראשוני מנוייה. עם זאת, אני תמה על השכחת העובדה, שבשנים 1925—6 היתה בתל־אביב (בת כ־20 אלף תושבים) תזמורת סימפונית, בניצוחו של מנצח מצוין (קומפוזיטור), שניגנה בבית־העם. באותה עת היתה גם אופרה, שלפי עדויות שונות, עלתה באיכותה על זו של אוריס דה פיליפ, והציגה אופרות (גם של קורט ויילו בירושלים ובחיפה. המנצח עליה, מרדכי גולינקין, שהלך לעולמו בן 94 בראשון־לציון, לפני שנים אחדות, היה לפני־כן המנצח על האופרה האימפריאלית של פטרבורג.

מיכאל קון

תל־אביב

כלכלה של עשירים

יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, ח"כ אברהם שפירא, החליט להביא לאישור הוועדה את הצעתו להעלות ב־40 אחוז את שכר השרים, שכרו ושכר חבריו. החלטה זו באה בניגוד לעמדת משרד האוצר, אך בהיות ועדת הכספים ועדה עצמאית המפקחת על האוצר, יש להחלטה כמעט־פרטית זו משנה תוקף.

להבדיל, ואולי באותו עניין, החליט שר התחבורה להוזיל את כלי הרכב המיובאים. וכי אין זו כלכלה של עשירים? ודאי שכן. למי שיש, שיהיה יותר; ומי שיכול לרכוש רכב — שיוכל לעשות זאת ביתר קלות.

סמי ארנון

נתניה

הארץ ממליץ

תל אביב

המכבסה היפהפיה שלי — (דיזנגוף 2) — סרטו של סטיוון פרירס עוסק בבני משפחה פקיסטנית ברחבי לונדון, ונוגע בקשר בין הבדלי מעמדות וגזעים, מין ומדיניות.

חנה ואחיותיה (שחף) — חום, הומור ואופטימיות, שופעים מסרטו של וודי אלן המוקיר את "פאני ואלכסנדר" של ברגמן. משחק מצוין של מורין או'סאליבן, מיה פארו, וודי אלן, מייקל קיין, ברברה הרשי, דיאן ויסט ומקס פון־סידו.

שתי אצבעות מצידון (מקסים) — קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בתקופה האחרונה של מלחמת לבנון, כפי שהם נראים בעיני החייל הפשוט. סרט פעולה מותח, תיאור חברתי אותנטי, הצגה לא פשטנית של סיטואציה פוליטית מורכבת. בבימויו של אלי כהן.

שואה (מוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראייה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

מונה ליזה (דיזנגוף 1) — גנגסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורת עור, נעשית, בגילומו המצוין של בוב הוסקינס, לדמות מרגשת ומעוררת הזדהות. "סרט אפל" של ניל ג'ורדן ("חבורת הזאבים").

ג'ינג'ר ופרד (פאר) — הטלוויזיה כתערובת חסרת טעם של חדשות, פרסומת, סרטים, מופעים קרקסיים, הטפות דתיות, היא נושא סרט זה של פליני. צמד רקדנים מזדקנים (מרצ'לו מסטרויאני וג'ולייטה מאסינה) נפגשים שוב, לאחר שנות פרידה ארוכות, בתכנית טלוויזיה של חג המולד.

ירושלים

חנה ואחיותיה (כפיר) — ראה שחף ת"א

שתי אצבעות מצידון (אור 4) — ראה מקסים ת"א

שואה (תיאטרון ירושלים) — ראה מוזיאון ת"א

חיפה

חנה ואחיותיה (שביט) — ראה שחף ת"א

ג'ינג'ר ופרד (קרן אור) — ראה פאר ת"א

הבימה התיאטרון הלאומי | בית התפוצות ע"ש נחום גולדמן | קרן תל־אביב לספרות ולאמנות ע"ש יהושע רבינוביץ | המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות

שבוע "יוקרה" לתיאטרון האידי

בתיאטרון "הבימה"

11.1.87 — 17.1.87

לוח האירועים

יום א' — 11.1.87 — 17:00 — הסרט "הדיבוק" — אידיש בתרגום לאנגלית. באולם רובינא

20:30 — "מירל'ה אפרת" הצגה חגיגית לנעמ"ת ת"א בחסות ראש עיריית תל אביב יפו, מר שלמה להט.

23:30 — הסרט "מירל'ה אפרת" (אידיש) באולם רובינא

יום ב' — 12.1.87 — 17:00 — הסרט "המלך ליר היהודי" — (אידיש בתרגום לאנגלית.) — באולם מסקין.

20:30 — "מירל'ה אפרת" הצגה חגיגית

יום ג' — 13.1.87 — 11:00 — הסרט "אידל מיטן פידל" (אידל והכנור) (אידיש בתרגום לאנגלית.) באולם רובינא.

17:00 — הצגת מינחה "מירל'ה אפרת".

20:30 — הצגת "מירל'ה אפרת".

יום ד' — 14.1.87 — 09.00 — יום תאטרון ארוך לתלמידים. הצגת "מירל'ה אפרת", דיון: "התאטרון האידי של אז, הורים ובנים היום"

18.00 — הסרט "טוביה החולב" — (אידיש בתרגום לאנגלית) באולם רובינא.

20.30 — טקס לזכרו של השחקן שלמה מיכאליס ז"ל. הצגת "מירל'ה אפרת" בנוכחות נשיא המדינה מר חיים הרצוג.

יום ה' — 15.1.87 — 17:00 — הסרט "שדות ירוקים" — (אידיש) באולם רובינא.

20:30 — "מירל'ה אפרת" — הצגה חגיגית בחסות ראש הממשלה, מר יצחק שמיר

23:30 — הסרט "שתי אחיות" (אידיש בתרגום לאנגלית) באולם רובינא.

לכל הקרנת הסרטים — הכניסה חופשית

יום ו' — 16.1.87:

14:00 מופע משותף לגלי צה"ל, מחלקת תרבות ובידור ולהבימה של שירים והומור מהתיאטרון האידי בהשתתפות:

שושנה דמארי	נחמה ליפשיץ	שייקה קשת
חוה אלברשטיין	שמואל סגל	שמואל רודנסקי
ירדנה ארזי	שמואל עטמון	נירה רבינוביץ
יעקב בודו	דודו פישר	צבי שטולפר
אילנה דיין	שרה צוריאל	להקת קולן
דודו דותן	ליא קניג	הראלה בר
יהורם פוהרליב	רפאל קלצ'קין	אושי אנקורי
יונה יקוטי	אתל קובנסקה	חבורת גבון שתיק

מנחה: דן אלמגור

מפיקים ועורכים: מולי שפירא, אתי אנגל, שאולי בסקינד

ההכנסות — קודש לקרן לעזרה הדדית של אמ"י

יום שבת — 17.1.87:

11:00 — "מוספשבת" בשיתוף עתון "הארץ" ועיריית תל־אביב מוקדש להרצאות האידיש. בהנחיית מיכאל הנדלזלץ

18:30 — הצגת "מירל'ה אפרת"

21.30 — הצגה חגיגית "מירל'ה אפרת".

לכל הקרנת הסרטים — הכניסה חופשית

"רגעים בתיאטרון האידי"

באכסדרה אולם רובינא — תצוגה על תולדות התיאטרון האידי בארכיון הבימה, בשיתוף בית התפוצות.

פתיחה חגיגית ביום א' 11.1.87 בשעה 20:00 בנוכחות ראש עיריית תל אביב יפו ויו"ר קרן תל אביב לספרות ואמנות מר שלמה להט

שעות הפתיחה: מ־14:30 עד 20:00

הכניסה לתערוכה חופשית

ערב ערב מופעי זמר באידיש לפני ההצגות.

הפסטיבל בחסות פולגת ושפעת בע"מ

תקליטים קלים / רפי קינן

"התקליט הכי יפה ששמעתי"

ג'אז

"בלדת הנופלים" — מנגנים: צ'ארלי היידן (באס), קרלה בליי (פסנתר, גלוקנשפיל), דון צ'רי (חצוצרת כיס), שרון פריימן (קרן), מיק גודריק (גיטרה), ג'ק ג'פרי (טובה), מייקל מאנטלר (חצוצרה), פול מושן (תופים), ג'ים פפר (סקסופונים טנור וסופראנו, חליל), דיוי רדמן (סקסופון טנור), סטיב סלייגל (סקסופונים אלטו וסופראנו, קלארינט, חליל), גארי ואלנטה (טרומבון); עיבודים: קרלה בליי; תקליט אי־סי־אם 1248 (באמצעות "קודים").

יש תקליטים, שבשעה שאתה מקשיב להם אתה אומר לעצמך: זה התקליט היפה ביותר ששמעתי. התקליט "בלדת הנופלים", שיזם נגן הקונטראבאס צ'ארלי היידן וגייס לביצועו עוד 11 נגנים, מן המעולים שאפשר למצוא, הוא אחד מהם.

נושא התקליט הוא מאבקו של המדוכא — יחיד או עם — נגד המדכא, כשהכוונה היא לנעשה במדינות כמו סאן־סלוואדור וצ'ילה שם נותנת ארצות הברית סיוע למשטר. נעימות התקליט הן שירי מרי וחרות מדרום אמריקה או איבריים, והשירים בתקליט שכתבו היידן וקארלה בליי הם באותה שפה מוסיקאלית. רק טבעי הוא שהיידן יזם את התקליט: מלבד קשריו המוסיקאליים (עם דון צ'רי ודיוי רדמן בלהקתו של אורנט קולמן, עם פול מושן בשלישייתו של קית' ג'ארט, עם קארלה בליי ומייקל מאנטלר בעלה ב"תזמורת מלחיני הג'אז") בולטות בקאריירה שלו, עם רוב המוסיקאים המנגנים בתקליט, הוא מרבה לעסוק בנושאי מצפון ופוליטיקה. המוסיקה שניגנה "תזמורת מוסיקת השחרור", שהקים בעבר (ושגם לה כתבה קארלה בליי את העיבודים) נועדה להניף את דגל החרות ועשתה שימוש בנושאים מוסיקאליים ממזרח־גרמניה, מקובה ומלחמת האזרחים בספרד.

אם היידן הוא יוזם התקליט — האישיות הדומינאנטית בו היא קארלה בליי, המעבדת, שנודעה כבר בשנות השישים בקולאז'ים מוצלחים מאד, שכתבה לתזמורת של ג'אז ושילבה עם מוסיקה שאינה ג'אז. תקליט זה הוא אולי המוצלח ביותר שלה כמעבדת ומתזמרת. העיבודים שלה לכלי הנשיפה הם מלאכת מחשבת, בנויים על מרווחים נוסח הגרל שזורים דיסהרמוניות רקות, ההופכים כמעט בלי משים להרמוניות ג'אזיות המבשרות קטעי אילתור. כך משנים קטעי התקליט אווירה, ממארשים הרואיים ספוגי ייאוש לקטעי ג'אז חופשי — בדואטים או בשלישיות — עבור דרך קטעים עליזים בנוסח תזמורות כלי נשיפה מכסיקניות.

בחוכמות היא עושה שימוש בכל הצבעים שאפשר להפיק משילוב הכלים השונים, תוך שינוי בלתי פוסק של תפקידים והרכבים, ובמגע של קסם עושה שימוש בפסנתר כדי לעבור מסגנון אחד לאחר, בלי לאבד אף לרגע את הקו המוסיקאלי המנחה של התקליט. הפסנתר גם משמש אותה כדי לנגן דואט בלתי נשכח ("לנאמר מרי"), פרי עטה, עם היידן.

מה שעוד עושה את התקליט הזה ל"טוב ביותר", הוא נגינתם הווירטואוזית ורבת ההשראה של כל הנגנים. הם מנגנים עם נשימה ארוכה, עם רגעי שקט נפלאים (אחרי הקטע "שקט", החותם את צדו הראשון של התקליט מצאתי את עצמי מקשיב לדממה) אך ברגש ובאינטנסיביות רבים, המתח הזה בין השקט לרגש, שרק אמנים אמיתיים מסוגלים ליצור אותו, הוא תרומת הג'אז בתקליט. את רגעי הג'אז הטהורים מספקים "שלושת המוסקטרים" של אורנט קולמן והמתופף פול מושן, בגיוון מסחרר של אילתור, כל אחד לחוד או שניים או שלושה מהם ביחד, כשהבולט מבין השלושה — במידה רבה בגלל טיב הכלי — הוא דון צ'רי בחצוצרת, המתווה בצליל חם ופראי קווים מוסיקאליים נקיים ומופשטים הקופצים מרגיסטר לרגיסטר ומפליא לנגן בטונים העליים. היידן ומושן שומרים על הגחלת גם בקטעים שהג'אז הוא רק אחד המרכיבים בהם.

יש בתקליט הזה מכל טוב לכל טעם וריח. מוסיקאים יהנו ממנו אולי יותר מכל אחד אחר (התקליט הוא ממש בית־ספר לעיבוד תזמורתי), אבל גם הדיוטות ישאבו ממנו הנאה רבה. ריבוי זה של גוונים, הוא אולי סימן ההיכר המובהק ביותר כי זאת יצירת אמנות בעלת איכות.

אריק קלפטון: חורף באוגוסט

פופ

אריק קלפטון — "אוגוסט", אריק קלפטון (שירה וגיטארה), גרג פיליפינגז (קלידים וקולות), נתן איסט (באס), פיל קולינס (תופים, כלי הקשה וקולות), מייקל ברקר (סקסופון), ג'ון פאריס וראנדי ברקר (חצוצרות), דייב באר־ג'ון (טרומבון), קייטי קיסון ומגנה נייליס (קולות), הפקה ומפיק: פיל קולינס, בשיתוף עם תום דאוד. תקליט "וורנר ברוס" 925476 קאן (באנגלית: סי אי אן). ייצור והפצה: החברה הכללית למוסיקה.

מקומו של אריק קלפטון בהיסטוריה של הרוק־אנד־רול מובטח לו, כאחד מגדולי הגיטאריסטים והוכחת נגינתו בלהקות "ציפורי החצר" ו"קרים". זה היה בשנות השישים. משנות השבעים הוא מוכר כזמר, בעל קסם אישי רב בקולו ובשירתו השואבת מסגנונו של ג'יי. ג'יי. קייל, והמלחין של שירים נעימים מאוד ופשוטים.

בתקליטו האחרון של קלאפטון, "אוגוסט", סוגר המפיק המוסיקאלי פיל קולינס את נתוניו הטבעיים של קלפטון בעיבוד קצבי, חזק ומודגש מאוד — בעיקר בצדו הראשון של התקליט — ולטעמנו אין הדבר לטובה. לקלפטון אין קול גדול (והוא מחפה על כך בתוספת קולות, שלו ו/או של אחרים), אבל הוא שולט בו בפלא ומפיק ממנו צבעים שובי אוזן בעוד שירתו הזורמת והנכונה מאוד שובה את הלב.

תכונות אלו מקבלות את ביטויין המלא כשקולו של קלפטון עטוף בליווי רך.

ברוב שירי הצד הראשון קוטעים התופים וכלי ההקשה של קולינס את שירתו של קלפטון ומטמיעים אותה בשילוב של סינתסייזרים וכלי נשיפה (היפה מאוד כשלעצמה). לשיר כמו "השפעה רעה" צפויים — אנחנו מקווים — ביצועים אחרים ושונים.

בצד השני מתרכך העיבוד (חוץ מהשיר הראשון) וקלפטון (שרוב השירים בצד זה הם פרי עטו) בא לביטוי נכון יותר. השיר "מתגעגע אלייך" הוא הקלפטוני ביותר בתקליט, כפי שבשיר "תלוי באהבתך", בצד הראשון, שומעים את פיל קולינס דרך גרונו של קלפטון.

ההפקה והנגינה נקיים מאוד ובסך הכל תקליט טוב אך לא מלהיב.

אריק קלפטון: שירה השובה את הלב

ג'אז לחצוצרה וסרט הקלטה

"טוטו" עם מיילס דייוויס — חצוצרה. מרקוס מילר — כל יתר הכלים, חוץ מתוספות בכמה שירים של פאולינייר דה קוסטה, עומר חכים וסטיב ריד (כלי הקשה), אדם הולצמן וברנרד רייט (סינתיסייזרים), ג'ורג' דיוק — כל הכלים חוץ מכלי הקשה, גיטארה באס וחצוצרה בשיר "פולחן החצר המתורית"; תכנות הסינתיסייזרים: ג'ייסון מיילס, מרקוס מילר ואדם הולצמן; תקליט "וורנר ברוס", מיובא ומופץ בישראל על־ידי "הד־ארצי" במחיר תקליט מקומי.

מאז ששב לנגן בתחילת שנות השמונים, אחרי שתיקה ארוכה, זה התקליט הטוב ביותר של מיילס דייוויס. אולי מפני שאין לדייוויס בתקליט זה מעורבות יצירתית מעבר לנגינתו: ששה משמונת הקטעים הלחין מרקוס מילר, שבעה מביניהם עובדו על־ידו והוא מנגן כמעט על כל הכלים. בעצם זה תקליט של מארקוס מילר, אלא שהשם הזה עדיין אינו מוכר כמו השם מיילס דייוויס.

הישענותו של החצוצרן הוותיק, יורשו של צ'ארלי פארקר הגדול ככהן הגדול של הג'אז, על כלים אלקטרוניים מתוכנתים מעלה שוב את השאלה: האם זה ג'אז?

בראיון לכתב העת "פייס", בתשובה על השאלה אם אינו מתגעגע לשנות הארבעים והחמישים, ענה בציניות כי אמנם בימים ההם נוגן הג'אז על ידי "חבר'ה יצירתיים, אבל מחורים... שתמיד היו להם בעיות. הייתי שוכר אולפן, מודיע להם איפה ומתי ולעזאזל — מחציתם לא היו מופיעים! אני לא צריך את הבלאגן הזה לרדוף ולחפש נאמר את המתופף, מפני שהוא נמצא בדיסקוטק, כנראה לוקח סמים, נגן הבאס שיכור, ונגן הסאקסופון, הוא משכן את הכלי המחורבן שלו...

אבל היום, אתה נכנס לסטודיו ויש את כל המכשירים האלה שעושים את העבודה בשבילך. מכונות התופים — לעזאזל, אתה רק מתכנת את בני הזונה, לוחץ על כפתור והם עושים בשבילך "ביט" 24 שעות ביממה אם אתה רוצה... גם הסינתיסייזרים. אני אוהב אותם..." אז ענק הג'אז מנגן באולפן עם סרט מאגנטי — שהואיל וכל הכלים האחרים מנוגנים על ידי אדם אחד, עליו לעשות זאת כלי אחר כלי, לחפש את המתאימים, לתכנת מחדש, ורק כשהוא גומר, נכנס החצוצרן לתת מתה.

ג'אז הוא אמנות של הרגע הזה. ערכן של יצירות ג'אז אינו טמון בנייר שעליהם הן כתובות אלא בביצוען, בחוויה הרגעית, בקסם שנוצר במפגש בין אמירותיהם המוזמנות של אמנים. מפגש כזה עם סרט הקלטה אינו אפשרי. סרט ההקלטה אינו מגיב אלא פולט את מה שהוקלט עליו, ואם ברגע מסויים רוצה האמן תגובה שונה מזו שהוקלטה, עליו להפסיק את נגינתו, להסביר לנגן/מתכנת את רצונו ולהמתין עד שזה יבצע, מה שעלול להימשך זמן רב. כשיחזור לנגן אחרי השינוי — הוא עשוי כבר לשכוח מבחינה רגשית מדוע רצה בו. בתקליט הזה מה שהוקלט הוא פופ

שידורי טלוויזיה מלוקסמבורג

יום ד' 7.1.1987

10.15 חדשות חל מפריס
10.20 מוסיקה (MUSIC BOX)
18.25 ספרינגפילד — סדרה
18.54 חדשות
19.15 מופע
19.35 בריאות והיאבקות
19.55 חדשות ספורט
20.22 קולבו — סדרה
20.30 בלאגו — סדרה
21.30 מבצע בסערה — מערבון
23.05 חדשות
23.25 אבטנה
0.40 חדשות המוזיקה מפריס

לקליטות תוכניות מאירופה

פנורמה

טל' 5462530, 5460350, 260799, 288303

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 7.1

תיאטרון הבימה:
ליהודי קמס: 20.30
הגיזה הזיה 20.30
התיאטרון הקאמרי
אני לא רפופורט: 20.30
התיאטרון העירוני חיפה:
מולייר — בת' חיפה ב־16.30 לסדרה 24
וב־20.30 לסדרה 12
הבולשת הוקרה — יהושע יודי בכ"י

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הצמדת רופאים במקרים דחופים: מ־5 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנות מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 823333
רחובות 08-451333
חולון 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03-433380, 03-433509

24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום 660585, 669531; מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן; תל־אביב, מוקד יום 218820, 218098; מוקד לילה 681011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מגוף בד־שקם — שירות רפואי לקנו.

שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19: טל' 03-7549111 "שקט" קוד מנוי 222, מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:

דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03-285822.

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03-284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 24.00 ימי ו' וערבי חג מ־15.00 עד 24.00; שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00.

חיפה: רח' הנמל 26, קומה ג', טל' 04—525—566. שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00.

קשב לבית — שירות מיניים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.

מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575

1500 איתורית 7549111

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: 24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053-35316
באר־שבע 057-418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08-223958

מרכז סיוע לקורבנות אונס 24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611

מרכז סיוע לנפגעי לחץ במבצע "סמגלים"
א' רה 11.00—13.00
ב' רה 16.00—18.00
טל' 220051
רח' מאזה 13 תל־אביב

יד ביד - אוזן קשבת לילד ולהורים תל אביב - לילך 226027 24 ש' ביממה. להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00. חיפה ונהריה — 229488 מ־11.00—20.00.

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים, פנימית, כירורגית)
ירושלים הדסה ע"כ — (פנימית, נשים, כירורגית, עיניים, אא.ג)
הדסה הר הצופים — (אורתופדיה)
בקור חולים — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: לב העיר אחד העם 69, 613862
השל"ה קופ"ח מכבי השל"ה 7 (פנימי 45) 5463371/6
ירושלים: מרקחת חומה הב"מ 28, 523191
חיפה: ק. אליעזר כבר מרדכי 6, 511707
חולון: אהרון הפרץ 52, 889155
בת ים: קופ"ח עין יהב 2, 884854
נתניה: המגן שד' ויצמן 15, 22985
רמת גן: אמות ז'בוטינסקי 41, 7511874
פתח תקוה: הירקון ספטמבר 24, 918946
הקריות: הדגן ממנות מרידין קרית מוצקין 715136
חדרה: קופ"ח כללית רוטשילד 35884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' 17.00—20.00. בוגרשוב 66 ת"א, טל' 281228; חיפה: ימים א' ו' ד' 16.00—19.00 הפסרים 14 טל' 581520.

מרכזי מידע — אגד

02-528231-2 03-432777 04-549121

מוגש כשירות לציבור על ידי

הסנה

חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט
08.10 שעת כושר
08.15 ארץ מולדת
08.40 אנגלית ו'
09.00 מדעי הטבע (יסודי)
09.20 אנגלית ז'
10.10 מדעי הטבע ה'־ו'
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ו'
11.15 אנגלית (י"א—י"ב)
11.30 קשת וענן (ב)
12.00 אנגלית ח'
12.25 אנגלית י'
13.00 מדעי הטבע (על יסודי)
13.30 גאוגרפיה — באנגה
14.00 טלטקסט
14.05 שעת כושר
14.15 תות מלך נער — גילוי קברו של המלך המצרי תות אנח־אמון
15.05 האנציקלופדיה המתוחה
16.00 פרפר נחמד
16.25 פיצוחים — שעשועון
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 שמיניות באוויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) תכנית דת מיוחדת
19.00 (ע) בקו הבריאות — הכליות: דחיית אברים מושתלים
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 משחק מהסרטים — קולנוע
20.30 בין הכיסאות
21.00 מבט לחדשות
21.30 כדורסל (שידור ישיר מ־אורפה) — מכבי ת"א נגד אורטז, אלופת צרפת
23.15 הדיקן (סדרה)
00.05 סיכום של יום וחדשות

ירדן ערוץ 6

18.00 מספר האות (סידרון)
18.30 קטרין (סדרה היסטורית)
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן כיום
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 שלושה בדירה אחת
21.10 היורש (דראמה)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סדרה חדשה

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: "חוקרת רצח"
16.30 היתקליף (מצויר)
17.00 סופרבוק (מצויר)
17.30 התוכנית עם דיויד גילספי
18.00 זהו הגיבור
18.30 משפחת קמבל
19.00 חדשות
20.00 סימון את סימון (בלש)
21.00 כדורגל
23.30 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
12.00 אמנים באולפן
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 רק אתמול נולדה
16.00 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש
15.30 מוסיקה מן העבר הרחוק
18.00 דיוקן
19.00 לבקשתכם
20.05 אינטרלוד — רגע מוסיקאלי
20.30 אופרה של יום רביעי
23.00 מחוזי יצירות — בתוכנית: הסונאטות לכינור ולפסנתר.

רשת א'

12.05 מחוזי המזרח
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
15.00 התולעת
16.05 מועדון שעון הזהב
17.20 האנציקלופדיה המתוחה
18.06 מנגינות ערב
19.05 שואל כעניין
19.30 שידורים לעולים
22.05 חבר מאותו כוכב

רשת ב'

18.06 זרקור
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 מוסף לענייני צבא וביטחון
20.05 מבט לפוליטיקה
21.15 שירים עבריים
21.30 העברית, משוק בדרום בין מכבי ת"א לבין אלופת צרפת
00.15 בימה ומסך

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה
20.05 לי ולך — שיר וברכה
21.05 צליל מכוון
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

18.05 יעד משמר — צבא וביטחון
18.45 משולש — עיתון יומי
19.05 מזמינים לכולם
20.05 לאחר ההכרזות
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 תחנת הערך
23.55 שיחות הצות
00.05 ציפורי לילה קלאסיות

שידור קבוע

רשת א'

07.30 היו שירים — מזמנים ישנים
08.05 הפוגה הוצה
09.05 השיר לא תם — תה"ש עבריים
10.30 רדיו קל — עברית קלה
11.10 שידור יומי לבתי הספר
11.30 השכלה ודעת לכל
13.00 בזמר הוזמרות ממזמנים
14.00 בת צחוק — חדי הומור
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים ושיעורים
17.10 יומן בלבלה
17.30 על מספרים ואנשים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הרשת יומי
11.30 סע לשלום
12.10 אלפא־אלף בב'

רשת ג'

06.05 בוקרה לאומר־להדים
07.05 שיר בבוקר בבוקר־עיונים
09.05 בה. כבר תשעה
10.05 שבעים מי יודע
11.05 שעה תמימה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק בימי חול
14.05 מזמן זמר
15.05 חזים, חזים ושרים
16.05 הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מוקדים עין—מידע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 הלה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נגנן לעכשיו
13.05 אחד אחר מכותם ישראליים
14.05 דו־דהריומי
15.05 מגישה יומית
16.05 ארבע אחר הצהריים—שירים
17.00 ערב טוב ישראל

גלי צה"ל — שידורי אפ־אם

20.05 מאכאבה בבטי
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — חזרה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30
סיון — אישה העומדת לצמול 5.00, 7.30, 9.45
אסתר — עסקה ללא רחמים 5.00, 7.15, 9.40
בית לסין — בננות 11.15 בלילה
בן יהודה — משפט הנבלים 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — מהאגבי סופלד 4.30, 7.15, 9.30
גת — קטיפה כחולה 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 1 — המכבסה היפהפיה שלי 1.30, 4.45, 7.15, 9.30
דיזנגוף 2 — מונה ליזה 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.30
דיזנגוף 3 — אהבה בפירנצה 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.30
דקל — פרנקנשטיין הצעיר 7.15, 9.30
דרייב אין — גיבור מבוע אחר 7.15, ומשמה סאנה בארוצה 9.30, סרט סקס 12.00
הוד — עוץ לי גוץ לי 4.30, גיבור מבוע אחר 7.15, 9.30
רב חן חן 1 — הסיפה נעימה 5.00, 7.30
חן 2 — גלשע אתמול היום 5.00, 7.25, 9.45
חן 3 — העתודי שוחר הוקן 5.00, בשירות הנשר 7.30, 9.40
חן 4 — רנה שלוה נשואה לבניים 2.30, 5.00, 7.30, 9.45, 11.00
חן 5 — שתב של הנוסע השמיני 2.50, 4.45, 7.05, 9.45, 11.00
לימור — באלבאן בוורנן 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — גבר אשה לאחר 20 שנה 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 2 — הגבל הכחול 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 3 — מסע אל הפשר 2.00, 5.00, 7.30, 9.30
לב 4 — בעקבות הכרך 2.00, 5.00, 7.30, 9.30
מוזיאון ת"א — "שואה"
מקסים — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.30
מיטבוליק — שכחון תושים 7.00, ארבע אחיזות 9.30
סינמה 1 — אהבה בשוקים 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — מחיר הספר 4.30, 7.15, 9.30
פאר — ג'ינג'ר ופרד 4.30, 7.15, 9.30
פריז — את מכוכב אחר 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30, 48 שעות 11.30 בלילה
צפון — המכרומה 4.30, 6.50, 9.30
שחף — חנה והאחיותיה 4.30, 7.00, 9.30
תכלת — כולם נפלו על הראש 3.00, 7.15, 9.30
תמר — כל אהבותי 5.00, 7.30, 9.40, רכבה חצות 12.00
תל־אביב — שוטר ללא חוק 4.30, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — הנב בעיר 7.00, וכוונות מאמריקה 9.15

ירושלים

אדיסון — המשימה 4.30, 7.00, 9.15
אוריה — הסיפה נעימה 4.30, 7.15, 9.30
אור 1 — גינג'ה איש הזעם 4.30, 7.00, 9.00
אור 3 — כל אהבותי 4.30, 7.00, 9.00
אור 4 — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7, 9.00
אור 5 — שנעון של אבא 4.00, הבגע ארוגון 5.30, 8.30
אורנע — עסקה ללא רחמים 4.30, 6.45, 9.00
בית אגרון — הרוסים באים הרוסים באים 6.00, כנבהון 8.30, רסטי ג'ייסם 10.15
בנייני האומה — סנור
הבירה — אהאגבי סופלד 4.30, 7.00, 9.15
כפיר — עוץ לי גוץ לי 4.00, 5.30, חנה והאחיותיה 7.15, 9.15
מיטשל — משפט הנבנים 7.00, 9.15
עדן — שוטר ללא חוק 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — היתום מבבלי הילט 7.00, 9.15
רון — גיבור מבוע אחר 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — שואה חלק ב' 1.00, שואה חלק א' 6.30

רמת־גן גבעתיים

ארמון — הכסימה 7.00, 9.40
אורדע — שוטר ללא חוק 7.15, 9.30
ארמון — עסקה ללא רחמים 5.00, 7.15, 9.40
הדר — משפט הנבנים 4.30, 7.15, 9.30
לילי — חנה והאחיותיה 7.15, 9.30
רב גן — רבגת גן
גן 1 — הסיפה נעימה 5.00, 7.25, 9.45
גן 2 — העתודי שוחר הוקן 5.00, גבר אשה — עשרים שנה אחרי 7.10, 9.40
גן 3 — קטיפה כחולה 5.00, 7.15, 9.40
גן 4 — גלשע אתמול היום 7.20, 9.40
עשבים — שבט רב הנסתר 7.15, 9.30

נתניה

סמדר — שבט רב הנסתר 5.00, 7.00, 9.15
שרון — אויר הנכה 5.00, 7.00, 9.15

רחובות

בית העם — יהיר גבר מולם 8.00
הדר — חנה והאחיותיה 7.00, 9.15
חן — עוץ לי גוץ לי 4.30, גלשע אתמול היום 7.00, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — עוץ לי גוץ לי 4.30, משפט הנבנים 7.00
היכל 2 — אהאגבי סופלד 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — חזרה לנעורים 4.30, 7.15, 9.30

חדרה

אורה — אהבה בשוקים 7.15, 9.15
חן — שכרון תושים 7.00, 9.15

כפר סבא

חן — מונה ליזה 9.15
תבל — עוץ לי גוץ לי 5.00, אהבה בשוקים 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — המשימה 4.00, 6.30, 9.00
אורלי — הגבל הכחול 6.45, 9.00
אמפיתיאטרון — רצח הבינגה 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — עסקה ללא רחמים 4.30, 6.45, 9.00
חן — כולם נפלו על הראש 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — קינה צפונית 7.00, היא עושה לו טוב 9.30
עצמון 1 — חזרה לנעורים 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — אהאגבי סופלד 4.45, 7.15, 9.30
עצמון 3 — גינג'ר ופרד 4.00, 6.30, 9.00
פאר — הסיפה נעימה 4.30, 7.00, 9.15
רון — עוץ לי גוץ לי 4.30, משפט הנבנים 6.45, 9.00
שביט — חנה והאחיותיה 7.00, 9.00
רב גת 1 — כל אהבותי 4.30, 7.00
רב גת 2 — העתודי שוחר הוקן 4.30, גבר אשה 7.00, 9.15
אורות — חנה והאחיותיה 7.00, 9.15
בית הגפן — אהבה בשוקים 7.00, 9.15
היוכל — שבט של הנוסע השמיני 7.00
סינמן — גיבור מבוע אחר 7.00, 9.15
סביון — הסיפה נעימה 7.00, 9.15
סמיר — קוד הזעם 7.00, 9.15

חולון

מגדל — הסיפה נעימה 7.15, 9.30
ארמון — צרות גדולות בצינה הקטנה 4.30, 7.15, 9.30
סביר — עוץ לי גוץ לי 4.30, שוטר ללא חוק 7.15, 9.30
רינה — שבט רב הנסתר 4.00, 7.15, 9.30

קרית אונו

מתנ"ס — מחוזה לארץ עוץ 4.30, הנבגע ארגמן 6.00, 9.00

רמלה

היכל התרבות — שתי אצבעות מצידון 4.30, 9.30

הרצליה

דוד — מחזרים לאהבה 4.30, מונה ליזה 7.15, 9.30
היכל — עוץ לי גוץ לי 4.30, משפט הנבנים 7.15, 9.30
תפארת — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.15

בת־ים

אורדע — צרות גדולות בצינה הקטנה 7.15, 9.30
עצמאות — עוץ לי גוץ לי 4.30, משפט הנבנים 7.15, 9.30

נצרת

מתנ"ס פרקיעק — שתי אצבעות מצידון 7.00, 9.15

עפולה

היכל התרבות — שתי אצבעות מצידון 9.00